

**ДЕРЖАВНИЙ ВИШИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою ДВНЗ «УжНУ»
Протокол № 2 від 30.01.2024 р.

**ЗАГАЛЬНОУНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КАТАЛОГ
ВИБІРКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН**

**ОСВІТНІХ ПРОГРАМ
ПЕРШОГО (БАКАЛАВРСЬКОГО), ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО)
ТА ТРЕТЬОГО (ОСВІТНЬО-НАУКОВОГО) РІВНІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

УЖГОРОД 2024

Зміст

Вступ	10
Дисципліни для вибору здобувачами вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти	11
Авторське та суміжне право в Україні та ЄС	11
Альтернативна мікроенергетика.....	12
Англійська мова для професійної комунікації (у сфері інформаційних технологій)	13
Англіцизми в сучасній українській мові.....	14
Антропогенез - становлення людини як виду	15
Аптечка вдома: від а до парацетамолу. Основи долікарської допомоги.	16
Базові медичні знання та перша домедична допомога.....	17
Бджільництво	18
Безпекові засади біомедичних технологій.....	19
Біокобезпека.....	20
Блогінг	21
Бонітування ґрунтів.....	22
Брендинг	23
Види рухової активності за вибором.....	24
Відеозйомка та монтажні програми	25
Військове право	26
Гендерна медицина	27
Гендерна рівність	28
Гендерне бюджетування.....	29
Геохімія	30
Глобальні ланцюги постачання та їх трансформація	31
Глобальні проблеми світу.....	32
Грантрайтинг	33
Громадянська культура.....	34
Ґрунтознавство та оцінка якості ґрунтів	35
Демократія: від теорії до практики.....	36
Догляд за зубами. Практичні аспекти	37
Договори у сфері інтелектуальної власності.....	38
Екологічна експертиза	39
Екологічна експертиза і аудит	40
Економіка міського господарства.....	41
Експертні системи	42
Електронне урядування	43
Електропостачання та електричні мережі	44
Етика ділових відносин	45
Етика ділового спілкування	46
Етика і естетика	47
Жанр фентезі у світовій літературі.....	48
Запобігання та протидія гендерному насильству	49
Засади сталого управління лісовими екосистемами.....	50
Засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів та послуг.....	51

Зв'язки з громадськістю	52
Зобов'язальне право	53
Зоопсихологія та порівняльна психологія	54
Історія літератури Великобританії	55
Історія літератури США	56
Історія філософії.....	57
Історія хімії та екології	58
Кібергігієна та протидія кібербулінгу.....	59
Комп'ютерні інтерфейси	60
Комунікативний менеджмент	61
Конституційне право людини на охорону здоров'я	62
Конституційні права і свободи	63
Конституційно-правові засади участі народу у реалізації судової влади	64
Культура повсякдення доби Античності	65
Культурологія	66
Логіка.....	67
Майбутнє людини: релігійні, філософські, наукові і футурологічні інтерпретації та прогнози	68
Майстерність ділової комунікації.....	69
Маніпуляції в спілкуванні	70
Маркетинг в соціальних мережах.....	71
Маркетинг і менеджмент в діяльності підприємств та організацій.....	72
Медичне право.....	73
Методологія та організація наукових досліджень	74
Метрологія	75
Механізми протидії сепаратизму у сучасному світі.....	76
Мистецтво публічного виступу	77
Міграційне право.....	78
Міжнародний тероризм та протидія його проявам.....	79
Мовностилістична вправність.....	80
Муніципальне право	81
Наукові основи раціонального природокористування.....	82
Нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності	83
Нетрадиційні релігійні вірування	84
Онлайн сервіси та офісні додатки	85
Ораторське мистецтво	86
Організаційна культура	87
Основи STEM-освіти	89
Основи графічного дизайну	90
Основи етичного хакінгу	91
Основи заповідної справи.....	92
Основи здорового способу життя.....	93
Основи інклюзивної освіти	94
Основи інтелектуальної власності.....	95
Основи конфліктології.....	96
Основи латинської мови у гуманітарно-природничому контексті	97
Основи моніторингу довкілля.....	98
Основи навчання в університеті	99

Основи наукових досліджень.....	100
Основи оподаткування.....	101
Основи професійної педагогічної майстерності	102
Основи психології та педагогіки	103
Основи сенсорного аналізу алкогольних крафтових напоїв.....	104
Основи технології виробництва міцних крафтових напоїв	105
Основи фінансової грамотності	106
Особистий бренд	107
Особливості викладання зарубіжної дитячої літератури.....	108
Особливості трансплантування анатомічних матеріалів в Україні та світі	109
Особливості укладення трудового договору (контракту).....	110
Особові імена та антропонімічні формули народів світу	111
Оцінка впливу на довкілля	112
Паблік рилейшнз в ІТ.....	113
Патентне право в Україні та ЄС	114
Перша допомога при невідкладних станах.....	115
Податкове право	116
Політологія.....	117
Порівняльне сімейне право	118
Права людини	119
Право на донорство в Україні	120
Право на життя у мирний та воєнний час.....	121
Правове регулювання волонтерської діяльності.....	122
Правове регулювання державної мовної політики	123
Правове регулювання електронної охорони здоров'я.....	124
Правове регулювання туристичної діяльності.....	125
Правовий статус внутрішньо переміщених осіб	126
Правові засади запобігання корупції.....	127
Правознавство.....	128
Практичні основи правил дорожнього руху.....	129
Практичний курс угорської мови як іноземної (для гуманітарних спеціальностей).....	130
Практичний курс угорської мови як іноземної (для природничих спеціальностей).....	131
Практичний курс угорської мови як іноземної (для технічних спеціальностей).....	132
Практичний курс української мови	133
Практичні основи виноробства.....	134
Презентація соціологічних досліджень	135
Природоресурсне право	136
Присадибне городництво	137
Присадибне садівництво.....	138
Промислові контролери.....	139
Професійна етика та міжнародний етикет.....	140
Психологія.....	141
Психологія конфліктів	142
Психологія криз особистості.....	143
Психологія стресу.....	144

Публічна служба.....	145
Раціональне використання та охорона земель	146
Рекламний менеджмент	147
Релігієзнавство.....	148
Розробка стартап-проектів	149
Світоглядно-методологічні концепції сучасного природознавства.....	150
Слов'янська ономастика	151
Соціальна відповідальність та інтелектуальна власність	152
Соціальна інженерія.....	153
Соціологічні студії та соціальні моделі	154
Соціологія.....	155
Спортивна журналістика	156
Спортивне право.....	157
Спортивний менеджмент та маркетинг	158
Сталий розвиток суспільства	159
Створення стартапів.....	161
Стратегічна-екологічна оцінка планової діяльності.....	162
Страховання у бізнесі	163
Суспільно-політичний переклад.....	164
Сучасна кримінально-правова політика протидії злочинності	165
Сучасні банківські операції.....	166
Сучасні страхові послуги	167
Сучасні туристичні тренди.....	168
Тематичне картографування	169
Теорія і практика красномовства.....	170
Топонімія Закарпаття як джерело позамовної інформації.....	171
Трансформаційна економіка та економічна політика держави.....	172
Українська націологія	173
Управління науковим потенціалом	174
Управління проектами	175
Фешен право (Fashion Law).....	176
Філософія історії.....	177
Фінансове право	178
Фінансові основи підприємництва	179
Фінансово-економічна грамотність.....	180
Формування стратегічного планування в адміністративно-територіальних одиницях.....	181
Хімія довкілля.....	182
Цивільний захист та екологічне право.....	183
Цифрова та медіаграмотність.....	184
Цифровізація бізнесу	185
Шерингова економіка	186
Юридична англійська мова	187
Якість та безпека харчових продуктів.....	188
Civic Culture	189
English for Global Explorers.....	191
History of Philosophy.....	192
PR-технології	193

PR у професійній діяльності	194
Smart громади	195
SMM: специфіка ведення бренд-акаунтів та lifestyle блогів у соцмережах – маркетингові кампанії, storytelling, SMM-дизайн.....	196
Дисципліни для вибору здобувачами вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти	197
Аналітична хімія при оцінці медикаментозного лікування.....	197
Англійська мова для професійної комунікації.....	198
Арткритика.....	199
Банківське право.....	200
Бізнес-етика та ділові комунікації.....	201
Вексельне право.....	202
Військове право	203
Гендерна рівність та права жінок	204
Генетична та клітинна інженерія.....	205
Гігієна праці	206
Глобальний економічний розвиток	207
Глобальні екологічні проблеми	208
Глобальні проблеми сучасності.....	209
Господарська діяльність суб'єктів накопичувальної системи	210
Еволюція поведінки та антропогенез.....	211
Евтаназія в Україні та світі.....	212
Енергозберігаючі технології	213
Ефективність наукових досліджень	214
Європейські компетентнісні підходи у контексті дуальної підготовки фахівців фінансової сфери / European competency approaches in the context of dual higher education (dhe) training of financial spheres	215
Захист персональних даних.....	217
Історія лінгвістичних учень	218
ІТ право.....	219
Казка і психоаналіз.....	220
Конституційно-правові основи формування політичної юриспруденції	221
Концепція сталого розвитку та її реалізація у закладах освіти	222
Лідерство та керівництво в організації	223
Майстерність ділової комунікації.....	224
Маніпулятивні інформаційні технології	225
Маркетинг наукових досліджень	226
Медична паразитологія.....	227
Медичне право.....	228
Медіація в Україні та ЄС.....	229
Методика викладання програмування у вищій школі.....	230
Методика викладання у вищій школі.....	231
Міжнародні стандарти захисту прав людини у кримінальному провадженні	232
Містобудівне право	233
Мультикультуралізм, права етнічних меншин і розвиток громад	234
Науково-дослідне стажування	235

Освітній менеджмент	236
Основи енергоефективності	237
Основи організації Індустрії 4.0	238
Основи етології.....	239
Основи інклюзивної освіти	240
Основи маркетингу і менеджменту	241
Основи психогенетики.....	242
Особливості гендерної нерівності	243
Особливості особистих немайнових прав особи в умовах диджиталізації.....	244
Особливості сурогатного материнства	245
Особливості та специфіка презентації наукових результатів.....	246
Особливості усиновлення та патронату в Україні та ЄС	247
Оцінка впливу на довкілля планової діяльності	248
Пацієнт із хворобою в кабінеті стоматолога	249
Педагогіка вищої школи	250
Педагогіка сімейного виховання	251
Педагогічні технології в умовах дистанційного та змішаного навчання	252
Поведінкова економіка	253
Постмодерністська філософія	254
Право інтелектуальної власності	255
Право на життя і здоров'я в Україні та ЄС.....	256
Право просторового планування	257
Правове регламентування виникнення та припинення життя в медицині	258
Правове регулювання донорства крові та її компонентів і трансплантації анатомічних матеріалів людини	259
Правові засоби захисту результатів наукової діяльності.....	260
Правові основи інвестиційної діяльності	261
Правові основи штучного запліднення та репродуктивних прав	262
Професійна етика	263
Психологія менеджменту	264
Психологія професійного спілкування	265
Регіонознавство	266
Система спілкування.....	267
Сімейне право	268
Створення об'єктів інтелектуальної власності	269
Субтропічні та нішеві культури.....	270
Сучасні технології здоров'язбереження	271
Трансформаційні процеси у правовому полі.....	272
Україна в інтеграційних процесах: сучасний стан та перспективи розвитку	273
Українська література початку ХХІ століття.....	274
Управління науковими проектами.....	275
Управління проектами	276
Управління проектами в Європейському Союзі	277
Управлінські компетенції та лідерство Management / Competences and Leadership	278
Фізичні основи діагностичних та фізіотерапевтичних методів у медицині ...	280
Філософія науки та методологія наукових досліджень.....	281
Філософія освіти.....	282

Філософія та методологія наукового пізнання.....	283
Цивільно-правова відповідальність.....	284
Цифрова грамотність	285
Час роботи та час відпочинку у трудовому праві	286
Business Correspondence and Communication in English.....	287
Communicative management.....	288
International Legal English	290
STEM-компоненти професійної майстерності.....	291
Tolerance as a component of professional activity	292
Ukrainian as a Foreign Language (for foreign students) I.....	294
Ukrainian as a Foreign Language (for foreign students) II.....	296
Ukrainian as a Foreign Language (for foreign students) III	298
Дисципліни для вибору здобувачами вищої освіти першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти	300
Академічна доброчесність.....	300
Аналіз і візуалізація даних	301
Аналітична хімія при оцінці медикаментозного лікування.....	302
Англійська мова для успішної кар'єри. Основи ділового етикету	303
Аргументація критичний аналіз інформації.....	304
Біологічні та екологічні основи пандемій.....	305
Біологія поведінки людини	306
Біохімічна лабораторна діагностика	307
Відкрито про інтимне: сексуальна просвіта - міфи і факти.....	308
Вікова фізіологія.....	309
Дія електромагнітної радіації на організм людини	311
Економіка для неекономістів	312
Етика ділового спілкування	313
Іміджелогія	314
Інформаційне право	315
Крос-культурне ділове спілкування	316
Маркетинг у соціальних мережах.....	317
Медична паразитологія.....	318
Митне право.....	319
Мозок. Інструкція з використання.....	320
Науковий підхід до навчання та пізнання	321
Нетрадиційні засоби оздоровлення	322
Нутріоніка. Правильне харчування для запобігання хворобам.....	323
Облік та оподаткування у фізичних осіб-підприємців.....	324
Оподаткування підприємницької діяльності.....	325
Організація власного бізнесу у часи невизначеності	326
Основи WEB програмування	327
Основи апітерапії. Лікувальні властивості меду та продуктів бджільництва	328
Основи бухгалтерського обліку.....	329
Основи економіки аптечних закладів.....	330
Основи медичного спілкування	331
Основи міжнародного туризму.....	332
Основи мікроклонального розмноження	333

Основи радіохімії	334
Отрути та токсини природного походження	335
Паразітоценологія	336
Права людини в умовах особливого правового режиму	337
Правова система України	338
Практичний курс словацької мови	339
Практичний курс чеської мови	340
Психологічні проблеми і хвороби. Як розірвати вадове коло	341
Соціальні комунікації	342
Старт і розвиток власного бізнесу	343
Стрес та імунітет. Як уникнути хвороби за умов постійного стресу	344
Сучасні інформаційні технології	345
Сучасні інформаційно-вимірювальні комплекси і системи	346
Сучасні статистичні методи обробки та аналізу даних наукових досліджень	347
Телеметрія життєдіяльності людини та пристрої телемедицини	348
Теорія та практика ділового спілкування	349
Угорська мова як іноземна (початковий рівень)	350
Управління стресом	351
Управління часом	352
Фізичні основи сучасної медичної діагностики	353
Філософія лідерства та самореалізації особистості	354
Філософія медицини	355
Філософія мови і теорія дискурсу	356
Філософія та біоетика	357
Фінансовий план-інструкція з використання або «Як добре жити і не працювати?!» (Інструменти дієвої економіки)	358
Фінансові технології та інновації	359
Функціональна електроніка	360
Хімія у житті та побуті	361
Цифрові інструменти в освітній діяльності педагога	362
Smart технології в бізнесі	363
Дисципліни для вибору здобувачами вищої освіти першого (бакалаврського), другого (магістерського) та третього (освітньо-наукового) рівнів вищої освіти	364
Менеджмент освітньої та інженерної галузей	364
Методологічні аспекти сучасного природознавства	365
Основи системного аналізу та прийняття рішень в біології та медицині	366
Підготовка науково-технічних та математичних текстів в системі LaTeX	367
Дисципліни для вибору здобувачами вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти	368
Світовий інноваційно-інвестиційний розвиток в умовах глобальних трансформацій економіки та безпеки	368
Сталий просторовий розвиток транскордонних громад і територій у системі глобально-глокальної бінарності (Cross-border без імітацій)	369

Вступ

Відповідно до статті 62 розділу X Закону України «Про вищу освіту» № 1556-VII від 01.07.2014 р. (зі змінами), здобувачі вищої освіти мають право на вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти.

Вибіркові навчальні дисципліни – це дисципліни вільного вибору здобувачів вищої освіти для певного освітнього рівня, які спрямовані на забезпечення загальних і спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, а також на більш повне задоволення освітньо-культурних запитів та інтересів здобувачів освіти. Обсяг вибірових навчальних дисциплін освітньої програми становить неменше 25% від загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для відповідного рівня освіти.

Загальноуніверситетський каталог вибірових навчальних дисциплін містить анотований перелік дисциплін, які пропонуються для обрання здобувачами вищої освіти згідно з навчальним планом на наступний навчальний рік відповідно до Положення про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін в ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти:

- здобувачі 1 курсу обирають дисципліни для другого року навчання;
- здобувачі 2 курсу обирають дисципліни для третього року навчання;
- здобувачі 3 курсу обирають дисципліни для четвертого року навчання.

Здобувачі вищої освіти другого (магістерського) та третього (освітньо-наукового) рівнів вищої освіти обирають дисципліни згідно з навчальними планами на відповідні роки навчання в строки, визначені Положенням про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін в ДВНЗ «Ужгородський національний університет». Для деяких вибірових дисциплін зазначається цільова аудиторія здобувачів вищої освіти в залежності від передумов вивчення відповідних дисциплін.

Мінімальна кількість здобувачів вищої освіти в групі для вивчення вибірових дисципліни із загальноуніверситетського каталогу визначається відповідним наказом ректора по університету.

Дисципліни для вибору здобувачами вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Авторське та суміжне право в Україні та ЄС

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	цивільного права та процесу
Інформаційне забезпечення	технічні засоби: проектор. бладнання: комп'ютер. програмне забезпечення: windows, power point
Форма проведення занять	лекції та семінари
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): розуміння основних принципів авторського та суміжного права в Україні та ЄС; вміння порівнювати й аналізувати законодавство про авторське право в різних контекстах; здатність застосовувати знання про авторське право в практичних ситуаціях, включаючи охорону та захист авторських прав; оцінка взаємодії між українським та європейським правом у сфері авторського та суміжного права; здатність аналізувати та оцінювати сучасні тенденції в розвитку авторського та суміжного права в контексті цифрового середовища;

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): дисципліна спрямована на вивчення основних аспектів авторського та суміжного права в контексті українського та європейського законодавства. Студенти досліджують поняття, принципи, об'єкти та суб'єкти авторського права, а також його взаємодію з європейським законодавством. Дисципліна також охоплює питання, пов'язані з правами виконавців, виробників звукозаписів та мовлення, а також їх захистом в Україні та ЄС.

Тема 1. Поняття та принципи авторського права в Україні та ЄС.

Тема 2. Види творів, що охороняються авторським правом.

Тема 3. Процедура отримання та охорони авторського права в Україні та ЄС.

Тема 4. Ліцензійні угоди в системі авторського права.

Тема 5. Порушення авторського права: поняття, приклади, та правові наслідки.

Тема 6. Авторські права в цифровій сфері: особливості та виклики.

Тема 7. Суміжне право: поняття та специфіка застосування в Україні та ЄС.

Тема 8. Міжнародний аспект авторського права: вплив міжнародних угод на національне законодавство.

Альтернативна мікроенергетика

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	загальне розуміння фізичних явищ та елементарні знання з електроніки
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	фізики напівпровідників
Інформаційне забезпечення	презентації до лекційних занять, робоча програма навчальної дисципліни, підручники, монографії, інтернет ресурси
Форма проведення занять	лекції, лабораторні заняття, самостійна робота
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Очікуваними результатами вивчення навчальної дисципліни здобувачами є:

- Набуття нових знань про тіло людини, як джерела енергії для живлення біомедичних імплантів та пристроїв мобільної електроніки.
- Вміння використовувати різні фізичні явища для створення пристроїв живлення, які перетворюють рух, тепло, світло, коливання та/або хімічні речовини тіла людини в електроенергію.
- Знання методів перетворення напруги від первинних перетворювачів з метою їх адаптації для потреб вбудованих електронних пристроїв.
- Здатність створювати системи локального накопичення енергії для її подальшого використання.

Метою викладання навчальної дисципліни «Альтернативна мікроенергетика» є вивчення одного з напрямків сучасної альтернативної енергетики, яка на відміну від класичної, що використовує енергію вітра, морських хвиль або сонця, застосовує людське тіло в якості джерела живлення для біомедичних імплантів та пристроїв мобільної електроніки.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Енергетика людини – тіло, як потенційне джерело живлення. Теплова енергія людського тіла. Піроелектричні перетворювачі та пристрої на основі ефекту Зеебека. Рух тіла при різних видах діяльності. П'єзоелектричні та магнітні генератори струму. Коливання, обумовлені життєдіяльністю людини та їх використання в трибоелектричних наногенераторах. Ендокохлеарні перетворювачі. Електромагнітні хвилі (радіосмог) як потенційне джерело енергії. Пряме каталітичне перетворення цукру в електричний струм для живлення імплантів. Електроліти людини та їх використання в джерелах живлення. Фотоелектричні перетворювачі енергії.

Комбіновані сегнетоелектричні джерела живлення. Системи накопичення та збереження енергії (Energy harvesting). Супер- та ультраконденсатори. Мультифункціональні підсистеми живлення для мобільної та імплантованої електроніки.

Англійська мова для професійної комунікації (у сфері інформаційних технологій)

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	англійська
Передумови для вивчення дисципліни	іноземна мова (англійська)
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	теорії та практики перекладу
Інформаційне забезпечення	робоча програма, навчально-методична література, фахова навчальна література, список інформаційних джерел для вивчення дисципліни, перелік індивідуальних завдань, завдання для самостійної роботи студентів, система електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	практичні заняття, самостійна робота
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Мета вивчення навчальної дисципліни «Англійська мова для професійної комунікації» (у сфері інформаційних технологій) полягає у практичному опануванні студентами іноземної мови професійного спрямування, формування фахової англомовної комунікативної компетентності для використання англійської мови в різних сферах професійної діяльності; у формуванні навичок читання англомовних текстів за фахом і вмінні передавати отриману інформацію в усній та писемній формах; у розвитку навичок сприйняття на слух англомовної інформації і її відтворенні у ситуаціях міжкультурного професійного спілкування.

Завданням курсу є оволодіння усіма видами мовленнєвої діяльності: – читанням (оглядовим, інформативним і глибинним) у роботі з фаховою літературою; – говорінням у ситуаціях професійно-ділового та повсякденного спілкування з урахуванням соціокультурного аспекту англійської мови; – аудіюванням на автентичному матеріалі англійською мовою за спеціальністю; – писемним мовленням в межах ділової і професійної тематики.

Загальні компетентності:

- здатність до самонавчання, пошуку, оброблення та аналізу фахової інформації з різних джерел;
- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;
- здатність спілкуватися англійською мовою
- міжособистісні навички та вміння, здатність до професійної комунікації іноземною мовою;

Фахові компетентності включають здатність пропонувати практичні рішення за фахом іноземною мовою.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Теми: «Кар'єра у сфері Інформаційних технологій», «Сучасне програмне забезпечення», «Безпека в інтернеті», «Комп'ютерні мережі та доступ до інтернету», «Тренди в комп'ютерних технологіях», «Пристрої зберігання даних», «Стартап ідеї в ІТ», «Штучний інтелект», «Онлайн платформи для навчання».

Англiцизми в сучаснiй українськiй мовi

Рiвень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рiк) навчання	2, 3
Семестр	осiннiй, весняний
Обсяг дисциплiни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисциплiни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисциплiни	українськiй мови
Інформацiйне забезпечення	iнтернет-ресурси, пiдручники, посiбники науковi статтi
Форма проведення занять	практичнi заняття
Форма семестрового контролю	залiк

Ключовi результати навчання (знання, умiння та iншi компетентностi):

Студенти повиннi *знати*: поняття *англiцизм/англiзм* в сучаснiй українськiй мовi; суспiльно-полiтичну зумовленiсть явища, виявлену в полiтичному тисковi мови-донора – московськiй як засобу докорiнної асимiляцiї щодо українськiй мови та англiйськiй як сучасного засобу «м'якої» глобалiзацiї; iсторiю проникнення *англiцизмiв/англiзмiв* в українську мову; типи англiцизмiв/англiзмiв за характером запозичення; класифiкацiї англiцизмiв/англiзмiв в сучаснiй українськiй мовi; поняття *псевдоанглiзмiв* та iхнi рiзновиди; закономірностi використання англiцизмiв/англiзмiв у рiзних сферах життя сучасного українського суспiльства. *умiти*: визначати лiнгвiстичнi категорiї, в межах яких відбувається процес англiзацiї; тлумачити рiзнi погляди вчених на потребу використання англiцизмiв/англiзмiв в українськiй мовi; реферувати дисертацiйнi дослідження, присвяченi використанню англiцизмiв/англiзмiв в українськiй мовi; визначити ступенi освоєння англiзмiв, iхню лексико-семантичну структуру; з'ясувати соцiоментальнi причини виникнення невмотивованих запозичень українськiй мовi; знаходити за допомогою дiахронного аналізу визначення новопосталої мовної англо-українськiй сумiшi: суржик, язичiє, макаронiчна мова; використовувати iнструменти культури мови як очищення вiд невмотивованих запозичень.

Короткий змiст дисциплiни (що буде вивчатися, перелiк тем):

1. Поняття *англiцизм/англiзм* в сучаснiй українськiй мовi.
2. Суспiльно-полiтична зумовленiсть явища, виявлена в полiтичному тисковi мови-донора – московськiй як засобу докорiнної асимiляцiї щодо українськiй мови та англiйськiй як сучасного засобу «м'якої» глобалiзацiї.
3. Iсторiя проникнення *англiцизмiв/англiзмiв* в українську мову.
4. Типи англiцизмiв/англiзмiв за характером запозичення.
5. Класифiкацiї англiцизмiв/англiзмiв в сучаснiй українськiй мовi.
6. Поняття *псевдоанглiзмiв* та iхнi рiзновиди.
7. Закономірностi використання англiцизмiв/англiзмiв у рiзних сферах життя сучасного українського суспiльства.
8. Синтагматично-парадигматичнi, прагматичнi зв'язки i функцiювання англiцизмiв/англiзмiв.
9. Основнi переваги та недолiки використання англiцизмiв/англiзмiв.
10. Значення англiцизмiв/англiзмiв та iх аналоги в сучаснiй українськiй мовi.
11. *Англiзацiя* як процес неконтрольованого напливу англiзмiв в українську мову, як наслiдок полiтичного домінування англiйськомовних країн у свiтi.
12. Лiнгвiстичнi категорiї, в межах яких відбувається процес англiзацiї.
13. Рiзнi погляди вчених на потребу використання англiцизмiв/англiзмiв в українськiй мовi:
14. Дисертацiйнi дослідження, присвяченi використанню англiцизмiв/англiзмiв в українськiй мовi.
15. Ступенi освоєння англiзмiв, iхня лексико-семантична структура.
16. Соцiоментальнi причини виникнення невмотивованих запозичень українськiй мовi.
17. Вiднайдення за допомогою дiахронного аналізу визначення новопосталої мовної англо-українськiй сумiшi: суржик, язичiє, макаронiчна мова.
18. Використання iнструментiв культури мови як очищення вiд невмотивованих запозичень.
19. Перспективи входження англiзмiв до українськiй мовної системи.
20. Напрацювання словникiв англiцизмiв/англiзмiв.

Антропогенез - становлення людини як виду

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	зоології
Інформаційне забезпечення	підручники, сайти: https://ppt-online.org/646148 , https://ppt-online.org/592461 , https://ru.osvita.ua/vnz/reports/biolog/27333/ , інші електронні ресурси
Форма проведення занять	лекції, лабораторні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знання: загальна картина еволюції приматів, причини та хід еволюції, передумови та поява людей роду Homo.

Уміння та інші компетентності: 1. Розуміння цілісного процесу формування та становлення сучасної людини як виду. 2. Усвідомлення, розуміння та врахування гендерних, расових, територіально-поселенських проблем у суспільстві. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. Здатність до абстрактного мислення аналізу та синтезу. Здатність діяти соціально відповідально. Здатність до самовдосконалення.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Метою дисципліни є: формування цілісної, об'єктивної картини походження людини. Основними завданнями дисципліни є: всебічне вивчення закономірностей еволюції приматів, передумов та наслідків появи сучасної людини.

Основні теми:

Тема 1. Походження протоприматів.

Тема 2. Поява власне приматів – перша адаптивна радіація у ранньому палеоцені.

Тема 3. Друга адаптивна радіація. Примати середнього палеоцену – раннього еоцену.

Тема 4. Третя радіація, поява древніх вищих приматів - широконосих і вузьконосих – рубіж еоцену і олігоцену.

Тема 5. Четверта радіація, розділення вузьконосих мавп на нижчих і вищих. Міоцен - період розвитку вищих мавп.

Тема 6. Ранні етапи еволюції предків людини – Дріопітеки, Австралопітеки, Людина уміла.

Тема 7. Архантропи – Людина працююча, Людина прямоходяча.

Тема 8. Палеоантропи – Неандертальці.

Тема 9. Неоантропи – Кроманьйонці.

Тема 9. Сучасна людина. Раси.

Аптечка вдома: від а до парацетамолу. Основи долікарської допомоги.

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	базові знання медичної біології, анатомії, фізіології
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	сімейної медицини та амбулаторної допомоги
Інформаційне забезпечення	міжнародні рекомендації по зберіганню, утилізації лікарських засобів, підручник із сімейної медицини
Форма проведення занять	лекційні та практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Курс розроблений для всіх, хто бажає раціонально підходити до формування домашньої аптечки, для тих, в кого немає ліків вдома, для тих в кого забагато всього, але не зрозуміло, що робити, коли захворів. Також ми пропонуємо слухачам ознайомитися із основними правилами долікарської допомоги при найчастіших захворюваннях та загрозливих станах.

Мета курсу: Знати, що має входити в домашню аптечку, які є групи препаратів, особливості зберігання та використання та утилізації різних лікарських засобів, перелік загрозливих станів, що потребують втручання лікаря та негайного звернення за медичною допомогою. Вміти сформувати аптечку, використати лікарські засоби та, при необхідності, надати першу долікарську допомогу при опіках, травмах, загрозливих станах. Знати, яке медичне обладнання доцільно зберігати вдома, а від чого варто відмовитись. Змінити ставлення до препаратів з недоказаною ефективністю та до підбору ліків для домашньої аптечки.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Перелік тем лекційних занять:

Тема 1. Аптечка: види аптечок. Гіпертермія та антибіотикотерапія в медсестринстві.

Тема 2. Менеджмент пацієнтів із болем.

Тема 3. Захворювання шлунково-кишкового тракту.

Тема 4. Невідкладні стани в практиці медичних сестер.

Тема 5. Поняття про рани, травми, опіки.

Тема 6. Види медичних засобів та обладнання.

Тема 7. Комунікація в медсестринстві. Фаховий тип поведінки медичних сестер.

Перелік тем для практичних занять:

Тема 1. Аптечка в домі. Чи всім потрібна аптечка? Як зберігати? Як формувати? Практичний розбір аптечки.

Тема 2. Висока температура, нежить, кашель, біль в горлі: доказові ліки в аптечці Коли до лікаря? Вірус чи бактерія? Як визначити? Як собі допомогти?

Тема 3. Антибіотики в аптечці: доцільність, показання.

Тема 4. Біль, види болю, знеболення при різних типах болю. Перелік медикаментів в аптечці при болю.

Тема 5. Нудота, блювання, діарея, закреп. Ліки для аптечки. Коли до лікаря? Отруєння. Перша допомога. Коли варто звертатись за медичною допомогою?

Тема 6. Алергія. Що? Де? Коли? Перша допомога при алергії. Як жити із алергією? Алергія чи псевдоалергія- в чому різниця? Поняття про перехресну алергічну реакцію.

Тема 7. Підсумкове заняття: аптечка для дорослих та основи долікарської допомоги дорослим.

Тема 8. Невідкладні стани в медсестринстві. Практичні рекомендації.

Тема 9. Невідкладні стани: відпрацювання навичок.

Тема 10. Травми, опіки. Ліки для аптечки. Коли до лікаря? Практичні рекомендації щодо транспортування, положення при травмах.

Тема 11. Аптечка для дітей: температура, кашель, нежить. Що робити? Нудота, блювання, діарея: ліки в аптечці. Коли не можна зволікати? Синці, подряпини, травми. Йод, зеленка, перекис водню – чи доцільно тримати в аптечці. Червоні прапорці в дітей.

Тема 12. Вітаміни в аптечці. Показання до прийому. БАДи – замітники їжі/ліків? Доцільність та безпечність прийому.

Тема 13. Медичне обладнання в домі: доцільність? Практичні рекомендації та раціональне використання. Вимірювання життєво-важливих показників організму людини.

Тема 14. Підсумкове заняття: загальні відомості про зберігання та утилізацію ліків, види лікарських засобів. Розбір аптечок слухачів курсу.

Базові медичні знання та перша домедична допомога

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	основ медицини
Інформаційне забезпечення	сайт електронного навчання, методичні вказівки з дисципліни, сучасні керівництва та настанови з надання домедичної допомоги
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знання: основні симптоми та гострі стани при захворюваннях різних органів і систем, а також необхідний мінімум медичних знань щодо їх виявлення, усунення та профілактики; основні групи лікарських препаратів та їх лікувальна дія; форми і способи застосування лікарських препаратів; ознаки внутрішньої й зовнішньої кровотечі, травм і ушкоджень опорно-рухового апарату; ознаки непритомності, травматичного шоку, коми та невідкладні заходи при них; основні ознаки життя й смерті; правила проведення непрямого масажу серця і штучного дихання (серцево-легеневої реанімації).

Розуміння: основних методів і прийомів надання першої домедичної допомоги при нещасних випадках, травмах, кровотечах, отруєннях і загрозливих для життя людей станах.

Оволодіння: сучасними алгоритмами і навичками надання першої домедичної допомоги (взаємодопомоги та самопомоги) у випадках гострих станів при різних захворюваннях, нещасних випадках, травмах та отруєннях, надання невідкладної допомоги при непритомності, травматичному шоці і комі; проведення реанімаційних заходів; здійснення зупинки кровотечі, накладення стерильних пов'язок на рани різних частин тіла; здійснення транспортної іммобілізації; підготовки потерпілого до транспортування спеціалізованим або підсобним транспортом.

Аналіз: різних ситуацій та навчитись швидко приймати рішення щодо вибору методів і прийомів надання першої домедичної допомоги при нещасних випадках, травмах, кровотечах, отруєннях і загрозливих для життя людей станах.

Оцінювання: готовності надати першу домедичну допомогу у випадках гострих станів при різних захворюваннях, нещасних випадках та отруєннях, надати невідкладну допомогу при непритомності, травматичному шоці і комі; провести реанімаційні заходи; здійснити зупинку кровотечі, накласти стерильну пов'язку на рани різних частин тіла; здійснити транспортну іммобілізацію; підготувати потерпілого до транспортування спеціалізованим або підсобним транспортом.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Перша домедична допомога у разі гострих патологічних станів при захворюваннях органів дихання та серцево-судинної системи, органів шлунково-кишкового тракту (ШКТ), сечовиділення та ендокринної системи.
2. Перша домедична допомога при гострих патологічних станах, що супроводжуються порушенням свідомості.
3. Перша домедична допомога у разі гострих отруєнь різними засобами.
4. Особливості застосування лікарських засобів у разі невідкладних станів та нещасних випадків.
5. Перша домедична допомога при поверхневих і глибоких ушкодженнях шкірних покривів (ранах).
6. Кровотечі, їх види. Перша домедична допомога при різних видах кровотеч.
7. Поняття про десмуртію, пов'язку та перев'язку.
8. Перша домедична допомога при розтягненнях (розривах) зв'язок і сухожилів, вивихах, при переломах кісток кінцівок, транспортна іммобілізація.
9. Перша домедична допомога при важких ушкодженнях голови, хребта, грудної клітки, черева, тазу. Нещасні випадки та невідкладна допомога при них.
10. Перша домедична допомога при зупинці кровообігу та дихання. Реанімаційні заходи.

Бджільництво

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	зоології
Інформаційне забезпечення	навчально-методичний посібник, монографія, наукові статті, електронні ресурси
Форма проведення занять	лекції, лабораторні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знання з предметної області включають: морфологічні особливості різних порід бджіл; проблеми збереження генофонду бджіл; методи розведення у бджільництві; роль маток і трутнів у племінній роботі, їхні генетичні особливості; розмноження бджолиних сімей та умови застосування різних способів розмноження сімей; роль материнських сімей для ведення племінної роботи; найбільш розповсюджені види медоносних рослин в різних ґрунтово-кліматичних зонах, їх ботанічна та виробнича характеристика; класифікація медоносних рослин; методи та способи покращення кормової бази бджільництва; використання бджолиних сімей для запилення ентомофільних культур; підвищення запилювальної діяльності бджіл і спрямуванням їх на відповідні сільськогосподарські угіддя; роль диких комах у запиленні рослин і охорона їх у природному середовищі; форми організації бджільництва в багатогалузевих, міжгосподарських підприємствах, кооперативах, товариствах, на пасіках фермерів.

До практичних умінь та навичок входять: усвідомлення місця бджоли у системі тваринного світу, уявлення про еволюцію, філогенію та формування нині існуючої біологічної різноманітності; уміння виготовити та вивчити мікропрепарат за допомогою лупи, мікроскопа; володіння навичками морфологічного дослідження вологих та сухих препаратів і колекційного матеріалу; вміння проведення специфічних робіт на пасіці (відкачування меду, підготовку бджолосімей до зимівлі і тощо).

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Модуль 1. Медоносна бджола, як найцінніший вид серед соціальних тварин та її практичне значення
Змістовий модуль 1. Біологія, технологія утримання бджолиних сімей і виробництва продукції бджільництва.
Розведення бджіл і племінна робота на пасіках.
Тема 1. Вступ до курсу «Бджільництво». Основні етапи розвитку бджільництва.
Тема 2. Характерні особливості будови медоносною бджоли.
Тема 3. Розмноження бджіл. Життєдіяльність бджолиної сім'ї в різні періоди року.
Тема 4. Здатність сім'ї регулювати функціональну діяльність матки і бджіл. Роїння бджіл, як природний спосіб розмноження сімей.
Тема 5. Пристосування бджіл до зимівлі. Формування зимового клубу.
Тема 6. Правила поведінки поведінки з бджолами і техніка огляду сімей. Інвентар і приладдя для догляду за бджолами.
Модуль 2. Особливості кормової бази бджільництва, хвороби бджіл та шкідники бджолопродуктів.
Змістовий модуль 1. Кормова база, запилювальна робота, хвороби і вороги бджіл та шкідники бджолопродуктів.
Тема 7. Особливості кормової бази бджільництва, значення її для розвитку галузі та підвищення продуктивності бджолиних сімей.
Тема 8. Класифікація медоносних рослин. Пилконосні рослини. Спеціальні медоносні рослини.
Тема 9. Біологічний запас нектару і використання його бджолами. Покращення кормової бази бджільництва.
Тема 10. Загальні відомості про хвороби бджіл, причини виникнення їх на пасіках, поширення збудників.
Тема 11. Незаразні хвороби бджіл. Заходи запобігання і ліквідації.
Тема 12. Інфекційні хвороби бджіл, клінічна картина, заходи запобігання і боротьба з ними.
Тема 13. Інвазійні хвороби, клінічна картина, діагностика, профілактика, лікування. Шкідники та вороги бджіл, заходи боротьби з ними.

Безпекові засади біомедичних технологій

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3, 4
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	знання в обсязі загальної середньої школи
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	квантової електроніки
Інформаційне забезпечення	навчальні посібники, мультимедійний проектор, персональні комп'ютери
Форма проведення занять	лекції, семінарські заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- Знання про глобальні ризики та концепцію біобезпеки в сучасних біотехнологіях.
- Науково-теоретичні основи біобезпеки, юридична природа безпеки та механізми її забезпечення, проблеми виживання людства та збереження життя на планеті.
- Застосовування набутих знань при аналізі світоглядно-методологічних проблем сучасного природознавства.
- Вирішення проблем, що виникають в результаті використання сучасних біомедичних технологій.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Предмет та основи біобезпеки. Національні та міжнародні документи з питань біоетики та прав людини.
2. Біобезпека біомедичних технологій. Біотичні проблеми життя, вмирання, реанімація та смерті.
3. Безпекові, етичні, правові і соціальні проблеми генної інженерії і генетичних технологій модифікацій природи людини і тварин. Медико-етичні проблеми клонування людини і тварин, соціальні та правові проблеми та біобезпека репродукції людини та нових репродуктивних технологій.
4. Біоетичні аспекти та біобезпека науково-дослідної роботи в біології і медицині.
5. Законодавчі аспекти та наукові основи біобезпеки у світі та в Україні. Біоетичні аспекти та біобезпека впливу навколишнього середовища на людину.
6. Сучасні біотехнології та проблеми забезпечення біобезпеки.

Біокобезпека

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3, 4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни в кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	Безпека життєдіяльності, Основи екології
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	ентомології та збереження біорізноманіття
Інформаційне забезпечення	методичні рекомендації, підручники, навчальні посібники, монографії, словники, енциклопедії, наукові статті, електронні ресурси
Форма проведення занять	лекції, лабораторні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): аналізувати потенційну загрозу подвійного використання біологічних об'єктів; визначати екологічні чинники, що впливають на поширення інфекційних захворювань; аналізувати механізми впливу екологічних факторів на прогресування епідемій; оцінювати ризики використання біологічних об'єктів у наукових дослідженнях; аналізувати етичні проблеми генної терапії та клонування людини і тварин; порівнювати і аналізувати статистичні дані щодо масштабів інвазій епідемічних захворювань; визначати основні екологічні та біологічні засоби ураження людей, тварин, рослин, продуктів, кормів, води, ґрунту; правові та нормативні міжнародні документи у галузі екобезпеки.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Поняття екобезпеки, екологічного ризику.

Тема 2. Небезпеки біологічного та екологічного походження.

Тема 3. Інфекційні агенти для людини, тварин, рослин.

Тема 4. Механізми передачі інфекції.

Тема 5. Біологічні основи механізмів розвитку епідемічного процесу.

Тема 6. Екологічні фактори впливу на поширення епідемій та пандемій.

Тема 7. Генетично-популяційні основи патогенності та вірулентності мікроорганізмів і вірусів.

Тема 8. Екологічна та біологічна зброя, біотероризм, агротероризм.

Тема 9. Історія використання екологічних та біологічних засобів.

Блогінг

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	журналістики
Інформаційне забезпечення	обладнання телерадіостудії, мультимедійне обладнання
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

формування практичних навичок створення якісного цифрового контенту особистого, комерційного спрямування, створення сторітелінгу в межах оформленого контент-плану, робота з диджитал-інструментами, програмами, застосунками у межах наповнення сайтів, блогів, акаунтів у соціальних мережах, опанування студентами принципів роботи з цифровим контентом, комп'ютерними програмами та телефонними застосунками для обробки відео, звуку, правилами подачі контенту, наповненням контент-плану, основними екранними формами; набуття практичних навичок роботи зі знімальною технікою та супутніми пристроями для відеозйомки (накамерне світло й редагування відео, аудіо, текстів, SMM-стратегії).

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Диджитал-інструменти під час створення блогу: огляд та ефект від їх застосування

Тема 2. Огляд основного технічного оснащення для введення блогу: смартфон, камера, мікрофон, штатив, портативне світло, «кільце», флусат. Крупність планів, панорамування. Точка зйомки та фокус. Рір-проекція. Види світла.

Тема 3. Монтажні програми для роботи в соціальних мережах

Тема 4. Просування інформації як продукту. Основні жанри в соціальних мережах та персональних блогах. Рілз, сторіз, сторіз-спіч, опитування, публікація.

Тема 5. Форми розповсюдження контенту (авторський, репост, копіювання, рекомендація). Поява блогера у кадрі. Правила ефективного просування на різних етапах реалізації проекту.

Тема 6. Основні тренди на фото та відео. Органічне відео, відхід від класичного маркетингу. Особистий та корпоративний акаунт.

Тема 7. Короткі відеоеlementи: сторіз, рілз. Як їх готувати, знімати та монтувати. Прямі ефіри та їх базовий функціонал. Регулярність та різноманітність контенту.

Тема 8. Тьюторіал – комбінована відео форма з корисним контентом у вигляді інструкції. Із історії появи тьюторіалів. Правила подачі тьюторіалів. Лайфхаки та як подавати їх аудиторії. Серійність та регулярність подачі.

Бонітування ґрунтів

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	геодезії, землеустрою та геоінформатики
Інформаційне забезпечення	сайт електронного навчання ДВНЗ «УжНУ»; платформа дистанційного навчання Google meet технічні засоби: мультимедійний проектор, відео матеріали з розділів дисципліни «Ґрунтознавство» та інші електронні ресурси. обладнання: ПК з програмним забезпеченням (Word, Excel, Power Point)
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології;
- здатність працювати в команді;
- здатність здійснювати безпечну діяльність.

Короткий зміст дисципліни (перелік тем) :

Модуль 1. Тема 1. Поняття про бонітування ґрунтів, його завдання та призначення.

Тема 2. Історія землеоціночних робіт та розвитку бонітування ґрунтів.

Тема 3. Складові частини бонітування ґрунтів.

Тема 4. Якісні показники ґрунту.

Тема 5. Природно-виробниче районування України.

Модуль 2. Тема 6. Агровиробниче групування ґрунтів як передумова їх бонітування.

Тема 7. Методологічні підходи у бонітуванні ґрунтів.

Тема 8. Сучасна технологія бонітування ґрунтів.

Тема 9. Бонітування ґрунтів природних зон України.

Тема 10. Використання бонітетів.

Брендинг

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту
Інформаційне забезпечення	робоча програма, методичні рекомендації, електронний конспект лекцій, електронні презентаційні матеріали по темах дисципліни, індивідуальні завдання для самостійного виконання, підручники, навчальні посібники, монографії, словники, енциклопедії, наукові статті, електронні ресурси
Форма проведення занять	лекції, семінарські заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення цієї навчальної дисципліни студент повинен *знати*: основні категорії: бренд-менеджмент, брендинг, марочна політика, індивідуальність бренду; особливості стратегії позиціонування бренду, структуру формування комунікації бренд менеджменту, моделі створення бренду, принципи організаційного моделювання в управлінні брендингом; стратегії розвитку бренду; можливості та принципи брендингу в управлінні маркетинговою активністю; можливості створення бренду та оцінка його потенціалу; принципи організації робіт із брендингу; основи моделювання в управлінні брендингом; критерії диференціація брендингових комунікацій; формування марочної стратегії та політики.

У результаті вивчення цієї навчальної дисципліни студент повинен *уміти*: практично застосовувати на практиці методи дослідження брендів, брендингу та їх впливу на успіх продукту; використовувати методи аналізу бізнес-комунікацій у бізнесі; застосовувати практично здобуті навички з підготовки моделей створення брендів та оцінювання їх потенціалу; розробляти типові схеми написання брендів у каналах товарообігу; володіти основами управління успіхом підприємства на основі брендів та брендингу; бути готовим до кооперації з колегами, роботи в колективі; знаходити організаційно-управлінські рішення та відповідати за них; оцінювати умови та наслідки прийняття організаційно - управлінських рішень; аналізувати взаємозв'язки між функціональними стратегіями компаній для підготовки збалансованих управлінських рішень; аналізувати поведінку споживачів і формування попиту; знати економічні основи поведінки організацій; аналізувати специфіку просування брендів на зовнішніх ринках.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Бренд-менеджмент: поняття, зміст. Класифікація брендів.
- Тема 2. Позиціонування та бренд-менеджмент.
- Тема 3. Моделі формування та розвитку бренду.
- Тема 4. Психологічні аспекти брендингу
- Тема 5. Особливості управління брендингом.
- Тема 6. Стратегія розвитку бренду як рушійна сила стратегії розвитку бізнесу
- Тема 7. Територіальний брендинг. Брендинг країни.
- Тема 8. Бренд – менеджмент. Розробка бренду.
- Тема 9. Вимірювання марочного капіталу. Аудит бренду.
- Тема 10. Просування бренду.

Види рухової активності за вибором

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	фізичного виховання
Інформаційне забезпечення	робоча програма з дисципліни
Форма проведення занять	практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- володіти основами методики фізичної культури і спортивного тренування;
- вміти здійснювати навчання руховим діям та розвиток фізичних якостей людини в умовах різних форм організації занять фізичними вправами;
- використовувати засвоєні уміння й навички під час занять популярними видами рухової активності оздоровчої спрямованості;
- застосовувати набуті теоретичні знання для творчого розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Дисципліна «Види рухової активності за вибором» розроблена на засадах особистісно-зорієнтованої парадигми освіти, враховує диференційований підхід до навчання у вищій школі. Дисципліна розглядається як варіативна складова змісту професійної підготовки майбутніх фахівців освітнього ступеня «бакалавр», укладена згідно загальноприйнятих педагогічних та методичних засад, має оздоровчо-рекреаційне спрямування. Вивчення дисципліни передбачає ознайомлення з історією розвитку популярних видів рухової активності та спортивного фітнесу, його традицій, правил організації і проведення змагань; використання термінології та класифікації вправ, оволодіння основами техніки базових вправ, зокрема із фітнесу, та різними варіантами рухів. Унікальність дисципліни полягає в тому, що здобувачам вищої освіти пропонуються різні варіанти рухової активності та способи оцінювання результатів занять за вибором.

Метою вивчення дисципліни є формування у студентів умінь та навичок до систематичних занять обраними видами рухової активності, покращення здоров'я та формування стійкої мотивації до активних занять фізичною культурою і спортом, що сприятиме їх фізичному вдосконаленню і самореалізації.

Відеозйомка та монтажні програми

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	журналістики
Інформаційне забезпечення	обладнання телерадіостудії, мультимедійне обладнання
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

формування спеціальних компетентностей щодо процесу підготовки до зйомки, відеозйомки та цифрового нелінійного монтажу, використовуючи програми відеомонтажу.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Основні правила та процес відеозйомки. Технічні засоби для здійснення відеозйомки.

Тема 2. Експлуатаційні можливості відеокамер та мобільних телефонів.

Тема 3. Композиція кадру. Внутрішньокадровий монтаж. Можливості об'єктивної та суб'єктивної камери.

Тема 4. Основи монтажу. Монтаж як невід'ємна складова відеовиробництва та просування в соціальних мережах.

Тема 5. Програми відеомонтажу: налаштування, монтажний стіл, характеристика та дія інструментів. Процес монтажу: масштаб, нарізка, видалення, вставка, перетягування, програвання.

Тема 6. Монтаж зображення. Принципи монтажу. Правила монтажу «рухливих» кадрів.

Тема 7. Правила зйомок та монтажу відео для соціальних мереж.

Військове право

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	адміністративного, фінансового та інформаційного права
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали, сайт електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): знання законодавства у сфері виконання військового обов'язку, судової практики та міжнародних договорів у сфері військової діяльності держави; розуміння основних принципів правового регулювання відносин щодо військової діяльності держави; розуміння специфіки права пов'язаного з виконанням військового обов'язку, надходженням на військову службу за контрактом, проходженням військової служби, а також статусом військовослужбовців; вміння вільно орієнтуватися у системі норм військового права; орієнтування в основних тенденціях удосконалення та розвитку військового законодавства.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Поняття та джерела військового права. Організаційно-правові питання захисту України. Правові основи військової безпеки України. Правове становище воєнної (військової) організації держави. Правові форми комплектування військової організації держави. Правові основи військової служби і статус військовослужбовців в Україні. Військовослужбовець як суб'єкт права. Правове регулювання виконання військової служби. Соціально-правовий захист військовослужбовців та юридична відповідальність військовослужбовців. Військові аспекти міжнародного права.

Гендерна медицина

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	«Правознавство», «Економіка», «Публічне управління», «Соціологія», «Анатомія»
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	політології і державного управління
Інформаційне забезпечення	підручники і посібники з питань застосування гендерного підходу в сфері охорони здоров'я, національні та міжнародні нормативно-правові акти, навчальні фільми, документальні відеоматеріали та інші
Форма проведення занять	лекція, лекція-бесіда, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Мета дисципліни: вивчити особливості застосування гендерного підходу у професійній діяльності працівників сфери охорони здоров'я.

Завдання дисципліни: з'ясувати зміст та сутність поняття «гендерна медицина»; вивчити можливості та особливості застосування гендерного підходу в медицині; дослідити гендерну специфіку «жіночих» і «чоловічих» захворювань; з'ясувати специфіку формування здорового способу життя у різних груп жінок та чоловіків; проаналізувати можливості застосування оцінки гендерного впливу у сфері охорони здоров'я.

Компетентності дисципліни: розуміти сутність концепції гендерного підходу; вміти ідентифікувати виклики щодо здоров'я жінок та чоловіків у суспільстві, крізь призму їх гендерних ролей; вміти використовувати гендерну статистику та дані про гендерні розриви у медицині; вміти запобігати та протидіяти ситуаціям гендерного насильства в особистому житті та професійній діяльності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Основними (базовими) поняттями навчальної дисципліни є: гендерна медицина, гендерний підхід у сфері охорони здоров'я, гендерна статистика та гендерні розриви, гендерна перспектива сфери охорони здоров'я в Україні; гендерне насильство в умовах війни; програми підтримки постраждалих осіб в медицині; гендерна чутливість.

Перелік тем:

1. Гендерна медицина: зміст поняття та його складові.
2. Що таке гендерний підхід в сфері охорони здоров'я?
3. Гендерна перспектива «жіночих» та «чоловічих» захворювань.
4. Гендерна статистика та гендерні розриви в медицині.
5. Наслідки гендерного насильства медичних працівників.
6. Гендерна чутливість як ознака фаховості медичних працівників.

Гендерна рівність

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	цивільного права та процесу
Інформаційне забезпечення	технічні засоби: проектор. обладнання: комп'ютер. програмне забезпечення: windows, power point
Форма проведення занять	лекції та семінари
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): Здатність визначення нових перспективних напрямів наукових досліджень у сфері актуальних проблем гендерного права; здатність аргументовано викладати у процесуальних документах свою правову позицію, а також логічно та послідовно її відстоювати; здатність обирати найоптимальніші процесуальні механізми охорони прав та свобод особи, у тому числі і відновлення порушених прав та свобод особи; здатність аргументовано висловлювати свою правову позицію з використанням посилань на нормативні акти, судову практику, матеріали роз'яснювального характеру державних органів.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): дискримінації та дискримінації за ознакою статі; підходи до виявлення та визначення прямої та непрямої гендерної дискримінації та утиску; алгоритми надання правової допомоги у справах, пов'язаних з гендерною дискримінацією; норми національного законодавства та міжнародних актів у сфері гендерної дискримінації та прав жінок; особливості правового регулювання трансгендерів.

Тема 1. Гендерна рівність: поняття, розвиток та вплив на законодавство та права людини.

Тема 2. Гендерна рівність у міжнародному праві.

Тема 3. Тіло, влада, гендер і захист від гендерного насильства.

Тема 4. Права жінок та чоловіків та медіа.

Тема 5. Поняття гендерної дискримінації за національним та міжнародним правом.

Тема 6. Гендерна дискримінація у спорах, які виникають з трудових правовідносин.

Тема 7. Гендерна дискримінація у спорах, які виникають із сімейних правовідносин.

Тема 8. Гендерна дискримінація у кримінальних справах.

Гендерне бюджетування

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	«Правознавство», «Економіка», «Публічне управління», «Соціологія», Філософія»
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	політології і державного управління
Інформаційне забезпечення	підручники і посібники з застосування гендерного підходу у бюджетному процесі, гендерного бюджетування, національні та міжнародні нормативно-правові акти, навчальні фільми, зокрема з гендерного бюджетування, документальні відеоматеріали та інші
Форма проведення занять	лекція, лекція-бесіда, колоквіум, семінар.
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Мета дисципліни: вивчити специфіку застосування гендерного підходу у бюджетному процесі.

Завдання дисципліни: з'ясувати зміст поняття «гендерна політика»; вивчити особливості застосування гендерного підходу у бюджетному процесі; вивчити методiku проведення гендерного аналізу бюджетних програм; дослідити гендерні розриви у цільових/бюджетних програмах та бюджетах різних рівнів; вивчити значення гендерної статистики у бюджетному процесі.

Компетентності дисципліни: вміти проводити гендерний бюджетний аналіз; вміти визначати гендерні розриви; вміти ідентифікувати соціально-гендерний вплив цільових/бюджетних програм та бюджетів; вміти розробляти гендерні індикатори та результативні показники цільових/бюджетних програм; вміти проводити гендерний моніторинг.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Основними (базовими) поняттями навчальної дисципліни є: гендерний підхід, гендерний підхід у бюджетному процесі, гендерний бюджетний аналіз, цільова програма, бюджетна програма, гендерночутливі програми, гендернонейтральні програми, гендернонечутливі програми, гендерночутливі результативні показники (індикатори).

Перелік тем:

1. Гендерна політика: її зміст та складові.
2. Гендерний підхід у бюджетному процесі.
3. Методика проведення гендерного бюджетного аналізу.
4. Прийняття рішень за результатами гендерного аналізу бюджетних програм.
5. Моніторинг гендерночутливих бюджетних програм.
6. Сутність та складові оцінки гендерного впливу.
7. Гендерна статистика та бюджетний процес.

Геохімія

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	базові знання з наступних курсів дисциплін: Загальна та неорганічна хімія. Фізика. Обчислювальна техніка і основи програмування. Основи екології. Ресурси Закарпаття.
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	неорганічної хімії
Інформаційне забезпечення	тексти лекцій, презентації, посилання на літературу та інтернет-ресурси, методичні розробки до виконання лабораторних та практичних робіт та інші дидактичні матеріали на сайті електронного навчання УЖНУ e-learn.uzhnu.edu.ua
Форма проведення занять	лекції, лабораторні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач буде ознайомлений з основними теоріями походження хімічних елементів та їх поширеністю у природі; формами знаходження та геохімічною класифікацією хімічних елементів; особливостями розподілу та міграції хімічних елементів у геосферах Землі; геохімією ендегенних та екзогенних процесів; геохімічною еволюцією Землі. На основі одержаних відомостей здобувач отримує вміння оцінювати вплив різних факторів на перерозподіл атомів у природі; визначати міграційну здатність тих чи інших елементів за даних умов; за діагностичними ознаками визначати основні мінерали та гірські породи.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тематика та зміст навчальної дисципліни:

Походження хімічних елементів та їх поширеність у Всесвіті та геосферах Землі.

Будова Землі та її хімічний склад.

Геохімія геосфер.

Міграція хімічних елементів, геохімічні процеси.

Геохімічні цикли елементів.

Глобальні ланцюги постачання та їх трансформація

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	Економіка підприємства (рівень середньої школи)
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	міжнародних економічних відносин
Інформаційне забезпечення	силабус дисципліни, електронні лекції, презентації, методичні рекомендації до самостійної роботи та практичних занять
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття, консультації
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Вміння здійснювати пошук економічної інформації, проводити економічний, стратегічний аналіз та оцінку постачання підприємств та держав - учасників зовнішньоекономічної діяльності.

Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Навички міжособистісної взаємодії.

Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

Здатність розробляти та управляти ланцюгами постачання.

Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Основні поняття, сутність та фактори розвитку глобальної логістики.
2. Буденні уклади масового споживача та ланцюги постачання світової торгівлі: окови шаф і холодильників.
3. Ланцюги постачання світової торгівлі: Ever given чутливість транспортної інфраструктури.
4. Закупівлі на міжнародних ринках та економічна безпека.
5. Логістика міжнародних запасів.
6. Основи міжнародної складської логістики.
7. Виробнича логістика та ключові постачальники: пандемічний та острівний синдроми.
8. Світова матриця розподільчої логістики : мережі, «streams потоки » й «сезам печери».
9. Концептуальні основи сталості й удосконалення міжнародних ланцюгів постачання.

Глобальні проблеми світу

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	фізичної географії та раціонального природокористування
Інформаційне забезпечення	використання географічних карт, навчальних атласів, ілюстрацій, схем, таблиць, довідників тощо, відповідно до теми заняття, а також сайту електронного навчання Moodle, низки освітніх порталів із електронним картографічним матеріалом, електронних каталогів бібліотек та ін.
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.
- Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- Здатність працювати в команді.
- Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Глобалістика як наука. Визначення термінів.
- Тема 2. Глобалізація. Аспекти глобалізації: політичний, економічний, культурний, екологічний. Глобалізація як основна тенденція розвитку сучасної світової системи. Глобальна безпека. Антиглобалізація.
- Тема 3. Історія розвитку глобалістики. Історичний нарис проблем минулого. Глобальний еволюціонізм. Проблеми які людство вирішило та які не були вирішені. Умови формування глобалістики. Основні концепції глобалістики.
- Тема 4. Римський клуб: історія створення, мета, завдання, досягнення. Доповідь «Come on!», присвячена 50-річчю діяльності клубу.
- Тема 5. Земля як система. Системний підхід. Основні поняття, взаємозв'язки в системі. Природні та соціальні системи. Тема 6. Глобальні проблеми людства. Основні глобальні проблеми сучасності. Демографічна проблема. Продовольча проблема.
- Тема 7. Ресурсні проблеми. Енергетична криза людства та шляхи її вирішення. Використання альтернативних джерел енергії. Глобальні екологічні проблеми.
- Тема 8. Суспільство і природа. Причини екологічної кризи. Екологічна криза. Екологічна безпека.
- Тема 9. Глобальні та регіональні екологічні проблеми. Географія екологічно нестійких регіонів світу.

Грантрайтинг

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3, 4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни в кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	Вступ до спеціальності, базові знання з обраної іноземної мови
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	ентомології та збереження біорізноманіття
Інформаційне забезпечення	методичні рекомендації, навчальні посібники, сайт електронного навчання Moodle, електронні ресурси, бази даних, наукові публікації, персональні комп'ютери
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): формування практичних умінь та навичок по застосуванню інструментів і механізмів планування, розробки та реалізації науково-дослідницьких проєктів; вміння формулювати ідею проєкту та її обґрунтування; формування практичних навичок по пошуку інформації про міжнародні програми і гранти, по підготовці, розробці та поданню проєктних заявок до міжнародних програм на отримання наукових грантів; управління проєктів з використанням міжнародних стандартів; вміння працювати з проєктною документацією, складати робочі плани та графіки реалізації проєкту, розраховувати кошторис і формувати бюджет проєкту, використовувати та поширювати результати проєкту; формування у майбутніх фахівців розуміння інноваційної значущості міжнародних проєктів, грантів і програм в умовах інтеграції до світової наукової спільноти.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Науковий пошук, фандрайзинг. Інформаційні ресурси конкурсів про наукові гранти. Міжнародні програми і гранти як джерела фінансування досліджень.
2. Моделі, методи та критерії вибору наукових проєктів та програм.
3. Організаційний та фінансовий план наукового гранту, проєкту.
4. Алгоритм роботи над грантом. Розробка концепції проєкту. Групова генерація ідей та мети.
5. Підготовка заявок на грант, проєкт. Формування аплікаційних документів.
6. Управління проєктом, команда проєкту. Середовище проєкту, зовнішні фахівці.
7. Проєктний цикл, етапи реалізації наукового проєкту.
8. Звітування та презентація результатів наукового проєкту.

Громадянська культура

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3, 4
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	«Історія України», «Правознавство», «Загальна психологія», «Соціологія», «Педагогіка», «Філософія»
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	політології і державного управління
Інформаційне забезпечення	підручники і посібники з громадянської та політичної культури, з основ громадянської освіти, основ демократії, з основ прав людини, національні та міжнародні нормативно-правові акти, навчальні фільми, зокрема з прав людини, документальні відеоматеріали та інші
Форма проведення занять	лекція, лекція-бесіда, колоквиум, семінар
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Мета дисципліни – формування громадянської компетентності у здобувачів вищої освіти, що забезпечить їх активну громадянську позицію, здатність відповідально реалізовувати свої права та обов'язки. у суспільстві.

Навчальна дисципліна «Громадянська культура» спрямована на формування громадянської компетентності здобувачів вищої освіти, зокрема:

- соціально-комунікативної: вміння й навички спілкування та встановлення конструктивних відносин між людьми, діалогу і громадського обговорення суспільних проблем;
- інформаційної: вміння критично мислити; навички пошуку, аналізу та оцінки інформації, критичної оцінки повідомлень у засобах масової інформації на основі аналізу джерел, соціальної ситуації;
- соціального діалогу – вміння розв'язувати соціальні суперечності; формування установки на толерантне розв'язання конфліктів;
- відповідального соціального вибору й прийняття рішення – готовність до ухвалення обґрунтованого рішення на основі усвідомленого й виваженого вибору;
- громадянської участі: установка на відповідальну суспільну діяльність; навички участі в соціальних та політичних процесах.

Навчальна дисципліна спрямована на формування й розвиток таких умінь: критично мислити, визначати проблему та бачити шляхи її розв'язання; аналізувати різні джерела інформації та аргументувати власну думку; вести конструктивний діалог, співпрацювати з іншими, знаходити компроміс, поважати думку інших, проявляти толерантність, емпатію; реалізовувати свої громадянські права/обов'язки та захищати їх, допомагати іншим людям у захисті їхніх громадянських прав.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Основними (базовими) поняттями навчальної дисципліни є: людина, особа, громадянин, права людини, верховенство права, інклюзія, громадянське суспільство, громада, громадянська участь, демократія, держава, відповідальність.

Тематика навчальної дисципліни:

- Тема 1. Людина, особа та особистість.
- Тема 2. Права і свободи людини. Права і обов'язки громадянина.
- Тема 3. Місце та роль людини і громадянина у соціокультурному просторі.
- Тема 4. Демократичне суспільство та його цінності.
- Тема 5. Громада та громадянське суспільство.
- Тема 6. Громадянська участь.
- Тема 7. Комунікація, інформація і демократія.
- Тема 8. Взаємодія громадян і держави у досягненні суспільного добробуту
- Тема 9. Стереотипи, упередження та дискримінація. Конфлікти.
- Тема 10. Інтеграція та глобалізація.

Ґрунтознавство та оцінка якості ґрунтів

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	геодезії, землеустрою та геоінформатики
Інформаційне забезпечення	сайт електронного навчання ДВНЗ «УжНУ»; платформа дистанційного навчання Google meet технічні засоби: мультимедійний проектор, відео матеріали з розділів дисципліни «Ґрунтознавство» та інші електронні ресурси. обладнання: ПК з програмним забезпеченням (Word, Excel, Power Point)
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології;
- здатність працювати в команді.

Короткий зміст дисципліни (перелік тем):

Модуль 1. Тема 1. Основи ґрунтознавства.

Тема 2. Генетико-морфологічна будова ґрунту. Процеси, чинники та умови ґрунтоутворення.

Тема 3. Склад, складники, структура та властивості ґрунту.

Тема 4. Режими ґрунту.

Тема 5. Основи класифікації ґрунтів.

Тема 6. Генезис, класифікація та географія ґрунтів України.

Модуль 2. Тема 7. Ерозія ґрунтів.

Тема 8. Особливості агровиробничого групування та бонітування ґрунтів.

Тема 9. Нормативна грошова оцінка земель.

Тема 10. Експертна оцінка земель.

Тема 11. Моніторинг ґрунтів.

Тема 12. Охорона ґрунтів.

Демократія: від теорії до практики

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень
Курс (рік) навчання	3
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	«Історія та культура України», «Філософія», «Соціологія», «Політологія»
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	політології і державного управління
Інформаційне забезпечення	підручники і посібники, а також роздаткові матеріали для здобувачів вищої освіти
Форма проведення занять	інтерактивні методики проведення занять з теоретичним засвоєнням знань через рольові ігри, вправи, оцінки методів громадської участі, практичні з реалізації 10 кроків розробки, презентації та рефлексії щодо отриманого досвіду реалізації студентського проекту у вирішенні суспільно важливих проблем
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Мета дисципліни – формування знань демократичного управління, про права людини, громадянське суспільство, участь громадян, гендерну рівність, права меншин, виборчі системи, інклюзію та доступність для осіб з інвалідністю, практики передового врядування, верховенство права, медіаграмотність, різноманітність, роль грошей у політиці, роль молоді та протидію корупції.

Навчальна дисципліна «Демократія: від теорії до практики» покликана зміцнити навички й знання, які є ключовими для обізнаного та демократичного громадянина на сучасному етапі, через формування демократичних компетентностей і цінностей.

Вміння і навички – критичне мислення, активне слухання, вибудова компромісів, ораторське мистецтво, групова робота і вирішення проблем.

Здобувачі вищої освіти зможуть здобути компетенції активної громадянської участі і практичного досвіду в процесі усвідомлення конкретної суспільної проблеми, зокрема регіонального чи локального рівня, через розробку та реалізацію колективного проекту для вирішення проблеми, що дозволяє забезпечити розвиток теоретичних знань, ставлень, умінь здобувачів вищої освіти, надаючи їм практичної спрямованості і формуючи переконання у власній спроможності справляти реальний, відчутний вплив на суспільні процеси.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Філософські засади демократичного врядування.

Тема 2. Принципи демократії.

Тема 3. Права людини. Міжнародні конвенції та пакти про права людини.

Тема 4. Конституціоналізм, ліберальна демократія та їх розвиток в Україні. Механізм демократії в Україні.

Тема 5. Характеристики громадянського суспільства. Громадянське суспільство у демократичних реформах у країнах Східної Європи. Виклики, пов'язані з громадянським суспільством.

Тема 6. Громадянство і демократія. Типи громадян. Активні громадяни.

Тема 7. Підготовка до презентації студентських проектів. Презентації студентських проектів. Індивідуальна рефлексія щодо досвіду, отриманого в процесі роботи над проектом.

Догляд за зубами. Практичні аспекти

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська, англійська
Передумови для вивчення дисципліни	загальні знання та практичні навички догляду за зубами
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	дитячої стоматології
Інформаційне забезпечення	робоча-навчальна програма дисципліни, навчально-методичні матеріали, презентації
Форма проведення занять	практичні заняття; самостійна робота студентів
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати**: Анатомо-фізіологічні особливості будови порожнини рота у віковому аспекті. Предмети гігієни порожнини рота, показання до застосування. Засоби гігієнічного догляду за порожниною рота, показання до застосування. Вибір засобів і предметів гігієни порожнини рота залежно від стоматологічного статусу. Професійна гігієна порожнини рота. Гігієнічне навчання і виховання. Організація. Методи проведення. **вміти**: Знати предмети та засоби гігієни порожнини рота. Засоби гігієнічного догляду за порожниною рота., фізико-хімічні властивості. Показання до застосування. Вибір засобів і предметів гігієни порожнини рота залежно від стоматологічного статусу. Професійна гігієна порожнини рота. Гігієнічне навчання і виховання.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Загальні питання профілактики стоматологічних захворювань. Методи гігієнічного догляду за порожниною рота. Методи професійної гігієни порожнини рота. Санітарна освіта в профілактиці стоматологічних захворювань. Диспансеризація у стоматолога.

Договори у сфері інтелектуальної власності

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	цивільного права та процесу
Інформаційне забезпечення	технічні засоби: проектор. обладнання: комп'ютер. програмне забезпечення: windows, power point
Форма проведення занять	лекції та семінари
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): аналіз різних типів договорів у сфері інтелектуальної власності, таких як ліцензійні договори, переказ прав на інтелектуальну власність, тощо; аналіз вимог, умов та обмежень, які зазвичай встановлюються в договорах у сфері інтелектуальної власності; дослідження всіх правових аспектів договорів у сфері інтелектуальної власності, включаючи правовий захист та порушення прав на інтелектуальну власність; рекомендації щодо покращення процесу укладання та виконання договорів у цій галузі.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): у цій дисципліні вивчаються різні типи договорів у сфері інтелектуальної власності, такі як ліцензійні угоди, франчайзингові угоди, угоди про передачу прав, конфіденційність і технічний трансфер. Зокрема, розглядаються правові вимоги, процедури, обмеження та застереження, які пов'язані з цими договорами.

Тема 1. Загальна характеристика договорів щодо розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності.

Тема 2. Ліцензія на використання об'єкта права інтелектуальної власності: поняття та види.

Тема 3. Ліцензійний договір.

Тема 4. Договір про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності.

Тема 5. Договір про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності.

Тема 6. Договір комерційної концесії (франчайзингу).

Екологічна експертиза

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3, 4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ECTS
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	грунтознавство, екологія, біохімія, неорганічна хімія, органічна хімія
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	генетики, фізіології рослин і мікробіології
Інформаційне забезпечення	презентації, сайт електронного навчання
Форма проведення занять	лекція, лекція-бесіда, колоквиум, семінар
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою вивчення навчальної дисципліни «Екологічна експертиза» є формування у здобувачів комплексу знань, умінь, навичок, необхідних для встановлення відповідності об'єктів екологічної експертизи вимогам екологічного законодавства, санітарних норм і правил.

Завдання вивчення дисципліни наступні: оволодіння теоретичними знаннями, а також комплексом практичних навичок щодо вивчення стратегії механізмів, алгоритмів здійснення експертизи, визначення форм, принципів, організації екологічної експертизи; пріоритетних природоохоронних проблем об'єктів екологічної експертизи; вивчення сучасних вимог до експертної діяльності; джерел забруднення об'єктів екологічної експертизи та реалізації відповідних методів і засобів її захисту, відновлення та раціонального використання ресурсів; вивчення стандартизованих методів, що використовуються для виявлення впливів, їх загальні переваги і недоліки.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких знань, вмінь та навичок:

знання: методів проведення екологічної експертизи; нормативно-правових та організаційних засад проведення екологічної експертизи; порядку проведення екологічної експертизи; оцінки впливу промисловості на навколишнє середовище; нормування антропогенного навантаження на навколишнє середовище.

вміння: на підставі обробки й аналізу нормативних документів проводити процедуру оцінки впливу на навколишнє середовище та складати Заяву про наслідки господарської діяльності; на основі екологічних вимог до суб'єктів господарювання розробляти документацію щодо охорони навколишнього середовища згідно своїх повноважень та службових обов'язків; на основі існуючих вимог законодавства та підзаконних актів готувати та подавати на екологічну експертизу документи; на підставі отриманих результатів аналізу стану природних компонентів (довкілля в цілому) оцінювати вплив техногенних, сільськогосподарських об'єктів на довкілля та запропонувати заходи та рекомендації стосовно оптимізації стану довкілля; на підставі отриманих результатів проведення екологічної експертизи готувати Висновок екологічної експертизи відповідно до законодавства.

навички: оцінки впливу господарської діяльності на навколишнє середовище; забезпечення виконання екологічних вимог до суб'єктів господарювання; формулювання рекомендацій щодо оптимізації стану довкілля - розробки заходів щодо забезпечення екологічної безпеки; розробки проектів нормативів гранично допустимих викидів та скидів.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Мета, предмет, завдання та проблеми екологічної експертизи.

Тема 2. Характеристика водних ресурсів України. Джерела їх забруднення.

Тема 3 Характеристика та охорона водних об'єктів.

Тема 4. Характеристика атмосфери та джерел її забруднення. Охорона атмосфери.

Тема 5. Характеристика літосфери та джерел її забруднення. Охорона літоосфери.

Тема 6. Харчові продукти та їх забрудники.

Тема 7. Харчові добавки. Зберігання та маркування харчових продуктів..

Екологічна експертиза і аудит

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	фізичної географії та раціонального природокористування
Інформаційне забезпечення	мультимедійна техніка, Інтернет ресурси з доступом під час лекції; Дидактичні матеріали: матеріали презентацій до лекцій, матеріали лектора до дисципліни в системі віртуального навчання «Moodle»
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети (лідерська компетентність).
- Здатність до генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, ініціативності та підприємливості (підприємницька компетентність).

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Місце дисципліни в структурно-логічній схемі спеціальності.
- Тема 2. Законодавча та нормативно правова база України щодо екологічної експертизи.
- Тема 3. Концепції екологоорієнтованого розвитку господарської діяльності в Україні.
- Тема 4. Форми і види екологічної експертизи. Стадії екологічної експертизи .
- Тема 5. Процесуальне здійснення екологічної експертизи - ОВНС
- Тема 6. Законодавча та нормативно-правова база щодо аудиту в Україні.
- Тема 7. Сутність, об'єкти та суб'єкти екологічного аудиту.
- Тема 8. Типи екологічного аудиту. Особливості виконання екологічного аудиту.
- Тема 9. Стадії екологічного аудиту. Послідовність та ефективність екологічного аудиту.
- Тема 10 .Екологічний аудит територій. Концептуальні засади екологічного аудиту територій.

Економіка міського господарства

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	міського будівництва та господарства
Інформаційне забезпечення	мультимедійне обладнання, навчально-методичні матеріали з дисципліни
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Питання теорії та практики економіки міського господарства. Основи ринкової економіки, що відповідає сучасним вимогам. Питання, що характеризують роль та місце міського господарства в структурі суспільного виробництва: науково-технічний прогрес, інтенсифікація виробництва та його соціально-економічна ефективність; принципи та організація планування міського господарства; матеріально-технічні й трудові ресурси підприємства; виробнича потужність та виробнича програма комунального підприємства; якість продукції (послуг); фінансово-економічні результати та інтегральна ефективність діяльності підприємства; аналіз виробничо-господарської діяльності; особливості організації, планування, інтенсифікації виробництва на підприємствах галузей міського господарства. Урбанізація як позитивна тенденція розвитку міста. Керування екологічною безпекою міста. Методика оцінки земельних ділянок.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Міське господарство в структурі суспільного виробництва.
2. Значення ринкових сил у розвитку міста.
3. Урбанізація як позитивна тенденція розвитку міста.
4. Прогнозування економічного розвитку міста.
5. Основи ціноутворення.
6. Керування екологічною безпекою міста.
7. Місцевий бюджет.
8. Аналіз існуючих методів оцінки земельних ділянок.

Експертні системи

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	«Дискретна математика та теорія алгоритмів», «Алгоритмізація та програмування», «Організація баз даних та знань»
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	інформаційних управляючих систем та технологій
Інформаційне забезпечення	навчальний посібник, мультимедійний проєктор, персональні комп'ютери
Форма проведення занять	лекції, лабораторні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

В результаті вивчення даного курсу студент повинен знати:

- основні поняття теорії інтелектуальних інформаційних систем;
- визначення, принципи функціонування, характеристики, класифікацію, приклади та призначення експертних систем (ЕС);
- етапи розробки ЕС;

вміти:

- проектувати ЕС з використанням продукційних та логічних моделей знань;
- використовувати засоби Jess, Prolog та Scikit-Learn для розробки ЕС.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Інтелектуальні системи. Класифікація інтелектуальних систем.
2. Визначення, схема, принципи функціонування та приклади ЕС.
3. Класифікація ЕС. Етапи розробки ЕС.
4. Машинне навчання. Використання технологій машинного навчання у ЕС.
5. Продукційні моделі. Використання продукційних моделей у ЕС.
6. Мови програмування для створення ЕС.
7. Синтаксис та використання CLIPS.
8. Створення ЕС на платформі Java. Jess.
9. Розробка ЕС на мові Prolog.
10. Створення ЕС з використанням засобів Scikit-Learn.

Електронне урядування

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3, 4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	економіки, підприємництва та торгівлі
Інформаційне забезпечення	робоча програма, методичні матеріали з навчальної дисципліни, підручники, навчальні посібники, сучасні інформаційні системи і технології, пакети прикладних програм, онлайн-сервіси і додатки.
Форма проведення занять	лекції, лабораторні роботи, самостійна робота
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою вивчення навчальної дисципліни «Електронне урядування» є розгляд і розкриття основ сучасної теорії та технології державного управління - електронного урядування.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати: теоретичні положення та методи вирішення практичних завдань з економіки, управління та розвитку територіальних систем, підготовки та надання консультаційних послуг щодо їх діяльності при розробці нормативної бази та нормативів для використання в економічному механізмі функціонування територіальних громад та регіонів; вміти: на місцевому та регіональному рівнях упроваджувати е-урядування та вміти використати набуті знання у практичній діяльності, а також ознайомитися з кращими світовими практиками в цій сфері і підходами з їх подальшого застосування в умовах України; організувати та розробляти заходи щодо впровадження е-урядування в різних сферах публічного управління та адміністрування, зокрема на місцевому та регіональному рівнях; розробляти стратегічні документи розвитку е-урядування на регіональному і місцевому рівнях.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Теоретичні засади впровадження е-урядування як однієї з базових технологій інформаційного суспільства.

Тема 2. Електронна демократія та електронна держава.

Тема 3. Роль держави та державної політики в розвитку інформаційного суспільства та е-урядування.

Тема 4. Зарубіжний та вітчизняний досвід впровадження е-урядування.

Тема 5. Організаційно-правове забезпечення та стандартизація е-урядування в Україні.

Тема 6. Інформаційна структура е-урядування. Інформаційні ресурси.

Тема 7. Розвиток е-урядування на регіональному та місцевому рівнях.

Тема 8. Електронні адміністративні послуги.

Тема 9. Інформаційна безпека в е-урядуванні.

Електропостачання та електричні мережі

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	опанування певних розділів таких навчальних дисциплін, як вища математика, фізика
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	приладобудування
Інформаційне забезпечення	сайт електронного навчання, підручники, навчальні посібники, навчально-методичні матеріали
Форма проведення занять	лекції, лабораторні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

розуміння електротехнічної термінології, забезпечення можливості вибору необхідних електротехнічних матеріалів, пристроїв і обладнання, уміння їх експлуатувати в оптимальному режимі, інформованість стосовно правил і норм техніки безпеки при експлуатації електричних мереж.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем)

Класифікація електричних кіл. Умовні графічні позначення елементів. Основні явища в електричних колах і величини, що їх характеризують

Електричні кола змінного струму.

Трифазні електричні кола.

Електромагнітні пристрої. Електричні вимірювання і прилади. Будова, принцип дії і застосування трансформаторів. Електричні машини.

Основи електропостачання. Розрахунок електричних мереж.

Безпечність експлуатації схем електропостачання. Апарати управління і захисту.

Етика ділових відносин

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту
Інформаційне забезпечення	робоча програма, методичні рекомендації, електронний конспект лекцій, електронні презентаційні матеріали по темах дисципліни, індивідуальні завдання для самостійного виконання, підручники, навчальні посібники, монографії, словники, енциклопедії, наукові статті, електронні ресурси
Форма проведення занять	лекції, семінарські заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою викладання дисципліни «Етика ділових відносин» є розвиток у студентів комплексних знань у сфері менеджменту комунікацій, професійного спілкування та вміння ефективно організувати наради, співбесіди, ділові зустрічі й переговори, а також мати достатню кваліфікацію для проектування та розробки нових засобів і методів комунікації на підприємстві.

Завдання вивчення навчальної дисципліни є: оволодіння методами управління інформаційною взаємодією в різних сферах предметної діяльності; вивчення основних задач, функцій та методів комунікативного менеджменту; оволодіння методами організації проведення комунікаційних досліджень; дослідження механізмів реалізації комунікативної політики організації. Інтегровані вимоги до знань та умінь з навчальної дисципліни

У результаті вивчення даної навчальної дисципліни студент повинен **знати**: знати місце етики у діловому спілкуванні та у бізнесу, знати типи ділових стратегій та їх використання на підприємстві; специфіку символічної, візуальної, подієвої, міфологічної складової етики у діловому спілкуванні; якими є механізми впливу таких комунікативних технологій ділового спілкування як зв'язки з громадськістю (паблік рілейшнз); іміджмейкінг; менеджмент новин; реклама; пропаганда; риторика; основні засади та принципи ділового спілкування; основні методи, технології етики ділового спілкування; концептуальні основи і стратегії етики ділового спілкування; обов'язкові елементи та фази комунікативного спілкування; порядок формування ефективних комунікацій на підприємстві; соціальну природу поняття «етики ділового спілкування», його мету та зміст; канали, засоби, моделі комунікацій; особливості використання інформації в менеджменті; основні елементи забезпечення ефективних комунікацій; методи вирішення комунікаційних конфліктів; особливості формування іміджу менеджера та корпорації (організації); розробляти рекомендації, які допоможуть вирішити складні задачі, що постають перед сучасними керівниками в різних сферах комунікаційної діяльності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Спілкування як частина культури управління.

Тема 2. Види ділового спілкування.

Тема 3. Конфліктні правила вирішення конфлікту.

Тема 4. Діловий етикет.

Тема 5. Гуманістична спрямованість етики спілкування та її значення.

Тема 6. Комунікативна позиція. Способи впливу на особистість у спілкуванні.

Тема 7. Поняття комунікативної рівноваги. Бар'єри у спілкуванні, чинники їх виникнення.

Тема 8. Моделі спілкування. Стратегії та тактики ділового спілкування.

Тема 9. Характеристика вербальних і невербальних засобів спілкування.

Тема 10. Невербальні засоби спілкування. Особливості їх використання у діловому спілкуванні.

Тема 11. Форми ділового спілкування.

Тема 12. Ділове спілкування народів світу.

Тема 13. Психологія педагогічного спілкування як різновиду ділової та професійної взаємодії.

Тема 14. Конфлікти у діловій і професійній сферах. Методи та стратегії їх регулювання.

Етика ділового спілкування

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	археології, етнології та культурології (АЕК)
Інформаційне забезпечення	робоча програма, Наукова бібліотека ДВНЗ «УжНУ», мультимедійний проектор, ноутбук, віртуальне середовище Moodle
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Мета курсу: оволодіння теоретичними знаннями та набуття практичних навичок дотримання етичних принципів та норм майбутньої професійної діяльності, ознайомлення із основними принципами психолого-етичних аспектів ділового спілкування, а також особливостями професійної та корпоративної етики.

Завдання: формування soft skills студентів, апробація проблемно-орієнтованих ситуацій та завдань, що мають зв'язок з конкретними навчальними, дослідницькими чи виробничими проблемами, оволодіння навичками розв'язання конфліктних ситуацій з урахуванням корпоративних інтересів.

Дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:

- Здатність діяти на основі етичних міркувань;
- Здатність діяти соціально відповідально та громадянсько свідомо;
- Здатність працювати в колективі та самостійно, виявляти ініціативу, уникати некритичного слідування авторитетам;
- Здатність брати участь у дискусіях з певної наукової або виробничої проблеми, у різних формах ділової комунікації;
- Здатність використовувати сучасні методи і технології комунікації;
- Набуття навичок публічного мовлення;
- Формування комунікативної культури особистості.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Предмет етики. Особливості функціонування моралі.
2. Категорії етики.
3. Професійна етика.
4. Корпоративна етика та корпоративна соціальна відповідальність.
5. Етика науки, освіти, бізнесу.
6. Ділове спілкування в координатах етики і моралі.
7. Вербальна і невербальна комунікація у діловому спілкуванні.
8. Адміністрування і лідерство: характерні особливості і специфіка.
9. Комунікативні стратегії розв'язання конфліктів.
10. Діловий етикет, його становлення та особливості.
11. Національні особливості ділового етикету.
12. Комунікаційні інструменти для побудови власної репутації.

Етика і естетика

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3, 4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	філософії
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали з дисципліни
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою вивчення дисципліни є: розглянути місце етики в системі філософського знання, культури, виявити можливість різних підходів до її вивчення, акцентувати на науковій, релігійній та філософській моделях етичного знання, вказати на тісний взаємозв'язок між етикою, психологією та релігією у сучасну добу кризи; також виробити в студентів вміння розуміти роль естетичних цінностей в людській життєдіяльності, здатність аналізувати сучасний стан естетичної сфери, опиратись на ці знання в своїй професійній та особистій життєдіяльності.

В процесі викладання дисципліни студенти повинні: оволодіти знаннями про специфіку етичного знання, основні поняття, категорії, структуру етики; про природу та феномени добра і зла, їх сучасні різновиди; про сутність та зміст моралі, її основні принципи та поняття, структуру, функції і закономірності, що пояснюють еволюцію та механізм дії моралі у житті людини, суспільства, світу; народів; основні категорії, напрямки і проблеми естетики як філософської науки в її історії та на сучасному етапі розвитку; зміст базових концептів філософських, соціологічних, історичних і культурологічних програм, що стосуються осмислення естетичних феноменів людської культури; естетично-художні засади суспільного життя, специфіку естетичної регуляції людської життєдіяльності; природу мистецтва і особливості його функціонування в культурі та людській життєдіяльності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Змістовий модуль 1

Тема 1. Поняття моралі, її сутність, структура, функції.

Тема 2. Культурно-історичний зміст моралі.

Тема 3. Структура моральної свідомості.

Тема 4. Добро та зло.

Тема 5. Основні моральні поняття.

Тема 6. Сучасні проблеми етики.

Змістовий модуль 2

Тема 1. Естетична діяльність та сфери її прояву.

Тема 2. Сутність та структура естетичної свідомості.

Тема 3. Природа і сутність мистецтва.

Тема 4. Художній твір і художній образ.

Тема 5. Естетичний розвиток особистості.

Жанр фентезі у світовій літературі

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	словацької філології
Інформаційне забезпечення	інтернет-ресурси, презентації, навчально-методичні матеріали з дисципліни, електронний конспект лекцій, робоча програма дисципліни, список інформаційних джерел для вивчення дисципліни, перелік індивідуальних завдань, перелік питань для підготовки до заліку, завдання для самостійної роботи студентів, тести
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття, презентація, лекція-бесіда
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- когнітивні компетентності включають: сформованість позитивного ставлення до жанру фентезі як до нового, самостійного, актуального жанру сучасної світової «високої» літератури;
- знання і розуміння характерних ознак фентезі, що виділяють його серед інших жанрів фантастичної літератури;
- усвідомлення взаємозв'язку фентезі і міфу;
- вміння аналізувати і визначати різновиди фентезі;
- здатність передбачити модифікації жанру фентезі у сучасному літературному процесі; уміння зіставляти художні тексти фентезі з їх кіно-, театральною, ігровою інтерпретацією; застосовувати набуті знання під час написання рефератів та розробки презентаційних матеріалів, у роботі з учнями шкіл та коледжів, у журналістських оглядах та есе.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Історія виникнення фентезі; шляхи дослідження; особливості фентезі як літературного жанру; фентезі і міфологія; відмінності фентезі від фантастики; фентезі і казка; класифікація фентезійних творів; філософська проблематика трилогії Р.Р. Толкіна «Володар пернів»; семантика можливих світів у «Хроніках Нарнії» К. Льюїса; фентезі у творчості Т. Пратчетта, Р. Желязни; Урсулі ле Гуїн, Дж. Роулінг, А. Сапковського, М. Семенової, С. Лук'яненка, М. та С. Дяченків. Досягнення українського фентезі.

Запобігання та протидія гендерному насильству

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень
Курс (рік) навчання	2, 3
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	«Правознавство», «Економіка», «Публічне управління», «Соціологія», «Філософія»
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	політології і державного управління
Інформаційне забезпечення	підручники і посібники з питань запобігання та протидії гендерному насильству, національні та міжнародні нормативно-правові акти, навчальні фільми, документальні відеоматеріали та інші
Форма проведення занять	лекція, лекція-бесіда, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Мета дисципліни: вивчити підходи та способи запобігання і протидії гендерному насильству у суспільстві, у межах особистого життя та професійної діяльності.

Завдання дисципліни: з'ясувати зміст та сутність форм гендерного насильства; дослідити причини виникнення гендерного насильства; вивчити форми гендерного насильства та гендерного насильства в умовах війни; сформувані знання та навички щодо запобігання гендерному насильству; проаналізувати сучасні перспективи поширення гендерного насильства в Україні та світі.

Компетентності дисципліни: вміння ідентифікувати форми гендерного насильства у суспільстві; вміння ідентифікувати безпекові виклики щодо потрапляння у ситуації гендерного насильства, зокрема і в умовах війни; вміння запобігати та протидіяти ситуаціям гендерного насильства в особистому житті та професійній діяльності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Основними (базовими) поняттями навчальної дисципліни є: гендерне насильство, форми гендерного насильства, запобігання гендерному насильству, протидія гендерному насильству, гендерне насильство в умовах війни; програми підтримки постраждалих осіб, корекційні програми для кривдників.

Перелік тем:

1. Гендерне насильство: поняття та форми. Хто і чому може потрапляти у ситуації гендерного насильства?
2. Нормативно-правові документи, що регулюють питання запобігання та протидії гендерному насильству.
3. Система запобігання гендерному насильству та її складові.
4. Протидія гендерному насильству та її складові.
5. Гендерне насильство в умовах війни.
6. Наслідки поширення гендерного насильства у суспільстві.

Засади сталого управління лісовими екосистемами

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумова для вивчення дисципліни	Вступ до спеціальності, Екологія
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	ентомології та збереження біорізноманіття
Інформаційне забезпечення	методичні рекомендації, навчальні посібники, сайт електронного навчання Moodle, електронні бази даних.
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття.
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання: формування розуміння структури та основ функціонування лісової екосистеми та її компоненти; формування усвідомлення місця лісової екосистеми в типології екосистем; розуміння значення лісів, їх ролі та функцій, розуміння основ фітоценотичної характеристики лісів та основ сталого лісокористування; вміння оцінювати біологічне різноманіття лісових екосистем, вміння застосовувати принципи та підходи до створення та організації лісових об'єктів природно-заповідного фонду в Українських Карпатах.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Вступ. Ліс, як природна екосистема.

Тема 2. Ліс, як рослинно-ландшафтна категорія.

Тема 3. Основи типології лісів.

Тема 4. Основи фітоценотичної характеристики лісів.

Тема 5. Компоненти лісового фітоценозу.

Тема 6. Ліс як природний ресурс.

Тема 7. Лісокористування.

Тема 8. Природно-заповідні об'єкти Закарпатського держлісфонду, їх значення та перспективи розширення.

Тема 9. Біологічне різноманіття і проблеми його збереження; рівні біологічного різноманіття; оцінка біологічного різноманіття в лісах.

Тема 10. Пралісові екосистеми, проблеми вивчення та збереження: значення пралісових екосистем як еталонних лісових екосистем.

Засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів та послуг

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	цивільного права та процесу
Інформаційне забезпечення	технічні засоби: проектор обладнання: комп'ютер програмне забезпечення: windows, power point
Форма проведення занять	лекції та семінари
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): поглиблене розуміння учасників цивільного обороту щодо значення індивідуалізації в контексті товарів та послуг; оволодіння знаннями про різні засоби індивідуалізації, їх види та методи застосування; розвиток навичок з планування та реалізації заходів щодо охорони індивідуалізованих товарів та послуг; використання стратегій забезпечення конфіденційності та безпеки індивідуалізованих даних у часи швидкої цифрової трансформації.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): досліджує методи та прийоми, які дозволяють відрізнити учасників цивільного обороту, товари та послуги для захисту їх прав та інтересів. Вона охоплює вивчення різноманітних засобів ідентифікації, маркування та захисту товарів та послуг, зокрема патентів, товарних знаків та авторських прав. Дисципліна спрямована на забезпечення ефективного функціонування ринку та захисту прав споживачів.

Тема 1. Поняття засобів індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів та послуг.

Тема 2. Джерела інституту засобів індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів та послуг.

Тема 3. Правова охорона комерційних найменувань.

Тема 4. Правова охорона торгівельних марок.

Тема 5. Правова охорона географічних зазначень

Тема 6. Особливості засобів індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів та послуг в Україні та ЄС.

Зв'язки з громадськістю

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	туристичної інфраструктури та готельно-ресторанного господарства
Інформаційне забезпечення	технічні засоби навчання: мультимедійне обладнання, ноутбук. програмне забезпечення: система електронного навчання Moodle.
Форма проведення занять	лекції, семінарські заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- Діяти на засадах розуміння цивілізаційних гуманітарних цінностей та глобалізаційних процесів, національного розвитку;
- Здатність до системного творчого мислення, наполегливість у досягненні мети професійної та науково-дослідницької діяльності;
- Здатність формувати філософію, методологію, логіку, принципи об'єктивності наукового пошуку в готельній та ресторанній справі;
- Розуміння завдань національної політики та механізмів регулювання індустрії гостинності;
- Вміння документально оформлювати управлінські рішення та визначати правомірність рішень;
- Здатність координувати та регулювати взаємовідносини з контактними аудиторіями (стейкхолдерами);
- Здатність управляти комерційною, маркетинговою, фінансовою діяльністю, розробляти антикризові програми діяльності корпорацій, готельних та ресторанних мереж, суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу;
- Здатність формулювати завдання, пов'язані з впровадженням систем управління якістю та її складових.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатись, перелік тем):

- Тема 1. Іміджева ідеологія.
- Тема 2. Паблік рилейшнз (PR).
- Тема 3. Управління PR-процесом.
- Тема 4. Взаємовідносини з ключовими групами громадськості.
- Тема 5. Громадська думка та методи її дослідження.
- Тема 6. Комунікації в паблік рилейшнз (PR).
- Тема 7. Організації зв'язків бізнесу із засобами масової інформації (ЗМІ).
- Тема 8. Проведення заходів та підготовка матеріалів для засобів масової інформації (ЗМІ). Тема 9. Створення іміджу.

Зобов'язальне право

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	цивільного права та процесу
Інформаційне забезпечення	технічні засоби: проектор обладнання: комп'ютер програмне забезпечення: windows, power point
Форма проведення занять	лекції та семінари
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): здатність до абстрактного, логічного, критичного та креативного мислення, аналізу положень зобов'язального права; здатність до ефективного пошуку, оброблення та комплексного аналізу інформації, зокрема тієї, що міститься в міжнародних правових актах та національних нормативно-правових актах, із доступних, в тому числі цифрових, джерел; здатність аналізувати та оцінювати особливості розвитку договірного права; правильно застосовувати законодавство, що регулює зобов'язальні відносини; ефективно взаємодіяти з аудиторією і в команді, презентувати ідеї, проводити обговорення проблемних питань; аналізувати практичні казуси.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Засвоєння студентами джерела зобов'язального права та його структуру; елементи зобов'язальних правовідносин; особливості суб'єктного складу зобов'язальних правовідносин; підстави припинення зобов'язань; специфіку договірних зобов'язань; підстави виникнення та припинення позадоговірних зобов'язань.

- Тема 1. Правова природа зобов'язальних правовідносин.
- Тема 2. Зобов'язання, що виникають внаслідок розпорядження майном.
- Тема 3. Зобов'язання з виконання робіт.
- Тема 4. Зобов'язання з надання послуг.
- Тема 5. Зобов'язання у сфері інтелектуальної власності.
- Тема 6. Зобов'язання, що виникають на підставі спільної діяльності.
- Тема 7. Зобов'язання у сфері інвестицій та зовнішньоекономічній діяльності.
- Тема 8. Недоговірні зобов'язання.

Зоопсихологія та порівняльна психологія

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	зоології
Інформаційне забезпечення	підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, мультимедійний проєктор
Форма проведення занять	лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Зоопсихологія та порівняльна психологія — науки, що перебувають на зламі біологічних і соціальних наук та посідають важливе місце в системі підготовки біолога. Курс “Зоопсихологія та порівняльна психологія” розкриває процеси розвитку психіки у філогенезі та онтогенезі, а також питання, пов’язані з біологічними передумовами антропогенезу. Детально розглядаються умови виникнення психічних процесів та етапи їх розвитку, становлення соціальності у тваринному світі як передумова соціуму людини, а також відносини між тваринами в угрупованнях, побудованих на ієрархічному принципі та принципі територіального розподілення ресурсів. Мета курсу — сформувати у студентів знання з наукового розуміння загального процесу становлення та розвитку психіки, проблеми біологічного і соціального в поведінці, ролі біологічних детермінант у психіці. Вивчення психологічних особливостей, виявлених на тваринах, та їх порівняння з особливостями людини дасть можливість майбутнім психологам підвищити професійну компетентність, усвідомити загальні та принципові відмінності у відображенні навколишнього світу, поведінці на різних рівнях філогенезу істоти та відносин між особинами на різних рівнях розвитку соціуму, якнайповніше розуміти передумови виникнення людської свідомості.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Змістовий модуль I. Зоопсихологія та порівняльна психологія в системі наук 1 Предмет і завдання порівняльної психології, зоопсихології та етології. Їх єдність і зв’язок з природничими та соціальними науками
 Змістовий модуль II. Загальна характеристика психічної діяльності тварин і людей 2 Уроджена і набута поведінка. Мотивація діяльності 3 Індивідуальна пам’ять і навчання тварин. Елементарне мислення тварин 4 Розвиток психічної діяльності в онтогенезі тварин і людини
 Змістовий модуль III. Основні форми поведінки 5 Репродуктивна поведінка 6 Соціальна організація угруповань тварин. Ієрархія та територіальність 7 Комунікативна поведінка 8 Популяція та міжпопуляційні стосунки
 Змістовий модуль IV. Антропогенез 9 Еволюція психіки та антропогенез.

Історія літератури Великобританії

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	загальні знання з історії зарубіжної літератури
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	романських мов і зарубіжної літератури
Інформаційне забезпечення	робоча програма навчальної дисципліни, підручники, монографії, інтернет ресурси, тестові завдання на сайті Moodle
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти будуть знати:

- суть вузлових теоретичних питань і основні віхи розвитку літератури Великобританії;
- характерні особливості ліричних, епічних, ліро-епічних, драматичних творів;
- основні принципи та ознаки літературних напрямів і течій, закономірності їх впливів, еволюцію творчого шляху знакових постатей, які визначили основні тенденції літератури.

Студенти навчатимуться співставляти, порівнювати твори знаменитих британських авторів, користуватися концептуально-естетичними категоріями оцінки головних героїв, визначити специфіку системи образів, сюжету, композиції, художніх засобів, мови, вмітимуть порівнювати персонажів одного або різних творів.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Староанглійська та Середньовічна література Англії («Беовульф», Дж. Чосер, В. Ленгленд).
2. Ренесанс та Реформація (Е.Спенсер, сонети В. Шекспіра, Т. Мор).
3. В. Шекспір (Комедії та Хроніки, Трагедії).
4. Література Великобританії XVIII ст.: Д.Дефо, Дж. Свіфт, Л.Стерн.
5. Романтизм: В.Скотт, Дж. Байрон, П.Б. Шеллі, Дж.Остін.
6. Реалізм: Ч. Діккенс, Ш.Бронте, В.М.Теккерей.
7. Неоромантизм: Р.Л.Стівенсон, Р.Кіплінг. Нова драма: Дж.Б.Шоу. О.Вайльд.
8. Література Великобританії кінця XIX – поч. XX ст.: Т.Гарді, Дж.Конрад, Г. Веллс, Дж.Голсуорсі.
9. Модернізм: Т.С.Еліот, Дж.Джойс, В.Вулф. Антиутопія: О.Гакслі та Дж.Орвел. В.Голдінг.
10. Театр абсурду: С.Бекет. Дж.Осборн. Постмодернізм: Дж. Фаулз, Дж. Барнс, І. Мак'юен.

Історія літератури США

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	загальні знання з історії зарубіжної літератури
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	романських мов і зарубіжної літератури
Інформаційне забезпечення	робоча програма навчальної дисципліни, підручники, монографії, інтернет ресурси, тестові завдання на сайті Moodle
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти будуть знати:

- суть вузлових теоретичних питань і основні віхи розвитку літератури США;
- характерні особливості ліричних, епічних, ліро-епічних, драматичних творів;
- основні принципи та ознаки літературних напрямів і течій, закономірності їх впливів;
- еволюцію творчого шляху знакових постатей, які визначили основні тенденції літератури.

Студенти навчатимуться співставляти, порівнювати твори знаменитих авторів США, користуватися концептуально-естетичними категоріями оцінки головних героїв, визначити специфіку системи образів, сюжету, композиції, художніх засобів, мови, вмітимуть порівнювати персонажів одного або різних творів.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Романтизм в л-рі США: В.Ірвінг, Дж.Ф.Купер, Е.А.По.
2. Поезія Н.Готорна та Г. Мелвіла. Сентиментальна проза: В.Вітмен. Аболіціоністська проза: Г.Б. Стоув.
3. Регіоналізм в літературі США: М.Твен, Дж. Міллер, Р.Фрост та ін.
4. Реалізм в літературі США: Г.Джеймс, Дж.Лондон, Т.Драйзер, С. Льюїс.
5. Модернізм в літературі США: Е. Паунд, Т.С. Еліот, Г. Стайн, Ф.С. Фіцджеральд, Е. Гемінгвей, Дж. Дос Пасос, Дж. Фолкнер.
6. Творчість Дж. Стайнбека, Дж.Д. Селінджера.
7. Драма в літературі США: Ю. О'Ніл, С. Говард, Р. Шервуд, Т. Вільямс.
8. Постмодернізм в літературі США: Дж.Барт, К.Вонегут, К. Кізі.

Історія філософії

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	філософії
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали з дисципліни
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Курс «Історія філософії» має на меті виробити у студентів систему філософських знань, необхідних для формування філософської культури, розуміння місця і призначення людини у соціальних процесах і явищах. Основними завданнями вивчення дисципліни «Історія філософії» є: засвоєння знань щодо оволодіння студентами спеціальною філософською термінологією, категоріально-понятійним апаратом; поліфонією та плюралізмом філософського мислення та історико-філософського знання; прочитання ними спеціальної філософської літератури, оригінальних філософських текстів; розвиток у них навичок філософського діалогу, філософського дискурсу в цілому; формування незалежного толерантного мислення як світоглядно-діяльної цінності.

Дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:

Інтегральна: набуття навичок володіння культурою мислення, здатністю до узагальнення, аналізу та відтворення інформації; логічно правильно, аргументовано і чітко вибудовувати усну та письмову мову, до міжкультурних комунікацій.

Загальні: набуття навичок здатності дотримуватися етичних та правових норм, регульованих соціальною політикою держави відношень людини з людиною, суспільством, навколишнім середовищем; аналізувати соціально-значимі проблеми і процеси, використовувати методи соціальних, гуманітарних і економічних наук у вирішенні соціальних і професійних завдань.

Спеціальні (фахові, предметні): здатність здійснювати порівняльний аналіз різних філософських систем у межах одного історико-філософського періоду; аналізувати матеріал і самостійно проводити історико-філософську роботу з опрацювання текстів;

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Змістовий модуль 1: Вступ до історії філософії. Історія Стародавньої філософії, Середньовіччя та Відродження.

Тема 1. Історія філософії, її значення у розвитку цивілізації і культури. Історико-філософські концепції.

Тема 2. Східна філософія.

Тема 3. Західна філософія Середньовіччя.

Тема 4. Філософія Відродження.

Змістовий модуль 2. Філософія Нового часу та Новітніх часів.

Тема 1. Філософія Нового часу.

Тема 2. Французька філософія XVIII ст.

Тема 3. Німецька філософія Нового часу.

Тема 4. Новітня філософія XIX ст.

Тема 5. Сучасна західна філософія.

Тема 6. Українська філософська думка.

Історія хімії та екології

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	Здобувач повинен володіти базовими знаннями з наступних курсів дисциплін бакалаврату: Загальна та неорганічна хімія. Основи екології. Фізика.
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	неорганічної хімії
Інформаційне забезпечення	Тексти лекцій, презентації, посилання на літературу та інтернет-ресурси, методичні розробки до виконання практичних робіт та сайт електронного навчання УжНУ
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

В результаті засвоєння дисципліни здобувач одержує знання з історії розвитку знань про природу речовин і способи їх перетворень, про властивості речовин і їх здатність впливати на навколишнє середовище; про природу світу в хімічному аспекті, про вклад великих хіміків минулого в розшифровку будови речовин, їх властивостей та можливостей перетворень, про сьогодення у розвитку хімії та хімічної промисловості, про необхідність запобігати шкідливому впливу речовин та технологічних процесів їх одержання на навколишнє середовище. На конкретних прикладах розвитку хімічної науки та науки про екологію здобувач набуває вміння шляхом інтерпретації результатів експериментальних досліджень робити теоретичні висновки та висувати гіпотези, набуває здатності вчитися і оволодівати сучасними знаннями, навички використання інформаційних і комунікаційних технологій, прагнення до збереження навколишнього середовища; здатність розпізнавати і аналізувати проблеми, здатність оцінювати ризики та формулювати етичні та соціальні проблеми, які стоять перед хімією та екологією.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Вивчатиметься історія розвитку уявлень про природу матеріального світу та про необхідність збереження навколишнього середовища.

Перелік тем:

Тема 1. Загальна характеристика курсу. Практичні відомості з хімії у народів Стародавнього Світу.

Тема 2. Натурфілософія в Стародавній Греції та Римській імперії.

Тема 3. Арабська цивілізація і розвиток наук. Алхімія та ятрохімія.

Тема 4. Початки практичної хімії. Перші хіміки-технологи.

Тема 5. Хімія в Київській Русі та Московській державі (до середини XVII ст.)

Тема 6. Період формування хімії як науки.

Тема 7. Відкриття стехіометричних законів хімії. Атомно-молекулярне вчення в хімії.

Тема 8. Систематизація хімічних елементів та хімічних сполук (друга пол. XIX ст.)

Тема 9. Розвиток неорганічної хімії в XIX ст.

Тема 10. Органічна хімія в XIX ст.

Тема 11. Розвиток аналітичної та фізичної хімії в XIX ст.

Тема 12. Основні напрямки розвитку хімії та екології в XX ст.

Тема 13. Біоорганічна хімія в XX ст.

Тема 14. Екологічні катастрофи.

Тема 15. Екологічні проблеми в Україні.

Тема 16. Історичний огляд розвитку хімії та екології в Україні.

Кібергігієна та протидія кібербулінгу

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	твердотільної електроніки та інформаційної безпеки
Інформаційне забезпечення	робоча програма, навчальні посібники, сайт електронного навчання
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою навчальної дисципліни «Кібергігієна та протидія кібербулінгу» є набуття знань, умінь та навичок студентами, а також удосконалення їх компетентності щодо основ інформаційної та кібербезпеки, особливостей та перспектив забезпечення інформаційної безпеки особи та суспільства, методів протистояння соціальній інженерії, захисту персональних даних, а також протидії кібербулінгу.

Завданням даного курсу є оволодіння студентами практичних та теоретичних навичок у сфері кібергігієни та протидії кібербулінгу, а також формування у них компетентностей необхідних для ефективного застосування кібергігієни в різних сферах діяльності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Загальні поняття та важливість кібергігієни.

Безпека мобільних пристроїв: загальні засади, дозволи застосунків, шкідливе ПЗ.

Безпечна робота з онлайн-сервісами та застосунками: політика конфіденційності, безпека паролів, двофакторна автентифікація, контроль над власними даними, використання публічних мереж Wi-Fi, використання VPN.

Соціальні мережі та їх вплив, розповсюдження приватних даних.

Безпечна робота з ПК: огляд шкідливого ПЗ, використання антивірусного ПЗ, безпечне використання фізичних накопичувачів.

Соціальна інженерія, методи та захист від її використання.

Фейки та дезінформація, вплив, види, розпізнавання та протидія.

Кібербулінг, його ознаки та різновиди. Боротьба з кібербулінгом.

Комп'ютерні інтерфейси

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	Комп'ютерні та комунікаційні технології
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	приладобудування
Інформаційне забезпечення	конспект лекцій, методичний посібник для виконання практичних робіт
Форма проведення занять	лекції, практичні
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знати: сутність інтерфейсу; основні режими обміну даними по комп'ютерних інтерфейсах; класифікацію інтерфейсів комп'ютера; порівняльні характеристики основних інтерфейсів; загальну характеристику комп'ютерних паралельних інтерфейсів та їх портів на базі міжнародного стандарту IEEE1284; фізичний і електричний інтерфейси стандарту IEEE128; режими передачі даних в стандарті IEEE 1284; особливості послідовних комп'ютерних інтерфейсів; особливості роботи послідовних сучасних портів USB й Fire Wire; моделі й протокол передачі даних в інтерфейсах USB; роль системної шини в архітектурі комп'ютера. **Уміти:** аналіз перспектив розвитку та використання сучасних комп'ютерних інтерфейсів; розуміння принципів роботи сучасних паралельних і послідовних комп'ютерних портів та системної шини комп'ютерів.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Поняття інтерфейсу. Види інтерфейсів. Специфіка та завдання інформаційних систем. Типи користувацьких інтерфейсів і їх реалізація. Організація взаємодії комп'ютера і користувача. Засади проектування інтерфейсу. Програмна модель інтерфейсу. Поняття і створення «меню». Елементи управління програмного інтерфейсу. Поняття «Вікна». Критерії якості інтерфейсу.

Комунікативний менеджмент

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту
Інформаційне забезпечення	робоча програма, методичні рекомендації, електронний конспект лекцій, електронні презентаційні матеріали по темах дисципліни, підручники, навчальні посібники, монографії, словники, енциклопедії, наукові статті, електронні ресурси
Форма проведення занять	лекції, семінарські заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знати: знати місце комунікацій в менеджменті, знати типи ділових стратегій та їх використання на підприємстві, в чому специфіка комунікативного менеджменту в сучасному інформаційному суспільстві; специфіку символічної, візуальної, подієвої, міфологічної складової комунікативного менеджменту; в чому специфіка комунікативних технологій в межах комунікативного менеджменту; якими є механізми впливу таких комунікативних технологій як зв'язки з громадськістю (паблік рілейшнз); іміджмейкінг; менеджмент новин; реклама; пропаганда; риторика; основні засади та принципи комунікативного менеджменту; основні методи, технології комунікативного менеджменту; концептуальні основи і стратегії комунікативного менеджменту; обов'язкові елементи та фази комунікативного спілкування; порядок формування ефективних комунікацій на підприємстві; соціальну природу поняття "комунікативний менеджмент", його мету та зміст; канали, засоби, моделі комунікацій; особливості використання інформації в менеджменті; основні елементи забезпечення ефективних комунікацій; методи вирішення комунікаційних конфліктів; особливості формування іміджу менеджера та корпорації (організації); перспективи комунікативного менеджменту в інформаційному суспільстві.

Вміти: приймати управлінські рішення з метою підвищення комунікаційної ефективності організації; організувати та проводити за відповідними методиками комунікаційні дослідження; розробляти стратегію та тактику діяльності фірми в сфері комунікативного менеджменту; орієнтуватися в теоретичних концепціях сучасного комунікативного менеджменту і вміти застосовувати їхні алгоритми в реальному управлінні; аналізувати процеси, що відбуваються у комунікативному просторі; застосовувати соціологічні методи до вивчення символічної, візуальної, подієвої, міфологічної форм комунікативного менеджменту комунікативного простору; планувати роботу у сфері комунікативного менеджменту; оцінювати ефекти застосування форм комунікативного менеджменту; виявляти причини відхилення від плану, недоліків в роботі та виявленні невикористаних резервів в сфері організаційних комунікацій; самостійно розробляти моделі ефективних комунікацій на підприємстві; аналізувати ефективність автоматизованого робочого місця керівника підприємства та різних категорій спеціалістів; проводити функціональний аналіз та контролінг діяльності ділового середовища організації; самостійно розробляти програми залучення ЗМІ до поширення інформації про підприємство; розробляти рекомендації, які допоможуть вирішити складні задачі, що постають перед сучасними керівниками в різних сферах комунікаційної діяльності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Комунікативний менеджмент: основні положення і базові характеристики.

Тема 2. Стратегія комунікативного менеджменту.

Тема 3. Технології і інструменти комунікативного менеджменту.

Тема 4. Ділова комунікація як значущий засіб забезпечення цілісності і функціонування організації.

Тема 5. Форми ділового спілкування в комунікативному менеджменті.

Тема 6. Типологія ділових комунікацій.

Тема 7. Основні проблеми комунікацій в організації.

Тема 8. Ефективні ділові комунікації.

Тема 9. Ділове спілкування народів світу.

Тема 10. Конфлікти у діловій і професійній сферах. Методи та стратегії їх регулювання. Конфліктні правила вирішення конфлікту.

Тема 11. Характеристика вербальних і невербальних засобів спілкування.

Тема 12. Невербальні засоби спілкування. Особливості їх використання у діловому спілкуванні.

Конституційне право людини на охорону здоров'я

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	осінній
Обсяги дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	базові знання з правознавства, достатні для сприйняття категоріального апарату курсу та розуміння його джерел
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	конституційного права та порівняльного правознавства
Інформаційне забезпечення	Робоча програма дисципліни, методичні рекомендації, посібники
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття, круглі столи
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): знання ключових принципів та механізмів захисту права людини на охорону здоров'я; знання місця права людини на охорону здоров'я у системі прав людини; знання поняття та значення основних позицій захисту права на охорону здоров'я; особливості структури права людини на охорону здоров'я; знання ролі та значення, механізмів здійснення права людини на охорону здоров'я.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Роль права людини на охорону здоров'я. Порівняльна характеристика права людини на охорону здоров'я у системі основоположних прав людини. Сутність законодавства у процесі реалізації права людини на охорону здоров'я. Дія нормативних актів у часі, просторі і за колом осіб щодо права людини на охорону здоров'я. Поняття і види систематизації медичного законодавства щодо реалізації права людини на охорону здоров'я. Право людини на охорону здоров'я і медична допомога: співвідношення і взаємозв'язок. Динаміка співвідношення права людини на охорону здоров'я і медичного регулювання. Прогалини в медичному законодавстві. Застосування права за аналогією до регулювання реалізації права людини на охорону здоров'я. Юридична відповідальність у сфері порушення права людини на охорону здоров'я: поняття, цілі, принципи, види, підстави, порядок накладання. Стимули та обмеження в процесі реалізації права людини на охорону здоров'я.

Конституційні права і свободи

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	осінній/ весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	базові знання з правознавства, достатні для сприйняття категоріального апарату курсу та розуміння його джерел
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	конституційного права та порівняльного правознавства
Інформаційне забезпечення	робоча програма дисципліни, методичні рекомендації
Форми проведення занять	лекції, семінарські заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання(знання, уміння, інші компетентності): поняття та систему конституційних прав та свобод; конституційні обов'язки громадян України; особливості конституційно-правового статусу іноземців, осіб без громадянства, біженців та внутрішньо переміщених осіб; специфіку обмеження прав та свобод людини і громадянина в умовах воєнного та надзвичайного стану; національний та міжнародний механізм захисту конституційних прав та свобод; особливості реалізації конституційних прав та свобод дитини.

Короткий зміст дисципліни(що буде вивчатись): поглиблене вивчення студентами проблем у сфері конституційних прав та свобод, аналіз класифікації прав та свобод людини і громадянина, дослідження проблем реалізації конституційних прав та свобод, визначення особливостей національного та міжнародного механізму захисту конституційних прав та свобод, дослідження прав та свобод іноземців, осіб без громадянства, а також внутрішньо переміщених осіб, вивчення особливостей обмеження прав та свобод людини і громадянина в умовах особливих правових режимів.

Конституційно-правові засади участі народу у реалізації судової влади

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3
Семестр	осінній
Обсяги дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	базові знання з правознавства, достатні для сприйняття категоріального апарату курсу та розуміння його джерел
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	конституційного права та порівняльного правознавства
Інформаційне забезпечення	робоча програма дисципліни, методичні рекомендації, посібники
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття, круглі столи
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): застосовувати юридичні категорії та поняття з галузевої дисципліни, набути навиків критично мислити, правильно аналізувати структуру та зміст системи конституційно-правових принципів судової влади, їх сутності та ролі принципів верховенства права та конституційної законності, оцінювати ситуацію, порядок організації, функціонування, подальшого розвитку та впливу конституційно-правових принципів на здійснення судової влади в Україні.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Верховенство права та принцип конституційної законності щодо реалізації судової влади. Відповідність законів щодо реалізації судової системи та вплив Конституції України на них. Пряма дія норм Конституції України щодо розкриття принципів діяльності та реалізації судової системи України. Особливості засад участі народу у реалізації судової влади.

Культура повсякдення доби Античності

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	археології, етнології та культурології
Інформаційне забезпечення	робоча програма, Наукова бібліотека ДВНЗ «УжНУ», мультимедійний проектор, ноутбук, віртуальне середовище Moodle
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Мета курсу: систематичне, комплексне, об'єктивне вивчення та аналіз Античної (греко-римської) цивілізації у вигляді її двох складових – сфери повсякдення (побуту та матеріальної культури) і ментальності (способу життя). Заплановано здійснити аналіз нових тенденцій та наукових поглядів на окремі аспекти повсякденного функціонування Античної цивілізації. Такий підхід дозволить реконструювати так зване «обличчя цивілізації», відчутти своєрідний колорит епохи. Повсякденна історія відкриває для нас світ простих людей, які дуже рідко фігурують в історії, перебуваючи в тіні великих особистостей. Повсякденна історія безпосередньо пов'язана із ментальністю та поведінкою людини, її активністю та творчістю, специфіку мислення. Названа дисципліна сприятиме формуванню у студентів комплексного бачення та сприйняття особливостей Античної цивілізації та її культури, її досягнень та внесків в історію та культуру європейської цивілізації та в історію усього людства.

Завдання: в процесі вивчення курсу студенти-бакалаври повинні доповнити та остаточно сформулювати уявлення про унікальність Античної (греко-римської) цивілізації, з'ясувати особливості і закономірні риси формування відповідної моделі відносин в суспільстві і специфіку мислення людини того часу. Завдяки вивченню названої дисципліни студенти спроможні сформулювати уявлення про специфіку розвитку Античної цивілізації, з'ясувати особливості і закономірні риси формування специфічної моделі відносин між людиною доби Античності та державними, політичними, ідеологічними, соціальними інститутами, різними сферами культурного й релігійного життя.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

2. Вступ до курсу. Етимологія ключових понять та джерельна база.
3. Сім'я та родинні відносини доби Античності.
4. Жінка та дитина доби Античності.
5. Культура харчування доби Античності.
6. Поховальні традиції доби Античності.
7. Рабство доби Античності.
8. Правова культура доби Античності.
9. Релігія у ментальності та повсякденні античної людини.
10. Побут античної людини.
11. Сфера дозвілля античної людини.
12. Видовища доби Античності.
13. Культура сексуальних відносин в добу Античності.
14. Медицина та культура догляду за тілом в добу Античності.
15. Музична культура доби Античності.
16. Ментальність та поведінкові особливості стародавніх греків та римлян.

Культурологія

(крім спеціальностей, для яких дисципліна є нормативною)

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	філософії
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали з дисципліни
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Курс «Культурологія» має на меті сформувати в студентів систему знань про закономірності культурного процесу, про культуру як специфічний та унікальний феномен людства, надати уявлення про типологічні структури культури, особливості культурних епох та стилів, навчити культурологічному аналізу процесів та явищ.

Основними завданнями вивчення дисципліни є: дослідження культури у всій повноті її проявів, її сутності й смислах, в усьому різноманітті її історичних формоутворень, структурних специфікацій та принципів функціонування; знайомство з культурологічними ідеями представників різних історичних епох, країн та культур; вивчення характерних рис української культури на сучасному етапі розвитку суспільства; систематизація сучасних західних та вітчизняних культурологічних концепцій.

Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:

інтегральна: набуття навичок та вмінь застосування знань для визначення лінії особистої поведінки в умовах розмаїття культур; формування системи знань про закономірності культурного процесу, про культуру як специфічний та унікальний феномен людства;

загальні: набуття навичок всебічного загальнокультурного аналізу проблем суспільного і культурного життя з використанням відповідного категоріального апарату; здатність самостійно опрацьовувати першоджерельну літературу на високому теоретичному рівні; відкритість до діалогу; здатність критично аналізувати сучасні соціокультурні проблеми на основі засвоєного філософського знання; здатність до міжособистісної взаємодії та роботи в команді; здатність вирішувати теоретичні та практичні проблеми на основі отриманих філософських знань;

спеціальні (фахові, предметні): здатність взаємодіяти з колективом на основі етичних засад; здатність до комплексного аналізу та прийняття виважених рішень; вміння користуватися критеріями істини в професійній діяльності; вміння враховувати культурні, соціальні та естетичні особливості особистості в професійній діяльності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Змістовий модуль 1: Феномен культури в історії цивілізацій Тема 1. Особливості культури східних цивілізацій. Тема 2. Особливості культури західних цивілізацій. Тема 3. Культура сучасної технологічної цивілізації. Тема 4. Феномен української культури. Тема 5. Перспективи розвитку української культури.

Змістовий модуль 2: Феномен культури в системі філософської теорії Тема 1. Культура як предмет культурології. Тема 2. Культура, цивілізація та культурна динаміка. Тема 3. Культура як особлива інформаційна система. Тема 4. Духовна культура та її система. Тема 5. Наука як важливий елемент культури.

Логіка
(крім спеціальностей, для яких дисципліна є нормативною)

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	філософії
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали дисципліни
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Курс «Логіка» має на меті навчити студентів правильно мислити, запобігати помилковим судженням і умовиводам; забезпечувати правильність побудови думок, уміння логічно і аргументовано доводити істину або спростовувати хибні судження; показувати можливості логічного мислення у навчальній роботі студента, виробити в студентів вміння самостійно застосовувати основні теоретичні положення логіки у процесі пізнання та практичної діяльності.

Знання та навички, отримані в курсі «Логіка», матимуть універсальне застосування як у повсякденному житті, так й у подальшій професійній діяльності студента.

Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:

інтегральна: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; робити смислові узагальнення та висновки, виявляти в інформаційних даних і концептах хибні та вразливі місця, суперечності та неповноту аргументації; аналіз та інтерпретація гуманітарного тексту: здатність виокремити та відтворити смислову структуру тексту, оцінити послідовність та валідність аргументації, виділити продуктивні ідеї;

загальні: набуття навичок всебічного загальнокультурного аналізу проблем суспільного і культурного життя з використанням відповідного категоріального апарату; здатність самостійно опрацювати першоджерельну літературу на високому теоретичному рівні; відкритість до діалогу; здатність критично аналізувати сучасні соціокультурні проблеми на основі засвоєного філософського знання; здатність до міжособистісної взаємодії та роботи в команді; здатність вирішувати теоретичні та практичні проблеми на основі отриманих філософських знань;

спеціальні (фахові, предметні): мати професійні знання, бути переконаним у їх соціальній доцільності й корисності, вміти компетентно застосовувати їх у своїй професійній діяльності; здатність до комплексного аналізу та прийняття виважених рішень; вміння користуватися критеріями істини в професійній діяльності; вміння враховувати культурні, соціальні та естетичні особливості особистості в професійній діяльності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Змістовий модуль 1: Предмет і значення логіки

1. Мислення і мова.
2. Мова та метод логіки.
3. Поняття як форма мислення.
4. Судження як форма мислення.
5. Умовивід як форма мислення.

Змістовий модуль 2: Логіка та теорія аргументації.

1. Основні закони логіки.
2. Модальна логіка.
3. Основи теорії аргументації.
4. Логічний аналіз діяльності.
5. Гіпотеза, теорія та наукове передбачення.

Майбутнє людини: релігійні, філософські, наукові і футурологічні інтерпретації та прогнози

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень
Курс (рік) навчання	2, 3
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	Історія України, Правознавство
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	політології і державного управління
Інформаційне забезпечення	конспект лекцій курсу; навчальний посібник; роздаткові матеріали для здобувачів вищої освіти
Форма проведення занять	інтерактивні методики проведення занять з теоретичним засвоєнням знань через дискусії, доповіді, обговорення відео та публікацій, презентації, мисленнєві вправи
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Мета дисципліни – формування наукових знань про сутнісну природу і майбутнє людини з позицій різноманітних світоглядних систем, можливі напрямки її еволюції, прихований потенціал духовних сил і їх творче розгортання в умовах кризи традиційних інститутів цивілізації, глобалізації, парадигмальних змін в науці, технологічних проривів та екзистенційних викликів перед українським суспільством й потребою духовного облагородження соціуму і людини з ясним баченням трендів, прогнозів, викликів щодо горизонтів бажаного й осяжного майбутнього людини, а також власних перспектив самореалізації та самозвершень в співпраці з іншими й творчим використанням набутих знань для критичного аналізу явищ минулого та сучасних процесів з реалістичною оцінкою перспектив реалізації власних життєвих планів.

Вміння і навички – критичне мислення, активне слухання, вміння вести діалог, переконливість аргументації, оцінювати ступінь реалістичності прогнозів щодо майбутнього людини, що висуваються експертами чи лідерами громадської думки, вибудова консенсусу та компромісів, ораторське мистецтво, групова робота і самовдосконалення, розробляти власні образи майбутнього відносно ймовірних сценаріїв свого особистого життєвого шляху із залученням творчо осмисленої психологічної, етичної, духовної, соціальної, наукової прогнозики, креативної уяви, фантазії, інтуїції та внутрішніх прозрень і зрушень в свідомості.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Занурення, пробудження, просвітлення, Воскресіння, Вознесіння: трансформаційні метаморфози людини в релігійних екзотеричних та езотеричних інтерпретаціях.

Тема 2. Божественна природа і космічна еволюція: філософсько-антропологічний вимір реалізації людиною її космічного права й еволюційного обов'язку.

Тема 3. Тейяр де Шарден про еволюційну спрямованість до точки Омега.

Тема 4. Психологія і парапсихологія про світ людини, її можливості, змінні стани свідомості.

Тема 5. Акмеологія як рух людини до акме.

Тема 6. Етичні горизонти досконалості і проблема святості.

Тема 7. Людина майбутнього: класична, некласична, посткласична наука та новітні технології, тренди, прогнози, етичні виклики і духовні вчення (від людини-машини до відкритої інформаційно-енергетичної структури космічного співтворця).

Тема 8. Футурологічні обрії самозвершення: технологічні можливості (штучний інтелект, генна інженерія, квантова генетика, психолінгвістика, криогеніка...), уява, ризики і етичний вибір та відповідальність.

Тема 9. Гуманізм, трансгуманізм, постгуманізм і постлюдина доби метамодерну.

Тема 10. Наука Єдиного Життя і безмежна творча самореалізація якісної свідомості Індивідуальності в Єдиному Бутті Єдиного.

Майстерність ділової комунікації

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3, 4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	журналістики
Інформаційне забезпечення	матеріали на сайті електронного навчання УжНУ, навчально-методичні посібники
Форма проведення занять	лекції, лабораторні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Студенти розвинуть уміння чітко й переконливо висловлювати думки та ідеї в діловій комунікації, працювати в команді; відшліфують майстерність підготовки ділових публічних виступів і презентацій; удосконалять навички успішного ведення переговорів; покращать навички письмової комунікації, зокрема написання ділових листів, найважливіших документів; опанують діловий етикет, етику офіційного спілкування; доповнять знання про інструменти покращення ділової комунікації, організацію та проведення офіційних заходів; ознайомляться з особливостями міжкультурної комунікації; загалом поліпшать власну комунікативну ефективність.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Дисципліна спрямована на розвиток навичок, необхідних у професійній діяльності й побудові ефективних міжособистісних відносин. Курс охоплює короткий огляд засад ділового спілкування, основних принципів ділової комунікації та її ролі в бізнес-середовищі; інформацію про стиль і структуру документів, специфіку усної ділової комунікації (зокрема побудови й виголошення ділових промов, прийоми їх візуалізації; особливості ведення переговорів тощо), етику офіційного спілкування, організацію й проведення офіційних заходів, критичний аналіз комунікативної ефективності.

Маніпуляції в спілкуванні

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	журналістики
Інформаційне забезпечення	матеріали для вивчення дисципліни доступні на сайті https://dyskurs.info – спеціально розробленій онлайн-платформі.
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У курсі студенти вивчають маніпулятивні прийоми впливу в міжособистісній комунікації. Отримують знання про сутність і різновиди маніпуляцій, а також про механізми маніпулювання за допомогою мовних і позамовних засобів. У результаті вивчення дисципліни студенти мають уміння критично аналізувати комунікацію, розпізнавати маніпулятивні техніки, виявляти маніпуляцію та протидіяти їй. Курс спрямований на розвиток критичного мислення, розпізнавання ознак маніпулятивного впливу, вироблення навичок конструктивної поведінки у відповідь на спроби маніпулювання.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Курс охоплює ключові аспекти маніпулятивного впливу під час спілкування; визначення маніпуляцій, їх види та ознаки; маніпулятивні техніки та прийоми; когнітивні передумови маніпулятивного впливу; мовленнєвий вплив, мовні прийоми маніпулювання; невербальна комунікація з погляду впливу на співрозмовника; софізми та логічні помилки; розпізнавання та протистояння маніпулятивному впливу, критичне мислення.

Маркетинг в соціальних мережах

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3, 4
Семестр	осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту
Інформаційне забезпечення	робоча програма, кейси, власні кейси із практики smm
Форма проведення занять	лекційні та практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою дисципліни «Маркетинг в соціальних мережах» є розвиток у студентів компетентностей у сфері просування продукції та послуг через соціальні мережі.

Основні завдання дисципліни: вивчення сутності інтернет-маркетингу, SMM, бізнесу онлайн; розуміння ролі фото та відеоконтенту у просування бізнесу через соціальні мережі; вивчення механізму таргетованої реклами та рекламних креативів; усвідомлення ролі копірайтингу в систему онлайн бізнесу; вивчення системи продажу в мережі та комунікацій в соціальних мережах.

Спеціальні компетенції: здатність логічно і послідовно відтворювати отримані знання предметної області маркетингу в соціальних мережах; здатність критично аналізувати й узагальнювати положення предметної області сучасного маркетингу в соціальних мережах; здатність коректно застосовувати методи та інструменти маркетингу в соціальних мережах для просування бізнесу; здатність формувати цільову аудиторію та проводити маркетингові дослідження у різних сферах маркетингової діяльності через соціальні мережі; здатність визначати вплив функціональних областей маркетингу в соціальних мережах на результати просування бізнесу; здатність використовувати маркетингові інформаційні системи в ухваленні маркетингових рішень і розробляти рекомендації щодо підвищення їх ефективності; здатність технічно розробляти рекламні оголошення, аудиторії та налаштовувати таргетовану рекламу на платформах Інстаграм та Фейсбук.

Перелік тем навчальної дисципліни:

1. Вступ до курсу «Маркетинг в соціальних мережах».
2. Стратегія маркетингу в соціальних мережах.
3. Сучасні платформи соцмереж у просування бізнесу.
4. Фото контент у SMM.
5. Відеоконтент у SMM.
6. Копірайтинг.
7. Блогери, інфлюенсери.
8. Механіки залучення аудиторії.
9. Таргетована реклама.

Маркетинг і менеджмент в діяльності підприємств та організацій

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту
Інформаційне забезпечення	навчальні посібники, сайт електронного навчання
Форма проведення занять	лекційні та семінарські заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень

Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації

Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень

Виявляти навички організаційного проектування

Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації

Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи

Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації

Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації

Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності

Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним

Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера

Додаткові очікувані результати навчання з дисципліни

Демонструвати навички застосування теоретичних знань з маркетингу та менеджменту в практичній діяльності підприємств

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Основні поняття маркетингу, його сутність, функції та принципи.
2. Маркетингові дослідження.
3. Маркетингова товарна політика.
4. Маркетингове ціноутворення.
5. Маркетингова політика розподілу.
6. Маркетингова політика комунікацій.
7. Управління маркетинговою діяльністю.
8. Основні положення і сфера менеджменту.
9. Організація як об'єкт управління.
10. Планування як загальна функція менеджменту.
11. Організація як функція менеджменту.
12. Мотивація як загальна функція менеджменту.
13. Контроль як загальна функція менеджменту.
14. Забезпечення результатів управлінської діяльності.

Медичне право

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3, 4
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	адміністративного, фінансового та інформаційного права
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали, сайти електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): опанування головних теоретичних положень курсу і набуття навичок практичного застосування норм медичного права до конкретних, взятих з практики судових органів ситуацій; вивчення загальних понять і категорій науки медичного права в їхній системі; формування у студентів спеціальних знань щодо з'ясування у процесі навчання поняття та особливостей медико-правових відносин; оволодіння методикою правового аналізу норм медичного права й заснованої на них діяльності медичних закладів і суспільних інститутів; з'ясування впливу факторів політичного, економічного, культурного й морального характеру на медико-правові норми й практику їхнього застосування; у всім різноманітті варіантів медико-правового регулювання виділити найбільш доцільну модель, орієнтовану на загальнолюдські цінності, і з'ясувати можливості її застосування в тих або інших історичних умовах; вивчення загальних понять і категорій науки медичного права в їхній системі; оволодіння методикою правового аналізу норм медичного права й заснованої на них діяльності медичних установ і суспільних інститутів; з'ясування впливу факторів політичного, економічного, культурного й морального характеру на медико-правові норми й практику їхнього застосування; у всім різноманітті варіантів медико-правового регулювання виділити найбільш доцільну модель, орієнтовану на загальнолюдські цінності, і з'ясувати можливості її застосування в тих або інших історичних умовах; напрацювання студентами навичок тлумачення медико-правових норм, їх застосування при розв'язанні задач, виконанні тестових завдань; ознайомити правників із міжнародно-правовими стандартами в галузі прав людини та охорони здоров'я; розкрити національне законодавче забезпечення сфери охорони здоров'я, у тому числі надання медичної допомоги; висвітлити правовий статус суб'єктів медичних правовідносин; з'ясувати форми, способи і засоби захисту прав суб'єктів медичних правовідносин; окреслити правові умови і підстави здійснення окремих видів медичної діяльності; охарактеризувати види юридичної відповідальності в царині охорони здоров'я.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Поняття та особливості медичного права. Законодавче забезпечення охорони здоров'я в Україні: історико-правовий огляд сучасний стан і перспективи розвитку. Права і обов'язки пацієнтів і медичних працівників. Правовий статус закладу охорони здоров'я. Медична допомога: поняття, види, порядок надання. Інформована згода на медичне втручання. Форми захисту прав суб'єктів медичних правовідносин. Юридична відповідальність за правопорушення у сфері охорони здоров'я. Правове забезпечення лікарської таємниці. Правове регулювання здійснення певних видів медичної діяльності (трансплантації органів та інших анатомічних матеріалів людини, психіатричної допомоги). Правове регулювання медичних експертиз. Правова кваліфікація дефектів надання медичної допомоги. Ятрогенна патологія і її медико-правове значення. Правове регулювання репродуктивних технологій. Правове регулювання репродуктивних технологій. Правове регулювання забезпечення населення лікарськими засобами. Правове регулювання сімейної медицини в Україні. Порівняльне медичне право. Поняття і принципи міжнародного медичного права.

Методологія та організація наукових досліджень

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ECTS
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	прикладної фізики
Інформаційне забезпечення	робоча програма, конспект лекцій, навчальні посібники, мультимедійний проєктор персональні комп'ютери, ноутбуки, Windows 10, Microsoft Power Point
Форма проведення занять	лекції, практичні (семінарські), консультації
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Після вивчення дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» студенти повинні **знати**: основні поняття науки, принципи класифікації науки, загальні питання наукових досліджень, методологічні основи наукових досліджень, принципи організації наукового дослідження, джерела інформаційного забезпечення наукових досліджень, технологію наукової діяльності, психологію наукової діяльності, основні правила оформлення кінцевих результатів наукових досліджень;

вміти: організувати процес наукових досліджень, розробити план і послідовність виконання етапів наукового дослідження, здійснити інформаційне забезпечення процесу наукового дослідження, обрати об'єкт та предмет дослідження, забезпечити системний підхід до виконання наукового дослідження, підготувати звіт про виконання наукового дослідження, створити сприятливу робочу атмосферу у колективі виконавців наукових досліджень, презентувати результати дослідження.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Наука: основні поняття та класифікація.
2. Загальні питання наукових досліджень.
3. Методологічні основи наукового дослідження.
4. Вибір напряму та послідовність наукових досліджень.
5. Дослідницькі принципи науки, методи наукового пізнання.
6. Інформаційне забезпечення наукових досліджень.
7. Організація наукового дослідження.
8. Теоретичні дослідження.
9. Системний підхід, його місце та роль у науковому пізнанні.
10. Наукове мислення в організації та проведенні наукових досліджень.
11. Експериментальні дослідження.
12. Планування експерименту та аналіз його результатів.
13. Технологія наукової діяльності. Звітність наукових досліджень.
14. Психологія наукової діяльності.
15. Наукові колективи та школи як особливі структури в науці.
16. Етика наукових досліджень.

Метрологія

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	приладобудування
Інформаційне забезпечення	сайт електронного навчання, навчальні посібники
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- оволодіння студентами основних фундаментальних положень з області метрології;
- формування у студентів навиків експериментальної роботи на приладах і установках з наступною обробкою результатів вимірювань;
- одержання навичок застосування фундаментальних знань до розв'язку конкретних практичних метрологічних задач;
- застосовувати різні методики проведення вимірювань;
- навички самостійної роботи із проведенням вимірювань із забезпеченням необхідної їх якості та точності;
- демонструвати вміння визначення основних похибок вимірювань;
- вміння підготовки документів для організації метрологічного нагляду;
- забезпечувати метрологічне супроводження автоматизованих технологічних процесів.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Роль метрології у забезпеченні єдності вимірювання. Види вимірів. Одиниці ФВ. Міжнародна система одиниць СІ. Похибки вимірів. Систематичні похибки. Випадкові похибки. Обробка результатів спостережень, які включають випадкові похибки. Засоби вимірювання. Похибки засобів вимірювання. Повірка та випробування засобів вимірювання. Метрологічна служба України. Міжнародне співробітництво в галузі метрології.

Механізми протидії сепаратизму у сучасному світі

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3, 4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	загальні знання з історії, міжнародних відносин / політології
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	політології і державного управління
Інформаційне забезпечення	робоча програма, методичні рекомендації, електронні презентаційні матеріали по темах дисципліни, індивідуальні завдання для самостійного виконання студента тощо, підручники, навчальні посібники, монографії, словники, довідники енциклопедії, наукові статті, електронні ресурси, що стосуються проблематики; для дистанційного навчання: сайт електронного навчання ДВНЗ «УжНУ»; платформа дистанційного навчання Google Meet
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Мета навчальної дисципліни – надати студентам теоретичні знання для аналізу конкретних випадків сепаратизму у світі та виробити у них практичні уміння і навички з метою розробки комплексних заходів, пропозицій та рекомендацій щодо протидії сепаратизму та їх оцінки з позицій доцільності та дієвості конкретно взятому випадку.

Дисципліна забезпечує набуття студентами таких *компетентностей*:

- Здатність мислити критично і системно у сфері професійної діяльності.
- Здатність описувати, аналізувати, пояснювати й оцінювати соціально-політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах.
- Здатність розробляти комплексні заходи, пропозиції та рекомендації з метою упередження виникнення небезпечних, конфліктних ситуацій.
- Здатність аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, публічну владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Теоретичні і методологічні основи дослідження сепаратизму як наукової категорії.

Тема 2. Джерела виникнення, види і форми сепаратизму.

Тема 3. Деструктивний етнонаціональний фактор як рушійна сила сепаратистських рухів.

Тема 4. Механізми протидії сепаратизму: сутність і структура.

Тема 5. Минуле і сьогодення сепаратизму у світі.

Тема 6. Досвід протидії сепаратизму у державах Західної Європи.

Тема 7. Політика десепаратизації в Східній Європі та Україні.

Тема 8. Політика протидії сепаратизму на рівні міжнародних організацій (на прикладі конфлікту в Україні).

Мистецтво публічного виступу

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	журналістики
Інформаційне забезпечення	дидактичні матеріали на сайті електронного навчання, навчально-методичні посібники, підручники
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Студенти здобудуть знання про історію й теорію публічного мовлення; розвинуть уміння чітко й переконливо висловлювати думки, використовуючи різні риторичні прийоми; оволодіють стратегіями, що підвищують успіх публічних виступів; здобудуть навички взаємодії з аудиторією, імпровізації; удосконалять техніку мовлення (покращать мовленнєве дихання, дикцію й силу голосу); попрацюють з методами візуалізації публічного виступу; розвинуть навички критичного аналізу власного виступу та промови інших; загалом поліпшать навички ефективного спілкування.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Дисципліна спрямована на розвиток навичок публічного мовлення, які будуть корисними в різних сферах професійного й особистого життя студентів. Курс включає короткий огляд історії світового красномовства, опрацювання засад риторики, основних риторичних прийомів і стратегій; інформацію про специфіку побудови промов різних видів і жанрів, аргументацію думок, методи управління стресом перед виступом, особливості взаємодії з аудиторією, прийоми візуалізації й критичного аналізу публічних виступів.

Міграційне право

Рівень вищої освіти	перший(бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3/4
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	адміністративного, фінансового та інформаційного права
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали, сайт електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): Знання основних понять та категорій правової науки у сфері міграційного права; Здатність визначати, формулювати проблемами правового регулювання у сфері міграції та міграційних відносин, аналізувати нормативно-правові акти, які регулюють розвиток правового регулювання міграційних процесів в Україні, здійснення аналізу правового статусу різних категорій мігрантів в Україні (іммігрантів, іноземців та осіб без громадянства, яким надається притулок, біженців, репатріантів); Здатність формулювати власну правову позицію із посиланнями на нормативні акти, судову практику, наукові джерела; Здатність застосовувати теоретичні знання на практиці, вирішувати практичні кейси (типові ситуації), складати проекти процесуальних документів.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Вступ до міграційного права. Міграційне право як галузь права. Суб'єкти міграційного права. Правове регулювання в'їзду в Україну та виїзду за її межі. Правове регулювання імміграції, притулку та репатріації. Правовий статус внутрішньо переміщених осіб. Юридична відповідальність у міграційному праві. Міжнародне міграційне право.

Міжнародний тероризм та протидія його проявам

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень
Курс (рік) навчання	4
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	політології і державного управління
Інформаційне забезпечення	Закон України «Про боротьбу з тероризмом» від 20 березня 2003 року; Міжнародні Конференції по протидії тероризму; Гиря В.І. Міжнародний тероризм та протидія його проявам: навчально-методичні рекомендації (для студентів спеціальності 281 – Публічне управління та адміністрування). Навчально-методична серія «КАФЕДРА»; [Ужгород. нац. ун-т; ф-т суп. наук; Кафедра політології і державного управління]. Ужгород, 2020. 28 с. Тероризм: теоретико-прикладні аспекти [Текст] : навч. посіб. / [Мовчан А. В. та ін. ; за заг. ред. В. К. Грищука] ; Львів. держ. ун-т внутр. справ. - Л. : ЛьвДУВС, 2011. - 328 с. Требін М. Феномен тероризму: Розуміння сутності. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://fil.nlu.edu.ua/article/view/168239
Форма проведення занять	лекції, семінарські заняття.
Форма семестрового контролю	залік

Метою вивчення навчальної дисципліни «Міжнародний тероризм та протидія його проявам» є ознайомлення студентів з історичними, політичними, національними та релігійними передумовами виникнення тероризму, глибше зрозуміти суть державного та опозиційного тероризму, усвідомити необхідність об'єднання зусиль світової спільноти в боротьбі з його проявами, скласти уявлення щодо реалізації в практичній діяльності по боротьбі з тероризмом відповідних органів правових норм.

знати: історичні передумови становлення та розвитку міжнародного тероризму; соціально-психологічні особливості та середовища формування даного явища; типологію та класифікацію сучасного тероризму; теоретичні засади тероризму як соціально-політичного явища розвитку суспільства; основні методи боротьби з терористичними проявами; міжнародні угоди, Закон України про організацію боротьби з міжнародним тероризмом та інші нормативно-правові документи;

вміти: аналізувати політичні проблеми існування сучасного тероризму; давати характеристику основних течій міжнародного тероризму; створювати власне розуміння основних понять і категорій, спираючись на знання їх класичних і сучасних формулювань; застосовувати на практиці законодачу базу по боротьбі з проявами тероризму; використовувати отримані знання при проведенні диспутів, “круглих столів”, науковій роботі.

володіти навичками: інституційного аналізу основних категорій міжнародного тероризму; аналізу Конституції та законів України, міжнародних договорів та нормативно-правових актів держави; критичної оцінки причин виникнення та розвитку міжнародного тероризму; прогнозування та протидії проявам сучасного тероризму.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Визначення міжнародного тероризму та основні підходи до його класифікації.

Тема 2. Сутність, витоки та загроза проявів сучасного тероризму.

Тема 3. Політичні, національні расові та релігійні передумови міжнародного тероризму.

Тема 4. Особливості міжнародного тероризму ХХ – початку ХХІ ст.

Тема 5. Тероризм і "антитероризм" як стратегії непрямих дій в регіональних конфліктах

Тема 6. Основні засади боротьби з міжнародним тероризмом в Україні.

Тема 7. Стандарти антитерористичної діяльності і розвиток міжнародної співпраці.

Мовностилістична вправність

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	журналістики
Інформаційне забезпечення	дидактичні матеріали на сайті електронного навчання УжНУ, навчально-методичні посібники, довідкові видання
Форма проведення занять	лекції, лабораторні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення дисципліни студенти вдосконалять уміння грамотно, точно й лаконічно висловлювати думки в усній та письмовій формах; відшліфують навички створення текстів різної стилізованої спрямованості; навчатися доречно й ефективно використовувати стилістичні ресурси мови залежно від мети й змісту висловлювання, уникаючи типових помилок; загалом поліпшать власний мовленнєвий стиль.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Дисципліна спрямована на поглиблення знань студентів з рідної мови, розвиток мовленнєвої вправності, вдосконалення комунікативних навичок, необхідних у професійній діяльності. Курс охоплює короткий огляд правописних змін, що відбулися в 2019 р., інформацію про основні функціональні стилі сучасної української мови, найважливіші стилістичні ресурси й сфери їх застосування, типові стилістичні огріхи й шляхи їх уникнення; виробляє навички створення стилістично оптимальних текстів; включає вправи, що сприяють розвитку ефективної усної й письмової професійної комунікації.

Муниципальне право

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3/4
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	адміністративного, фінансового та інформаційного права
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали, сайти електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): здатність до аналізу та синтезу інформації та правових проблем, що стосується діяльності муніципальних органів; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (доктринальних, нормативних, правозастосовних); креативність та здатність продукувати нові думки та ідеї стосовно організації та правового регулювання діяльності представницьких та виконавчих органів місцевого самоврядування; здатність застосовувати знання у практичній юридичній діяльності, вести діалоги й аргументувати під час наукових і ділових дискусій; здатність здійснювати аналіз законодавчих та підзаконних актів.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Муніципальне право як галузь права та навчальна дисципліна. Теорії місцевого самоврядування. Міжнародно-правове регулювання місцевого самоврядування. Територіальна громада – первинний суб'єкт місцевого самоврядування. Правовий статус місцевих рад. Правове регулювання порядку діяльності місцевих рад. Правовий статус сільських, селищних, міських голів, старост. Правовий статус виконавчих органів місцевого самоврядування. Правове регулювання служби в органах місцевого самоврядування. Матеріально-фінансове забезпечення місцевого самоврядування. Повноваження суб'єктів місцевого самоврядування щодо управління комунальною власністю. Відповідальність в системі місцевого самоврядування. Місцеве самоврядування і державна влада: взаємозв'язок. Зарубіжний досвід організації та функціонування органів місцевого самоврядування. Реформа місцевого самоврядування в Україні.

Наукові основи раціонального природокористування

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ECTS
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	зоології
Інформаційне забезпечення	підручники, навчальні посібники
Форма проведення занять	лекції, семінарські заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знання: екосистема, її структура та види, природні ресурси, їх класифікація та економічна оцінка, охорона навколишнього середовища та її значення у збереженні природних ресурсів.

Уміння, навички та інші компетентності: уміти раціонально використовувати наявні природні ресурси, шукати рішення найбільш ефективного природокористування, розробляти заходи щодо збереження та відтворення природних ресурсів, вміти роз'яснити основні принципи природокористування всім оточуючим, а особливо тим, хто безпосередньо пов'язаний з природними ресурсами.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Вступ до дисципліни. Основні поняття та принципи природокористування.
2. Природні ресурси, їх класифікація та економічна оцінка.
3. Механізм природокористування.
4. Планування раціонального природокористування та охорони навколишнього природного середовища.
5. Світовий досвід і міжнародне співробітництво у сфері охорони навколишнього природного середовища.
6. Участь України у міжнародному співробітництві в галузі охорони довкілля та природокористування.

Нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	цивільного права та процесу
Інформаційне забезпечення	технічні засоби: проектор. обладнання: комп'ютер. програмне забезпечення: windows, power point
Форма проведення занять	лекції та семінари
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): поняття нетрадиційних об'єктів інтелектуальної власності, які включають товарні знаки, географічні зазначення, індикації походження товарів, патенти на винаходи, корисні моделі, промислові зразки, авторські права на програми для ЕОМ, топології інтегральних мікросхем, секрети виробництва тощо; ознайомлення з основними нормативно-правовими актами, що регулюють нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності; дослідження процедури охорони та реєстрації нетрадиційних об'єктів інтелектуальної власності

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): вивчає нестандартні форми інтелектуальної власності, які виходять за межі традиційних патентів, авторських прав і товарних знаків. Ця дисципліна досліджує такі об'єкти як культурні надбання, географічні індикації, топології інтегральних мікросхем, індустриальні зразки, нові сорти рослин, та багато інших; з'ясування правового статусу нетрадиційних об'єктів інтелектуальної власності та розгляді питань володіння, захисту і використання таких об'єктів;

- Тема 1. Загальні положення про нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності;
- Тема 2. Наукове відкриття як об'єкт інтелектуальної власності;
- Тема 3. Правова охорона раціоналізаторських пропозицій;
- Тема 4. Правова охорона компонування інтегральної мікросхеми;
- Тема 5. Сорт рослин, порода тварин як об'єкти права інтелектуальної власності;
- Тема 6. Комерційна таємниця як об'єкт права інтелектуальної власності.

Нетрадиційні релігійні вірування

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	археології, етнології та культурології
Інформаційне забезпечення	робоча програма, Наукова бібліотека ДВНЗ «УжНУ», мультимедійний проектор, ноутбук, віртуальне середовище Moodle
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Мета: є вивчення нетрадиційних релігійних систем (неорелігій, псевдорелігій, квазірелігій, неокультів – сукупності релігійних віровчень, які з'являються з середини XIX ст. і активно функціонують у XX-XXI ст. Метою курсу є підвищення загальної релігієзнавчої культури, формування цілісного уявлення про феномен нетрадиційних релігійних рухів і культів в зарубіжних країнах і в Україні, вміння з позицій сучасного релігієзнавства самостійно характеризувати доктринальні і інші особливості конкретного типу нових релігійних утворень, їх місце в житті українського суспільства, набуття досвіду аналізу ступеня, форм, і способів поширення нових релігійних рухів серед різних верств населення, в тому числі молоді.

Завдання: Курс «Нетрадиційні релігійні вірування» має своїм завданням ознайомити студентів з причиною появи нетрадиційних релігійних вірувань у минулому та у наш час, з її специфічними рисами та особливостями, з процесами, що відбувалися протягом її формування. Курс висвітлює основні концепції релігії, історію виникнення, розвитку і сучасний стан нетрадиційних релігійних вірувань, генезу, географію і динаміку поширення релігійних конфесій у світі та в Україні. Особлива увага звертається на тоталітарні культури, котрі наносять шкоду громадянам та суспільству.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Визначення нетрадиційних релігій.
2. Неохристиянські рухи.
3. Релігії орієнталістського напрямку.
4. Езотеричні об'єднання.
5. Неоязичницькі релігії.
6. Об'єднання синтетичних неорелігій.
7. Саєнтологічні рухи.
8. Сатанізм.
9. Релігії "Нового століття" (New Age).
10. Політично орієнтовані ідеології і культури.

Онлайн сервіси та офісні додатки

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	базові знання по використанню персонального комп'ютера та сучасних кібернетики і прикладної математики
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	
Інформаційне забезпечення	сайт електронного навчання, Microsoft Office, Open Office, Kahoot, Prezi, Google-сервіси та ін.
Форма проведення занять	лекції, лабораторні роботи
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- знати можливості безкоштовних онлайн сервісів та офісних додатків для розв'язання стандартних прикладних задач в різних сферах діяльності;
- вміти ефективно використовувати та поєднувати онлайн сервіси зі стандартними офісними додатками;
- вміти якісно і наочно подавати результати роботи за допомогою стандартних інструментів Microsoft Office та їх безкоштовних онлайн аналогів;
- набути практичних умінь та навичок розробляти та ефективно поєднувати можливості VBA та Microsoft Office задля обробки різних типів даних (математичних, текстових, фінансових, статистичних тощо) та їх подальшої візуалізації, підготовки презентацій в PowerPoint та інших онлайн сервісах.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Вивчення корисних можливостей додатків Microsoft Office, порівняння їх з реалізацією подібних функцій в безкоштовних аналогах, таких як додатки OpenOffice, сервіси Google та інші.

Використання табличного процесора Excel для розв'язання економічних, фінансових, математичних і статистичних задач та порівняння їх з можливостями Google таблиць.

Створення макросів.

Побудова стандартних баз даних.

Експорт/імпорт та обробка даних.

Візуалізація інформації за допомогою PowerPoint, Google презентацій, Prezi та інших онлайн сервісів.

Застосування Kahoot та Google-форм для проведення опитувань та тестувань.

Ораторське мистецтво

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту
Інформаційне забезпечення	промо курсу: https://youtu.be/SdpDuECR6z8
Форма проведення занять	лекційні та практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Мета навчальної дисципліни – формування риторичних знань та харизми, вдосконалення комунікаційних та лідерських навичок на основі теоретичних засад ораторського мистецтва та їх практичного використання в професійній діяльності.

Знати: теорію ораторського мистецтва; види виступів; технології взаємодії оратора і цільової аудиторії; бар'єри публічного виступу; структуру та алгоритм підготовки до виступу; особливості роботи над кожним зі структурних розділів промови; психологічні методи роботи з аудиторією; технології активізації та утримання уваги аудиторії; культуру публічної мови; засоби невербальних методів впливу на цільову аудиторію.

Уміти: визначати та розрізняти цілі публічного виступу; формувати композицію виступу; розробляти стратегію промови та впливу на аудиторію; використовувати різні технології активізації уваги аудиторії під час виступу; застосовувати методи мовленнєвого впливу у виступі; формувати структуру виступу відповідно до професійної сфери; аналізувати успішність власного виступу за відповідними критеріями; моделювати комунікації з різними людьми під час і після виступу; вміти само презентувати себе та свої професійні навички.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Ораторська майстерність як основа успішної кар'єри. Тема 2. Цілі виступу та цільова аудиторія оратора.

Тема 3. Подолання страху перед аудиторією. Тема 4. Техніка ораторського мистецтва: сила голосу та емоції.

Тема 5. Техніка ораторського мистецтва: жести, пози, міміка.

Тема 6. Аргументація, кульмінація та акценти в публічному виступі.

Тема 7. Вплив харизми, іміджу та етики спілкування на успіх оратора.

Тема 8. Форми виступів: онлайн та офлайн. Тема 9. Зміст та структура публічного виступу.

Тема 10. Самопрезентація у професійній діяльності. Тема 11. Психологічні «фішки» під час виступу.

Організаційна культура

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту
Інформаційне забезпечення	робоча програма, методичні рекомендації, електронний конспект лекцій, електронні презентаційні матеріали по темах дисципліни, індивідуальні завдання для самостійного виконання, підручники, навчальні посібники, монографії, словники, енциклопедії, наукові статті, електронні ресурси
Форма проведення занять	лекції, семінарські заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Студенти повинні **знати**: базові поняття курсу організаційна культура; основні теоретичні концепції організаційної культури; фактори і умови, що визначають організаційну культуру; зміст і показники аналізу організаційної культури; принципи і методи формування і підтримання організаційної культури; методи зміни культури організації; типологію організаційної культури.

вміти: аналізувати існуючу на підприємстві організаційну культуру; використовувати отриману інформацію для підвищення соціально-економічної ефективності функціонування підприємства; формулювати і вирішувати управлінські задачі у сфері формування і розвитку організаційної культури; визначати основні тенденції і особливості розвитку національного у організаційній культурі; використовувати вітчизняний і зарубіжний досвід організаційного проектування при формуванні організаційної культури на підприємстві.

мати компетентності: здатність застосовувати знання з теорії організаційної культури у професійній діяльності в сучасних організаціях; вміння використовувати у професійній діяльності досягнення наукових концепцій організаційної культури; володіння прийомами і методами формування та розвитку організаційної культури як ключового фактору конкурентоспроможності організацій; володіння інструментами оцінки організаційної культури; організовувати процес зміни організаційної культури як необхідної умови адаптації організації до зовнішнього середовища і стратегії розвитку; здатність здійснювати ефективні міжособистісні комунікації; уміння адаптуватися до міжнародного бізнес-середовища.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

ТЕМА 1. Сутність організаційної культури.

ТЕМА 2. Основні елементи організаційної культури.

ТЕМА 3. Принципи і методи формування і підтримки організаційної культури.

ТЕМА 4. Методи зміни організаційної культури.

ТЕМА 5. Вплив організаційної культури на організаційну ефективність.

ТЕМА 6. Чинники, що впливають на особливості організаційної культури.

ТЕМА 7. Поняття і види субкультури. Сильна і слабка субкультура.

ТЕМА 8. Типологія організаційних культур, характеристика основних типів.

ТЕМА 9. Зміст і показники аналізу організаційної культури.

Освітнє право

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	адміністративного, фінансового та інформаційного права
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали, сайт електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): знати основні категорії та поняття освітнього права; знати механізм та гарантії реалізації на практиці конституційного права кожного на освіту; знати правовий статус учасників правовідносин в галузі освіти; знати основи нормативно-правового регулювання економічних (господарських), фінансових, та управлінських (адміністративних) аспектів освітньої діяльності; знати міжнародно-правові стандарти в галузі освіти; знати особливості участі України у формуванні єдиного європейського освітнього простору; вміти орієнтуватися в питаннях організації навчального процесу в системі вищої освіти.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Загальні положення про освітню діяльність. Основи правового регулювання в галузі освіти. Правовідносини в галузі освіти. Учасники цих правовідносин. Університетська освіта в контексті Болонського процесу. Управління освітнім закладом. Поняття, предмет та методи освітнього права. Система освіти в Україні. Управління системою освіти. Джерела освітнього права. Міжнародно-правові стандарти в галузі освіти. Україна і Болонський процес. Основи освітнього права зарубіжних країн.

Основи STEM-освіти

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	твердотільної електроніки та інформаційної безпеки
Інформаційне забезпечення	робоча програма, навчальні посібники, сайт електронного навчання
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Навчальна дисципліна забезпечує набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), а також оволодіння інноваційними технологіями навчання STEM-освіти з акцентом на лабораторно-практичну та проектно-дослідницьку діяльність.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

зміст і технології STEM-освіти; дієві методи впровадження принципів наукового методу та інженерного дизайну в загальну середню та позашкільну освіту; основні технології і методи активного навчання та розвитку навичок необхідних для успішної соціалізації молоді, а також вибору професій у сфері STEM

уміти:

використовувати понятійний апарат і термінологію STEM-освіти; визначати та використовувати методи STEM-навчання для різних вікових категорій учнів; використовувати відкриті STEM ініціативи та сучасні цифрові лабораторії; розробляти та реалізовувати власні інтегровані STEM-проекти.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- STEM-освіта: стан впровадження та перспективи розвитку в Україні .
- Науково-теоретичні та методичні аспекти розвитку напрямів STEM/STREAM - освіти в дошкільній, загально середній та позашкільній освіті.
- Проектна/дослідницька діяльність та мейкерство: дієві інструменти формування soft skills.
- Робототехніка та STEM: модельні навчальні програми міжгалузевих інтегрованих курсів.
- Практика використання цифрових лабораторій в закладах загальної середньої та позашкільної освіти.
- Дискусія за результатами навчання. STEM-педагог: можливості та ризики.

Основи графічного дизайну

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	журналістики
Інформаційне забезпечення	матеріали для вивчення дисципліни доступні на сайті https://dyskurs.info – спеціально розробленій онлайн-платформі. Використання безкоштовних вебсервісів на основі облікових записів у домені @student.uzhnu.edu.ua.
Форма проведення занять	лекції, лабораторні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення дисципліни студенти ознайомляться з основними принципами графічного дизайну, з основами композиції, використання шрифтів, поєднання кольорів тощо; опанують новітні інструменти для створення якісних візуальних матеріалів (призначених для використання онлайн і для друку), навчатися створювати матеріали для оприлюднення своїх досягнень – від анімованих презентацій результатів наукових досліджень до публікацій у соцмережах.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Особливості роботи з різними форматами зображень. Основи композиції. Робота зі шрифтами. Робота з кольором. Створення за допомогою сучасних програм ділових матеріалів: резюме; візитні картки; бланки листів; проєктні пропозиції, звіти; брошури (буклети) тощо. Підготовка анімованих презентацій для представлення результатів наукових досліджень. Робота з інструментами для створення матеріалів для соцмереж. Основи створення відео для YouTube, Facebook тощо.

Основи етичного хакінгу

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	знання основ мережевих технологій, основні навички програмування, базове розуміння систем безпеки
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	твердотільної електроніки та інформаційної безпеки
Інформаційне забезпечення	презентації до лекційних занять, робоча програма навчальної дисципліни, підручники, монографії, інтернет ресурси
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою викладання навчальної дисципліни «Основи етичного хакінгу» є освоєння студентами теоретичних та практичних навичок в галузі етичного хакінгу, забезпечення знань для ідентифікації та усунення вразливостей в ІТ-системах, формування відповідального ставлення до використання знань в цій області.

Основними завданнями дисципліни є теоретичне вивчення основ етичного хакінгу та кібербезпеки, проведення практичних лабораторних робіт для навичок ідентифікації та експлуатації вразливостей в ІТ-системах, розробка проекту з аналізу конкретної системи на предмет безпеки, дослідження сучасних тенденцій у кібербезпеці, вивчення етичних та правових аспектів діяльності в цій сфері. Важливою складовою є розвиток комунікаційних навичок для ефективного представлення результатів роботи та взаємодії в професійному середовищі.

Після завершення курсу студенти зможуть:

- ідентифікувати та експлуатувати вразливості в системах;
- розуміти та застосовувати принципи кібербезпеки;
- володіти навичками проведення етичних хакерських атак;
- знати етичні та правові рамки діяльності в сфері кібербезпеки.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Вступ до етичного хакінгу, основи кібербезпеки, методи проникнення та тестування систем на вразливості, базові методи використання спеціалізованого програмного забезпечення, аналіз захисту мереж і програмного забезпечення, тестування на проникнення бездротових мереж, етичні та правові аспекти хакінгу.

Основи заповідної справи

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	фізичної географії та раціонального природокористування
Інформаційне забезпечення	мультимедійна техніка, Інтернет ресурси з доступом під час лекції; Дидактичні матеріали: матеріали презентацій до лекцій, пакети завдань для модульного та підсумкового контролю тощо, а також матеріали лектора до дисципліни в системі віртуального навчання «Moodle»
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.
- Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Задачі курсу, його місце в структурнологічній схемі спеціальності «Географія».
- Тема 2. Сутність, цілі та основні завдання державної системи заповідної справи в Україні.
- Тема 3. Законодавчо-нормативна база заповідної справи в Україні.
- Тема 4. Суб'єкти управління природо-заповідними територіями та об'єктами.
- Тема 5. Класифікація заповідних територій та об'єктів за національним законодавством та її адаптація до міжнародної системи.
- Тема 6. Основні заповідні об'єкти та території ПЗФ України, які включено до природного та історикокультурного спадку ЮНЕСКО.
- Тема 7. Процедура створення заповідних територій та об'єктів місцевого значення.
- Тема 8. Процедура та етапи створення заповідних територій та об'єктів загальнодержавного значення.
- Тема 9. Функціональне зонування природозаповідних територій загальнонаціонального рівня.
- Тема 10. Міжнародна співпраця України та її регіонів у сфері розвитку заповідної справи.

Основи здорового способу життя

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	наук про здоров'я
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали дисципліни, сайт електронного навчання e-learn.uzhnu.edu.ua
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знання: особливості впливу способу життя на здоров'я особи та основні принципи здорового способу життя; особливості фізичної активності людей різних вікових груп; сучасні концепції та гігієнічні основи раціонального харчування; наслідки шкідливих звичок; особливості безпечної статевої поведінки, способи контрацепції та ознаки інфекцій, що передаються статевим шляхом.

Уміння: формувати харчовий раціон з урахуванням віку та особливостей трудової діяльності; дотримуватись здорового способу життя надавати рекомендації щодо дотримання здорового способу життя, фізичної активності, загартовування, раціонального харчування, безпечної статевої поведінки; створювати інформаційні матеріали щодо здорового способу життя.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Здоровий спосіб життя як основний елемент збереження здоров'я. Складові здорового способу життя та особливості їх формування.

Тема 2. Фізична активність та раціональний режим праці і відпочинку як складові здорового способу життя, їх вплив на здоров'я.

Тема 3. Раціональне харчування як складова здорового способу життя. Основні правила та вплив харчування на здоров'я людини.

Тема 4. Загартовування як метод збереження здоров'я в рамках здорового способу життя.

Тема 5. Тютюнопаління та його вплив на здоров'я, методи профілактики. Паління кальяну та сучасних систем вживання нікотину, їх вплив на здоров'я.

Тема 6. Вживання алкоголю, вплив на здоров'я, алкоголізм та його наслідки, профілактика.

Тема 7. Вживання наркотичних речовин, вплив на здоров'я, методи профілактики.

Тема 8. Статева поведінка як складова способу життя. Ризикована статева поведінка та її вплив на репродуктивне здоров'я. Методи контрацепції. ППСШ та їх профілактика.

Основи інклюзивної освіти

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	загальної педагогіки і педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	сайт електронного навчання ДВНЗ «УжНУ», навчальні посібники, методичні рекомендації
Форма проведення занять	лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою навчальної дисципліни «Основи інклюзивної освіти» є засвоєння студентами теоретичних і практичних засад інклюзивної освіти, а також формування базових умінь і навичок, необхідних для соціально-педагогічної роботи з дітьми з особливими освітніми потребами.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати**:

- предметне поле і понятійний апарат інклюзивної педагогіки;
- теоретико-методологічні основи досліджень у галузі інклюзивної педагогіки;
- нормативні документи, які регулюють інклюзивне навчання в освітніх закладах;
- професійні вимоги до фахівця, який працює в інклюзивному освітньому середовищі;
- основні види та причини відхилень у психофізичному розвитку особистості;
- інструментарій і критерії дидактичного діагностування учнів в інклюзивному класі;
- організаційні форми, сучасні методи навчання і виховання дітей з особливими освітніми потребами;
- склад та функції команди психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами.

уміти:

- здійснювати науковий аналіз професійної діяльності вчителя в умовах інклюзивної освіти;
- застосовувати сучасні методики та технології соціально-педагогічної взаємодії з дітьми з особливими освітніми потребами;
- планувати, організовувати та аналізувати різноманітні види навчальних занять в інклюзивному контексті;
- аналізувати та оцінювати навчальні можливості дітей з різними особливостями психофізичного розвитку.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Інклюзивна освіта як модель розвитку сучасного суспільства.

Тема 2. Історія розвитку інклюзивної освіти в Україні та за кордоном.

Тема 3. Нормативно-правові засади інклюзивної освіти в Україні.

Тема 4. Дитина з особливими освітніми потребами як суб'єкт інклюзивного навчання.

Тема 5. Інклюзивне освітнє середовище.

Тема 6. Психолого-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами.

Тема 7. Програма психолого-педагогічного супроводу та індивідуальний навчальний план для дитини з особливими освітніми потребами.

Тема 8. Підготовка майбутнього вчителя до професійної діяльності в умовах інклюзії.

Тема 9. Організаційні форми, сучасні методи навчання і виховання дітей з особливими освітніми потребами.

Тема 10. Партнерство між батьками та школою в розбудові інклюзивного освітнього середовища.

Основи інтелектуальної власності

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	цивільного права та процесу
Інформаційне забезпечення	технічні засоби: проектор обладнання: комп'ютер програмне забезпечення: windows, power point
Форма проведення занять	лекції та семінари
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): знання законодавства у сфері правового регулювання інтелектуальної власності; розуміння основних принципів правового регулювання відносин щодо інтелектуальної власності; розуміння специфіки правового регулювання інтелектуальної власності, особливості використання інтелектуальної власності у цивільному обігу і порядок введення об'єктів інтелектуальної власності підприємства в господарський обіг; основні інститути права інтелектуальної власності: авторське та суміжні права; патентне право; право на селекційні досягнення; право на топологію інтегральних мікросхем; право на секрет виробництва; право на засоби індивідуалізації юридичних осіб, товарів, робіт, послуг і підприємств; право на використання результатів інтелектуальної діяльності в складі єдиної технології; законодавство про захист прав на результати інтелектуальної діяльності та засоби індивідуалізації; вміння орієнтуватися у системі норм права інтелектуальної власності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): основні поняття і категорії в сфері правового регулювання інтелектуальної власності; основні нормативні правові акти у сфері правового регулювання інтелектуальної власності; роль і значення результатів інтелектуальної діяльності і засобів індивідуалізації в сучасному суспільстві, особливості використання інтелектуальної власності у цивільному обігу і порядок введення об'єктів інтелектуальної власності підприємства в господарський обіг; основні інститути права інтелектуальної власності: авторське та суміжні права; патентне право; право на селекційні досягнення; право на топологію інтегральних мікросхем; право на секрет виробництва (ноухау); право на засоби індивідуалізації юридичних осіб, товарів, робіт, послуг і підприємств; право на використання результатів інтелектуальної діяльності в складі єдиної технології; законодавство про захист прав на результати інтелектуальної діяльності та засоби індивідуалізації;

Тема 1. Інтелектуальна власність як право на результат творчої діяльності людини.

Тема 2. Система інтелектуальної власності.

Тема 3. Охорона прав на об'єкти інтелектуальної власності.

Тема 4. Інноваційне підприємництво та управління правами інтелектуальної власності.

Тема 5. Економіка інтелектуальної власності.

Тема 6. Захист прав інтелектуальної власності.

Основи конфліктології

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	теорії та історії держави і права
Інформаційне забезпечення	робоча програма дисципліни, сайт електронного навчання
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знання: предметної області конфліктології та розуміння її значення для професійної діяльності; базових понять та категорій конфліктології, методів дослідження конфліктів, природних та соціальних витоків, а також, причин виникнення конфліктів; особливостей структури, форм та видів, динаміки конфліктів; засобів та механізмів попередження, вирішення та розв'язання конфліктів, в тому числі й альтернативних методів їх розв'язання.

Уміння: вільно володіти та використовувати загальні поняття та категорії конфліктології; грамотно та аргументовано обґрунтовувати власну позицію щодо актуальних проблем конфліктології; знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різноманітних джерел для якісного та правильного аналізу конфліктної ситуації; діагностувати конфлікт; виявляти причини конфлікту; розробляти ефективні механізми та стратегії для попередження та розв'язання конфліктів; професійно, швидко та якісно реагувати на конфліктні ситуації та вирішувати їх.

Компетентності: здатність визначати належні та прийнятні для аналізу факти в умовах виникнення конфлікту; здатність до безперервного та активного навчання, самоосвіти, постійного підвищення кваліфікації для підвищення ефективності виявлення, запобігання та врегулювання конфліктів; здатність діяти з урахуванням соціальної відповідальності та громадянських зобов'язань в умовах конфліктної ситуації та з повагою ставитися до права й закону.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Конфліктологія як наука та навчальна дисципліна. Конфлікт як явище соціальної дійсності.. Поняття конфліктології, її предмет, об'єкт і методологія. Сутність та природа конфлікту. Соціальний конфлікт. Загальна характеристика складових елементів конфлікту. Причини та умови виникнення конфліктів. Структура та динаміка конфлікту. Типологія та критерії класифікації конфліктів. Керування конфліктною ситуацією. Теорія та практика вирішення, розв'язання та запобігання конфліктам. Основні технології, засоби та методика врегулювання конфліктних ситуацій. Альтернативні способи розв'язання конфліктів.

Основи латинської мови у гуманітарно-природничому контексті

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	загальне розуміння лінгвістичних явищ та елементарні знання з мовознавства
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	романських мов та зарубіжної літератури
Інформаційне забезпечення	силабус, навчально-методична література, фахова навчальна література, список інформаційних джерел для вивчення дисципліни, система електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	практичні заняття, самостійна робота
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Очікуваними результатами вивчення навчальної дисципліни здобувачами є: вміти правильно відображати на письмі звуки латинського алфавіту та латинізованих лінгвістичних термінів, вміти вільно читати латинський текст, вільно володіти лексичним матеріалом і вміти класифікувати слова за відмінами з метою постановки орфографічно правильного написання закінчень, вміти здійснювати морфологічний та синтаксичний аналіз речень, набути навичок у роботі зі словником, вміти правильно перекладати латинський текст на українську мову.

Мета вивчення навчальної дисципліни «Основи латинської мови у гуманітарно – природничому контексті» є розкрити студентам фонетичну систему, граматичну будову, основний лексичний склад латинської мови, її великий вплив на формування й становлення сучасних мов, передовсім на їх наукову термінологію, а також забезпечити свідоме засвоєння студентами багатьох лінгвальних і екстралінгвальних (літературознавчих, історичних, філософських, суспільних і т.д.) фактів і явищ, які наявні в латинській мові.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Фонетика. Системне вивчення іменників і прикметників I-II відмін.
 Системне вивчення дієслова. Часи системи недоконаного виду.
 Системне вивчення іменників III, IV, V відмін та прикметників III відміни.
 Системне вивчення дієслова. Часи системи доконаного виду.
 Ступені порівняння прикметників. Прислівники.
 Системне вивчення займенників та числівників.

Основи моніторингу довкілля

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	фізичної географії та раціонального природокористування
Інформаційне забезпечення	мультимедійна техніка, інтернет ресурси з доступом під час лекції; дидактичні матеріали: електронний варіант навчального посібника «Моніторинг довкілля».
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.
- Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- Здатність до генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, ініціативності та підприємливості (підприємницька компетентність).

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Мета та основні завдання дисципліни, її зв'язок з іншими предметами спеціальності.
- Тема 2. Законодавча та нормативно-правова база системи моніторингу довкілля в Україні, її адаптація до європейських стандартів.
- Тема 3. Структура функціонування та ієрархічні рівні ДСМД.
- Тема 4. Класифікація видів забруднення навколишнього природного середовища (фізичне, радіаційне, радіоактивне та хімічне).
- Тема 5. Сутність загального (стандартного), кризового (оперативного) та фонового (наукового) екологічного моніторингу стану довкілля.
- Тема 6. Критерії та показники оцінки екологічної ситуації та екологічного стану території.
- Тема 7. Моніторинг атмосферного повітря.
- Тема 8. Моніторинг поверхневих і підземних вод.
- Тема 9. Моніторинг ґрунтів.
- Тема 10. Моніторинг поводження із відходами.
- Тема 11. Біомоніторинг.
- Тема 12. Радіоекологічний моніторинг.

Основи навчання в університеті

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	фармацевтичних дисциплін
Інформаційне забезпечення	сайт електронного навчання
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Дисципліна є своєрідним курсом молодого бійця для студентів-новачків. Куди я потрапив і що мене чекає далі? Як функціонує університет? Звідки вчитись і де шукати потрібну інформацію? Які я маю права і як ними користуватись? За що мене можуть виключити? Як працювати з сайтом електронного навчання? – На усі ці питання ви знайдете відповідь, якщо будете вивчати курс «Основи навчання в університеті». Також цей курс забезпечить необхідною базою для можливої роботи експертним представником студентства у процедурах забезпечення якості освітніх програм та при акредитаційній експертизі.

Очікувані результати навчання: здатність демонструвати розуміння системи освіти в Україні та обізнаність із сучасними напрямками освітніх інновацій; здатність демонструвати розуміння принципів та норм болонського процесу щодо гармонізації вищої освіти у Європі; спираючись на сучасне українське законодавство, пояснювати вимоги, правила та особливості освітнього процесу в Україні; демонструвати обізнаність із правами студентів та способами їх реалізації; демонструвати знання структури ужну, функцій різних підрозділів та університетських положень, що стосуються організації навчального процесу, проведення контрольних заходів, стипендіального забезпечення тощо; демонструвати обізнаність із освітньою інфраструктурою ужну: науковою бібліотекою, офіційним сайтом УжНУ та інфоцентром, сайтом електронного навчання, електронним репозиторієм УжНУ; виявляти прихильність та неухильно дотримуватись принципів академічної доброчесності у освітній діяльності, брати участь у внутрішньому забезпеченні якості освітньої програми.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Система освіти. Рівні і форми освіти. Інновації в освіті.
2. Болонський процес та гармонізація вищої освіти у Європі.
3. Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система.
4. Вища освіта в Україні.
5. Структура і життя університетів в Україні.
6. Права здобувачів вищої освіти та їх реалізація. Студентське самоврядування. Студентський профком.
7. Індивідуальна освітня траєкторія. Академічна мобільність. Визнання результатів формальної та неформальної освіти. Питання відрахування і поновлення здобувачем вищої освіти. Атестація.
8. Знайомство з УжНУ: підрозділи, персони, цікаві особливості.
9. Організація навчального процесу в УжНУ. Оцінювання навчальних досягнень студента. Стипендіальне забезпечення.
10. Освітня інфраструктура УжНУ: наукова бібліотека, інфоцентр, сайт електронного навчання, електронний репозиторій.
11. Академічна доброчесність.
12. Процедури внутрішнього забезпечення якості освітніх програм.

Основи наукових досліджень

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	фізичної географії та раціонального природокористування
Інформаційне забезпечення	використання географічних карт, навчальних атласів, ілюстрацій, схем, таблиць, довідників тощо, відповідно до теми заняття, а також сайту електронного навчання Moodle, низки освітніх порталів із електронним картографічним матеріалом, електронних каталогів бібліотек та ін.
Форма проведення занять	лекційні та практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- здатність працювати в команді.
- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Наука як форма пізнання світу. Наукове пізнання та наукове дослідження.
- Тема 2. Історія розвитку науки та наукових досліджень.
- Тема 3. Основні поняття і категорії наукової методології. Основи методології наукових досліджень.
- Тема 4. Основні підходи та методи наукових досліджень, їх характеристика.
- Тема 5. Інформаційне забезпечення наукових досліджень.
- Тема 6. Технологія і організація наукових досліджень.
- Тема 7. Оформлення результатів наукових досліджень. Кваліфікаційна робота як наукове дослідження.
- Тема 8. Методика підготовки наукових публікацій та виступів.
- Тема 9. Методологія і організація географічних досліджень.
- Тема 10. Організація наукової діяльності в Україні.

Основи оподаткування

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3, 4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	базові знання з економіки
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	фінансів і банківської справи
Інформаційне забезпечення	1.Електронний конспект лекцій, робоча програма дисципліни, методичні поради до вивчення дисципліни ; 2.Нормативно-правова база, інші інформаційні ресурси (Комп'ютерна правова бібліотека "Ліга" http://www.liga.ua , Нормативні акти України http://www.nau.kiev.ua ; Законопроекти України http://www.zakon.gov.ua ; .Вісник Податкової служби України http://www.visnuk.com.ua)
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття, самостійна робота
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

За результатами вивчення дисципліни «Основи оподаткування» студенти будуть володіти знаннями щодо видів податків та їх сутності; вміти ідентифікувати основні аспекти податкового законодавства та застосовувати їх в практичній діяльності; знати характеристику податків і зборів та володіти навичками їх обчислення і заповнення податкової звітності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Основною метою вивчення дисципліни є набуття базових знань щодо практики оподаткування в Україні та практичних вмінь щодо нарахування та сплати податків в підприємницькій діяльності та особистого майнового оподаткування.

Тема 1. Сутність та види податків.

Тема 2. Податок на додану вартість, порядок нарахування та сплати.

Тема 3. Податок на прибуток підприємств, порядок нарахування та сплати.

Тема 4. Акцизний податок, порядок нарахування та сплати.

Тема 5. Податок на доходи фізичних осіб та єдиний соціальний внесок, порядок нарахування та сплати.

Тема 6. Спрощена система оподаткування суб'єктів малого підприємництва.

Тема 7. Місцеве та майнове оподаткування (податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки; плата за землю; орендна плата; туристичний збір та інші).

Основи професійної педагогічної майстерності

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	зоології
Інформаційне забезпечення	підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, мультимедійний проєктор
Форма проведення занять	лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

Знати: закономірності, що лежать в основі професійно-педагогічної діяльності, процесу навчання біології та виховання учнів; знати на рівнях вміння, відтворення та розуміння основних елементів бази знань навчального предмету.

Вміти:

- орієнтуватися в сучасному освітньо-професійному просторі;
- створювати особистісно-орієнтоване й розвивальне середовище школяра;
- професійно моделювати різноманітні види навчальних занять;
- добирати оптимальні форми, прийоми, методи, засоби навчання;
- майстерно організувати самостійну пізнавальну діяльність;
- використовувати сучасні освітні технології;
- проявляти професійно-педагогічну майстерність при моделюванні занять з природничих дисциплін;
- використовувати засвоєні знання, уміння для подальшої оцінки та вирішення різних ситуацій навчально-виховного процесу;
- володіти навичками аналізу широкого спектру практичних ситуацій з професійної педагогічної діяльності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Сучасний учитель, його діяльність і професійно-педагогічне зростання.

Тема 2. Професійно-педагогічна майстерність учителя фахових біологічних дисциплін.

Тема 3. Шляхи вдосконалення професійної майстерності вчителя біології.

Тема 4. Фахово-професійна майстерність педагогічного спілкування.

Тема 5. Майстерність організації педагогічної взаємодії. Педагогічний імідж.

Тема 6. Професійно-педагогічний такт вчителя.

Тема 7. Напрямки самопідготовки до професійно-педагогічної діяльності.

Основи психології та педагогіки

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	загальної педагогіки і педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, мультимедійний проектор, персональні комп'ютери
Форма проведення занять	лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання(знання, уміння та інші компетентності): у результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні знати: завдання і предмет психолого-педагогічних наук; психологічні особливості особистості; рушійні сили психічного розвитку особистості; вікові психологічні особливості дітей різного віку; параметричні показники аналізу групових процесів, групову динаміку; психологію навчання та виховання дітей та підлітків; ознайомитися з психолого-педагогічною діяльністю та особистістю вчителя; соціально-психологічні проблеми школи та інших навчальних закладів та вміти: розкривати зміст основних психологічних понять, давати їх визначення; проводити аналіз процесу міжособистісної взаємодії; аналізувати динаміку психічного розвитку дитини в онтогенезі; аналізувати психологічну структуру педагогічної діяльності; визначати зв'язки між рівнем інтелектуального і особистісного розвитку учня та формами і методами впливу на його навчання та виховання; визначати психологічні факти, механізми, закономірності розвивального навчання.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Вступ до дисципліни. Психологія та педагогіка як науки, їх роль і місце в підготовці фахівця.
- Тема 2. Психолого-педагогічна характеристика особистості.
- Тема 3. Пізнавальна діяльність та емоційно-вольова сфера особистості в умовах професійної діяльності.
- Тема 4. Психологія індивідуальності спеціаліста.
- Тема 5. Освіта в культурі людства. Сучасний стан розвитку освіти.
- Тема 6. Управління розвитком особистості в освітньому процесі.
- Тема 7. Виховання як процес становлення особистості фахівця.
- Тема 8. Технології, методи і засоби підготовки професіонала.

Основи сенсорного аналізу алкогольних крафтових напоїв

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3, 4
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ECTS
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	ботаніки
Інформаційне забезпечення	сайт електронного навчання ДВНЗ "УжНУ", інтернет-джерела, навчально-методичні посібники, нормативні документи
Форма проведення занять	лекції, лабораторні роботи
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Після проходження курсу студенти будуть:

знати: основні відомості стосовно будови та еволюції сенсорних систем людини; історія вживання алкоголю людиною, його ролі в культурі і релігії людини; класифікацію алкогольних напоїв; організацію дегустаційного процесу алкогольних напоїв; поняття про барну культуру; історію та сучасний стан крафтового виробництва на Закарпатті.

вміти: оцінити чутливість сенсорних систем людини необхідних для оцінки алкогольних напоїв; організувати процес дегустації алкогольної продукції; розрізнити основні смаки, аромати, кольорові та текстурні особливості алкогольних напоїв; оцінювати якість крафтових напоїв; робити базові коктейлі.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Вступна частина. Історія, культурні та релігійні традиції вживання алкоголю людиною. Короткі відомості про класифікацію алкогольних напоїв.

Тема 2. Будова органів чуттів людини. Смак. Будова рецепторів, основні смаки. Аромат та ольфакція. Візуальне сприйняття. Мультисенсорне сприйняття. Когнітивні фактори сприйняття.

Тема 3. Органолептичні показники алкогольних напоїв. Державні та міжнародні вимоги та стандарти.

Тема 4. Дегустаційний процес. Організація та проведення дегустацій. Дегустаційні умови. Суддівство і конкурси.

Тема 5. Особливості дегустації слабоалкогольних крафтових напоїв. Пиво, сидри тощо.

Тема 6. Особливості дегустації міцних алкогольних напоїв отриманих з різної сировини шляхом дистиляції. Витриманих і не витриманих. Крафтових та промислових.

Тема 7. Напої з ботанікалами. Джини, бітери, лікери тощо.

Тема 8. Барна культура. Коктейлі. Оцінка якості неалкогольних та алкогольних складових коктейлів. Техніка приготування. Гарнішинг. Особливості подання.

Основи технології виробництва міцних крафтових напоїв

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ECTS
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	ботаніки
Інформаційне забезпечення	сайт електронного навчання ДВНЗ "УжНУ", інтернет-джерела, навчально-методичні посібники, нормативні документи
Форма проведення занять	лекції, лабораторні роботи
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Після проходження курсу студенти будуть:

знати:

- основні відомості стосовно історії міцного алкоголю і його ролі в культурі;
- основні технології виробництва в промисловості та в умовах дрібносерійного виробництва (крафту);
- різницю в технологічних процесах дистиляції та ректифікації;
- характеристики основних груп алкогольних напоїв;
- організацію дрібносерійного виробництва в умовах Закарпаття.

вміти:

- оцінити якість сировини та інгредієнтів для бродіння;
- налаштувати виробничий процес для крафтової дистиляції;
- проводити контроль якості виробничих процесів;
- організувати дегустацію міцних алкогольних напоїв;
- розбиратися в питаннях маркетингу та юридичних аспектах виробництва підакцизних товарів.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Вступна частина. Історія вживання алкоголю людиною. Міцні алкогольні напої. Класифікація та географічні особливості.

Тема 2. Техніка безпеки на виробництві.

Тема 3. Сировина. Організація бродіння. Лабораторний контроль.

Тема 4. Дистиляція і ректифікація. Характеристика обладнання та особливості у крафтовому виробництві.

Тема 5. Постобробка дистилятів: витримка, купажування, стабілізація, розлив.

Тема 6. Настоянки, наливки, лікери, джини, бітери тощо. Особливості технології виробництва в умовах крафту.

Тема 7. Сенсорний аналіз. Дегустаційна оцінка. Контроль якості.

Тема 8. Основи маркетингу. Юридичні аспекти виробництва та реалізації підакцизних товарів. Комерційні основи виробництва та реалізації.

Основи фінансової грамотності

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту
Інформаційне забезпечення	навчальні посібники, підручники, сайт електронного навчання
Форма проведення занять	лекційні та семінарські заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

знати: нормативні документи, що визначають державну політику в галузі економічної та фінансової освіти; основи функціонування та розвитку сучасних фінансових систем, принципи державного регулювання фінансової сфери, її значення в політичному і соціально-економічному житті; теоретико-методологічні засади впровадження фінансової грамотності.

вміти: реалізовувати теоретичні фінансові знання у практичній діяльності; планувати сімейний бюджет, грамотно управляти витратами; заощаджувати, накопичувати капітал, інвестувати; грамотно управляти власними ресурсами, створювати джерела пасивного доходу; правильно вибирати джерела фінансування, кредити; розумно користування банківськими послугами; проектувати подальшу власну фінансову безпеку.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Змістовий модуль 1. Власні фінанси, валютні операції та фінансова безпека.

Тема 1. Сутнісна характеристика фінансів та підхід до грошей.

Тема 2. Планування та облік особистих фінансів.

Тема 3. Фінансова безпека.

Тема 4. Іноземна та крипто валюти і операції з ними.

Змістовий модуль 2. Взаємодія з фінансовими установами: банки, податкова, страхові та інвестиційні компанії.

Тема 5. Операції банків та взаємодія з ними.

Тема 6. Податки та взаємодія з податковою інспекцією.

Тема 7. Інвестиції та взаємодія з інвестиційними установами.

Тема 8. Страхування та пенсійне забезпечення.

Особистий бренд

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3
Семестр	осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту
Інформаційне забезпечення	промо курсу: https://youtu.be/3GoANUUEUNc
Форма проведення занять	лекційні та практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Навчальна дисципліна «Особистий бренд» корисна майбутнім економістам, медикам, юристам, інженерам, архітекторам, спортсменам та всім тим, хто планує розвивати власний бізнес та отримувати додаткові бонуси внаслідок добре сформованого іміджу.

Кожний фахівець має вміти професійно формувати та підтримувати свій імідж.

Знання теоретичних основ побудови персонального бренду забезпечує ефективну взаємодію з клієнтами, інвесторами та іншими учасниками зовнішнього оточення, яке впливає на ефективність бізнесу, фінансову свободу та успішну кар'єру, що і формує мету дисципліни.

Основні завдання в межах мети дисципліни: подати базові знання щодо сутності особистого бренду, його структури, ролі у професійній діяльності; сформувані розуміння комунікативних процесів в процесі управління персональним брендом; пояснити концепцію особистого бренду у системі управління успіхом та кар'єрою; навчити технології формування моделі ідентичності персонального бренду; навчити просувати персональний бренд через соціальні мережі; вміти застосувати отримані знання для практичного використання у конкретній сфері професійної діяльності для створення власного персонального бренду.

Спеціальні компетентності і навички: вміти оцінювати власні професійні компетенції та здібності й на основі них вибудовувати стратегію особистого бренду; навички публічних виступів та самопрезентації; емоційні навички інтелекту (EQ), комунікативні навички та технології для ведення успішних переговорів, виступів перед аудиторією у процесі просування власного бренду; навички просування в соціальних мережах, як основного інструменту взаємодії з цільовою аудиторією та просування персонального бренду.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Концепція особистого бренду.
2. Компоненти персонального бренду.
3. Види особистих брендів у медіапросторі.
4. Технології формування ділового іміджу.
5. Самопрезентація як основа успішної кар'єри.
6. Емоційний інтелект та особистий бренд.
7. Ораторське мистецтво у просування персонального бренду.
8. Харизма професіонала.
9. Стратегія просування особистого бренду.
10. Просування персонального бренду через соціальні мережі.

Особливості викладання зарубіжної дитячої літератури

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	загальні знання з історії зарубіжної літератури, літературознавства, методики викладання зарубіжної літератури в школі
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	романських мов і зарубіжної літератури
Інформаційне забезпечення	робоча програма навчальної дисципліни, підручники, монографії, інтернет ресурси, тестові завдання
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти будуть знати:

- основи теоретичних та практичних засад з історії зарубіжної дитячої літератури; базові категорії та поняття літературознавства;
  - особливості художньої будови дитячих творів, способи їхньої класичної та сучасної інтерпретації;
  - специфіку жанрової системи дитячої літератури та зіставлення національних варіантів;
  - методичні прийоми зацікавлення учнів творами дитячої літератури; різні методи й методики аналізу текстів.
- Студенти навчатимуться порівнювати літературний процес країн та народів світу (від давнини до сучасності), зіставляти спадщину письменників у контексті розвитку літератури, історії, культури, використовувати здобутки світового письменства для формування міжкультурної толерантності, ціннісних орієнтацій у сучасному світі, узагальнювати тенденції розвитку літератури для дітей та юнацтва, визначати її роль та місце у сучасному літературному процесі.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Дитяча література. Постаті дитячих письменників. Основні методичні прийоми у викладанні дитячої літератури.
2. Міф. Національні варіанти космологічних міфів та міфів про героїв.
3. Фольклорні жанри дитячої літератури. Казка. Байка.
4. Французька дитяча література. Шарль Перро: творчість та сучасні інтерпретації його сюжетів.
5. Німецька література для дітей: «чарівна» та авторська казка. Грімм. Гофман. Гауф. Пройслер.
6. Класичний та сучасний етап британської літератури для дітей. Вайлд. Керрол. Джеремі Стронг. Дж.Роулінг.
7. Скандинавські дитячі письменники: Андерсен, Тувве Янсон. Астрід Ліндгрен, Ян Улоф Екгольм. Переспіви скандинавських казок у літературі XXI ст.
8. Італійська дитяча література (Джанні Родарі, Анджела Нанетті).
9. Класична американська література для дітей (Марк Твен, Елеанор Портер).
10. Підсумок: як виховувати дитину завдяки літературі. Польська література. Януш Корчак.

Особливості трансплантування анатомічних матеріалів в Україні та світі

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	цивільного права та процесу
Інформаційне забезпечення	технічні засоби: проектор. обладнання: комп'ютер. програмне забезпечення: windows, power point
Форма проведення занять	лекції та семінари
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): знання про історію та сучасний стан трансплантації в Україні та світі, дослідження законодавства та регулятивних положень, що стосуються трансплантації анатомічних матеріалів в Україні та у різних країнах, зокрема розвиток методів та технологій; розуміння основних етичних, юридичних, технологічних та медичних аспектів трансплантації та передачі анатомічних матеріалів; оцінка процедур пожертвування та отримання анатомічних матеріалів в контексті законодавства про трансплантацію в Україні та світі; здатність аналізувати та використовувати правові документи в контексті трансплантації анатомічних матеріалів для розв'язання конфліктних ситуацій, вміння аналізувати Закон України «Про застосування трансплантації анатомічних матеріалів».

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): дисципліна дозволяє студентам отримати глибоке розуміння та комплексне уявлення про трансплантацію, від її медичних аспектів до етичних, правових та соціокультурних вимірів, а також розглянути сучасні тенденції та перспективи цієї галузі.

Тема 1. Історія трансплантації в Україні та світі: правові аспекти.

Тема 2. Комплексне регулювання трансплантації органів та тканин: міжнародний та національний досвід.

Тема 3. Легалізація та адміністративні процедури для трансплантації анатомічних матеріалів в Україні.

Тема 4. Етичні та правові вимоги до донорства та отримання анатомічних матеріалів.

Тема 5. Міжнародний досвід регулювання та координації трансплантації анатомічних матеріалів.

Тема 6. Правові аспекти трансплантації анатомічних матеріалів: освітні програми та поширення інформації.

Тема 7. Юридичні аспекти використання анатомічних матеріалів у медичній практиці.

Особливості укладення трудового договору (контракту)

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	осінній / весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	цивільного права та процесу
Інформаційне забезпечення	технічні засоби: проектор обладнання: комп'ютер програмне забезпечення: windows, power point
Форма проведення занять	лекції та семінари
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): визначення сторін трудового договору або контракту, включаючи роботодавця та працівника; умови праці, включаючи робочий час, оплату, відпустки, та інші соціальні гарантії; встановлення відповідальності сторін у разі порушення умов договору або контракту; умови щодо зміни та припинення трудового договору або контракту; Визначення прав та обов'язків сторін у процесі виконання угоди; особливості укладення договорів з підрядниками та агентами у сфері праці; вплив законодавства та колективних угод на укладення трудових угод;

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): дисципліна охоплює правові аспекти укладення трудового договору (контракту). Студенти дізнаються про основні аспекти укладення угоди між працівником та роботодавцем, правові вимоги до тексту та умов договору, а також процедури укладення та зміни трудових договорів. Курс також охоплює важливі аспекти правового регулювання трудових зобов'язань та прав працівників та роботодавців в контексті укладення трудових договорів.

Тема 1. Поняття, ознаки, зміст та функції трудового договору

Тема 2. Види трудових договорів.

Тема 3. Вимоги законодавства до трудового договору: обов'язкові і рекомендовані елементи.

Тема 4. Контракт як особливий вид трудового договору

Тема 5. Особливості трудових договорів з окремими категоріями працівників (наприклад, інваліди, молоді, вагітні жінки).

Тема 6. Процедура укладення та зміни умов трудового контракту.

Тема 7. Особливості вирішення спорів, що виникають при укладенні та виконанні трудового договору.

Тема 8. Порівняння трудового договору (контракту) в Україні та в інших країнах.

Особові імена та антропонімічні формули народів світу

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	словацької філології
Інформаційне забезпечення	робоча програма дисципліни, методичні матеріали з навчальної дисципліни, список інформаційних джерел для вивчення дисципліни, перелік індивідуальних завдань, перелік питань для підготовки до заліку, завдання для самостійної роботи студентів
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття, самостійна робота, консультації
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знання історії становлення та розвитку антропоніміки як розділу ономастики, класифікації антропонімічних одиниць та їх варіантів; засвоєння принципів використання компонентів антропонімічної лексики в слов'янських та інших мовах світу з урахуванням лінгвокультурологічної цінності власних назв і їх впливу на розвиток міжкультурної комунікації; оволодіння методами антропонімічних досліджень і навичками правильного використання антропонімічних формул та їх складових з урахуванням мовленнєвої ситуації; уміння характеризувати функції, властиві різним видам антропонімів, аналізувати їх мотиваційну складову, виокремлювати універсалії та національні особливості ономастичних систем народів світу; набуття практичних навичок аналізу власних назв, що відображають онтологічну та ментальну сутність народів, з метою осмислення своєрідності ономастичного простору кожної мови; володіння навичками визначення специфіки етнокультурної інформації, що міститься в ономастичному матеріалі.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Власні назви та їх специфіка. Класифікація власних назв. Антропоніми як окремий клас власних назв. Види антропонімів. Предмет і завдання антропоніміки. Видатні українські та зарубіжні дослідники антропонімії. Методи наукових досліджень антропонімічної лексики. Специфіка особових імен. Походження та структурна класифікація особових імен. Релігія та іменник. Мотиви вибору й надання імен. Імена-табу. Мода й ім'я. Варіантність імен: гіпокристика, демінутивні й пейоративні форми імен та їх словотвір. Норми вживання іменних варіантів. Імена по батькові. Патроніми та матроніми як особливі різновиди антропонімів. Національна та соціальна диференціація у вживанні імен по батькові у різних народів. Творення імен по батькові. Прізвища як окремий вид антропонімів. Час і причини виникнення прізвищ. Історія формування прізвищ в українській мові. Походження, семантика і структурні типи прізвищ. Словотворчі класифікації прізвищ. Прізвиська як елемент неофіційної системи іменування людей. Андроніми. Атропоніми як складова міжкультурної комунікації. Поняття антропонімічної формули, її складові та порядок розташування компонентів. Антропонімічні системи морфологічного, теоцентричного й антропоцентричного типу. Антропоніми як джерело лінгвістичної та етнокультурної інформації і засіб вираження особливостей менталітету. Характеристика антропонімічних систем східних, західних і південних слов'ян: ономастичні універсалії і національний компонент. Антропонімічні системи деяких народів Європи (Велика Британія, Німеччина, Австрія, Франція, Італія, Іспанія, Фінляндія, Румунія, Угорщина, Португалія, Туреччина, Ісландія), Азії (Японія, Китай, Індія), Північної та Південної Америки (США, Канада, Мексика, Бразилія, Аргентина), Африки (Єгипет, Ефіопія). Тенденції в розвитку антропонімічних систем.

Оцінка впливу на довкілля

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	фізичної географії та раціонального природокористування
Інформаційне забезпечення	навчальні матеріали з дисципліни в електронній формі, матеріали презентацій до лекцій, пакети завдань для модульного та підсумкового контролю, система електронного навчання «Moodle», мультимедійне забезпечення, інтернет-ресурси із доступом під час лекцій
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.
- Здатність працювати в команді.
- Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети (лідерська компетентність).

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Мета та основні завдання дисципліни..

Тема 2. Глобалізаційні процеси та їх вплив на геоекосистеми, загрози цивілізаційному розвитку.

Тема 3. Сталий розвиток як парадигма суспільного зростання на 21 століття.

Тема 4. Законодавчо-нормативна база ОВД. Закони України «Про оцінку впливу на довкілля» та «Про стратегічну екологічну оцінку»

Тема 5. Структура Звіту ОВД для об'єктів господарювання.

Тема 6. Зміст Звіту ОВД на конкретному прикладі «Воловецька вітрова електростанція» Закарпатської області.

Тема 7. Сутність опису у Звіті ОВД базового стану довкілля та ймовірних змін за умови відсутності планованої господарської діяльності на атмосферу і клімат, грантовий покрив, земельні, водні і біологічні ресурси, надра та соціальне і техногенне середовища, а також на заповідні природоохоронні території і об'єкти.

Тема 8. Опис обсягів і можливих виконавців моніторингу стану довкілля в процесі будівництва і після введення в експлуатацію.

Тема 9. Процедура отримання Висновку від спеціально уповноваженого державного органу та можливі сценарії його оспороження громадськістю.

Паблік рилейшнз в ІТ

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	журналістики
Інформаційне забезпечення	матеріали для вивчення дисципліни доступні на сайті https://dyskurs.info – спеціально розробленій онлайн-платформі
Форма проведення занять	лекції, лабораторні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення дисципліни студенти матимуть уявлення про сферу зв'язків з громадськістю загалом і про особливості PR в ІТ зокрема. Студенти здобудуть знання про основні технології та інструменти PR, навчатися створювати текстовий та аудіовізуальний контент для презентації та просування ІТ-продукту.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Сутність та зміст PR, основні етапи розвитку сфери зв'язків із громадськістю. Інструментарій PR. PR як механізм маркетингу. Особливості зв'язків з громадськістю у сфері ІТ. Внутрішні функції зв'язків з громадськістю щодо досягнення ефективності роботи в ІТ-компанії. Зовнішні комунікаційні функції зв'язків з громадськістю. Формування іміджу ІТ-фахівця й ІТ-компанії. Засоби реалізації завдань PR. Створення текстових, аудіовізуальних матеріалів для презентації власних розробок, для формування власного іміджу й іміджу компанії.

Патентне право в Україні та ЄС

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	осінній / весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	цивільного права та процесу
Інформаційне забезпечення	технічні засоби: проектор обладнання: комп'ютер програмне забезпечення: windows, power point
Форма проведення занять	лекції та семінари
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): розуміння законодавства та процедур щодо отримання, захисту та використання патентів у контексті українського та європейського правових систем; ключові аспекти патентної системи України та ЄС, включаючи захист інтелектуальної власності, порядок подання заявок на патенти та вирішення патентних суперечок; навички аналізу та інтерпретації патентного законодавства, враховуючи його взаємозв'язок із вітчизняними та європейськими правовими стандартами; усвідомлення патентних прав та обов'язків як у межах України, так і в контексті співпраці з країнами Європейського Союзу; дослідження патентного права, його вплив на інноваційну діяльність та міжнародні відносини.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): дисципліна вивчає правові аспекти охорони винаходів, корисних моделей та промислових зразків у контексті правових систем України та Європейського Союзу. Вона охоплює процедури отримання, захисту та використання патентів, а також їх взаємодію зі зв'язаними аспектами комерційних та міжнародних відносин. Курс також досліджує гармонізацію законодавства України з європейськими стандартами у сфері патентної охорони.

Тема 1. Поняття та принципи патентного права в Україні та ЄС.

Тема 2. Процедура отримання патенту в Україні та ЄС.

Тема 3. Охорона винаходів та патентоздатність українського та європейського законодавства.

Тема 4. Патентні права та їх обмеження в Україні та ЄС.

Тема 5. Патентний захист інтелектуальної власності в судовому порядку в Україні та ЄС.

Тема 6. Ліцензії та передача патентних прав в Україні та ЄС.

Тема 7. Правові аспекти патентів на програмне забезпечення в Україні та ЄС.

Тема 8. Стратегії міжнародного розповсюдження патентів та європейські патентні угоди.

Перша допомога при невідкладних станах

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ECTS
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	загальні знання з біології
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	генетики, фізіології рослин і мікробіології
Інформаційне забезпечення	презентації, сайт електронного навчання
Форма проведення занять	лекція, лекція-бесіда, колоквиум, семінар
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою викладання навчальної дисципліни є набуття студентами теоретичних знань і оволодіння компетентностями зі своєчасної діагностики та правильного надання долікарської медичної допомоги у невідкладних станах.

Заплановані результати навчання:

- знання з предметної області:

1) знання будови та функцій опорно-рухового апарату, органів травної, дихальної, сечової, жіночої та чоловічої статевої, ендокринної та імунної системи, центральної та периферичної нервової системи, органів чуття, серцево-судинної системи в нормі та при деяких невідкладних станах, що вимагають долікарської медичної допомоги;

2) знання основних ознак невідкладних станів за наявності захворювань різних систем організму людини; особливостей надання долікарської допомоги під час захворювань різних систем організму людини та променевих уражень й уражень отруйними речовинами; основних ознак різних інфекційних захворювань та надання долікарської допомоги таким хворим.

- когнітивні компетентності:

1) компетентності з інтерпретації, оцінки та узагальнення інформації і даних про стан здоров'я особистості; вміння застосовувати ці знання для розв'язання ситуаційних задач;

2) компетентності з письмового й усного представлення наукового матеріалу та аргументування.

- практичні вміння та навички:

1) навички самостійної роботи з антропометричними, фізіометричними та функціональними вимірюваннями за допомогою апаратної та інструментальної діагностики, включаючи біоетичні аспекти проведення валеологічних експериментів;

2) здатність обробляти й глумачити дані лабораторних та експериментальних досліджень з урахуванням їх правильності та відповідності сучасним теоріям здоров'я; 3) здатність адаптуватися до нових ситуацій у професійній діяльності.

- загальні вміння та навички:

1) здатність до колективних дій, до організації взаємодії в колективі;

2) здатність працювати з інформацією, у тому числі в глобальних комп'ютерних мережах; управляти та використовувати інформацію для професійної діяльності;

3) здатність адаптуватися до нових ситуацій у професійній діяльності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Поняття, завдання та пріоритети надання долікарської медичної допомоги у невідкладних станах.

Тема 2. Основні розлади функціонування серцево-судинної системи, невідкладні стани при них та перша допомога.

Тема 3. Основні розлади функціонування дихальної системи, невідкладні стани при них та перша допомога.

Тема 4. Основні захворювання травної системи, невідкладні стани при них та перша допомога.

Тема 5. Гострі хірургічні захворювання органів черевної порожнини.

Тема 6. Основні захворювання сечовидільної системи, невідкладні стани при них та перша допомога.

Тема 7. Загальні поняття про нервові захворювання, психоневрологічні порушення.

Тема 8. Методика і техніка виконання найпростіших медичних маніпуляцій.

Тема 9. Загальна характеристика травм.

Тема 10. Перша долікарська допомога при ранах і кровотечах.

Тема 11. Перша долікарська допомога при зупинці дихання і кровообігу.

Податкове право

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3, 4
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	адміністративного, фінансового та інформаційного права
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали, сайт електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): набуття теоретичних знань і практичних навиків нарахування і сплати податків і зборів, їх адміністрування, здійснення контролю за своєчасними і повним надходженням платежів до бюджету, необхідністю удосконалення податкового законодавства; вміння скласти розрахунки (декларації) по основних видах податків і зборів; знання порядку подання та строки сплати податків, існуючої системи відповідальності за порушення податкового законодавства, особливо за умисне ухилення від сплати податків.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Поняття, предмет і метод податкового права. Податкова система. України. Порядок адміністрування податків і зборів. Податок на прибуток підприємств. Податок на доходи фізичних осіб. Податок на додану вартість. Акцизний податок. Місцеві податки і збори. Рентна плата. Екологічний податок.

Політологія

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	політології і державного управління
Інформаційне забезпечення	сайт електронного навчання; навчально-методичні матеріали, навчальні посібники і підручники з дисципліни; національні та міжнародні нормативно-правові акти
Форма проведення занять	лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

знати:

- окремі розділи політології (політична філософія, політична соціологія, порівняльна політологія, теорія міжнародної політики, політична історія, прикладна політологія, теоретична політологія, геополітика);
- методи політологічного аналізу, інформування і прогнозу відносно поточних політичних ситуацій;
- сутність влади як суспільного явища, суб'єкта й об'єкта політичної влади.

вміти:

- використовувати базові політичні цінності та норми політичної поведінки для формування активної громадянської позиції;
- здійснювати політичну комунікаційну діяльність;
- розпізнавати різні види владних відносин, специфіку політичної влади, її сутність, структуру, характерні ознаки, типи і функції;
- орієнтуватись у проблемах поділу влади, формах державного устрою і формах державного правління;
- розпізнавати прояви прямої і представницької демократії, сприяти їх утвердженню в сучасному українському суспільстві;
- давати раціонально-критичну оцінку діям різних політичних партій і лідерів з позицій загальнонаціональних інтересів;
- орієнтуватися в міжнародному політичному житті, геополітичній обстановці, мати уявлення про місце і статус України в сучасному світі.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Генеза і розвиток світової політичної думки.
2. Політико-правові вчення в історії політичної думки України.
3. Основні напрямки сучасної зарубіжної політології.
4. Політична влада і політична система суспільства.
5. Політичні партії в політичній системі.
6. Політична свідомість і політична культура.
7. Політичний процес.

Порівняльне сімейне право

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	цивільного права та процесу
Інформаційне забезпечення	технічні засоби: проектор. обладнання: комп'ютер. програмне забезпечення: windows, power point
Форма проведення занять	лекції та семінари
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): поняття, категорії та інститути сімейного права; особливості правового регулювання міжнародних сімейних відносин; правове регулювання укладення та припинення шлюбу в сімейному праві України та зарубіжних держав; особливості правового регулювання правовідносин подружжя в законодавстві України та зарубіжних держав; правове регулювання правовідносин батьків та дітей в сімейному праві України та зарубіжних держав; міждержавне усиновлення; особливості правового регулювання опіки та піклування в сімейному праві України та зарубіжних держав.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): поняття та предмет порівняльного сімейного права», принципи сімейного права, джерела сімейного права України та зарубіжних держав, інститут шлюбу: порівняльний аспект, особисті немайнові та майнові відносини подружжя за законодавством України та зарубіжних держав», визначення походження дитини, особисті немайнові та майнові відносини батьків і дітей, форми влаштування дітей без батьківського піклування.

Тема 1. Поняття, предмет, метод, система сімейного права.

Тема 2. Інститут шлюбу: порівняльний аспект.

Тема 3. Джерела сімейного права України та зарубіжних країн.

Тема 4. Припинення шлюбу та визнання шлюбу недійсним.

Тема 5. Особисті немайнові та майнові відносини подружжя за законодавством України та зарубіжних держав.

Тема 6. Особисті немайнові правовідносини батьків і дітей за законодавством України та зарубіжних держав.

Тема 7. Визначення походження дитини.

Тема 8. Форми влаштування дітей без батьківського піклування.

Права людини

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2,3, 4
Семестр	осінній/ весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	теорії та історії держави і права
Інформаційне забезпечення	робоча програма дисципліни, сайт електронного навчання
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему. Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин справи. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами, як усно, так і письмово, правильно вживаючи правничу термінологію. Донести респондентам матеріал з певної проблематики доступно і зрозуміло. Пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту. Виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи. Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

Короткий зміст дисципліни, що буде вивчатися (перелік тем):

Поняття прав людини. Права людини у міжнародних документах. Загальна характеристика Ради Європи і системи Конвенції. Преамбула Конвенції. Зміст ст. 1 і ст. 2 Конвенції. Зміст ст. 3 і ст. 4 Конвенції. Зміст ст.5 та ст.6 Конвенції. Зміст ст.7, ст.8, ст.9, ст. 10 Конвенції. Зміст ст.11, ст.12, ст.13, ст.14 Конвенції. Протокол № 1 до Конвенції. Європейський суд з прав людини. Юрисдикція суду. Прийнятність індивідуальних заяв. Структура рішення ЄСПЛ. Обґрунтування. Пілотні рішення. Рішення ЄСПЛ щодо України.

Право на донорство в Україні

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	базові знання з правознавства, достатні для сприйняття категоріального апарату курсу та розуміння його джерел
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	конституційного права та порівняльного правознавства
Інформаційне забезпечення	робоча програма дисципліни, методичні рекомендації
Форми проведення занять	лекції, семінарські заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання(знання, уміння, інші компетентності): застосовувати юридичні категорії та поняття з галузевої дисципліни, набути навиків практично мислити та застосовувати теоретичні навички проаналізувати умови і порядок здійснення донорства в Україні, охарактеризувати сучасний стан реалізації права на донорство в Україні, розв'язувати проблеми та моделювати ефективні способи щодо реалізації та захисту права уповноважених суб'єктів у відповідній сфері.

Короткий зміст дисципліни(що буде вивчатись): еволюція прав людини: теорія поколінь прав людини; суб'єкти; поняття та принципи донорства; поняття «донора» та умови для донорства; поняття та характеристика діяльності, пов'язаної з трансплантацією; види донорства; донорство органів та тканин; донорство крові та її компонентів; порядок надання згоди на донорство; проблеми правового регулювання донорства в Україні.

Право на життя у мирний та воєнний час

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3
Семестр	осінній / весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	цивільного права та процесу
Інформаційне забезпечення	технічні засоби: проектор, обладнання: комп'ютер, програмне забезпечення: windows, power point
Форма проведення занять	лекції та семінари
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): дослідження міжнародного та національного законодавства, яке регулює питання забезпечення життєвих прав людини як у мирний, так і воєнний час; аналізувати важливі питання і проблеми, пов'язані з захистом життя та його цінністю у різних ситуаціях; аналізувати відповідальності держав, міжнародних організацій та інших суб'єктів у забезпеченні права на життя в мирний та воєнний час; вивчення ролі міжнародного гуманітарного права в забезпеченні безпеки та захисту життя під час воєнних дій; досліджують вплив технологій та збройних конфліктів на право на життя та способи міжнародної співпраці у цих питаннях; вивчення етичних та моральних аспектів у контексті захисту життя та розробляють навички аргументації та захисту своїх поглядів на цю тему

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): дисципліна розглядає правові аспекти, пов'язані з гарантуванням життя людини як в умовах миру, так і в періоди війни. Вона досліджує міжнародні норми, законодавство та судову практику, пов'язані з цією проблематикою, зокрема захист цивільних осіб, права учасників конфліктів та військовополонених. Дисципліна також розглядає поняття геноциду, заборону на катування та використання смертної кари, включаючи відповідні механізми міжнародного контролю та відповідальності.

- Тема 1. Право на життя та особиста безпека в контексті міжнародного гуманітарного права.
- Тема 2. Проблеми захисту права на життя в умовах воєнного конфлікту: приклади та аналіз.
- Тема 3. Відповідальність за порушення права на життя у мирний та воєнний час: правові аспекти.
- Тема 4. Порівняння права на життя в цивільний та військовий періоди: основні відмінності та схожість.
- Тема 5. Правові гарантії права на життя у національному законодавстві.
- Тема 6. Міжнародні органи та їх вплив на захист права на життя в умовах воєнного конфлікту.
- Тема 7. Роль громадськості та організацій у визначенні та захисті права на життя.

Правове регулювання волонтерської діяльності

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	базові знання з правознавства
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	господарського права
Інформаційне забезпечення	робоча програма, лекції, навчально-методичні рекомендації
Форма проведення занять	лекції, семінари
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- положення актів, які регулюють волонтерську діяльність в Україні та міжнародних договорів щодо правового регулювання договірних та недоговірних зобов'язань при здійсненні волонтерської діяльності;
- основні положення правової доктрини з питань волонтерства;
- підходи судової практики щодо тлумачення і застосування законодавства України, що регулюють волонтерську діяльність в Україні,

вміти:

- правильно тлумачити правові норми;
- застосовувати правові норми для вирішення конкретних практичних ситуацій (казусів);
- складати проекти договорів та інших документів., що виникають у процесі здійснення волонтерської діяльності та її захисту.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Волонтерська діяльність як об'єкт правового дослідження.
- Тема 2. Поняття волонтерства як суспільного явища в Україні.
- Тема 3. Державна політика у сфері волонтерської діяльності.
- Тема 4. Нормативно-правове регулювання волонтерської діяльності.
- Тема 5. Суб'єкти надання волонтерської допомоги.
- Тема 6. Отримувачі волонтерської допомоги.
- Тема 7. Правовий статус волонтера в Україні.
- Тема 8. Правовий статус волонтерської організації в Україні.
- Тема 9. Волонтерська діяльність в окремих сферах суспільного життя.
- Тема 10. Перспективи розвитку регулювання волонтерської діяльності в Україні.

Правове регулювання державної мовної політики

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	адміністративного, фінансового та інформаційного права
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали, сайт електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): Знання основних понять та категорій науки у сфері правового регулювання відносин у сфері державної мовної політики. Здатність визначати наявні проблеми у сфері державної мовної політики та шляхи їх розв'язання. Уміння шукати нормативно-правові акти, які регулюють сферу державної мовної політики, а також здатність застосовувати їх у практичній діяльності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Завдання державної мовної політики. Законодавство України про мови. Цілі та принципи державної мовної політики. Захист мовних прав і свобод людини і громадянина. Мова роботи органів державної влади, органів місцевого самоврядування, судочинства, економічної і соціальної діяльності. Відповідальність за порушення закону України "Про засади державної мовної політики".

Правове регулювання електронної охорони здоров'я

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	адміністративного, фінансового та інформаційного права
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали, сайт електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): Знання основних понять та категорій науки у сфері правового регулювання відносин у сфері електронної охорони здоров'я (далі – ЕОЗ). Здатність визначати наявні проблеми у сфері ЕОЗ та шляхи їх розв'язання. Уміння шукати нормативно-правові акти, які регулюють сферу ЕОЗ, а також здатність застосовувати їх у практичній діяльності. Здатність користуватися електронною медичною інформаційною системою. Знання щодо того, як підключитись до ЕОЗ та вивчення медичних інформаційних систем. Уміння укладати договори з операторами медичних інформаційних систем та визначення істотних умов відповідних договорів. Здатність заповнювати інформацію у медичній інформаційних системах. Здатність створювати та використовувати електронні цифрові підписи.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Поняття ЕОЗ та принципи, на яких ґрунтується використання ЕОЗ у закладах охорони здоров'я. Нормативно-правове регулювання ЕОЗ. Учасники правовідносин, які виникають у сфері ЕОЗ. Правове регулювання медичних інформаційних систем. Електронний документ та електронний цифровий підпис. Договірні відносини у сфері ЕОЗ. Правове регулювання використання мобільних медичних додатків.

Правове регулювання туристичної діяльності

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	базові знання з правознавства
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	господарського права
Інформаційне забезпечення	робоча програма, лекції, навчально-методичні рекомендації
Форма проведення занять	лекції, семінари
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- положення актів інвестиційного законодавства України та міжнародних договорів щодо правового регулювання договірних та недоговірних зобов'язань, при здійсненні туристичної діяльності;
- основні положення правової доктрини з питань туристичної діяльності;
- підходи судової практики щодо тлумачення і застосування законодавства України, що регулюють туристичну сферу,

вміти:

- правильно тлумачити правові норми, які використовуються для здійснення туристичної діяльності;
- застосовувати господарсько-правові норми для вирішення конкретних практичних ситуацій (казусів);
- складати проекти інвестиційних договорів та інших документів., що виникають у процесі використання норм Українського законодавства при вирішенні проблем, які виникають в туристичній сфері.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Історія розвитку туризму.

Тема 2. Туризм: види та форми.

Тема 3. Теоретичні та правові засади статусу суб'єктів туристичної діяльності.

Тема 4. Характеристика правового статусу суб'єктів туристичної діяльності.

Тема 5. Відповідальність суб'єктів туристичної діяльності

Тема 6. Інвестиційна діяльність у туризмі.

Тема 7. Проблеми та перспективи розвитку туристичної індустрії в Україні.

Тема 8. Міжнародна співпраця та міжнародні організації у туризмі.

Правовий статус внутрішньо переміщених осіб

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	осінній / весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	цивільного права та процесу
Інформаційне забезпечення	технічні засоби: проектор. обладнання: комп'ютер. програмне забезпечення: windows, power point
Форма проведення занять	лекції та семінари
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): поняття правового статусу внутрішньо переміщених осіб; аналіз законодавства, нормативно-правових актів та міжнародних угод, що регулюють статус внутрішньо переміщених осіб (ВПО); вивчення прав та гарантій, які забезпечуються ВПО у сфері життєзабезпечення, освіти, медичного обслуговування та соціального захисту; аналіз можливостей та перешкод у процесі адаптації та реінтеграції ВПО у суспільство та ринок праці; основи надання юридичної допомоги та консультування ВПО з питань їхніх прав; вивчення системи соціального захисту ВПО, їхніх сімей та дітей; аналіз співпраці з органами влади та участь у розробці та впровадженні програм захисту та підтримки ВПО

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): вивчає правовий статус людей, які були змушені покинути свої домівки через конфлікт, природні катастрофи або інші причини, але залишились у межах власної країни. Курс досліджує юридичні аспекти захисту прав та потреб цієї вразливої категорії населення, а також розглядає міжнародні та внутрішні законодавчі програми, спрямовані на захист прав та підтримку внутрішньо переміщених осіб.

Тема 1. Історичні та сучасні аспекти правового статусу внутрішньо переміщених осіб.

Тема 2. Міжнародно-правові норми щодо захисту внутрішньо переміщених осіб.

Тема 3. Правові та соціальні виклики у забезпеченні прав внутрішньо переміщених осіб.

Тема 4. Роль держави у забезпеченні прав та підтримці внутрішньо переміщених осіб.

Тема 5. Статус внутрішньо переміщених осіб у контексті національного законодавства.

Тема 6. Права внутрішньо переміщених осіб у сфері освіти та здоров'я.

Тема 7. Застосування міжнародних стандартів у справедливості для внутрішньо переміщених осіб.

Тема 8. Співпраця між урядовими та недержавними організаціями у підтримці внутрішньо переміщених осіб.

Правові засади запобігання корупції

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3/4
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	адміністративного, фінансового та інформаційного права
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали, сайт електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): уміння застосовувати набуті знання, вміння й навички на практиці, реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності; здатність забезпечувати законність та правопорядок, безпеку особистості, суспільства, держави в межах виконання своїх посадових обов'язків; здатність виявляти та аналізувати причини та умови, що сприяють вчиненню кримінальних та адміністративних правопорушень, вживати заходи для їх усунення; впроваджувати інноваційні технології, методи і засоби навчання; здатність ефективно здійснювати правове виховання.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Поняття, причини, наслідки та правові основи запобігання корупції. Спеціально уповноважені суб'єкти у сфері протидії корупції. Правові основи діяльності Національного агентства з питань запобігання корупції та Національного антикорупційного бюро України. Корупційні та пов'язані з корупцією правопорушення. Антикорупційна політика. Запобігання корупційним та пов'язаним з корупцією правопорушенням. Фінансовий контроль та інші механізми запобігання та протидії корупції. Загальні засади запобігання корупції у діяльності юридичної особи.

Правознавство

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	осінній/ весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	теорії та історії держави і права
Інформаційне забезпечення	робоча програма дисципліни, сайт електронного навчання
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): Знання основних понять та категорій правової науки; Здатність визначати, формулювати та розв'язувати проблеми, аналізувати соціально-значущі процеси та приймати обґрунтовані рішення; Уміння знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різноманітних джерел; здатність використовувати інформаційно-комунікативні технології; Здатність до безперервного та активного навчання, самоосвіти, постійного підвищення кваліфікації; Здатність діяти з урахуванням соціальної відповідальності та громадянських зобов'язань, з повагою ставитися до права й закону; Уміння діяти на основі розвинутої правосвідомості, правового мислення і правової культури; Розуміння необхідності поваги до честі та гідності особи, захисту прав і свобод людини і громадянина.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Основні характеристики держави. Основні характеристики права. Основи конституційного законодавства України. Судова система та правоохоронні органи України. Правозахисна діяльність. Цивільне законодавство. Житлове законодавство. Сімейне законодавство. Трудове законодавство. Законодавство про соціальний захист. Господарське та фінансове законодавство. Екологічне і земельне законодавство. Основи адміністративного права. Основи кримінального права.

Практичні основи правил дорожнього руху

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	4
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	кримінального права і процесу
Інформаційне забезпечення	
Форма проведення занять	практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

студент повинен знати:

правила дорожнього руху, затверджені постановою Кабінету Міністрів України; вимоги щодо адміністративних документів, необхідних для використання транспортних засобів; запобіжні заходи під час висадки пасажирів з транспортного засобу; механічні аспекти, що є суттєвими для безпеки дорожнього руху; вимоги використання транспортного засобу стосовно довкілля; вимоги щодо годин керування і періодів відпочинку; вимоги видів відповідних перевезень: вантажів або пасажирів; фактори безпеки, що відносяться до завантаження транспортних засобів; заходи допомоги при дорожньо-транспортній пригоді; будова і технічне обслуговування транспортного засобу.

студент повинен уміти:

розпізнавати небезпечні дорожні ситуації та оцінювати ступінь небезпеки; контролювати (безпечно керувати) транспортний засіб на належному рівні з метою запобігання створенню небезпечної ситуації і належного реагування у разі її виникнення; виконувати вимоги Правил дорожнього руху, зокрема такі, що стосуються запобігання дорожньо-транспортним пригодам і підтримання режиму руху транспортного потоку; виявляти будь-які основні технічні несправності у транспортних засобах, зокрема такі, що створюють ризики на дорогах, і вживати необхідних заходів для їх усунення; урахувувати всі чинники, що впливають на поведінку водія під час керування транспортним засобом (наприклад, втома, слабкий зір), щоб повною мірою використовувати навички, необхідні для безпечного керування; сприяти забезпеченню безпеки всіх учасників дорожнього руху, зокрема найслабших і найуразливіших (дітей, пішоходів, велосипедистів, осіб з інвалідністю, осіб похилого віку), виявляючи належну повагу до інших учасників дорожнього руху.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Основи керування транспортним засобом

Керування транспортним засобом на майданчику

Керування транспортним засобом на автомобільних дорогах з низькою інтенсивністю руху

Керування транспортним засобом на автомобільній дорозі з високою інтенсивністю руху

Керування транспортним засобом в особливих умовах

Удосконалення навичок керування транспортним засобом.

Практичний курс угорської мови як іноземної (для гуманітарних спеціальностей)

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4
Семестр	весняний, осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	угорська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	угорської філології
Інформаційне забезпечення	презентації, підручники, навчально-методичні посібники, дидактичні матеріали на сайті електронного навчання УжНУ elearn.uzhnu.edu.ua та на сайті http://magyar-ok.hu/hu/home.html
Форма проведення занять	практичні/лабораторні заняття (наявний лінгафонний кабінет)
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Пропонований курс за вибором передбачає навчання угорської мови як іноземної для тих осіб, які взагалі не знають цієї мови. Мета навчальної дисципліни – практичне оволодіння угорською мовою в обсязі, необхідному для ситуативного та професійного спілкування з метою одержання інформації на рівні А 1.1. відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти.

Завдання дисципліни полягає у навчанні та розвиткові мовленнєвої діяльності, а саме говоріння, діалогічного мовлення, читання, письма та перекладу.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач знатиме: основні поняття угорської мови; фонетичні норми угорської мови; базову лексику та основні моделі словотворення; умітиме: сформулювати мовні моделі звертання, ввічливості, вибачення, погодження тощо; робити повідомлення по вивченій тематиці та за змістом тексту.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Структура та зміст навчальної дисципліни «Практичний курс угорської мови як іноземної (для гуманітарних спеціальностей)» передбачає вивчення наступних тем: «Знайомство» (вітання, представлення, країни, національності, професії, я та моя сім'я), «Робоче місце» (навколишні предмети та їх опис, технічні неполадки, опис людини), «Місце проживання» (час, дні та тижні, місця, транспортні засоби, орієнтація на місцевості), «Покупки, ресторан» (продукти харчування, на ринку, у ресторані, одяг), «Сфера обслуговування» (місця та ситуації, хобі, запис до перукаря, лікаря тощо, відпочинок), «Професійна тема» (у залежності від спеціальності, яка обрала опанування угорської мови, пропонується вивчення фахової лексики спеціальності, наприклад літературознавчої та мовознавчої термінології для мовних спеціальностей чи лексики історичної тематики тощо).

Практичний курс угорської мови як іноземної (для природничих спеціальностей)

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4
Семестр	весняний, осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	угорська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	угорської філології
Інформаційне забезпечення	презентації, підручники, навчально-методичні посібники, дидактичні матеріали на сайті електронного навчання УжНУ elearn.uzhnu.edu.ua та на сайті http://magyar-ok.hu/hu/home.html
Форма проведення занять	практичні/лабораторні заняття (наявний лінгафонний кабінет)
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Пропонований курс за вибором передбачає навчання угорської мови як іноземної для тих осіб, які взагалі не знають цієї мови. Мета навчальної дисципліни – практичне оволодіння угорською мовою в обсязі, необхідному для ситуативного та професійного спілкування з метою одержання інформації на рівні А 1.1. відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти.

Завдання дисципліни полягає у навчанні та розвитку мовленнєвої діяльності, а саме говоріння, діалогічного мовлення, читання, письма та перекладу.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач знатиме: основні поняття угорської мови; фонетичні норми угорської мови; базову лексику та основні моделі словотворення; умітиме: сформулювати мовні моделі звертання, ввічливості, вибачення, погодження тощо; робити повідомлення по вивченій тематиці та за змістом тексту.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Структура та зміст навчальної дисципліни «Практичний курс угорської мови як іноземної (для природничих спеціальностей)» передбачає вивчення наступних тем: «Знайомство» (вітання, представлення, країни, національності, професії, я та моя сім'я), «Робоче місце» (навколишні предмети та їх опис, технічні неполадки, опис людини), «Місце проживання» (час, дні та тижні, місця, транспортні засоби, орієнтація на місцевості), «Покупки, ресторан» (продукти харчування, на ринку, у ресторані, одяг), «Сфера обслуговування» (місця та ситуації, хобі, запис до перукаря, лікаря тощо, відпочинок), «Професійна тема» (у залежності від спеціальності, яка обрала опанування угорської мови, пропонується вивчення фахової лексики спеціальності, наприклад фізичної, біологічної, хімічної термінології тощо).

Практичний курс угорської мови як іноземної (для технічних спеціальностей)

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4
Семестр	весняний, осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	угорська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	угорської філології
Інформаційне забезпечення	презентації, підручники, навчально-методичні посібники, дидактичні матеріали на сайті електронного навчання УжНУ elearn.uzhnu.edu.ua та на сайті http://magyar-ok.hu/hu/home.html
Форма проведення занять	практичні/лабораторні заняття (наявний лінгафонний кабінет)
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Пропонований курс за вибором передбачає навчання угорської мови як іноземної для тих осіб, які взагалі не знають цієї мови. Мета навчальної дисципліни – практичне оволодіння угорською мовою в обсязі, необхідному для ситуативного та професійного спілкування з метою одержання інформації на рівні А 1.1. відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти.

Завдання дисципліни полягає у навчанні та розвиткові мовленнєвої діяльності, а саме говоріння, діалогічного мовлення, читання, письма та перекладу.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач знатиме: основні поняття угорської мови; фонетичні норми угорської мови; базову лексику та основні моделі словотворення; умітиме: сформулювати мовні моделі звертання, ввічливості, вибачення, погодження тощо; робити повідомлення по вивченій тематиці та за змістом тексту.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Структура та зміст навчальної дисципліни «Практичний курс угорської мови як іноземної (для технічних спеціальностей)» передбачає вивчення наступних тем: «Знайомство» (вітання, представлення, країни, національності, професії, я та моя сім'я), «Робоче місце» (навколишні предмети та їх опис, технічні неполадки, опис людини), «Місце проживання» (час, дні та тижні, місця, транспортні засоби, орієнтація на місцевості), «Покупки, ресторан» (продукти харчування, на ринку, у ресторані, одяг), «Сфера обслуговування» (місця та ситуації, хобі, запис до перукаря, лікаря тощо, відпочинок), «Професійна тема» (у залежності від спеціальності, яка обрала опанування угорської мови, пропонується вивчення фахової лексики спеціальності, наприклад інженерно-технічної, комп'ютерної тощо).

Практичний курс української мови

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	української мови
Інформаційне забезпечення	інтернет-ресурси, підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації
Форма проведення занять	практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Студенти повинні

знати: про Україну, її історію, культуру та традиції, сучасні лінгвоукраїнознавчі реалії; місце української мови серед інших слов'янських мов, специфіку її фонетичної, лексичної та граматичної системи; українську вимову, лексикологію, морфологію, граматику української мови; основні правила написання слів; правила побудови висловлювань для виголошування монологу та діалогу.

вміти: правильно вимовляти і наголошувати звуки; читати та переказувати тексти українською мовою; правильно відмінювати самостійні частини мови; правильно писати відповідно до правил чинного правопису; правильно використовувати прийменники та сполучники; створювати монолог та діалог на задану тему.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем)

1. Загальні відомості про Україну та українську мову.
2. Алфавіт. Голосні звуки. Приголосні звуки.
3. Засвоєння необхідних висловів: привітання, прощання, подяка, вибачення, побажання та ін.
4. Іменники Singularia і Pluralia Tantum. Віддієслівні іменники. Типи відмінювання іменників. Особові та присвійні займенники. Числівники. Кількісні числівники. Порядкові числівники. Синтаксичний зв'язок кількісних числівників з іменниками. Відмінювання займенників. Прислівники. Ступені порівняння прикметників та прислівників.
5. Дієслівні основи. Дієслова теперішнього часу. Дієслова минулого часу. Майбутній час дієслів. Умовний спосіб дієслів. Наказовий спосіб дієслів. Підрядні речення мети. Прийменники з просторовим відношенням. Пасивний стан. Частки. Вигуки.
6. Особливості синтаксису української мови. Сурядні речення. Підрядні речення. Сполучники. Пряма мова.
7. Написання слів разом, окремо, через дефіс. Написання слів із апострофом і знаком м'якшення. Написання слів із великої літери. Подвоєння і подовження приголосних. Спрощення в групах приголосних.
8. Складання речень та діалогів українською мовою, ведення монологу та діалогу українською мовою на задану тему.

Практичні основи виноробства

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	мати загальні уявлення про вирощування винограду
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	плодоовочівництва і виноградарства
Інформаційне забезпечення	робоча навчальна програма
Форма проведення занять	лекційні і практичні завдання
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою вивчення дисципліни "Практичні основи виноробства" є оволодіння її теоретичними основами і формування навичок із практичного їх застосування в домашньому чи крафтовому виноробстві, зокрема освоїти практику виготовлення білих та червоних столових вин від моменту збору винограду до моменту розливу вина у пляшки.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Класифікація виноградних вин.
2. Характеристика кондиційних показників сировини для виноробства. Вплив різних факторів на склад і якість винограду.
3. Основи біохімії вина і бродіння.
4. Технологічні прийоми виноробства.
5. Загальна технологія виноградних вин та особливості технології білих і червоних столових вин.
6. Вади і хвороби вин.

Презентація соціологічних досліджень

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3,4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	соціології та соціальної роботи
Інформаційне забезпечення	сайт електронного навчання; навчально-методичні матеріали, навчальні посібники і підручники з дисципліни; національні та міжнародні нормативно-правові акти.
Форма проведення занять	лекції, практичні (семінарські) заняття.
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Дана дисципліна повинна допомогти студентам підготуватися до науково-дослідної роботи, теоретичних та емпіричних досліджень сучасного суспільства.

Метою дисципліни є надання студентам системних знань, по-перше, про структуру звіту за результатами соціологічного дослідження, по-друге, про особливості підготовки презентації за результатами соціологічного дослідження та, по-третє, про специфіку ефективної соціологічної доповіді, по-четверте, про основні вимоги щодо написання наукових робіт та специфіку створення бакалаврських роботи.

Завдання курсу: головними завданнями дисципліни є формування у студентів знань з основ конструювання звіту за результатами соціологічного дослідження, а також створенням презентації та технікою ефективного виступу. А тому він має добре володіти техніками роботи з документами, які супроводжують соціологічне дослідження. Одними з яких є звіт, презентація та доповідь за результатами дослідження.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Загальні вимоги до оформлення підсумкових документів дослідження.
2. Підсумкові документи за результатами соціологічних досліджень: типи та види.
3. Звіт соціологічного дослідження: створення, оформлення та презентація.
4. Особливості конструювання наукового тексту. Соціологічна доповідь за результатами дослідження.
5. Специфіка публікації результатів соціологічних досліджень в засобах масової інформації.
6. Допоміжні підсумкові документи: огляд, реферат, рецензія.
7. Відображення й презентація результатів соціологічних досліджень в наукових працях.
8. Відображення й презентація результатів соціологічних досліджень в умовах цифровізації соціуму.

Природоресурсне право

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3/4
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	адміністративного, фінансового та інформаційного права
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали, сайти електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): знання природоресурсного законодавства, судової практики та міжнародних договорів у сфері використання та охорони природних ресурсів; розуміння основних принципів правового регулювання відносин щодо використання природних ресурсів; розуміння специфіки права власності на природні ресурси та права природокористування та особливостей правового режиму власності та використання окремих природних об'єктів; вміння надавати загальну характеристику правових відносин, що виникають під час використання природних ресурсів; аналіз способів реалізації суб'єктивних екологічних прав та юридичних обов'язків у сфері використання природних ресурсів; уміння аналізувати і тлумачити чинне природоресурсне законодавство; орієнтування в основних тенденціях удосконалення розвитку природоресурсного законодавства.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Поняття та система природоресурсного права. Джерела природоресурсного права. Право власності на природні ресурси. Право природокористування та його основні види. Правове забезпечення управління в галузі природокористування. Юридична відповідальність у галузі природокористування. Правове регулювання особливості використання земельних ресурсів. Правовий режим використання, відтворення і охорона вод. Правове регулювання використання альтернативних джерел енергії. Правове регулювання, відтворення, захисту і охорони лісів. Правовий режим використання рослинного світу. Правовий режим використання тваринного світу. Правове регулювання використання курортних, лікувально-оздоровчих і рекреаційних зон. Правовий режим використання природно-заповідного фонду.

Присадибне городництво

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	плодоовочівництва і виноградарства
Інформаційне забезпечення	посібники, журнали, інтернет-ресурси
Форма проведення занять	лекції, лабораторні, практичні, семінарські
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою дисципліни є надання студентам теоретичних знань та формування професійних навичок з вирощування високих та якісних урожаїв овочевих культур на присадибних ділянках.

В результаті засвоєння дисципліни студент повинен *знати*: роль овочів для здорового харчування людини, їхні лікарські властивості, особливості вирощування на присадибній ділянці. Знати основні правила розміщення овочевих культур, правильно доглядати за ними під час вегетації для отримання високого та якісного врожаю.

Вміти: вибрати і підготувати ділянку під город та підтримувати на ній родючість ґрунту; розробляти заходи щодо вирощування овочів на присадибній ділянці. Вміти підібрати перспективні сорти, придатні для городництва та правильно організувати їхнє чергування, враховуючи біологічні особливості культур та вимоги до умов навколишнього середовища. Вміти розробляти основні прийоми догляду та збирання врожаю овочевих культур на присадибній ділянці.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Теми лекцій:

1. Роль овочів для здорового харчування людини.
2. Підбір ділянки та підготовка ґрунту під овочеві культури.
3. Способи вирощування овочів на присадибній ділянці.
4. Підбір овочевих культур та сортів для вирощування на присадибній ділянці.
5. Основні правила чергування овочевих культур у городництві.
6. Розмноження овочів у присадибному городництві.
7. Догляд за овочевими культурами на ділянці.
8. Особливості захисту овочевих культур від бур'янів, шкідників та хвороб на присадибній ділянці.
9. Збір урожаю та його зберігання у домашніх умовах.

Теми занять (лабораторні, практичні, семінарські):

1. Класифікація овочевих культур, їх походження та різноманітність продуктивних органів.
2. Малопоширені й перспективні овочеві культури для присадибного городництва.
3. Вимоги овочевих культур до умов зовнішнього середовища.
4. Вибір насіння та вирощування розсади для присадибної ділянки.
5. Розрахунок потреби у насінні та розсаді для ділянки.
6. Біологічний метод захисту рослин у присадибному городництві.

Присадибне садівництво

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	плодоовочівництво та виноградарство
Інформаційне забезпечення	посібники, журнали, інтернет-ресурси
Форма проведення занять	лекції, презентації, лабораторні у електронному вигляді
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Мета – ознайомитися з вимогами щодо розміщення багаторічних культур на присадибних ділянках та особливостями проектування і закладання саду за інтенсивної технології вирощування, індивідуальних садах та з метою одержання екологічно чистої продукції саду і винограду, ознайомлення з сортовим потенціалом та елементами технологій і вирощування садивного матеріалу. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен володіти матеріалами сучасних агротехнологій багаторічних насаджень нових типів садів, потенціал та елементів технології з метою відображення всіх вимог при закладанні присадибного саду, усвідомлювати проблеми та перспективи українського садівництва і виноградарства та ефективно їх вирішувати, впроваджувати новітні технології вирощування у даних реаліях господарювання. Вміти організувати проектну роботу та самостійно виконувати проекти для закладання саду різних типів.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Основні біологічні особливості та господарські ознаки плодючих насаджень та їх народногосподарське значення

Тема 2. Вимоги до вирощування та закладання саду: плодючі насадження, виноградні насадження Ягідні насадження .

Тема 3. Планування та проектування плодючих насаджень. Впорядкування території садів у рівнинних умовах. Загальні вимоги до вибору ділянки під багаторічні плодючі насадження.

Тема 4. Завдання і зміст упорядкування території саду. Розміщення порід і сортів..

Тема 5. Впорядкування території ягідників. Розміщення порід. Розміщення сівозмін, полів, кварталів, кліток і сортосмуг. Впорядкування території виноградників у рівнинній місцевості Розміщення сортів і рядів.

Тема 6. Особливості упорядкування території багаторічних насаджень та винограду на схилах Вибір ділянки для терасування схилів під плодючі, ягідні та виноградні насадження. Тема 7. Особливості упорядкування території виноградників. Проектування спеціальних протиерозійних заходів.

Тема 8. Впорядкування території зрошуваних садів, ягідників і виноградників. Взаємозв'язок зрошувальної меліорації з елементами упорядкування території плодючих і ягідних насаджень Розміщення рядів насаджень.

Тема 9. Організація і упорядкування території розсадників. Значення і завдання розсадників

Тема 10. Закладання і упорядкування території виноградного розсадника.

Промислові контролери

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	країнська
Передумови для вивчення дисципліни	базові знання з електроніки
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	приладобудування
Інформаційне забезпечення	підручник, методичний посібник для виконання практичних робіт, інтернет-ресурси
Форма проведення занять	лекції, практичні
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- Здатність застосовувати знання із використанням типових програмованих логічних контролерів для автоматизації інтегрованих в сучасних технологіях
- Знати загальні характеристики промислових контролерів, їх можливості та способи інтегрування в систему автоматизованого управління.
- Знання про тенденції розвитку і найбільш важливі сучасні наукові досягнення в галузі автоматизації виробництва.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Загальні відомості про промислові контролери (ПЛК), структура модулів, основні типи пристроїв
- Модулі розширення, характеристики, конструкція модулів.
- Елементи та умовні позначення промислових контролерів.
- Класифікація функцій ПЛК.
- Огляд програмно забезпечення промислових контролерів для зв'язку з ПК.
- Створення програмного забезпечення ПЛК, реалізація комбінаційних схем.
- Моделювання та відладка логічних пристроїв на базі ПЛК -LOGO! у програмному забезпеченні LOGO! Soft Comfort
- Освоєння навичок створення програмного забезпечення застосовуючи функціональні блокові діаграми (FBD).
- Схемна реалізація логічних формул в елементній базі LOGO! мовою релейної логіки (LD).
- Практична реалізація пристроїв автоматизації на сучасних промислових контролерах із застосуванням ІТ-технологій.

Професійна етика та міжнародний етикет

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3, 4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	словацької філології
Інформаційне забезпечення	електронний конспект лекцій, робоча програма дисципліни, методичні матеріали з навчальної дисципліни, список інформаційних джерел для вивчення дисципліни, перелік індивідуальних завдань, перелік питань для підготовки до заліку, завдання для самостійної роботи студентів, тести
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття, самостійна робота, консультації
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Ознайомлення студентів із сутнісними особливостями професійної етики, моральним змістом професійної діяльності, службовим етикетом та формами ділового спілкування; розвиток морально-етичної культури здобувачів вищої освіти, формування у здобувачів вищої освіти почуття гуманістичного ставлення до професійної діяльності, професійного і громадянського обов'язку, толерантності, поважного ставлення до закону, чесності, відповідальності та інших моральних якостей, необхідних у професійній діяльності; вивчення проблеми морального вибору і моральних конфліктів у професійній діяльності; формування навичок ділового спілкування і службового етикету, а також компетентностей в галузі міжнародного етикету.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Історія розвитку уявлень про етику та етикет. Професійна етика як теоретико-прикладна дисципліна. Види професійної етики та її гуманістична спрямованість. Основи етичної поведінки. Візити та прийоми гостей. Етикет за столом. Імідж ділової людини та його основні характеристики. Основи ділового етикету та протоколу. Мистецтво спілкування та культура мовлення. Усний та писемний мовленнєвий етикет. Форми організації спілкування (дискусія, мозкова атака, рольові ігри). Правила проведення ділових нарад. Культура ведення суперечки. Психологія ділового спілкування. Моделі, стилі, зони спілкування. Психологічні типи співрозмовників. Невербальні засоби спілкування. Правила підготовки до ділових виступів. Типові помилки в мовленні українців (лексичні, морфологічні, стилістичні, синтаксико-стилістичні). Етика телефонного спілкування. Етикет письмового ділового спілкування. Види ділових листів: Вимоги до оформлення візитних карток. Педагогічна етика. Поняття педагогічної деонтології в контексті історичного розвитку. Етичні норми професійної поведінки вчителя. Національні особливості спілкування.

Психологія

(крім спеціальностей, для яких дисципліна є нормативною)

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	психології
Інформаційне забезпечення	сайт електронного навчання; навчально-методичні матеріали, навчальні посібники і підручники з дисципліни
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності).

знання:

- предмету та завдань психології, сутності і специфіки психічного відображення дійсності, рівнів розвитку і форм прояву психіки;
- змісту, психологічних механізмів і умов розвитку свідомості і самосвідомості людини;
- індивідуально-типологічних особливостей особистості (темперамент, характер, здібності) та можливостей впливу на їх розвиток;
- форм та закономірностей міжособистісної взаємодії.

уміння:

- застосовувати набуті знання для аналізу психологічної сутності різних проявів поведінки і діяльності особистості;
- оцінювати за характеристиками власних психічних станів та почуттів;
- користуватися прийомами розвитку вольових, комунікативних якостей особистості, проявів рис характеру, аналізувати власну діяльність як складову колективної діяльності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Психологія як наукове знання.
- Тема 2. Розвиток психіки тварин і людини.
- Тема 3. Історія розвитку психологічного знання і основні напрямки в психології.
- Тема 4. Пізнавальні психічні процеси.
- Тема 5. Психологія особистості. Особистість як суб'єкт діяльності.
- Тема 6. Емоційно-вольова сфера особистості.
- Тема 7. Індивідуально-психологічні особливості особистості.
- Тема 8. Мова і спілкування.
- Тема 9. Міжособистісні відносини і конфлікти.
- Тема 10. Психологія соціальної групи.

Психологія конфліктів

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	психології
Інформаційне забезпечення	сайт електронного навчання; навчально-методичні матеріали, навчальні посібники і підручники з дисципліни.
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання;
- ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- здатність приймати обгрунтовані рішення;
- здатність генерувати нові ідеї (креативність);
- навички міжособистісної взаємодії;
- здатність працювати в команді.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Конфлікт: загальні та особливі характеристики.

Тема 2. Динаміка конфлікту. Форми – результати і критерії завершення конфліктів.

Тема 3. Типологія і класифікація конфліктів. Причини і наслідки.

Тема 4. Внутрішньоособистісний конфлікт. Стили поведінки особистості в конфлікті.

Тема 5. Міжособистісні конфлікти: аналіз, попередження, вирішення конфліктів. Конфлікти в організаціях.

Тема 6. Сімейні конфлікти. Психологічна допомога в їх попередженні та вирішенні.

Психологія криз особистості

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	психології
Інформаційне забезпечення	сайт електронного навчання; навчально-методичні матеріали, навчальні посібники і підручники з дисципліни.
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання;
- формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- здатність генерувати нові ідеї (креативність);
- навички міжособистісної взаємодії;
- здатність працювати в команді.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Поняття кризи.
- Тема 2. Особливості переживання кризової ситуації та типи ситуаційних реакцій.
- Тема 3. Класифікація екстремальних ситуацій.
- Тема 4. Правила першої допомоги у кризових ситуаціях для психологів.
- Тема 5: Посттравматичний стресовий розлад (ПТСР).
- Тема 6. Діагностичні критерії ПТСР.
- Тема 7. Особливості прояву ПТСР.
- Тема 8. Психотерапія при ПТСР.
- Тема 9. Психотерапевтичні методи при ПТСР.
- Тема 10. Синдром втрати, стадії і завдання втрати, класифікація втрати.
- Тема 11. Етапи психологічної допомоги при синдромі втрати.

Психологія стресу

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	психології
Інформаційне забезпечення	сайт електронного навчання; навчально-методичні матеріали, навчальні посібники і підручники з дисципліни
Форма проведення занять	лекції, практичні, семінари
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання;
- пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Сучасні наукові дослідження та вплив стресу на суспільство. Теорії та моделі стресу. Види, ступені вираження та стадії розвитку. Фізіологічні механізми стресу. Психологічна природа стресу. Оцінка рівня та динаміка протікання стресу. Резильентність. Навики поступового відновлення. Стресостійкість та підтримка. Способи зміни погляду на проблему. Спеціальні прийоми виходу зі стресових ситуацій.

Публічна служба

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3/4
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	адміністративного, фінансового та інформаційного права
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали, сайти електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): знати сутність основних категорій у сфері публічної служби, її систему та складові, місце державної служби в системі публічної служби, її принципи, види та правові засади, основні моделі державної служби, організаційно-правові засади управління державною службою, правовий статус державних службовців, особливості проходження державної служби та запобігання корупції у сфері публічної служби, особливості державної служби в окремих органах публічної влади та служби в органах місцевого самоврядування; уміти використовувати отримані знання у практичній діяльності, вільно орієнтуватись у системі нормативно-правових актів, що регулюють відносини у сфері публічної служби, правильно тлумачити та застосовувати правові норми, що регулюють відносини у сфері публічної служби застосовувати наукову та спеціальну літературу, електронні та інші інформаційні джерела; аналізувати теоретичні положення, формулювати власні позиції, можливості і шляхи протидії корупції на публічній службі; проводити порівняльний аналіз положень національного законодавства із відповідним законодавством зарубіжних країн, зокрема країн ЄС.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Поняття, принципи та завдання державної служби. Посади публічної служби. Прийняття на публічну службу. Види публічних службовців. Правовий статус публічних службовців. Проходження публічної служби. Дисциплінарна відповідальність публічних службовців. Припинення публічної служби.

Раціональне використання та охорона земель

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	геодезії, землеустрою та геоінформатики
Інформаційне забезпечення	сайт електронного навчання ДВНЗ «УжНУ»; платформа дистанційного навчання Google meet, технічні засоби: мультимедійний проектор, відео матеріали з розділів дисципліни «Раціональне використання та охорона земель» та інші електронні ресурси. обладнання: ПК з програмним забезпеченням (Word, Excel, Power Point)
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології;
- здатність здійснювати безпечну діяльність.

Короткий зміст дисципліни (перелік тем):

- Тема 1. Значення раціонального використання й охорони земель.
- Тема 2. Земельний фонд України як об'єкт використання та охорони.
- Тема 3. Стандартизація та нормативно-методичне забезпечення охорони й раціонального використання ґрунтів.
- Тема 4. Агрорландшафтна організація території сільськогосподарських підприємств.
- Тема 5. Рекультивация порушених земель.
- Тема 6. Раціональне використання та охорона земель с-г призначення.
- Тема 7. Раціональне використання та охорона меліорованих земель.
- Тема 8. Раціональне використання та охорона земель водного фонду.
- Тема 9. Раціональне використання та охорона земель лісового фонду.
- Тема 10. Раціональне використання та охорона земель природно-заповідного фонду.

Рекламний менеджмент

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3, 4
Семестр	осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту
Інформаційне забезпечення	робоча програма, кейси
Форма проведення занять	лекційні та практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою вивчення дисципліни «Рекламний менеджмент» є формування когнітивних, афективних та моторних компетентностей у сфері рекламного менеджменту:

- здобування знань з теорії реклами;
- формування теоретичних знань і практичних навичок в організації та проведення рекламних кампаній на підприємстві;
- формування знань щодо створення рекламних звернень, організації рекламної діяльності, оцінки ефективності реклами, а також набуття навичок застосування цих компетентностей у професійній діяльності.

Предметом дисципліни є управління рекламною діяльністю підприємства.

Спеціальні професійні компетенції: навички аналізу результатів останніх теоретичних досліджень у сфері рекламної діяльності та можливостей їх застосування на практиці; уміння творчого підходу до розробки рекламної стратегії та просування компанії; здатність розробляти та формувати ефективні канали розповсюдження реклами для бізнесу; навички розробки рекламних оголошень в тому числі в соціальних мережах; навички налаштування таргетованої реклами в соціальних мережах; психологічні навички взаємодії з цільовою аудиторією.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Сутність рекламного менеджменту.
2. Основні класифікаційні ознаки реклами.
3. Механізм дії реклами.
4. Психологічні основи рекламного менеджменту.
5. Ринок реклами в сучасних умовах.
6. Дослідження конкурентів та ринку.
7. Рекламні оголошення та програмне забезпечення їх розробки.
8. Особливості рекламного менеджменту в соціальних мережах.
9. Стратегія рекламної діяльності та планування рекламних кампаній.
10. Суть та налаштування таргетованої реклами в соціальних мережах.
11. Контроль ефективності рекламної діяльності бізнесу.

Релігієзнавство

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2,3,4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	філософії
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали з дисципліни
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Курс «Релігієзнавство» спрямований на формування знань про феномен релігії, її місце та роль у суспільному житті, причини виникнення релігії та її еволюцію, методологічних навичок аналізу релігійних явищ, знань з історії релігієзнавчих досліджень, історії та доктринальних і культурних особливостей окремих релігій. Основними завданнями вивчення дисципліни «Релігієзнавство» є оволодіння системою понять, обґрунтування основних положень щодо релігійних систем, роз'яснення конфесійної ситуації в Україні й світі, формування в студентів уявлення про роль релігії не лише в суспільному, але й особистому житті кожної людини, сформувати власний погляд на релігійні явища та події церковного життя.

Дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:

здатність абстрактного, логічного мислення, аналізу і синтезу; здатність оперувати філософським та загальнонауковим понятійно- категоріальним апаратом; здатність самостійно опрацьовувати першоджерельну літературу на високому теоретичному рівні; відкритість до діалогу; здатність до міжособистісної взаємодії та роботи в команді; здатність вирішувати теоретичні та практичні проблеми на основі отриманих філософських знань; здатність взаємодіяти з пацієнтом на основі етичних засад; здатність до комплексного аналізу та прийняття виваженого рішення у професійній діяльності; вміння користуватися критеріями істини в професійній діяльності; вміння враховувати культурні, соціальні та інші особливості особистості в професійній діяльності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Змістовий модуль 1: Релігія як духовний і суспільно-історичний феномен
Тема 1. Релігія як суспільне явище та складова духовної культури людства. Тема 2. Предмет релігієзнавства та особливості дослідження релігії. Тема 3. Національно-державні релігії. Тема 4. Буддизм як світова релігія. Тема 5. Іслам як світова релігія.

Змістовий модуль 2: Християнство та сучасний стан релігії в Україні й світі.
Тема 1. Особливості формування християнства. Тема 2. Головні течії християнства. Тема 3. Сучасна релігійна ситуація в світі. Тема 4. Релігійна ситуація в Україні. Тема 5. Релігійна ситуація в Закарпатті.

Розробка стартап-проектів

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	кібернетики і прикладної математики
Інформаційне забезпечення	1. Розробка стартап-проектів: Конспект лекцій: навч. посіб. / О. А. Гавриш, К. О. Бояринова, К. О. Копішинська; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 188 с. 2. Розробка стартап-проектів: практикум: навч. посіб. / О. А. Гавриш, К. О. Бояринова, К. О. Копішинська; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 116 с. 3. Кращі бізнес-стартапи в Україні. URL: https://bankchart.com.ua/biznes/biznes_start/statti/kraschi_biznes_startapi_v_ukrayini#12 4. Як створити стартап. 5. URL: https://courses.prometheus.org.ua/
Форма проведення занять	лекції, семінарські заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знати сутності основних понять і категорій стартапу, принципів та функцій стартапу, змісту процесів та технологій управління стартапами; ефективності стартапу. Отримання навиків створення стартапів; уміння формування команди, пошуку та вибору бізнес-ідеї, валідації ідеї стартапу, створення портрету клієнта та ціннісної пропозиції, дослідження клієнтів, дослідження ринку, аналізу конкурентів; формування мислення та практичних навичок щодо створення стартапів.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Сутність та особливості стартап-проектів.
 Формування команди стартапу.
 Розробка продукту для стартапу.
 Бізнес-модель стартапу.
 Маркетингове планування стартапу.
 Бізнес-план стартап-проекту.
 Правові аспекти реалізації стартапів, інтелектуальна власність та патентування.
 Інвестиційне та фінансове забезпечення стартап-проектів.
 Презентування стартап-проекту

Світоглядно-методологічні концепції сучасного природознавства

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2,3,4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	філософії
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали дисципліни 3
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування уявлень про головні філософські проблеми сучасного природознавства, поняття, концепції і підходи, що лежать в основі розвитку його методології, виявлення основних тенденцій розвитку сучасної науки, а також репрезентування плюралістичного духу сучасної філософської думки.

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню в здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

загальні: розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства і уміння їх використовувати у професійній діяльності та всебічно аналізувати історичні процеси, події та факти з наукових позицій й їх тлумачення; знання специфіки і основних напрямків освітнього, наукового співробітництва і взаємовпливу світової і вітчизняної науки і освіти у сфері філософської науки; знання специфіки і основних напрямів освітнього та наукового співробітництва і взаємовпливу у глобалізованому світі;

спеціальні: знання основних етапів розвитку світової філософської думки та сутності поглядів видатних філософів античності, Європейського середньовіччя, Нового часу, сучасної західної філософії, вітчизняної філософської традиції і східних релігійно-філософських вчень; володіння проблематикою основних філософських дисциплін; розуміння основних закономірностей розвитку природи і суспільства та місця людини у світі; усвідомлення ролі та значення культури в історії людства.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Змістовий модуль 1

Тема 1. Методологічні принципи наукового пізнання.

Тема 2. Структура та динаміка наукового пізнання.

Тема 3. Ідеали, норми та філософські засади природознавства.

Тема 4. Актуальні філософські проблеми природознавства ХХІ сторіччя.

Змістовий модуль 2

Тема 1. Філософські проблеми біології. Еволюційна і креаційна парадигми наукових теорій.

Тема 2. Філософські проблеми фізики. Теорія відносності.

Тема 3. Філософські проблеми космології.

Тема 4. Філософські проблеми математизації та комп'ютеризації науки.

Тема 5. Філософські проблеми математики.

Слов'янська ономастика

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	словацької філології
Інформаційне забезпечення	робоча програма дисципліни, методичні матеріали з навчальної дисципліни, список інформаційних джерел для вивчення дисципліни, перелік індивідуальних завдань, перелік питань для підготовки до заліку, завдання для самостійної роботи студентів
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття, самостійна робота
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знання історії становлення та розвитку ономастики як науки, класифікації сучасних ономастичних одиниць та основ їх лексикографічного опису; засвоєння принципів формування і функціонування ономастичної лексики в слов'янських мовах з урахуванням лінгвокультурологічної цінності власних назв; оволодіння методами ономастичних досліджень та навичками експериментального дослідження ономастичного простору; уміння характеризувати функції, властиві особовим іменам, топонімам та іншим різновидам власних назв, аналізувати мотиваційну складову слов'янських онімів, виокремлювати універсалиї та національні особливості ономастичних систем слов'ян; набуття практичних навичок аналізу власних назв, що відображають онтологічну та ментальну сутність народів, з метою осмислення своєрідності слов'янського ономастичного простору; володіння навичками визначення специфіки етнокультурної інформації, що міститься в ономастичному матеріалі.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Ономастика як предмет лінгвістичного дослідження. Предмет та завдання слов'янської ономастики. Історія вивчення власних назв. Видатні дослідники-ономасти. Класифікація термінів на позначення онімів. Методи ономастичних досліджень. Розділи ономастики та класи власних назв. Проблема лінгвістичного етногенезу слов'ян та становлення слов'янського ономастикону. Ареал проживання та праатьківщина слов'ян за даними ономастики. Антропонімічні та топонімічні моделі у слов'янських мовах: спільне та відмінне, лінгвістичні та екстралінгвістичні причини розбіжностей у національних ономастичних системах. Антропоніміка східних, західних та південних слов'ян: системи особових імен та їх становлення; патроніми й матроніми в історії слов'янської антропоніміки; імена по батькові, їх походження та особливості вживання в різних слов'янських мовах; прізвища як джерело вивчення історичних та лінгвістичних процесів у слов'ян; основні способи творення прізвиськ та псевдонімів у слов'янських мовах. Топоніміка як джерело історії слов'янських народів; основи топонімічної номінації; слов'янський топонімічний наддіалект; національно-культурна специфіка топонімів. Національно-культурна специфіка інших класів власних назв: зоонімів, ергонімів, хрематонімів, хрононімів, етнонімів, космонімів. Імена реальних та вигаданих об'єктів (реаліоніми та міфоніми) у слов'ян. Реалії, стереотипи, зразки, традиції, звичаї, цінності культури та їх відображення в онімах різних типів. Ономастика художнього тексту у слов'ян. Процеси трансонімізації – переходу власних назв з одного класу онімів в інший. Перехід власних назв в апелятиви (загальні назви). Ономастична лексикографія: типи словників та довідкових посібників ономастичної лексики, принципи їх укладання.

Соціальна відповідальність та інтелектуальна власність

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3,4
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	знання в обсязі загальної середньої школи
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	квантової електроніки
Інформаційне забезпечення	навчальні посібники, мультимедійний проектор, персональні комп'ютери
Форма проведення занять	лекції, семінарські заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Дисципліна має на меті сформувати та розвинути наступні компетентності студентів:

- Ціннісно-смыслову компетентність (формування та розширення світогляду студента у сфері соціальної відповідальності та інтелектуальної власності, здатність до розуміння соціальних відносин та інтелектуальної діяльності);
- Загальнокультурну компетентність (розуміння історичних особливостей, що склалися в Україні);
- Навчально-пізнавальну компетентність (формування у студента зацікавленості у системі відносин прав інтелектуальної власності, соціальної відповідальності, питання їх застосування знань у сфері власних інтересів)
- Інформаційну компетентність (розвиток вмінь студента до самостійного пошуку, аналізу, структурування та відбору потрібної інформації у сфері соціальної відповідальності та інтелектуальної власності застосування за допомогою сучасних інформаційних технологій)
- Комунікативну компетентність (розвиток у студента навичок роботи та вміння прийняття рішень кваліфіковано вести дискусію у досліджуваній сфері);
- Компетентність особистісного самовдосконалення (елементи фізичного, духовного й інтелектуального саморозвитку, емоційної саморегуляції та самопідтримки; підтримка постійної жаги до самовдосконалення та самопізнання, шляхом постійного пошуку нетрадиційних підходів до розвитку).

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Соціальна відповідальність як чинник стійкого розвитку. Принципи та стадії соціальної відповідальності.
2. Види соціальної відповідальності: соціальна відповідальність людини, держави та суспільства.
3. Свобода волі як онтологічна основа соціальної відповідальності.
4. Соціальне партнерство як інструмент формування соціальної відповідальності.
5. Ефективність соціальної відповідальності.
6. Напрями розвитку соціальної відповідальності в Україні.
7. Еволюція інтелектуальної власності. Місце і роль інтелектуальної власності в економічному і соціальному розвитку держави.

Соціальна інженерія

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	твердотільної електроніки та інформаційної безпеки
Інформаційне забезпечення	робоча програма, навчальні посібники, сайт електронного навчання
Форма проведення занять	лекції та практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою навчальної дисципліни “Соціальна інженерія” є засвоєння студентами завдань і базових принципів використання методів соціальної інженерії у сучасному суспільстві, а також набуття знань, умінь та навичок щодо основ кібергігієни та інформаційної безпеки в соціотехнічному контексті.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

особливості і завдання соціотехнічних атак; класифікацію і визначення основних методів соціальної інженерії; дієвість, ефективність та поширеність сучасних методів соціального інжинірингу; основні групи впливу серед цільової аудиторії соціотехніка; психологічні аспекти методів маніпулювання людьми.

уміти:

вирізняти та протидіяти соціотехнічним атакам, що використовують відомі методи соціальної інженерії та психологічного впливу; ефективно спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності); розв'язувати можливі конфлікти та ефективно взаємодіяти у соціальному середовищі; безпечно користуватися соціальними мережами та месенджерами.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Основні поняття та визначення методів соціальної інженерії. Історія та розвиток соціальної інженерії.

Загальні принципи. Основні етапи моделі атаки на основі методів соціальної інженерії.

Психологія соціальної інженерії. Вплив та переконання. Режими мислення. Мікроекспресії.

Нейролінгвістичне програмування. Налагодження зв'язків. Маніпуляції в соціальній інженерії.

Організація атак на основі соціальної інженерії на об'єкти критичної інфраструктури. Працівники організацій та IT-персонал. Співробітники служби підтримки клієнтів. Персонал вищого рівня та фінансовий персонал. Літні люди.

Інструменти соціального інженера. Принципи та етапи планування претекстінгу. Попереднє тестування обраного персонажа. Юридичні аспекти претекстінгу. Можливості та небезпека штучного інтелекту під час організації соціотехнічних атак.

Основні способи і методи захисту від психологічних впливів та соціотехнічних атак.

Соціологічні студії та соціальні моделі

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2,3
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	соціології та соціальної роботи
Інформаційне забезпечення	сайт електронного навчання; навчально-методичні матеріали, навчальні посібники і підручники з дисципліни; національні та міжнародні нормативно-правові акти
Форма проведення занять	лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Дана дисципліна повинна допомогти студентам оволодіти соціологічним фокусом розуміння та інтерпретації поведінкових моделей та пов'язаних з ними процесів.

Метою дисципліни «Соціологічні студії та соціальні моделі» є формування у студентів системи соціологічних знань щодо тенденцій розвитку та функціонування поведінкової сфери у взаємозв'язку та взаємозалежності з іншими суспільними сферами.

Завдання курсу: зміст курсу «Соціологічні студії та соціальні моделі» є доступним для студентів бакалаврів всіх спеціальностей ДВНЗ «УжНУ» й розрахований на засвоєння його кожним студентом. Основним завданням викладача є формування у студентів теоретичних знань щодо особливостей соціологічної артикуляції основних проблем суспільства, розуміння специфіки функціонування поведінкових моделей та патернів у соціальному континумі.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Теоретичні та методологічні аспекти соціології.
2. Соціологічні концепції XIX та XX століть.
4. Сучасні соціологічні теорії.
5. Суспільство як цілісна система.
6. Соціальна взаємодія, соціальні зміни, соціальні інститути та соціальні організації.
7. Соціологія особистості.
8. Методика та методи соціологічного дослідження.
9. Прикладні аспекти соціологічного аналізу явищ і процесів в суспільстві.

Соціологія

(крім спеціальностей, для яких дисципліна є нормативною)

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	соціології та соціальної роботи
Інформаційне забезпечення	сайт електронного навчання; навчально-методичні матеріали, навчальні посібники і підручники з дисципліни; національні та міжнародні нормативно-правові акти
Форма проведення занять	лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Дана дисципліна повинна допомогти студентам оволодіти соціологічним фокусом розуміння та інтерпретації різних явищ.

Метою дисципліни засвоєння студентами загальнотеоретичних відомостей з соціології, розкриття специфіки різноманітних галузей соціологічних знань, оволодіння методикою і технікою соціологічних досліджень, аналізу соціологічної інформації.

Завдання курсу: формування у студентів знань з теоретичних основ організації та здійснення соціологічного дослідження; вироблення практичних навичок користування соціологічною інформацією; стимулювання творчої активності в ході самостійної роботи та виконання науково-дослідних завдань.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Теоретичні та методологічні аспекти соціології.
2. Класичні соціологічні теорії.
3. Соціологічні концепції ХХ століття.
4. Сучасні соціологічні теорії.
5. Суспільство як цілісна система.
6. Соціальна взаємодія, соціальні зміни, соціальні інститути та соціальні організації.
7. Соціологія особистості.
8. Методика та методи соціологічного дослідження.

Спортивна журналістика

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	журналістики
Інформаційне забезпечення	обладнання редакції газети «Погляд»
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Курс має на меті дати студентам знання про спортивну журналістику, її місце в сучасному світі, розвинути практичні навички в написанні матеріалів у різних жанрах на спортивну тематику. Завдання: здобувачі фаху повинні засвоїти головні поняття, терміни, які застосовуються в спортивній журналістиці; у ході практичної роботи мають виробити навички написання матеріалів на спортивну тематику; за підсумками занять уміти давати об'єктивну оцінку публіцистичним текстам спортивних журналістів.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Дисципліна охоплює вивчення таких тем, як «Масова фізична культура і спорт у журналістському висвітленні», «Спорт високих досягнень і олімпійські види спорту в медіасприйнятті», «Спортивні організації і їх діяльність та журналістика», Спортивна тематика в різних засобах масової інформації», «Спеціалізація спортивного журналіста», «Організація і методи роботи спортивного журналіста», «Експертна оцінка публіцистичних матеріалів і робота з аудиторією», «Забезпечення у спорті та висвітлення цієї проблеми в медіа», «Специфіка діяльності спортивного журналіста в різних типах ЗМІ».

Спортивне право

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	цивільного права та процесу
Інформаційне забезпечення	технічні засоби: проектор. обладнання: комп'ютер. програмне забезпечення: windows, power point
Форма проведення занять	лекції та семінари
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): здатність визначити правове регулювання у галузі спортивно-фізкультурної діяльності; здатність складати трудові договори у сфері спортивно-фізкультурної діяльності; здатність кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в сфері спортивного права, реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності; здатність сформулювати цілісне уявлення про правове регулювання спорту в Україні; здатність захисту своїх цивільних прав у професійній спортивній діяльності; здатність вирішувати завдання у сфері спортивного судочинства, професійних спортсменів та інших суб'єктів спортивно-фізкультурної діяльності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): особливості правового регулювання в галузі спорту в Україні, правовий статус суб'єктів спортивних правовідносин, правовий статус спортивних об'єктів, забезпечення безпеки їх експлуатації, правове регулювання організації та проведення спортивних заходів, забезпечення їх безпеки, правове регулювання спортивного судочинства і процедури розгляду спортивних спорів, систему заборон і обмежень у спорті, особливості відповідальності у спорті, питання інтелектуальної власності щодо відео-, аудіо, та інтернет-трансляції спортивних заходів, питання оподаткування в галузі спорту, питання охорони здоров'я спортсменів і боротьби зі вживанням допінгу, питання попередження хуліганства спортивних уболівальників, правове регулювання трудових відносин у спорті.

Тема 1. Поняття спорту та спортивного права.

Тема 2. Спортивні правовідносини та суб'єкти спортивних правовідносин.

Тема 3. Правове регулювання цивільних, соціальних і трудових відносин у сфері професійного спорту.

Тема 4. Правове регулювання матеріального забезпечення, фінансових, податкових та цивільних правовідносин в сфері спорту та спортивної діяльності.

Тема 5. Медичне спортивне право (правове регулювання медицини у спорті).

Тема 6. Злочини у сфері спорту та спортивної діяльності.

Тема 7. Правове регулювання розгляду та вирішення спортивних спорів.

Спортивний менеджмент та маркетинг

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	економіки, підприємництва та торгівлі
Інформаційне забезпечення	робоча програма навчальної дисципліни, підручники, монографії, інтернет-ресурси
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття, самостійна робота
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою викладання навчальної дисципліни «Спортивний менеджмент та маркетинг» є сформувати у студентів необхідний обсяг теоретичних і практичних знань про спортивний менеджмент та маркетинг. Вивчити та оцінити ефективність застосування функцій менеджменту та маркетингу в спорті. Сформувати у студентів уміння використовувати інструменти менеджменту та маркетингу.

Основними завданнями дисципліни «Спортивний менеджмент та маркетинг» є забезпечення студентів знаннями та навичками, необхідними для більш ефективного використання інструментів менеджменту та маркетингу.

- основні поняття і термінологія спортивного менеджменту та маркетингу;
- області застосування менеджменту та маркетингу в спорті;
- основні принципи спортивного менеджменту та маркетингу;
- основні функції спортивного менеджменту та маркетингу;
- інструменти менеджменту та маркетингу в спорті;
- оцінювати ефективність застосування основ менеджменту та маркетингу.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Суть та значення менеджменту в діяльності спортивних організацій. Суть та значення маркетингу в діяльності спортивних організацій. Значення делегування повноважень в менеджменті. Поняття лідерства як однієї з функцій менеджменту. Використання функцій менеджменту (планування, організація, мотивація, контроль) в спорті. Ефективне управління часом. Інструменти менеджменту та маркетингу. Дослідження ринку, сегментація та реклама у спорті.

Сталий розвиток суспільства

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	фізичної географії та раціонального природокористування
Інформаційне забезпечення	використання географічних карт, навчальних атласів, ілюстрацій, схем, таблиць, довідників тощо, відповідно до теми заняття, а також сайту електронного навчання Moodle, низки освітніх порталів із електронним картографічним матеріалом, електронних каталогів бібліотек та ін.
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.
- Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- Здатність до генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, ініціативності та підприємливості (підприємницька компетентність).

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Мета та основні завдання дисципліни. Інформаційне забезпечення, зв'язок з іншими географічними дисциплінами спеціальності.
- Тема 2. Економічний вектор стійкого розвитку. Фактори і підходи стійкого економічного зростання. Індикатори стійкого економічного розвитку.
- Тема 3. Екологічний вектор стійкого розвитку. Основні екологічні проблеми України і світу.
- Тема 4. Соціальний вектор стійкого розвитку - показник забезпечення досягнення його цілей.
- Тема 5. Напрямки переходу сучасної цивілізації на модель стійкого розвитку.
- Тема 6. Досвід формування стратегії стійкого розвитку в зарубіжних країнах.
- Тема 7. Формування та реалізація державної політики з питань сталого територіального розвитку України.
- Тема 8. Регіональний розвиток у контексті збалансування економічних, соціальних та екологічних інтересів на прикладі Закарпатської області.
- Тема 9. Регіональні підходи до реалізації стійкого розвитку.
- Тема 10. Інтегрування України у світове співтовариство.

Стандартизація

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	приладобудування
Інформаційне забезпечення	сайт електронного навчання, навчальні посібники
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- оволодіння студентами основних понять в сфері стандартизації та сертифікації;
- визначати та формулювати показники й критерії для оцінки якості об'єктів стандартизації;
- оцінювати відповідність нормативних документів діючим вітчизняним та міжнародним стандартам;
- оволодіння загальними принципами взаємозамінності при виготовленні та ремонті виробів ;
- застосовувати діючу систему допусків і посадок;
- вміння підготувати документи для організації процесу сертифікації власної продукції як на вітчизняному ринку , так і за кордоном;
- визначати відповідність продукції нормативному документу.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Сутність стандартизації та її роль у розвитку національної економіки країни. Основні поняття та визначення в галузі стандартизації. Принципи стандартизації. Методи стандартизації (уніфікація, агрегування, типізація, взаємозамінність, спеціалізація). Форми стандартизації. Загальні принципи взаємозамінності: допуски та посадки. Державна та міжнародна системи стандартизації. Сутність і функції сертифікації. Контроль та методи оцінювання якості товарів і послуг. Міжнародна система сертифікації. Загальні вимоги до технічної документації.

Створення стартапів

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3, 4
Семестр	осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту
Інформаційне забезпечення	робоча програма, електронний конспект, посібники, електронне навчання
Форма проведення занять	лекційні та семінарські заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення даного курсу студент повинен *знати*: основні теоретичні, методичні та організаційні основи стартапу; методи презентації стартап-проекту зацікавленим сторонам; методи та моделі реалізації стартап-проекту; алгоритм комерціалізації науково-технічних рішень та розробок; потенційно можливі джерела фінансування стартап-проекту, їх сильні та слабкі сторони; канали просування стартапу; основні групи ринкових факторів, що формують можливості та загрози для реалізації стартап-проекту; методи оцінки стартапу.

У результаті вивчення даного курсу студент повинен *вміти*: визначати особливості технології створення стартапу; формувати команду стартап-проекту; оцінювати та визначати ризики стартапів; розробляти бізнес-план стартап проекту; презентувати власне нове підприємство (пітч).

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Особливості створення та розвитку стартапів.

Тема 2. Стадії життєвого циклу стартапів.

Тема 3. Бізнес модель майбутньої компанії.

Тема 4. Формування команди стартапу.

Тема 5. Маркетингове планування стартапу

Тема 6. Бізнес-планування стартап-проекту.

Тема 7. Інструменти фінансування стартапу.

Тема 8. Ризики стартап-проектів.

Тема 9. Презентування та управління стартап-проектом.

Тема 10. Організаційно-правові основи створення нового підприємства.

Стратегічна-екологічна оцінка планової діяльності

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	геодезії, землеустрою та геоінформатики
Інформаційне забезпечення	система електронного навчання Moodle, електронний репозитарій ДВНЗ «УжНУ», дидактичні матеріали, мультимедійні апарати, стенди, моделі, офісні додатки та сервіс Google Meet
Форма проведення занять	лекції та лабораторні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології;
- здатність здійснювати безпечну діяльність;
- здатність реалізувати свої права та обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства і необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав та свобод людини і громадянина в Україні.

Короткий зміст дисципліни (перелік тем):

- Тема 1. Законодавчі засади комплексного планування.
- Тема 2. Якісні вихідні дані – якісний комплексний план.
- Тема 3. Планувальні рішення комплексного плану – основа розвитку територій.
- Тема 4. Розділи комплексного плану – складові частини сталого розвитку територій.
- Тема 5. Застосування геоінформаційних систем при розробленні містобудівної документації.
- Тема 6. Електронний документ комплексного плану.

Страховання у бізнесі

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту
Інформаційне забезпечення	навчальні посібники, сайт електронного навчання
Форма проведення занять	лекції, семінарські та практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях ; знання та розуміння предметної сфери та розуміння професійної діяльності; здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; здатність до адаптації та дії в новій ситуації; здатність генерувати нові ідеї (креативність); цінування та повага різноманітності та мультикультурності; здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів); здатність діяти соціально відповідально і свідомо; розуміти принципи і норми права та використовувати їх у професійній діяльності; розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності; здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.

Програмні результати навчання:

Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації. Спілкуватись в усній та письмовій формі державною та іноземною мовами

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Сутність, принципи і роль страхування.
2. Класифікація страхування.
3. Страхові ризики та їх оцінка.
4. Страховий ринок.
5. Страхова організація.
5. Державне регулювання страхової діяльності.
7. Практичні аспекти страхової діяльності.
3. Особисте страхування.
9. Майнове страхування.
10. Страхування відповідальності.
11. Перестрахування і співстрахування.
12. Доходи, витрати і прибуток страховика.
13. Фінансова надійність страхової компанії.

Суспільно-політичний переклад

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	англійська, українська
Передумови для вивчення дисципліни	опанування здобувачами вищої освіти навчальної дисципліни «Іноземна мова»
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	прикладної лінгвістики
Інформаційне забезпечення	підручники, навчальні посібники, мультимедійні аудіо- та відеоматеріали, онлайн ресурси, електронні підручники, електронні курси, електронні словники
Форма проведення занять	практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати (знання, уміння та інші компетентності):

Програмою передбачено вивчення різних аспектів теорії та практики перекладу, зокрема, вивчаються способи передачі лексичних, граматичних і жанрово-стилістичних труднощів англійської мови українською та навпаки, адекватне відтворення термінології, реалій професійної сфери та суспільного життя тощо.

По закінченню курсу студент повинен набути наступні

уміння: тлумачення ТО (тексту оригіналу); аналіз ТО, пошук головної інформації; мобілізація предметних знань, використання зовнішніх ресурсів, розпізнавання та вирішення перекладацьких проблем ТО, пошук еквівалентів, попередній переклад ТО, об'єднання фрагментів в ТП; забезпечення реалізації інтенції автора ТО і доступності для адресата ТП (тексту перекладу), розуміння семантичного змісту ТО; розуміння концептуальної програми автора ТО; прогнозування когнітивних і культурних труднощів розуміння адресатом ТП;

навички: прийняття рішень на лексико-фразеологічному та синтаксичному рівнях; вибір і правильне застосування технічних прийомів перекладу; застосування компресії ТО, забезпечення прийнятних зовнішніх ознак перекладу; сприймання ТО, синхронізованого з письмом, аудіюванням або читанням; почергове здійснення процесів сприймання мовлення мовою оригіналу та відтворення мовлення мовою перекладу; лексико-синтаксичне варіювання ТО.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем).

1. Міжнародна конвенція з економічних, соціальних та культурних прав.
2. Особливості термінології міжнародних політичних угод.
3. Міжнародна конвенція з цивільних та політичних прав.
4. Конвенція проти тортур та конвенція проти расової дискримінації.
5. Конвенція проти дискримінації жінок.
6. Конвенція про права дитини.
7. Конституція України про права людини та громадянина.
8. Термінологія та стилістичні ознаки тексту Конституції.

Сучасна кримінально-правова політика протидії злочинності

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	кримінального права та процесу
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали, сайт електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Уміння застосовувати набуті знання, вміння й навички на практиці, реалізовувати норми матеріального й процесуального права; здатність забезпечувати законність та правопорядок, безпеку особистості, суспільства, держави в межах виконання своїх посадових обов'язків; здатність генерувати нові ідеї; уміння виявляти та аналізувати причини та умови, що сприяють вчиненню кримінальних правопорушень, вживати заходи для їх усунення.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Кримінально-правова політика в контексті політики держави в сфері протидії злочинності. Поняття та характеристика функцій кримінально-правової політики. Криміналізація та декриміналізація діянь. Пеналізація та депеналізація. Індивідуалізація покарання. Диференціація кримінальної відповідальності. Пробація як елемент кримінальної політики. Кримінально-виконавча політика як складова загальної політики України у сфері протидії злочинності. Кримінологічна політика як складова загальної політики України у сфері протидії злочинності. Кримінальна процесуальна політика як складова загальної політики України у сфері протидії злочинності. Кримінально-правова політика в сфері протидії злочинності серед неповнолітніх. Кримінально-правова політика протидії корупції. Кримінально-правова політика протидії злочинам у сфері правосуддя. Кримінально-правова політика протидії злочинам проти власності. Кримінально-правова політика протидії злочинам проти життя людини.

Сучасні банківські операції

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	фінансів і банківської справи
Інформаційне забезпечення	електронний конспект лекцій, тестові завдання, робоча програма та навчально-методичні матеріали з дисципліни, навчальний посібник «Сучасне банківництво: теорія і практика»
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття, самостійна робота
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

За результатами вивчення даної дисципліни здобувачі зможуть отримати додаткові знання необхідні в усіх сферах діяльності та особистому використанні щодо організації банківської діяльності в Україні; принципів обслуговування юридичних (корпоративний сектор) та фізичних осіб (роздрібний сектор); володіння основами проведення традиційних та інноваційних банківських операцій; вміння ідентифікувати основні аспекти законодавства у сфері захисту прав споживачів фінансових послуг та гарантування вкладів фізичних осіб; аналізу фінансової звітності банків з метою визначення його фінансової стійкості та вибору обслуговуючого банку з кращою конкурентною позицією на ринку.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Дана дисципліна має на меті формування базових знань про діяльність банків та банківської системи України в цілому, розуміння сфери різноманітних банківських операцій – від традиційних депозитно-кредитних і розрахунково-касових операцій до інноваційних послуг, які проводять сучасні банки та практичних навиків користування банківськими послугами.

Тема 1. Організаційні основи діяльності комерційних банків

Тема 2. Операції банків з обслуговування юридичних та фізичних осіб. Порядок відкриття банківських рахунків та їх обслуговування. Розрахункові документи: порядок заповнення та документообігу за ними. Розрахунково-касове обслуговування клієнтів.

Тема 3. Депозитні операції та послуги банку. Види строкових депозитних операцій для юридичних та фізичних осіб. Договір банківського вкладу. Порядок нарахування та сплати відсотків за депозитом. Гарантування вкладів фізичних осіб.

Тема 4. Кредитні операції та послуги банків. Банківське кредитування юридичних та фізичних осіб. Порядок надання і погашення позичок. Кредитний договір. Форми та види забезпечення повернення банківських кредитів. Формування процентної ставки за кредитом. Споживчі кредити. Іпотечні кредити.

Тема 5. Валютні операції та послуги. Валютно-обмінні операції. Відкриття та обслуговування рахунків в іноземній валюті. Формування валютного курсу. Банківське обслуговування зовнішньоекономічної діяльності.

Тема 6. Електронні платежі та дистанційне банківське обслуговування клієнтів. Інтернет-технології в обслуговуванні клієнтів: мобільний банкінг, веб-банкінг, мобільний еквайринг, безконтактні розрахунки через телефон. «Клієнт-Банк» як система дистанційного управління рахунками клієнтів. Організація банківських платежів та розрахунків через систему електронних банківських послуг із використанням пластикових карток. Системи банківських переказів.

Сучасні страхові послуги

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	фінансів і банківської справи
Інформаційне забезпечення	електронний конспект лекцій, тестові завдання, робоча програма та навчально-методичні матеріали з дисципліни.
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

За результатами вивчення дисципліни «Сучасні страхові послуги» здобувачі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зможуть отримати додаткові знання необхідні в усіх сферах діяльності та особистому використанні щодо:

- ✓ видів страхових продуктів та їх сутності;
- ✓ вміння ідентифікувати основні аспекти законодавства з питань регулювання страхової діяльності в Україні та застосовувати їх в практичній діяльності;
- ✓ характеристик страхових послуг і продуктів та володіння навичками укладання страхових угод;
- ✓ порядку сплати внесків до страхових організацій та відшкодування втрат в разі настання страхового випадку.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Основною метою вивчення дисципліни є набуття базових знань щодо практики страхування в Україні та практичних вмінь щодо призначення страхових продуктів та порядку оформлення страхових полісів і відшкодування втрат.

- Тема 1. Страхові послуги та особливості їх реалізації.
- Тема 2. Порядок укладання та ведення страхової угоди.
- Тема 3. Страхування життя та пенсій.
- Тема 4. Страхування від нещасних випадків.
- Тема 5. Медичне страхування.
- Тема 6. Автотранспортне страхування.
- Тема 7. Страхування майна і відповідальності громадян.

Сучасні туристичні тренди

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує вивчення дисципліни	туризму
Інформаційне забезпечення	підручники, посібники, відеоматеріали, картографічні та методичні матеріали
Форма проведення занять	лекція, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знання про сучасний туристичний простір, унікальні та автентичні туристичні локації, різні форми туристичної активності, технології та інструменти його організації. *Розуміння* етичної та екологічної відповідальності в туризмі, культурної різноманітності. *Вміння* розробляти туристичні маршрути, розвивати креативні та інноваційні ідеї у сфері туризму, створювати власні проекти. *Здатність*: застосовувати технології для організації подорожі (планування, бронювання, навігації, електронного документування, мовного перекладу тощо), персоналізації досвіду, підвищення комфорту та безпеки; адаптуватися до «іншого» середовища туристичної локації та змін в туристичній індустрії; орієнтуватися в глобальних рейтингах для вибору туристичних локацій, місця проживання тощо.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Актуальні напрямки туризму: тенденції, тренди туристичної активності, дестинації. Фактори впливу та розвиток туризму. Екологічно стійкий туризм: екологічно чисті та сталі форми туризму; розвиток еко-готелів та ініціатив для збереження природних резерватів. Туристичні формальності: паспортні, візові, безпекові та інше. Культурний обмін та міжнаціональне спілкування.

Унікальні туристичні дестинації світу. Масовий та альтернативний туризм: вплив масового туризму на регіони; автентичний туризм; спортивний та екстремальний туризм (гірський, спелеотуризм, альпінізм, скелелазіння, кінний, вело та автотуризм); гіперлокальні подорожі. Гастротуризм, кулінарні традиції різних регіонів. Регіональний туризм: стан, перспективи, унікальні локації, вплив на розвиток місцевих спільнот та економіку. Організація туристичної подорожі: розробка маршруту (вибір місця, оцінка середовища), бронювання; страхування; транспортна логістика; планування активності (екскурсії, розваги); проведення подорожі; підведення підсумків. Особливості організації інклюзивного туризму. Цифрові технології в туризмі: застосування мобільних додатків для бронювання та навігації; використання штучного інтелекту, віртуальної та доповненої реальності для покращення туристичного досвіду. Туристичні рейтинги.

Тематичне картографування

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	геодезії, землеустрою та геоінформатики
Інформаційне забезпечення	система електронного навчання Moodle, електронний репозитарій ДВНЗ «УжНУ», дидактичні матеріали, мультимедійні апарати, стенди, моделі, офісні додатки та сервіс Google Meet
Форма проведення занять	лекції та лабораторні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології;
- здатність працювати в команді;
- здатність здійснювати безпечну діяльність.

Короткий зміст дисципліни (перелік тем):

Модуль 1. Тема 1. Тематичне картографування.

Тема 2. Систематизація сучасних картографічних творів.

Тема 3. Дизайн тематичних карт.

Тема 4. Проектування, укладання та видання карт.

Тема 5. Цифрова інформація про місцевість. Цифрові та електронні карти.

Модуль 2. Тема 6. Особливості тематичного картографування природних процесів і явищ.

Тема 7. Особливості тематичного картографування соціально-економічних процесів і явищ.

Тема 8. Методи укладання земельпорядних тематичних карт.

Тема 9. Особливості укладання історичних карт.

Тема 10. Особливості використання тематичних карт при топографо-геодезичних роботах.

Теорія і практика красномовства

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3, 4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	словацької філології
Інформаційне забезпечення	книжкові, архівні фонди, доступ до електронних каталогів наукової бібліотеки ДВНЗ «УжНУ», електронний репозитарій ДВНЗ «УжНУ» https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/), дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи студентів, підручник, методичний посібник із дисципліни
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття, виголошення промов, презентації, організація диспутів
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати**: базові поняття риторики, що складають концептуальну основу курсу; основні етапи та умови розвитку ораторського мистецтва і риторики; основні положення риторичних праць Платона, Сократа, Аристотеля, Ф. Прокоповича; жанрову класифікацію, типи промов за цільовою установкою, за знаковим оформленням і закріпленням; типи мовлення та їх специфічні відмінності; вимоги до структури і композиції промови та принципи її виголошення;

уміти: вільно користуватися системою знань з риторики; добирати тему й формулювати мету виступу; накопичувати і систематизувати необхідний матеріал, користуватися різними джерелами інформації; складати план, тези, повний текст публічного виступу (інформаційного, агітаційного, розважального характеру); застосовувати набуті знання з культури мовлення; складати характеристику аудиторії, враховувати її особливості при підготовці та виголошенні промови; брати участь у полеміці та публічних дискусіях (у межах набутої кваліфікації); виступати з промовами як в аудиторії, так і на радіо та телебаченні; розв'язувати складні комунікаційні завдання у суспільній, навчальній, професійній, науковій, побутовій сферах життя.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Риторика як самостійна наука про способи переконування, ефективні форми впливу на аудиторію з урахуванням її особливостей. Риторика як навчальна дисципліна. Зв'язок риторики з іншими науками. Розвиток ораторського мистецтва у найдавніших культурах (Давній Єгипет, Месопотамія, Індія, Іран, Китай). Уроки риторики в Біблії. Риторика і красномовство античності. Соціально-історичні передумови розквіту політичного красномовства. «Риторика» Аристотеля. Ораторська діяльність Демосфена. Цицерон як теоретик красномовства і видатний оратор. Риторика Середньовіччя, Відродження та Нової доби. Риторика і гомілетика.

Академічне красномовство («університетський» тип промови). Історичні традиції українського красномовства. Особливості красномовства Київської Русі. Розвиток українського красномовства в XVII-XVIII ст. Риторика у Києво-Могилянській академії. Риторична спадщина Ф. Прокоповича. Особливості розвитку вітчизняного красномовства в XIX-XX ст. Занепад риторики і красномовства в радянській період історії, його причини і наслідки. Ренесанс українського риторичного слова в сучасній Україні. Роль красномовства в духовно-моральному та інтелектуальному оновленні громадянського суспільства незалежної держави.

Види і жанри красномовства. Специфіка академічного красномовства. Особливості підготовки та презентації наукової доповіді. Основні етапи ораторської діяльності: інвенція, диспозиція, елокуція, меморія, акція. Риторика і логіка. Композиційна структура промови. Види промов за специфікою підготовки і виголошення. Мовленнєва культура та індивідуальний стиль оратора. Психологічні аспекти ораторської майстерності. Оратор перед аудиторією. Робота промовця з технічними засобами. Полеміка як форма ораторського мистецтва. Конструктивні засади полеміки, дискусії, диспуту. Специфіка виступів на радіо та телебаченні. Проблема риторичних маніпуляцій у зв'язку з бурхливим розвитком мас-медіа. Феномен інтерактивного спілкування.

Топонімія Закарпаття як джерело позамовної інформації

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	української мови
Інформаційне забезпечення	тексти лекцій, презентації
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення курсу студент повинен **знати**:

- місце топоніміки у системі наук;
- основні ознаки топонімів, принципи їх класифікації, закономірності творення;
- теоретичні засади вивчення топонімів;
- діяльність головних ономастичних осередків, видавничих ресурсів тощо;
- основні етапи становлення і розвитку закарпатських топонімічних студій;
- формування та функціонування топонімії Закарпаття (географічні, історичні тощо);
- місце топонімікону Закарпаття в загальноукраїнській онімній системі.

уміти:

- виокремлювати топоніми в лексичному складі мови;
- фіксувати топонімний матеріал, формувати картотеку для укладання словника топонімів, уживаних у говірці певного населеного пункту, з урахуванням екстралінгвальної інформації функціонування топоніма;
- здійснювати комплексний аналіз топонімів (мотиваційні зв'язки, семантичні особливості, походження, функційний аспект тощо);
- використовувати зібраний та опрацьований матеріал з практичною метою (в історико-політичних, культурознавчих, географічних студіях, у туризмознавчій сфері тощо);
- визначити роль і місце топонімів у пізнанні мовної картини світу зокрема та загальнонаціональній картині світу загалом, історії та культури власного народу.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Предмет і завдання курсу «Топонімія Закарпаття як джерело позамовної інформації».

Тема 2. Студії з української топоніміки: загальна характеристика.

Тема 3. Наукове зацікавлення топонімією Закарпаття в XIX ст.

Тема 4. Розвиток досліджень топонімії Закарпаття в кінці XIX – 30-х рр. XX ст.

Тема 5. Дослідження топонімії Закарпаття в 30-х – 40-х рр. XX ст.

Тема 6. Дослідження топонімії Закарпаття в післявоєнний період (1945– до сьогодні).

Тема 7. Топонімія Закарпаття як об'єкт наукового вивчення науковців Ужгородського університету.

Тема 8. Теоретичні аспекти вивчення топонімного матеріалу.

Тема 9. Прикладні аспекти дослідження власних назв географічних об'єктів Закарпаття.

Тема 10. Проблемні питання кодифікації ойконімів Закарпаття. Топонімікон Закарпаття через призму декомунізації.

Трансформаційна економіка та економічна політика держави

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту
Інформаційне забезпечення	навчальні посібники, сайт електронного навчання
Форма проведення занять	лекції, семінарські та практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу

Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями

Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища

Здатність визначати перспективи розвитку організації

Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень

Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації

Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Трансформація сучасного капіталізму.

Тема 2. Соціалізація економіки та соціальна держава.

Тема 3. Людський, соціальний та інтелектуальний капітал як форми існування інформаційного суспільства.

Тема 4. Передумови та цілі системної трансформації соціалізму.

Тема 5. Інституціональні основи системної постсоціалістичної трансформації.

Тема 6. Трансформація відносин власності.

Тема 7. Становлення ринку факторів виробництва.

Тема 8. Сутність, цілі та еволюція концепцій економічної політики.

Тема 9. Інструменти та методи сучасної економічної політики в трансформаційній економіці.

Тема 10. Політика економічного зростання у перехідний період.

Тема 11. Фіскальна та монетарна політика як складові фінансової стабілізації в трансформаційній економіці.

Тема 12. Зайнятість, доходи населення та соціальна політика в умовах ринкових перетворень.

Тема 13. Принципи формування підприємницького середовища у перехідній економіці.

Тема 14. Регіональна економічна політика у перехідній економіці.

Українська націологія

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	«Історія та культура України»
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	політології і державного управління
Інформаційне забезпечення	робоча програма навчальної дисципліни, наукова література, навчальні посібники, сайт електронного навчання
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Українська націологія» студент повинен знати: 1) теоретичні складові формування знань про націю і націоналізм в європейській інтелектуальній традиції; 2) загальні методологічні підходи до розуміння проблематики української нації та націоналізму; 3) головні положення української націології представників консервативного напрямку (В. Липинський, С. Томашівський, В. Кучабський); 4) базові характеристики націологічної проблематики України представників державницького націоналізму (В. Старосольський, С. Дністрянський, С. Рудницький, О.-І. Бочковський); 5) концептуальні та практичні аспекти творчості представників інтегрального націоналізму (М. Міхновський, Д. Донцов, М. Сціборський, С. Бандера); 6) геополітичну концепцію «розподілу Росії» Ю. Липи; 7) сучасну проблематику української нації та націоналізму в контексті російсько-української війни.

уміти: 1) оперувати категоріями, типологіями та теоретико-методологічними підходами до феномену нації і націоналізму; 2) розрізняти етніцистські/примордіалістські й модерністські/конструктивістські методологічні трактування української нації і націоналізму; 3) презентувати консервативний концепт української націології; 4) володіти змістом націологічної проблематики українського державницького націоналізму; 5) критично тлумачити концептуальні й практичні підходи українського інтегрального націоналізму; 6) застосовувати геополітичну концепцію «розподілу Росії» Ю. Липи в контексті інтелектуальних дискусій та національно-патріотичного виховання підростаючого покоління українців; 7) фахово протидіяти фейковим інформаційним «вкидам» та успішно перемагати на інформаційному фронті російсько-української війни.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Феноменологія (теорія) нації.
- Тема 2. Феноменологія (теорія) націоналізму.
- Тема 3. Типологія нації та націоналізму.
- Тема 4. Українська нація і націоналізм: методологічні підходи до розуміння.
- Тема 5. Концепція української політичної нації В'ячеслава Липинського, Степана Томашівського та Василя Кучабського.
- Тема 6. Націологічні проблеми України в творчості Володимира Старосольського та Станіслава Дністрянського.
- Тема 7. Самостійна Україна в геополітичній концепції Степана Рудницького.
- Тема 8. Націологія, етнополітика та націософія Ольгерда-Іполита Бочковського.
- Тема 9. Ідеологія українського націоналізму Миколи Міхновського.
- Тема 10. Українська національна ідея та чинний націоналізм Дмитра Донцова.
- Тема 11. Концепція націократії Миколи Сціборського.
- Тема 12. Національна ідея та перспективи української революції Степана Бандери.
- Тема 13. Український традиціоналізм, геополітика та концепція «розподілу Росії» Юрія Липи.
- Тема 14. Українська нація та український націоналізм у контексті російсько-української війни.

Управління науковим потенціалом

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ECTS
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	прикладної фізики
Інформаційне забезпечення	навчальні посібники, мультимедійний проєктор, персональні комп'ютери, ноутбуки, Windows 10, Microsoft Power Point
Форма проведення занять	лекції, практичні (семінарські), консультації
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Після вивчення курсу «Управління науковим потенціалом» студенти повинні **знати**: основні поняття та категорії управління персоналом; теоретико-методологічні засади управління персоналом; принципи та методи управління науковим персоналом; джерела набору персоналу в наукову організацію; методи пошуку та залучення кандидатів на вакантні посади; сутність позитивного соціально-психологічного клімату в колективі; особливості проведення оцінювання професійних якостей наукових працівників; сутність та механізм професійного розвитку наукових працівників; особливості ділової культури в системі управління науковим персоналом; форми та джерела матеріального й морального заохочування працівників;

вміти: визначати та обґрунтовувати потребу в наукових кадрах; організувати набір та відбір працівників на посади; складати та аналізувати резюме кандидата на вакантну посаду; проводити співбесіду з кандидатами на вакантні посади в організацію; формувати згуртований науковий колектив та управляти ним; сприяти формуванню гармонійних людських відносин та успішної команди; здійснювати оцінювання персоналу організації; складати та реалізувати план заходів щодо професійного розвитку персоналу організації; оцінювати рівень ефективності наукових працівників за різними показниками; попереджувати виникнення конфліктів та забезпечувати їх задовільне розв'язання; залежно від ситуації обирати найбільш доцільні й ефективні стилі та методи управління. В процесі вивчення дисципліни «Управління науковим потенціалом» студенти мають опанувати наступні **компетентності**:

здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу; здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями; здатність виявляти та вирішувати

проблеми, генерувати нові ідеї; здатність до усної та письмової професійної комунікації англійською мовою; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; здатність розв'язувати поставлені задачі та приймати оптимальні управлінські рішення; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, здатність працювати в команді; здатність працювати автономно; здатність використовувати сучасні комунікаційні технології.

здатність самостійно вчитися, використовуючи здобуті фундаментальні та професійні знання і навички; здатність підвищувати ефективність управління науковими дослідженнями, розробляти і впроваджувати сучасні системи управління науковим персоналом; здатність працювати з людьми, володіння мистецтвом управління людськими ресурсами; здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій управління персоналом у відповідності до міжнародних стандартів; здатність використовувати психологічні технології роботи з персоналом; здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління; здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій управління персоналом; здатність розробляти та впроваджувати інноваційні технології в управлінні науковим персоналом; здатність ініціювати, планувати та управляти змінами в науковій організації для вдосконалення існуючих та розроблення нових систем управління; здатність налагоджувати соціальну взаємодію, співробітництво, попереджати та розв'язувати конфлікти.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Управління науковим потенціалом у системі управління організацією.
2. Методологічні аспекти управління науковим персоналом.
3. Система управління науковим персоналом.
4. Кадрова політика і стратегія управління науковим персоналом організації.
5. Формування наукового колективу організації.
6. Компетентнісний підхід та його використання в управлінні науковим персоналом.
7. Організація набору та відбору наукового персоналу.
8. Оцінювання та мотивація наукового персоналу.
9. Управління розвитком наукового персоналу.

Управління проектами

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3, 4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська/англійська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	політології і державного управління
Інформаційне забезпечення	навчально-методична література, сайти Європейської Комісії, Міністерства економіки України, інші веб-ресурси, інформаційно-комунікаційні ресурси ДВНЗ «УжНУ», система електронного навчання
Форма проведення занять	інтерактивні методики проведення занять через рольові ігри, вправи, застосування методу case study, презентації, розроблення на практиці авторського (колективного) проекту
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Мета навчальної дисципліни – формування знань та навичок про основні принципи, логічно-структурні схеми та технології розробки, реалізації та забезпечення сталості проектів у різних сферах соціально- економічного, просторового та гуманітарного розвитку. Курс побудований за схемою «теорія засвоюється через практику» і передбачає як інтегральний результат розробку слухачами на основі здобутих знань та навичок власного проекту, Дисципліна забезпечує набуття студентами таких компетентностей:

- Здатність аналізувати внутрішні та зовнішні чинники поточного функціонування та розвитку певного об'єкту та/чи системи з метою планування його майбутнього.
- Спроможність визначати та комунікувати з стейкхолдерами певного об'єкту чи системи для реалізації спільних завдань.
- Вміння застосовувати стратегічний та проектний підхід до розвитку різних сфер (об'єкту чи системи).
- Володіння навичками застосування специфічної проектної термінології, схем життєвих циклів проектів, інформаційно-технічних рішень, можливостей спеціалізованих інформаційних ресурсів.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Історія та теорія проектного менеджменту.
2. Методи проектного менеджменту.
3. Обґрунтування доцільності проекту.
4. Планування проекту.
5. Управління реалізацією проекту.
6. Фінансування проекту.
7. Моніторинг та оцінювання проекту.
8. Проектні ризики.

Фешен право (Fashion Law)

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	цивільного права та процесу
Інформаційне забезпечення	технічні засоби: проектор. обладнання: комп'ютер. програмне забезпечення: windows, power point
Форма проведення занять	лекції та семінари
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): здатність до абстрактного та критичного мислення про фешен право; здатність визначення нових перспективних напрямів наукових досліджень у сфері актуальних проблем модної індустрії; здатність кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в сфері модної індустрії, реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності; здатність забезпечення захисту прав інтелектуальної власності та уникнення порушень і підробок у модній індустрії; здатність визначити причини порушення прав людини в модній сфері; розуміння природи правових недоліків та знаходження шляхів їх вирішення для майбутнього розвитку фешен права в Україні.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): правове регулювання діяльності у сфері фешен права, правове регулювання діяльності в індустрії моди, здійснення та охорону прав інтелектуальної власності в індустрії моди, захист прав інтелектуальної власності в індустрії моди.

Тема 1. Поняття модного права.

Тема 2. Модне право і бізнес.

Тема 3. . Модне право в кримінальному праві.

Тема 4. Договірне модне право.

Тема 5. Фешен право та право інтелектуальної власності.

Тема 6. Дизайн моди та права інтелектуальної власності: міжнародна перспектива.

Тема 7. Захист модного права.

Філософія історії

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3, 4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	філософії
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали з дисципліни
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Філософія історії – це один із тематичних розділів філософського знання і певний спосіб філософського міркування. Як складова частина системи філософського знання, філософія історії одночасно є однією з форм історичного пізнання, теоретизацією емпіричних досліджень спеціалістів, що аналізують конкретні історичні події минулого країн і народів.

Головним завданням дисципліни є: осмислення студентами-філософами усєї палітри історичного виміру буття людини.

Визначена мета реалізується шляхом розв'язання наступних завдань: сформувати у студентів основи філософського осмислення історії, ознайомивши їх з головними напрямками й аспектами даної сфери філософського знання; під час практичних занять навчити студентів методам аналізу найвизначніших концепцій філософії історії; розвинути уяву студентів, вміння співставляти різні концепції, методологічні підходи, віднаходити в них спільні та відмінні елементи, вміти витлумачити ці специфічні риси соціальним контекстом, який їх продукував.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Змістовий модуль 1

Тема 1. Предмет філософії історії.

Тема 2. Становлення філософії історії.

Тема 3. Німецька класична філософія історії.

Тема 4. Філософія історії другої половини XIX - початку XX ст. та її критицизм.

Змістовий модуль 2

Тема 1. Постнекласична філософія історії: цивілізаційний підхід.

Тема 2. Сучасна філософія історії.

Тема 3. Постмодерністська критика історичистської раціональності.

Тема 4. Динаміка соціокультурного розвитку.

Тема 5. Сенс історії.

Фінансове право

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3, 4
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	адміністративного, фінансового та інформаційного права
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали, сайт електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): Демонструвати та застосовувати фундаментальні знання і розуміння сучасних правових доктрин, принципів та категорій фінансового права. Визначати сутність, структуру фінансової системи України, а також зв'язки між ланками фінансової системи, шляхи її вдосконалення. Визначати сутність публічних фінансів та їх спрямування у відповідні фонди. Застосовувати знання структури бюджетної системи України, визначати взаємозв'язки між ланками бюджетної системи та шляхи її вдосконалення. Надавати правову оцінку складу фінансового правопорушення та виявляти факти таких правопорушень. Виокремлювати юридично значущі факти й формулювати обґрунтовані правові висновки при застосуванні норм фінансового права. Проаналізувати альтернативи вибору напрямів підвищення ефективності використання публічних фінансів. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів суб'єктів фінансового права. Визначати дефіцит бюджету та знаходити шляхи його подолання. Самостійно знаходити шляхи вдосконалення та підвищення ефективності валютного регулювання з огляду на світовий досвід у цій сфері. Визначати правовий статус та завдання всіх органів фінансового контролю та розмежовувати їх повноваження.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Поняття, предмет та метод фінансового права. Правове регулювання фінансових правовідносин. Фінансова діяльність держави. Фінансова система та її елементи. Фінансовий контроль. Бюджетна система України. Бюджетний процес. Правове регулювання державних доходів. Правові основи державного кредиту. Фінансово-правові аспекти страхування. Правовий режим державних видатків. Правове регулювання фінансового моніторингу. Банківська система України. Правові основи грошових розрахунків. Валютна система і валютне регулювання.

Фінансові основи підприємництва

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	країнська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	фінансів і банківської справи
Інформаційне забезпечення	електронний конспект лекцій, робоча програма, методичні матеріали з навчальної дисципліни, список інформаційних джерел для вивчення дисципліни, перелік індивідуальних завдань, завдання для самостійної роботи студентів
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

За результатами вивчення дисципліни «Фінансові основи підприємництва» здобувачі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зможуть отримати додаткові знання необхідні в усіх сферах діяльності та особистому використанні та будуть:

знати: сутність підприємництва, його функції, значення, принципи; форми і види підприємницької діяльності та їх характеристику; основні кроки підготовки до започаткування власної справи; джерела формування підприємницького капіталу; основні організаційно-правові форми господарювання суб'єктів підприємництва та їх характеристику; порядок їх створення, управління, обсяг прав та відповідальності; основи грошових розрахунків; основи організації фінансової роботи; методологію розробки бізнес-плану; систему оподаткування та кредитування підприємницької діяльності; процедуру припинення підприємницької діяльності.

вміти: складати установчі документи для реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності; визначати величину капіталу, необхідного для початку підприємницької діяльності; проводити грошові розрахунки; розраховувати доходи та витрати підприємницької діяльності; складати бізнес-план, розраховувати та сплачувати податкові та інші обов'язкові платежі.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Економічна природа підприємництва.
2. Функції та правовий статус підприємця.
3. Суб'єкти підприємницької діяльності.
4. Основи бізнес-планування.
5. Організація грошових розрахунків.
6. Організація фінансів суб'єкта підприємництва.
7. Оподаткування підприємницької діяльності.
8. Кредитування підприємницької діяльності.
9. Завершення підприємницької діяльності.

Фінансово-економічна грамотність

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	фінансів і банківської справи
Інформаційне забезпечення	Методичні рекомендації для вивчення дисципліни, робоча програма дисципліни, електронний конспект лекцій, завдання для самостійної роботи студентів, тестові завдання до модульного контролю, інформаційні джерела (навчальні посібники, підручники, наукові статті і публікації), інші інформаційні ресурси (вітчизняні і зарубіжні інформаційні веб-портали)
Форма проведення занять	лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Фінансово-економічна грамотність» студент повинен:

знати: закономірності функціонування національної економіки; роль фінансів в розвитку ринкових відносин; структуру ланок фінансової системи держави та основні взаємозв'язки між ними; засади бюджетного устрою й принципи побудови бюджетної системи; джерела формування доходів бюджету та напрями фінансування видатків; економічну природу податків, їх склад та класифікацію; економічну природу страхування, його функції, правила управління особистими фінансами; зміст фінансової безпеки на національному та індивідуальному рівнях; форми та види фінансового шахрайства;

вміти: аналізувати основні фактори, що впливають на стан економіки; об'єктивно оцінювати економічні процеси, які відбуваються в суспільстві; застосовувати знання з фінансової науки в практичній діяльності; формувати та обґрунтовувати власну думку про стан бюджетної системи; оперувати спеціальними знаннями щодо системи оподаткування; приймати самостійні рішення у сфері банківських операцій; використовувати набуті теоретичні знання при страхуванні від різних ризиків; визначати потреби у фінансових ресурсах, виявляти та аналізувати можливі джерела їх надходження; складати індивідуальний фінансовий план, підбирати фінансові інструменти для задоволення особистих потреб у коштах; виявляти загрози і небезпеки фінансової діяльності; уникати шахрайства при здійсненні фінансової діяльності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема № 1. Економічні системи: сутність, властивості та типи. Особливості трансформаційних процесів в економічних системах. /

Тема № 2. Основні показники функціонування національної економіки.

Тема № 3. Роль держави у змішаній економіці. Економічна політика та її основні види.

Тема № 4. Бюджет та податкові фінанси.

Тема № 5. Страхування як складова фінансової системи України. Базові засади вітчизняної системи соціального страхування. /

Тема № 6. Основні види фінансових послуг та принципи функціонування ринку фінансових послуг. /

Тема № 7. Базові концепції фінансової грамотності. Основи управління власними фінансами. /

Формування стратегічного планування в адміністративно-територіальних одиницях

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	геодезії, землеустрою та геоінформатики
Інформаційне забезпечення	система електронного навчання Moodle, електронний репозитарій ДВНЗ «УжНУ», дидактичні матеріали, мультимедійні апарати, стенди, моделі, офісні додатки та сервіс Google Meet
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- здатність планувати та управляти часом;
- здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології;
- здатність працювати в команді.

Короткий зміст дисципліни (перелік тем):

Модуль 1. Тема 1. Інноваційні підходи в залученні громади до процесів планування місцевого розвитку територіальних громад.

Тема 2. Діагностика стану територіальної громади як основа планування її розвитку.

Модуль 2. Тема 3. Стратегічне планування розвитку громади.

Тема 4. Механізм реалізації стратегії місцевого розвитку.

Тема 5. Інструменти економічного розвитку громад в умовах поствоєнної відбудови України.

Тема 6. Планування просторового розвитку.

Тема 7. Моніторинг та оцінювання в стратегічному плануванні.

Тема 8. Успішні практики формування та реалізації стратегічних планів в Україні.

Хімія довкілля

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік навчання)	2
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	базові знання хімії
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	неорганічної хімії
Інформаційне забезпечення	тексти лекцій, презентації, посилання на літературу та інтернет-ресурси, методичні розробки до виконання лабораторних робіт на сайті електронного навчання УжНУ
Форма проведення занять	лекції, лабораторні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності)

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач буде ознайомлений з поширеністю та формами знаходження хімічних елементів у природі; хімічними перетвореннями, які відбуваються у довкіллі (у всіх геосферах Землі), в тому числі під впливом людської діяльності; джерела надходження та міграцію хімічних речовин в земних оболонках, їх трансформацію, взаємодію між собою. На основі одержаних відомостей здобувач отримує вміння оцінювати закономірності розподілу різноманітних за формою хімічних речовин, вплив різних факторів на перерозподіл речовини у природі, міграційну здатність тих чи інших елементів за даних умов, та практичні навички по встановленню характеристик природних об'єктів.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем)

Поширеність та форми знаходження хімічних елементів у навколишньому середовищі.

Хімія геосфер (атмосфери, гідросфери, твердої оболонки Землі).

Міграція хімічної речовини в геосферах Землі (фактори міграції, глобальні та біогеохімічні цикли).

Цивільний захист та екологічне право

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ECTS
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	безпека життєдіяльності, загальні знання з правознавства (шкільна програма)
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	генетики, фізіології рослин і мікробіології
Інформаційне забезпечення	презентації, сайт електронного навчання
Форма проведення занять	лекція, лекція-бесіда, колоквиум, семінар
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою викладання навчальної дисципліни є формування у слухачів сучасних теоретичних і практичних знань, умінь та навичок щодо управління в умовах надзвичайних ситуацій, а також розробки та впровадження в практичну діяльність управлінських рішень по запобіганню та подоланню надзвичайних ситуацій природного й техногенного характеру, обґрунтування та формування державної політики захисту населення і територій.

Основними завданнями дисципліни є: вивчення методологічних основ із питань цивільного захисту, розкриття процесів управління в умовах надзвичайних ситуацій.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми слухачі повинні:

- **знати:** функції та структуру системи цивільного захисту населення та територій; термінологію, основні поняття, які використовуються в процесі підготовки і впровадження управлінських рішень в умовах надзвичайних ситуацій; особливості запобігання, методика прогнозування, виникнення і розвитку надзвичайних ситуацій та специфіку управління при їх ліквідації;

- **уміти:** приймати рішення та здійснювати управління державними структурами в галузі цивільного захисту населення та територій.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Нормативно-правові засади цивільного захисту в Україні.

Тема 2. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій.

Тема 3. Медичний, біологічний і психологічний захист населення.

Тема 4. Основи проведення рятувальних та інших невідкладних робіт. Організація цивільного захисту лікувального закладу.

Цифрова та медіаграмотність

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	журналістики
Інформаційне забезпечення	обладнання телерадіостудії, мультимедійне обладнання
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

формування комплексу загальних та спеціальних компетентностей, необхідних для формування у студентської молоді механізму критичного мислення та корегування інформації, отриманої через різні види ЗМІ, відпрацювання особистісної системи ціннісних орієнтацій та формування умінь інтерпретації інформації, розуміння її суті, адресної спрямованості, мети інформування.

створення ефективного механізму критичного осмислення і корегування інформації, отриманої через засоби масової інформації, відпрацювання особистісної системи ціннісних орієнтацій та формування умінь інтерпретувати інформацію, розуміти її суть, адресну спрямованість, мету інформування, викриття прихованого значення мають усунути негативний вплив на свідомість громадян, особливо учнівської та студентської молоді.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Інформація та мас-медіа. Місце медіа та інформації у сучасному світі. Масмедіа, комунікація, журналістика, медіатекст. Поняття «медіаосвіти» і «медіаграмотності».

Тема 2. Різновиди медіа Преса, фото, реклама. Радіо, кіно, телебачення. Інтернет, мобільний зв'язок. Свобода мас-медіа як важливий показник демократичності суспільства.

Тема 3. Загальні тенденції в сфері нових медіа Усвідомлене медіаспоживання.

Тема 4. Процес відбору новин. Носії і платформи нових медіа, їх характеристики (мобільність, мультимедійність, конвергентність, інтерактивність).

Тема 5. Засоби комунікації в інтернеті: соціальні мережі, форуми, чати. Історія, вплив, аналіз позитивних та негативних факторів використання. Поняття блогу та блоггової журналістики (публіцистики). Онлайн-журналістика. Безпека та етика поведінки у мережі. Специфічна мова інтернет-середовища.

Тема 6. Маніпулятивні можливості мас-медіа, профілактика маніпулятивних технологій мас-медіа. Технології підсвідомого впливу ЗМІ. Пропаганда. Контрпропаганда.

Тема 7. Критичне сприйняття та протидія маніпуляціям мас-медіа Фейк як один з механізмів інформаційної маніпуляції Критичний аналіз медіа текстів – основа медіаграмотності. Складові аналізу медіатексту: «категорія», «агентство», «технології», «мова», «аудиторія», «репрезентація».

Цифровізація бізнесу

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	базові знання по використанню ПК
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	економіки, підприємництва та торгівлі
Інформаційне забезпечення	робоча програма, методичні матеріали з навчальної дисципліни, підручники, навчальні посібники, сучасні інформаційні системи і технології, пакети прикладних програм, онлайн-сервіси і додатки
Форма проведення занять	лекції, лабораторні роботи
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою вивчення навчальної дисципліни «Цифровізація бізнесу» є формування у майбутніх фахівців теоретичних знань та практичних навичок і вмінь у сфері підготовки підприємства та бізнесу до переходу на цифрову трансформацію їх діяльності на макро- та мікрорівнях та практики управління суб'єктами у новітніх умовах застосування сучасних інформаційних систем та технологій, програмних засобів та онлайн-сервісів і додатків.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

- **знати:** основні теоретичні та організаційні аспекти діяльності різних суб'єктів; методи управління IT-проектами; особливості цифрової трансформації бізнесу; методи вибору та обґрунтування вибору цифрових технологій при здійсненні різного роду діяльності;
- **вміти:** обґрунтовувати доцільність використання цифрових технологій у бізнесі; формувати та презентувати проекти IT-сфери; використовувати цифрові технології у суспільно-економічній діяльності; використовувати цифрові тренди підвищення конкурентоспроможності бізнесу.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Теоретичні основи формування цифровізації бізнесу; розвиток електронного бізнесу; використання цифрових технологій, платформ онлайн-сервісів та додатків, сучасних інформаційних систем та технологій у бізнесі; хмарні інструменти зберігання (Dropbox, Microsoft Share Point, Evernote), CRM-системи (SendPulse CRM, Snov.io CRM, Keepin CRM, Asteril CRM, Onebox CRM тощо); економічні аспекти проектів у сфері IT: додатки Trello, Asana, Tripit.; графічні онлайн-сервіси та сервіси роботи з текстом; розробка WEB-додатків до бізнесу.

Шерингова економіка

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	основи економічних знань (рівень середньої школи)
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	міжнародних економічних відносин
Інформаційне забезпечення	силабус дисципліни, електронні лекції, презентації, методичні рекомендації до самостійної роботи та практичних занять
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття, консультації
Форма семестрового контролю	залік

Дисципліна спрямована на здобуття студентами знань щодо розвитку нового модного тренду глобальної економіки, на основі якого формується сучасна модель споживання.

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Вміння відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

Прагнення до збереження навколишнього середовища.

Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Навички міжособистісної взаємодії.

Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

Здатність розробляти та управляти проектами.

Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Економіка сталого розвитку та її значення у сучасному світовому господарстві.
2. Шеринг та шерингова економіка: сутність та передумови формування.
3. Шерингові Інтернет-платформи як основні суб'єкти шерингової економіки.
4. Тренди розвитку шерингової економіки.
5. Цифрова трансформація міжнародного бізнесу.
6. Бізнес – моделі в умовах шерингу.
7. Шерингова економіка та розвиток ІТ.
8. Шеринг – технології в освіті.
9. Шерингова економіка в умовах глобальних викликів.
10. Шерингова економіка в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку.

Юридична англійська мова

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	англійська
Передумови для вивчення дисципліни	опанування здобувачами вищої освіти навчальної дисципліни «Іноземна мова»
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	прикладної лінгвістики
Інформаційне забезпечення	підручники, навчальні посібники, мультимедійні аудіо- та відеоматеріали, онлайн ресурси, електронні підручники, електронні курси, електронні словники, навчально-методичні матеріали з дисципліни
Форма проведення занять	практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати (знання, уміння та інші компетентності):

Курс «Юридична англійська мова» повинен забезпечити розвиток загальної іншомовної комунікативної компетенції і професійно-орієнтованої іншомовної комунікативної компетенції студентів та закласти основу для подальшого самостійного удосконалення володіння іноземною мовою. Головна **мета** навчання - формування в студентів комунікативної компетенції, базою для якої є комунікативні вміння, сформовані на основі мовних знань і навичок.

Основними комунікативними вміннями є: уміння здійснювати усно-мовленнєве спілкування (у монологічній і діалогічній формах); уміння розуміти зі слуху зміст автентичних текстів; уміння читати й розуміти автентичні тексти різних жанрів з різним рівнем розуміння змісту, розглядаючи їх як джерело різноманітної інформації і як засіб оволодіння нею.

Завдання курсу: формування навичок читання та розуміння фахових текстів (юридичної тематики); збагачення словникового запасу фаховою термінологією; вивчення основних граматичних явищ, характерних для професійного спілкування; розвиток навичок усного монологічного та діалогічного мовлення; вироблення навичок реферування текстів професійного спрямування англійською мовою; формування умінь творчо працювати з текстом: аналізувати через призму міжкультурної взаємодії, формулювати власну думку щодо прочитаного тексту; оволодіння правилами мовленнєвого етикету; засвоєння системи понять фахової мови (юридичного спрямування); набуття навичок розуміти текст без перекладу; вироблення умінь анотувати інформацію.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем).

Поняття права. Історія правової думки.

Види юридичних професій. Юридичні професії в Україні, Великій Британії, США.

Злочин. Види злочинів. Покарання, види покарань. Мораль і правосуддя.

Демократія. Права людини. Право на свободу слова. Вибори.

Категорії міжнародного права.

Міжнародне право та національне право.

Міжнародні відносини. Міжнародні організації.

ООН. Європейський Союз. НАТО. СОТ. ВООЗ.

Якість та безпека харчових продуктів

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	весняний
Обсяг дисциплін у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	базові знання хімії
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	аналітичної хімії
Інформаційне забезпечення	підручники, навчально-методичні видання, конспект лекцій, презентації, тестові завдання, тощо.
Форма проведення занять	лекції, лабораторні
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: Фізіологічні аспекти хімії харчових речовин. Схеми процесів перетравлювання макронутрієнтів. Теорії і концепції харчування. Принципи раціонального харчування. Теоретичні основи та можливості практичного використання методів аналітичного контролю для оцінки якості продовольчої сировини і продуктів харчування. Нормативно-технічну документацію, яка регламентує вимоги до якості харчових продуктів і сировини. Вимоги до якості харчових продуктів і сировини. Методи визначення фізико-хімічних, органолептичних, хіміко-токсикологічних показників якості харчових продуктів і продовольчої сировини.

вміти: розробляти рекомендації для здорового харчування закладів сфери обслуговування. Провести оцінку якості харчової продукції. Вибрати найбільш практично прийнятний метод аналітичного контролю для вирішення конкретного завдання. Проводити відбір проб продуктів харчування з врахуванням особливостей досліджуваних зразків. Виконувати визначення індивідуальних показників якості харчових продуктів закладів громадського харчування.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Розуміння факторів нормального функціонування організму людини.

Тема 2. Закон України про якість та безпеку харчових продуктів і продовольчої сировини.

Тема 3. Класифікація показників якості продуктів харчування.

Тема 4. Визначення органолептичних показників якості харчових продуктів.

Тема 5. Визначення фізико-хімічних показників якості харчових продуктів.

Тема 6. Визначення радіонуклідів у харчових продуктах і сировині.

Тема 7. Визначення хіміко-токсикологічних показників у деяких харчових продуктах.

Тема 8. Роль тест-методів аналізу для контролю якості продуктів харчування.

Тема 9. Особливості контролю та методи контролю якості готових блюд у закладах громадського харчування.

Тема 10. Формування хімічного складу харчового продукту.

Тема 11. Сучасні концепції здорового та раціонального харчування.

Civic Culture

Level of higher education	the first (bachelor's) level
Course (year) of study	3,4
Semester	second semester
Course credit	3 credits ECTS
Language of teaching	English
Prerequisites for studying discipline	List of disciplines studied earlier: "History of Ukraine", "Jurisprudence", "General Psychology", "Sociology", "Pedagogy", "Philosophy"
The department that provides teaching discipline	Department of Political science and Public Administration
Information support	Textbooks and manuals on civic and political culture, the basics of civic education, the foundations of democracy, the basics of human rights, national and international regulations, educational films, including the films on human rights, documentaries and others.
Form of classes	Lecture, lecture-conversation, colloquium, seminar.
Form of semester control	Test

Key learning outcomes (knowledge, skills and other competencies):

The purpose of the discipline is the formation of civic competence of higher education students, which will ensure their active citizenship position, the ability to responsibly exercise their rights and responsibilities in the society.

Tasks of the discipline:

- 1) the formation of civic consciousness in applicants for higher education, which is focused on democratic values, a sense of belonging to own people, to common historical, political and cultural values of the Ukrainian state;
- 2) the formation of respect for human dignity and respect for human rights, democratic values, the rule of law, justice, impartiality, and equality in the society;
- 3) formation of tolerance, inclusion and respect for ethnic and cultural diversity, different views, religions and customs, the ability to find common ground with other people in order to achieve socially significant goals;
- 4) formation of knowledge and skills to build social partnerships in solving social problems;
- 5) development of political, legal, economic, social, cultural, information literacy of applicants for higher education, flexibility and adaptability, sociability, willingness to cooperate, ability to resolve conflicts and prevent discrimination;
- 6) ensuring the purposeful preparation of applicants for higher education to function in the system of social relations of the multicultural world, globalization, social interaction and active, responsible civic participation in the social activities.

Formation of a holistic civic worldview of applicants for higher education and their acquisition of integrative knowledge:

- moral and ethical: personal awareness of social values, civic ideals, the formation of ethical norms of behavior, moral qualities, civic responsibility, civic identity;
- political and legal: the acquisition of knowledge about human rights, freedoms and mechanisms for their implementation, ways of socio-political participation; understanding of civic duty, political events and social processes;
- economic: the formation of knowledge about the economy in the daily life of the family, local community, Ukrainian society and the development of key economic competencies of the citizen;
- globalization: understanding of modern challenges of globalization and goals of sustainable development, awareness of their relevance, development of personal responsibility for the state of the natural and social environment;
- informational: development of abilities to search, process, use and check information, ability of critical analysis of various information and creation of own media messages;
- intercultural: mastering a set of abilities necessary for life in a multicultural society on the basis of tolerance, social sensitivity; fostering a culture of social relations and effective communication.

The discipline “Civic Culture” is aimed at the formation of civic competence of applicants for higher education, in particular:

- social and communicative: skills and abilities to communicate and establish constructive relations between people, skills of dialogue and public discussion of social problems;
  - information: the ability to think critically; skills of search, analysis and evaluation of information, critical evaluation of messages in the media, based on the analysis of sources, social situation;
  - social dialogue – the ability to resolve social contradictions; formation of an attitude to tolerant conflict resolution;
  - responsible social choice and decision-making – readiness to make an informed decision on the basis of a conscious and balanced choice;
  - civic participation: setting for responsible social activities; skills of participation in social and political processes.
- The discipline is aimed at the formation and development of the following skills:
- to think critically, to identify the problem and see the ways to solve it;
  - to analyze different sources of information and to prove own opinion with argumentation;
  - to lead a constructive dialogue, to cooperate with the others, to find a compromise, to respect the opinion of the others, to show tolerance, empathy;
  - to exercise and to protect own civil rights / responsibilities, to help other people to protect their civil rights.

Summary of the subject (to be studied, list of topics):

The main (basic) definitions of the discipline are: human, person, citizen, human rights, rule of law, inclusion, civil society, community, civic participation, democracy, state, responsibility.

Topics of the discipline:

Topic 1. Human, person and personality. Personality and its identity. Civic identity. Variable nature of identity. Personal dignity. Self-realization and development. Life values and priorities. Active civil position.

Topic 2. Human rights and freedoms. Citizens' rights and responsibilities. Human dignity as the basis of natural law. Fundamental human rights and freedoms. The relationship “man – state”. Civil rights and responsibilities.

Topic 3. The place and role of man and citizen in the socio-cultural space. The concept of society. Social structure of society. Social cohesion, solidarity and responsibility. Social values. Social (gender, ethnic, confessional, etc.) diversity. The role of communication in the life of human and society.

Topic 4. Democratic society and its values. The origin and content of democracy. Values of democracy. Democratic institutions. The Constitution and its purpose. Legislative, executive and judicial powers in democratic countries. Principles of suffrage. Stages of the election process. The role of political parties in the development of democracy. Legal status of political parties in Ukraine. Activities and influence of political parties on democracy. NGOs: legal status, activities and influence on democracy.

Topic 5. Community and civil society. The concept of community. The role of the community in the life of man, society, state. Realization and protection of the community’s rights and legitimate interests. The influence of citizens on solving the community problems. The concept of civil society. Functions of civil society. The role of citizens in the formation and functioning of civil society. Civil society and the rule of law.

Topic 6. Civic participation. The concept of civic participation. The role of the citizen in the democratization of society. Culture of citizenship. Active civil position.

Topic 7. Communication, information and democracy. The role of information and media in the modern world. The influence of the media on the formation of public opinion and one’s own position. Freedom of speech. Manipulative influence of the media. Critical perception and counteraction to mass media manipulations.

Topic 8. Interaction between the citizens and the state in achieving public welfare. Economic needs and benefits. Sustainability. State budget, taxes, areas of expenditure. Causes and consequences of corruption in economics and politics. Ways to overcome corruption.

Topic 9. Stereotypes, prejudices and discrimination. Conflicts. The concept of stereotypes and prejudices. The definition of discrimination. The main forms and manifestations of discrimination. Tolerance and inclusion. The concept of conflict and its types. Stages of conflict. Ways to overcome conflicts. Consensus and compromise.

Topic 10. Integration and globalization. The definitions of integration and globalization. The impact of globalization processes on man and society. Origins and process of European integration. Migration processes. Types and forms of modern migration. Challenges of the modern world. Ukraine’s participation in the UN, OSCE, Council of Europe, WTO, etc. Ukraine’s European choice. EU-Ukraine Association Agreement.

English for Global Explorers

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	англійська
Передумови для вивчення дисципліни	готовність вивчати та розуміти різні культури та їхні особливості; знання словникового запасу для повсякденного спілкування під час подорожей до інших країн.
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	іноземних мов
Інформаційне забезпечення	комп'ютер, мультимедійні презентації, відеоматеріали, аудіо записи тощо
Форма проведення занять	практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

формування у студентів іншомовної комунікативної компетентності у сферах загальнопобутового спілкування під час подорожей в усній і письмовій формах у процесі навчання, виховання, освіти і розвитку особистості студента; набуття студентами мовних, лінгвокраїнознавчих і культурологічно орієнтованих знань; здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; здатність до адаптації та дії в новій ситуації; здатність до міжособистісної взаємодії; здатність спілкуватись іноземною мовою; здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел; формування системи мовленнєвих умінь з говоріння, читання, письма та аудіювання.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Travelling Promoting Learning and Education.

Means of Transport.

Navigating Global Cities and Streets. Giving Directions.

Social Norms and Cultural Expectations.

Airport Insights. A Guide for Travellers.

Language Challenges at the Airport.

Accommodation. At the Hotel.

Exploring World. Heritage Sites.

Food and Drinks.

The Art of Shopping.

Emergencies. Stress and Fun brought by Travelling.

Sharing your Travel Stories in English.

History of Philosophy

(крім спеціальностей, для яких дисципліна є нормативною)

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	англійська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	філософії
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали дисципліни 3
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Key learning outcomes (knowledge, skills and other competencies):

Philosophy begins in the human's experience of reality, being the most ancient of all intellectual disciplines; philosophy is the mother of the human and natural sciences. As the love of wisdom, Philosophy is more than just knowledge, seeking to open its students' minds to critically become aware of illusions, fraudulent claims, and flawed reasoning. Philosophy attempts to explore wisdom in world' intellectual traditions, making ourselves relevant to the changing socio-cultural environment of our continent.

The *aim* of the course «History of Philosophy» is to give students a complete understanding of the peculiarity of philosophical knowledge, the specifics of solving philosophical problems. The course introduces us to the great thinkers and their ideas, starting with Plato, Aristotle and the other founders of Western thought; thousand years of medieval philosophy; rich intellectual legacy of Christian thinkers like Augustine, Aquinas; great works of Descartes, Hobbes, Locke, Leibniz, Spinoza and Kant, which remain essential reading today; in the nineteenth and twentieth centuries, Hegel, Mill, Nietzsche, Freud and Wittgenstein again transformed the way we see the world.

The basic idea of the course is to reveal the creative role of philosophy in contemporary culture and to substantiate the need of philosophical knowledge for students. Today philosophical thought is applied to almost every component of life, from science to warfare, politics to artificial intelligence. There are certain themes which have been constant concerns of philosophy since its early beginnings: the fundamental questions of what exists and how we can know about it; the nature of humanity, the mind, truth, and meaning; the place of God in the universe; how we should live and how society should be ordered.

According to the requirements of the discipline standard, students acquire the following competencies:

Integral: ability to solve complex specialized tasks and practical issues in the field of philosophy and humanities or in the learning process, which is characterized by complexity and uncertainty of conditions and involves the application of philosophical theories and methods.

General: ability to think abstractly, analyze and synthesize; ability to learn and master modern knowledge; ability to apply knowledge in practical situations; ability to work in a team; interpersonal skills; ability to communicate in a foreign language; ability to act socially responsibly and consciously; ability to act on ethical considerations.

Professional: ability to use knowledge about the development of basic philosophical ideas, teachings and trends in professional activities; ability to analyze modern philosophical problems and teachings; ability to realize the multiplicative nature of European cooperation based on knowledge of the historical and philosophical heritage.

Brief content of the discipline (what will be studied, list of topics):

Content Module 1. Introduction to the history of philosophy. The history of Ancient philosophy, Medieval philosophy and the Renaissance.

Topic 1. The history of philosophy, its importance in the development of civilization and culture. Historical and philosophical concepts.

Topic 2. Ancient Eastern Philosophy.

Topic 3. Ancient Greek Philosophy.

Topic 4. Medieval Philosophy.

Topic 5. Renaissance philosophy.

Content Module 2. The Rise of Modern Philosophy.

Topic 6. Early Modern Philosophy.

Topic 7. Philosophy of Enlightenment.

Topic 8. Classical German Philosophy.

Topic 9. Modern Western Philosophy (the second half of the XIX–XX cc.)

PR-технології

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту
Інформаційне забезпечення	підручники, посібники, сайт електронного навчання
Форма проведення занять	лекційні та семінарські заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Студенти повинні:

знати: сутність та сучасний стан розвитку зв'язків з громадськістю в умовах конкуренції; специфічні особливості технологій зв'язків з громадськістю та переваги, створювані на основі їх використання; характерні особливості зв'язків з громадськістю як системи; сутність експертних методів дослідження, застосовуваних у сфері зв'язків з громадськістю; значення і місце зв'язків з громадськістю у системі соціальних технологій; методику розробки PR-технології; методику розробки PR-замовлення; особливості організації PR-Роботи; небезпеки і проблеми маніпулювання суспільною свідомістю.

вміти:

- визначати особливості технологій зв'язків з громадськістю;
- застосовувати експертний метод дослідження;
- будувати алгоритм розробки PR-технології
- розробляти PR-замовлення та планувати заходи в сфері зв'язків з громадськістю;
- визначати ресурси діяльності у сфері зв'язків з громадськістю та виконувати документальне оформлення цієї діяльності;
- застосовувати основи правової підтримки зв'язків з громадськістю;
- встановлювати раціональні межі (границі) керування зв'язками з громадськістю та маніпуляцією суспільною свідомістю.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Сутність та сучасний стан розвитку PR-технологій у менеджменті та адмініструванні.

Тема 2. Формування системи зв'язку PR-технології в менеджменті.

Тема 3. Розробка PR-замовлення у менеджменті та адмініструванні.

Тема 4. PR-планування у менеджменті та адмініструванні.

Тема 5. Організація PR- діяльності у менеджменті та адмініструванні.

Тема 6. Правове регулювання та оцінка PR- діяльності у менеджменті та адмініструванні.

Тема 7. Комунікаційні технології в менеджменті та адмініструванні.

Тема 8. Управління іміджем та репутацією у менеджменті і адмініструванні.

Тема 9. Формування концепції бренду через PR- канали у менеджменті та адмініструванні.

Тема 10. Антикризові PR-технології. Програмні дії та комунікація в умовах кризової ситуації у системі менеджменту та адміністрування.

PR у професійній діяльності

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	журналістики
Інформаційне забезпечення	робоча програма, навчальні посібники, сайт електронного навчання ДВНЗ «УжНУ», презентаційні матеріали лекційного курсу, тести на платформі Google Form, Moodle, Kahoot, вебресурси до тем тощо.
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення дисципліни студенти опанують ключові знання та навички зі сфери публік релейшнз, особливості використання PR в різних професійних сферах діяльності та в просуванні власного іміджу, методику розробки та втілення усіх етапів PR-кампанії, використання найефективніших PR-інструментів для успішного результату.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Паблік релейшнз як суспільне явище. Сутність публік релейшнз та його види. Принципи та функції публік релейшнз. З історії розвитку публік релейшнз як сфери професійної діяльності. Використання PR у різних галузях суспільного життя. Паблік релейшнз у системі менеджменту та маркетингу. Аудиторія публік релейшнз та комунікативний вплив на неї. Методи вивчення громадської думки. Інструментарій публік релейшнз та його класифікація. Основні засоби реалізації завдань PR. PR-кампанія та її організація. Планування в PR. Політичні публік релейшнз. Формування іміджу в сфері PR. Антикризовий PR та його складові.

Smart громади

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3, 4
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	базові знання по використанню ПК
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	економіки, підприємництва та торгівлі
Інформаційне забезпечення	робоча програма, методичні матеріали з навчальної дисципліни, підручники, навчальні посібники, сучасні інформаційні системи і технології, пакети прикладних програм, онлайн-сервіси і додатки.
Форма проведення занять	лекції, лабораторні роботи, самостійна робота
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою навчальної дисципліни «Smart громади» є формування у студентів сучасних теоретичних і практичних знань, умінь і навичок щодо сучасних тенденцій розвитку розумних міст, ідентифікації викликів та загроз при запровадженні різноманітних розумних технологій.

Очікувані результати навчання: уміти організувати та брати участь у волонтерських/культурно-освітніх проектах, спрямованих на формування активної громадянської позиції, використовуючи технології інтернет-речей; знання основних складових та напрямів розвитку розумних міст; уміння здійснювати пошук та узагальнення інформації з питань розвитку розумних міст, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції; уміння визначати актуальну проблему розвитку розумних міст, провести її дослідження з урахуванням зарубіжного досвіду.

Передбачається набуття наступних компетентностей: уміння приймати рішення щодо розвитку розумного міста, визначати напрями розвитку розумного міста, орієнтуватися в різноманітних технологіях та інструментах розумного міста, належним чином реагувати на виклики та загрози при впровадженні різноманітних розумних технологій, уміння працювати в команд

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Управління громадою у цифрову епоху.

Тема 2. Цифрова система даних громади.

Тема 3. Аналітичні рішення для моделювання і планування розвитку громади.

Тема 4. Програмно-цільовий метод бюджетування розвитку громади.

Тема 5. Цифрові технології управління активами громади.

Тема 6. Сучасні підходи до планування розвитку території, забудови громади, залучення інвестицій.

SMM: специфіка ведення бренд-акаунтів та lifestyle блогів у соцмережах – маркетингові кампанії, storytelling, SMM-дизайн

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2, 3
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	журналістики
Інформаційне забезпечення	обладнання телерадіостудії, мультимедійне обладнання
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Актуальні навички ведення бренд-акаунтів та lifestyle блогів. Володіння інструментами впливу на аудиторію та керування увагою. Розробка маркетинг-кампаній для брендів у соцмережах, уміння створювати грамотний SMM-дизайн. Підбір Tone of Voice бренду та архетипу.

Студент володітиме навичками планування контенту: рубрикація акаунту, створення контент-плану у мобільних застосунках, організація роботи у соцмережах у програмі Asana.

Уміння створювати контент експертний, розважальний, «для продажу». Розуміння специфіки «холодна та тепла аудиторія» та інструменти взаємодії на них.

Студент зможе створити контент для сторітелінгу та знатиме як робити Call to Action. Володітиме написанням текстів, що продають за популярними моделями – AIDA, ODC, PMPHS.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Тренди в SMM – актуальні зміни у веденні соцмереж та SMM-дизайн. Аналіз цільової аудиторії. Як аналізувати конкурентів? Портрет Buyer-Persona.

Тема 2. Розуміння воронки продажів. Поняття Ton of Voice, архетип бренду/lifestyle блогу в SMM. Принципи оформлення «шапки» профілю.

Тема 3. Розробка стилістики бренд-сторінки: кольористика, типографічний підбір, дизайн-розподіл рубрик в акаунті, айдендика. Розробка стильових мемів бренду. Використання технології гуморизації.

Тема 4. Складові ефективної стратегії бренду.

Тема 5. Поняття «прогрів холодної та теплої» аудиторії. Принципи створення контент плану.

Тема 6. Маркетингова кампанія у соцмережах. Написання тексту, що продає за найпопулярнішими моделями: AIDA, ODC, PMPHS.

Тема 7. Створення storytell: для брендів та lifestyle блогів. Поняття «охоплення аудиторії». Інструменти спонукання підписників коментувати дописи.

Тема 8. Характеристика та сегментація аудиторії – «бумери», «зумери», «міленіали», покоління Z та X.

Тема 9. Розробка рекламної кампанії для різного сегмента аудиторії: феномен UGC, тригерна реклама, мем-реклама.

Тема 10. Корисні нейромережі та програми для роботи в SMM.

Дисципліни для вибору здобувачами вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти

Аналітична хімія при оцінці медикаментозного лікування

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік навчання)	1
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	базові знання хімії
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	аналітичної хімії
Інформаційне забезпечення	тексти лекцій, презентації, посилання на літературу та інтернет-ресурси, методичні розробки до виконання лабораторних робіт на сайті електронного навчання УжНУ e-learn.uzhnu.edu.ua
Форма проведення занять	лекції, практичні/лабораторні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності)

Метою вивчення навчальної дисципліни «Аналітична хімія при оцінці медикаментозного лікування» є ознайомлення і засвоєння основних принципів, можливостей, досягнень та перспектив розвитку методів аналітичної хімії у напрямку клінічного, фармацевтичного аналізу, а також аналізу довкілля стосовно забруднень відходами фармпрепаратів.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем)

Біоаналітична хімія – предмет, завдання, методи. Терапевтичний моніторинг лікарських засобів. Основні об'єкти та аналіти-пробопідготовка. Екстракційні методи виділення діючих речовин. Фактори, які впливають на ступінь вилучення речовин. Методи моніторингу та контролю діючих речовин ЛЗ та біомаркерів. Інвазивні та неінвазивні методи. Молекулярні зонди та хемосенсиори у клітинній діагностиці. Тест-методи хімічного та біохімічного аналізу. Методи оптичної спектроскопії у контролі за вмістом фізіологічно-активних речовин. Хроматографічні методи у медицині та фармації. Мас-спектрометрія та комбіновані методи лабораторної діагностики. Визначення індивідуальних лікарських засобів у біологічних тканинах та рідинах, аналіз високотоксичних речовин (токсинів).

Англійська мова для професійної комунікації
(у сфері інформаційних технологій)

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	англійська
Передумови для вивчення дисципліни	Англійська мова в ІТ
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	теорії та практики перекладу
Інформаційне забезпечення	силабус, навчально-методична література, фахова навчальна література, список інформаційних джерел для вивчення дисципліни, перелік індивідуальних завдань, завдання для самостійної роботи студентів, система електронного навчання Moodle, Canvas
Форма проведення занять	практичні заняття, самостійна робота
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Практична мета курсу «Англійська мова для професійної комунікації» (у сфері інформаційних технологій) полягає у формуванні в магістрів загальних та професійно-орієнтованих комунікативних мовленнєвих компетенцій (лінгвістичної, соціолінгвістичної і прагматичної) для забезпечення їх ефективного спілкування в академічному та професійному середовищі на рівні, що відповідає С1 згідно Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти.

Завдання курсу – формувати у студентів рецептивні і продуктивні уміння і навички через такі види мовленнєвої діяльності, як аудіювання, читання, говоріння (монологічне та діалогічне мовлення), письмо. Завдання курсу передбачають, що студенти можуть резюмувати довгі, складні фахові тексти, комунікувати під час практичних занять на теми своєї сфери інтересів та майбутньої професії, чітко та структуровано викладати свою точку зору, наводити відповідні приклади на надавати логічні висновки як усно, так і письмово.

Загальні компетентності:

- здатність до самонавчання, пошуку, оброблення та аналізу фахової інформації з різних джерел;
- міжособистісні навички та вміння, здатність до наукової комунікації іноземною мовою;
- здатність здійснювати науково-дослідну діяльність.

Фахові компетентності включають здатність пропонувати практичні рішення за фахом іноземною мовою.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Теми: «Інформаційні системи», «Системи управління базами даних», «Комп'ютерні мережі», «Мережеве обладнання», «Кібербезпека», «Криптологія в інформаційній сфері», «Електронна комерція», «Хмарні технології», «Презентація власного проекту», «Робота у команді», «Системи штучного інтелекту».

Арткритика

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	української літератури
Інформаційне забезпечення	робоча програма дисципліни; підручники; навчально-методичні посібники; матеріали на базі Наукової бібліотеки УжНУ, ЗОНУБ ім. Ф. Потушняка, інших бібліотек області, сервіси Google; інтернет-ресурси
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- здатність до усвідомлення національно-світоглядного, художньо-виховного, творчо-розвивального потенціалу художньої критики, уміння враховувати національні, етнічні, регіональні особливості в процесі навчання, формувати національно свідому особистість, здатну на власну національну самоідентифікацію.
- здатність застосовувати знання із художньої критики в професійній діяльності;
- здатність володіти критичним мисленням, творчо використовувати знання із розвитку арткритики в процесі розв’язання соціальних і професійних завдань.
- здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу, вироблення власної дослідницької стратегії й реалізації її в професійній діяльності.
- здатність дотримуватись принципів академічної доброчесності;
- уміння володіти культурою мислення, логічно, аргументовано будувати усне й письмове висловлення щодо різних явищ мистецького, передусім літературного життя;
- здатність здійснювати критичний аналіз мистецьких явищ, визначати специфіку творчої манери митців різного спрямування.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Вступ. Поняття арткритики. Теоретичні засади вивчення арткритики.
- Тема 2. Історія розвитку арткритики.
- Тема 3. Українська арткритика. Представники.
- Тема 4. Проблеми і завдання художньої критики у мистецькому процесі XXI століття.
- Тема 5. Твори сучасного мистецтва й методика арткритичного аналізу.
- Тема 6. Сучасний критик та його компетентності.
- Тема 7. Жанри арткритики. Техніка й прийоми арткритики.
- Тема 8. Творча особистість як об’єкт критичного аналізу. Творчий портрет.
- Тема 9. Сучасні інформаційні ресурси з арткритики.
- Тема 10. Створення власної арткритичної продукції.

Банківське право

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	адміністративного, фінансового та інформаційного права
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали, сайт електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): знання термінології банківського права; розуміння принципів, методів, функцій та системи банківського права; обізнаність у колі відносин, що регулюється банківським правом; знання джерел банківського права та норм банківського законодавства та банківських звичаїв; розуміння специфіки банківсько-правових інститутів; вміння юридично правильно кваліфікувати факти, що мають місце у банківській практиці; можливість коментувати та тлумачити норми банківського права; уміння складати необхідні документи, в т. ч. договірною характеру.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Банківська система та банківський нагляд. Банківські рахунки та банківська інформація. Правове регулювання безготівкових розрахунків. Правове регулювання готівкового обігу. Правове регулювання кредитних відносин. Валютне регулювання та валютний контроль. Правове регулювання операцій з цінними паперами та іншими фінансовими активами. Правове регулювання банківських гарантій.

Бізнес-етика та ділові комунікації

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали, сайт електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	лекційні та семінарські заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

в результаті вивчення дисципліни фахівець повинен:

знати: теоретичні засади бізнес-етики та ділових комунікацій, їх основні принципові положення, форми, методи та засоби формування ділових переговорів; основні елементи вербальної та невербальної комунікації; етику та етикет ділового спілкування; основні положення кодексу етики і корпоративної відповідальності методи підготовки до публічних виступів, переговорів інших форм ділового спілкування.

вміти: визначати поведінку співрозмовника за вербальними і невербальними засобами комунікації; організувати та проводити ділові бесіди, переговори, зустрічі тощо; обирати правильну стратегію поведінки в ділових стосунках, в тому числі в конфліктних ситуаціях; кваліфіковано оформляти ділові папери та вести ділову переписку.

Вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких результатів навчання як: вміти розвивати та підвищувати загальнокультурний та професійний рівень, самостійно освоювати нові методи роботи та знання щодо комплексного бачення сучасних проблем економіки та управління; обґрунтовувати та управляти проектами, генерувати підприємницькі ідеї; мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність; дотримуватись норм професійної та академічної етики, підтримувати врівноважені стосунки з колективом, споживачами, контактними аудиторіями; вміти спілкуватись в професійних і наукових колах державною та іноземною мовами; вміти впливати на поведінку партнерів для вирішення професійних задач; вміти використовувати технології ділової взаємодії на практиці.

Загальні компетентності: вміння виявляти, ставити та вирішувати питання; здатність до спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності); здатність генерувати ідеї; здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети; здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів); уміння працювати в професійному середовищі та оцінювати міжкультурні цінності та інтереси; здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Змістовий модуль 1 Основні складові формування поняття бізнес етики.

Тема 1. Бізнес етика та її особливості.

Тема 2. Корпоративна етика.

Тема 3. Роль іміджу у соціокультурній сфері.

Змістовий модуль 2 Ділові комунікації у соціокультурній діяльності.

Тема 4. Вербальні засоби та невербальні засоби спілкування.

Тема 5. Діловий етикет в професійній сфері.

Тема 6. Ділові переговори та методи їх підготовки.

Вексельне право

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	адміністративного, фінансового та інформаційного права
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали, сайт електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

здатність проводити дослідження проблем вексельного права на відповідному рівні; здатність проводити пошук, оброблення та аналіз інформації щодо правового регулювання вексельного обігу з різних джерел; здатність приймати обґрунтовані рішення на основі правильного тлумачення та застосування вексельного законодавства України; здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності) з питань застосування законодавства України, що регулює вексельний обіг; здатність розробляти проекти та управляти ними; аналізувати та оцінювати практику застосування окремих інститутів вексельного права; обґрунтовувати правову позицію в процесі застосування положень законодавства, що регулює вексельний обіг в Україні; інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі, що стосуються проблематики вексельного права, у різних сферах юридичної діяльності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Звичаї і правила вексельного обігу. Вексельні операції в банках. Розрахунки по іноземних векселях (девізах). Вексельний арбітраж. Загальна юридична характеристика векселя. Вексельні реквізити. Акцепт векселя. Платіж по векселю. Аваль. Передача векселя. Вексельне посередництво. Вексельний позов. Державне регулювання вексельного обігу.

Військове право

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	адміністративного, фінансового та інформаційного права
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали, сайт електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): знання законодавства у сфері виконання військового обов'язку, судової практики та міжнародних договорів у сфері військової діяльності держави; розуміння основних принципів правового регулювання відносин щодо військової діяльності держави; розуміння специфіки права пов'язаного з виконанням військового обов'язку, надходженням на військову службу за контрактом, проходженням військової служби, а також статусом військовослужбовців; вміння вільно орієнтуватися у системі норм військового права; орієнтування в основних тенденціях удосконалення та розвитку військового законодавства.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Поняття та джерела військового права. Організаційно-правові питання захисту України. Правові основи військової безпеки України. Правове становище воєнної (військової) організації держави. Правові форми комплектування військової організації держави. Правові основи військової служби і статус військовослужбовців в Україні. Військовослужбовець як суб'єкт права. Правове регулювання виконання військової служби. Соціально-правовий захист військовослужбовців та юридична відповідальність військовослужбовців. Військові аспекти міжнародного права.

Гендерна рівність та права жінок

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	адміністративного, фінансового та інформаційного права
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали, сайт електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): знання чинного міжнародного та національного законодавства, судової практики у сфері забезпечення гендерної рівності; розуміння основних принципів гендерної рівності та забезпечення прав жінок; уміння аналізувати і тлумачити чинне законодавство у сфері забезпечення гендерної рівності; орієнтування в основних тенденціях удосконалення законодавства у сфері гендерної рівності з метою подолання дискримінації.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Гендерна рівність та фемінізм: поняття, розвиток та вплив на законодавство та права людини. Феміністська теорія права: основні підходи та її значення для розвитку права. Фемінізм у міжнародному праві. Міжнародно-правовий захист прав жінок у світлі феміністської теорії. Міжнародне право як кар'єра для жінки: труднощі та можливості. "Гендерна чутливість проти гендерної сліпоти" і природа гендерного насильства. Правові механізми боротьби з гендерним насильством. Гендерна рівність у медіа. Видимість, адвокаційні компанії з прав жінок, вплив медійної картинки на правосуддя. Професійна етика, експертна відповідальність, правозахисний фокус. Протидія сексизму. Механізми оскарження сексистських висловлювань публічних осіб. Сексистська реклама. Поняття гендерної дискримінації за національним та міжнародним правом. Дискримінація за ознакою статі - міжнародні норми та норми національного законодавства. Форми гендерної дискримінації та їх ідентифікація.

Генетична та клітинна інженерія

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	весняний, осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	базується на загальних компетенціях випускників ОС «Бакалавр»
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	генетики, фізіології рослин і мікробіології
Інформаційне забезпечення	презентації, сайт електронного навчання
Форма проведення занять	лекція, лекція-бесіда, колоквиум, семінар
Форма семестрового контролю	залік

Метою вивчення навчальної дисципліни «Генетична та клітинна інженерія» є сформувати у студентів системні уявлення про ключові аспекти клітинної та генної інженерії, основні їх прийоми і використання цих галузей науки в практиці. Ознайомлення з прикладами практичного використання генно-інженерних методів створення рекомбінантних мікроорганізмів з метою отримання біологічно активних сполук, використання інтенсивних технологій у рослинництві і тваринництві, внесок генної інженерії в генну діагностику та терапію людини, а також створення лікарських засобів на основі олігонуклеотидів.

Завдання вивчення дисципліни «Генетична та клітинна інженерія» наступні: сформувати уявлення про сучасні методи клітинної та генетичної інженерії; дати здобувачам уявлення про сучасні тенденції в біотехнології для майбутньої професійної орієнтації; сформувати уявлення про переваги та ризики, пов'язані з використанням різних продуктів генетичної та клітинної інженерії; здатність оцінювати, які нові лінії організмів можна створити генно-інженерними методами.

За результатами вивчення дисципліни здобувачі повинні **знати**: терміни, поняття та основні методи, що використовуються у генній та клітинній інженерії; переваги та ризики, пов'язані з використанням різних продуктів генетичної та клітинної інженерії; особливості генетично змінених організмів та механізми їх контролю.

вміти: обирати методи клітинної та генетичної інженерії для вирішення певної дослідницької задачі; оцінювати, які нові лінії організмів, зокрема, рослинні лінії можна створити за допомогою того чи іншого методу; проводити аналіз отриманих об'єктів та самостійно вивчати наукову літературу.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Місце генетичної інженерії в сучасній біологічній науці. Сучасний стан розвитку генно-інженерних досліджень.

Тема 2. Ферменти, що використовують в генетичній інженерії. Векторні конструкції для генетичної інженерії.

Тема 3. Селективні та репортерні гени. Способи введення генів в клітину. Генетична трансформація та вибір трас генних клітин.

Тема 4. Культура клітин, злиття клітин. Особливості культури клітин рослин. Асиметрична та симетрична соматична гібридизація рослин.

Тема 5. Клонування тварин і рослин.

Тема 6. Генетично модифіковані організми.

Тема 7. Контроль досліджень в галузі клітинної та генетичної інженерії

Тема 8. Значення генетичної інженерії для вирішення глобальних проблем людства.

Гігієна праці

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	наук про здоров'я
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали з дисципліни, сайт електронного навчання e-learn.uzhnu.edu.ua
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знання: особливості впливу різних детермінант (фізичних, радіаційних, хімічних, біологічних та виробничих) на стан здоров'я працюючого населення та їх наслідки; тенденції динаміки основних демографічних та епідеміологічних показників; тенденції сучасних змін основних детермінант, що чинять вплив на здоров'я у розрізі різних груп населення в Україні, Європейському регіоні та світі.

Вміння: ідентифікувати, аналізувати ризики, пов'язані з впливом на здоров'я населення детермінант навколишнього середовища (фізичних, радіаційних, хімічних, біологічних та виробничих); визначати і організовувати доцільні заходи, спрямовані на захист здоров'я населення від впливу фізичних, радіаційних, хімічних, біологічних та виробничих факторів; оцінювати ризики та планувати відповідні дії у випадках надзвичайних у сфері громадського здоров'я; визначати потреби різних груп населення щодо здоров'я, базуючись на інформації, отриманій із систем епідеміологічного нагляду.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Основи фізіології та гігієни праці.

Тема 2. Виробничий мікроклімат та інші фізичні фактори виробничого середовища. Засоби запобігання шкідливій дії виробничого мікроклімату на організм людини.

Тема 3. Виробничі отрути і професійні інтоксикації.

Тема 4. Біологічні чинники виробничого середовища. Засоби індивідуального захисту від шкідливих і небезпечних факторів небезпечного середовища.

Тема 5. Особливості клінічного обстеження, діагностики професійних захворювань. Організація та проведення медичних оглядів працюючих.

Тема 6. Професійні захворювання і професійні отруєння. Методи дослідження в профпатології.

Глобальний економічний розвиток

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали, сайт електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	лекційні та семінарські заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення даного курсу магістрант повинен знати:

базові засади, тенденції глобалізації та багатовимірність процесу глобальних змін; природу, закономірностей становлення глобальної економіки та парадигму глобального економічного розвитку;

тренди глобалізації економічного розвитку;

особливості формування системи глобального управління;

основні глобальні проблеми та шляхи їх вирішення;

наслідки впливу російсько-української війни на економіки країн світу

асиметрії, виклики, суперечності, ризики та перспективи сучасної глобальної економіки.

У результаті вивчення курсу магістрант повинен вміти:

- застосовувати отримані знання при дослідженні сучасних політичних, економічних та соціальних процесів у світі та Україні;

- аналізувати різноманітні джерела інформації з метою формування власної позиції щодо глобального економічного розвитку та наслідків глобальних процесів для позиціонування країн світу та України зокрема;

- розробляти аналітичні документи на основі статистичних, соціологічних даних, міжнародних актів, стратегій та програм розвитку.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Парадигма глобального економічного розвитку та його суперечності.

Тема 2. Тенденції глобалізації економічного розвитку.

Тема 3. Сталій розвиток та процеси глобалізації.

Тема 4. Глобальні проблеми сучасності і шляхи їх вирішення.

Тема 5. Глобальна економіка і глобальне управління.

Тема 6. Асиметрії глобальної економіки.

Тема 7. Виклики, суперечності та ризики сучасної глобальної економіки.

Тема 8. Глобальні тенденції сучасного економічного розвитку в Україні та світі.

Тема 9. Економічні наслідки впливу війни на економіки країн світу.

Тема 10. Перспективи глобальної економіки: сучасні тренди-парадокси та прогнози.

Глобальні екологічні проблеми

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	фізичної географії та раціонального природокористування
Інформаційне забезпечення	електронний варіант лекцій, презентації підручники, навчальні посібники; нормативні документи, мультимедійні засоби
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- Здатність самовдосконалюватися, постійно підвищувати кваліфікацію із розумінням предметної області обраної професії, її основних концепцій, понятійно-термінологічного апарату та місця у загальній системі знань про природу і суспільство,
- Здатність спілкуватися державною мовою, уміти комунікувати з іншими, логічно викладати свою думку як усно, так і письмово.
- Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні сучасні технології у науковій, освітній, просвітницькій та громадській роботі, абстрактно мислити та системно аналізувати і узагальнювати інформацію в галузі предметної діяльності.
- Вміння виявляти та вирішувати в професійній діяльності проблемні задачі, приймати науково-обґрунтовані управлінські рішення.
- Здатність набувати лідерських навичок, соціально- відповідально розвивати управлінські здібності, планувати свою роботу у всіх сферах життєдіяльності.
- Здатність працювати в команді, виконувати дослідження в групі під керівництвом лідера.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Вступ. Сутність екологічної проблеми: глобальний та регіональний виміри.
- Тема 2. Теоретичні основи екології як фундамент екологічної глобалістики.
- Тема 3. Структура природного середовища: біосфера – глобальна геоекосистема Землі.
- Тема 4. Екологічні проблеми Світового океану та регіональних морів.
- Тема 5. Демографічна проблема. Світова демографічна ситуація та демографічна політика.
- Тема 6. Продовольча проблема. Причини продовольчої проблеми.
- Тема 7. Інтерсоціальні проблеми людства. Загроза світової війни.
- Тема 8. Організації охорони довкілля та міжнародні природоохоронні структури.
- Тема 9. Співробітництво в галузі охорони довкілля.

Глобальні проблеми сучасності

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали, сайт електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	лекційні та семінарські заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення даного курсу магістрант повинен

знати:

- класифікацію та сутність сучасних глобальних проблем в політичній, економічній, безпековій, екологічній та культурній сфері;
- основні напрями вирішення глобальних проблем сучасності;
- економічні наслідки глобальних проблем людства;
- проблеми сталого розвитку та процесів глобалізації;
- проблеми глобального управління;
- роль і місце сучасних конфліктів, війн та тероризму в сучасному світі;
- негативні наслідки глобалізації як проблема сучасності.

У результаті вивчення курсу магістрант повинен

вміти:

- застосовувати отримані знання при дослідженні сучасних політичних, економічних та соціальних процесів у світі та Україні;
- аналізувати різноманітні джерела інформації з метою формування власної позиції щодо шляхів вирішення глобальних проблем і їх місця в сучасному світі;
- розробляти аналітичні документи на основі статистичних, соціологічних даних, міжнародних актів, стратегій та програм розвитку.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Визначення глобальних проблем сучасності, критерії глобальності.
- Тема 2. Шляхи вирішення глобальних проблем людства.
- Тема 3. Сталій розвиток і процеси глобалізації.
- Тема 4. Економічна нерівність як глобальна проблема сучасності.
- Тема 5. Збройні конфлікти як глобальна проблема сучасності.
- Тема 6. Тероризм як глобальна проблема сучасності.
- Тема 7. Конфлікти між державами в сучасному світі як глобальна проблема.
- Тема 8. Російсько-українська війна і її глобальні наслідки
- Тема 9. Проблеми глобального управління.
- Тема 10. Негативні наслідки глобалізації як проблема сучасності.

Господарська діяльність суб'єктів накопичувальної системи

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	базові знання з правознавства
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	господарського права
Інформаційне забезпечення	робоча програма, лекції, навчально-методичні рекомендації
Форма проведення занять	лекції, семінари
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- основні суб'єкти накопичувальної системи;
- організаційні форми їх господарської діяльності;
- основні положення щодо господарсько-договірних зобов'язань та господарсько-правової відповідальності;
- положення про обмеження монополізму та захист економічної конкуренцією п забезпечення якості продукції (робіт, послуг);
- регулювання окремих видів господарської діяльності суб'єктів накопичувальної системи.

вміти:

- орієнтуватися в системі нормативно-правових актів, які складають господарської діяльність суб'єктів накопичувальної системи;
- використовувати відповідні нормативно-правові акти, що регулюють відносини, пов'язані з діяльністю суб'єктів накопичувальної системи;

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Поняття накопичувальної системи.

Тема 2. Поняття виплат в накопичувальній системі.

Тема 3. Накопичувальний фонд.

Тема 4. Компанії з управління активами.

Тема 5. Радник з інвестиційних питань.

Тема 6. Зберігання у накопичувальній системі.

Тема 7. Страхові компанії в накопичувальній системі.

Тема 8. Правові проблеми запровадження накопичувальної системи.

Еволюція поведінки та антропогенез

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	зоології
Інформаційне забезпечення	підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, мультимедійний проєктор
Форма проведення занять	лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Дисципліна "Еволюція поведінки та антропогенез" охоплює: вивчення розвитку та становлення людини як біологічного виду, порівняльний аналіз анатомо-морфологічних особливостей та поведінки гомінід загалом, древньої людини, сучасних мавп та людини зокрема, визначення спільних та специфічних механізмів реалізації поведінкових реакцій, аналіз появи та розвитку психіки. В ході вивчення дисципліни наводиться та демонструється значення знань антропогенезу та еволюційної етології для фізіології людини та тварин, психофізіології, нейробіології поведінки людини, психології соціальних комунікацій, а також зоології, еволюційної та екологічної фізіології. 4. Завдання (навчальні цілі): 1) розглянути місце людини, як біологічного виду, в природі; 2) ознайомити студентів з основними етапами антропогенезу; 3) проаналізувати біологічні та соціальні фактори антропогенезу; 4) прослідкувати процес розвитку головного мозку людини, його когнітивних функцій та мови впродовж всього часу антропогенезу; 5) дати студентам наукові уявлення про пристосувальну функцію та еволюційний розвиток поведінки тварин. 6) сформувані уявлення про закономірності формування поведінки і психіки.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Лекція 1. Гіпотези виникнення неоантропів. Місце і час виникнення людства. Ранні етапи еволюції гомінід. 2 Лекція 2. Перші представники роду Homo. Неоантропи: гіпотези виникнення. Порівняльна характеристика архантропів, палеоантропів та неоантропів. Міграційні хвилі людини розумної. Лекція 3. Роль природного добору та соціальних факторів в антропогенезі. Теорія розуму. 4 Лекція 4. Еволюція головного мозку людини. Розвиток когнітивних функцій під час антропогенезу. Фактори, що призвели до виникнення мови. 4 Лекція 5. Генетичні відмінності між неандертальцями та кроманьйонцями. Сучасне уявлення про раси та расо утворення. Класифікації рас. Роль соціальних факторів в антропогенезі. Лекція 6. Інстинкт і навчання. Вроджена і набута поведінка. Види навчання. Основні методи вивчення інстинктів. Імпринтинг і його роль у формуванні різних форм поведінки. Облігантне навчання і його роль у формуванні поведінки. 4 Лекція 7. Репродуктивна поведінка і статевий відбір. Розвиток поведінки. Специфіка змісту діяльності в дитинстві в порівнянні з дорослим життям. Орієнтовно -дослідницька діяльність: роль у поведженні тварин, зміст, структура. 4 Лекція 8. Тваринні угруповання. Основні форми поведінки тварин. Типи тваринних співтовариств. Організація угруповань ссавців. Домінування та ієрархія. Типи домінування. Територіальна поведінка. Агресивна поведінка та агресивність. Природа агресії. Альтруїстична поведінка.

Евтаназія в Україні та світі

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній / весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	цивільного права та процесу
Інформаційне забезпечення	технічні засоби: проектор обладнання: комп'ютер програмне забезпечення: windows, power point
Форма проведення занять	лекції та семінари
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

розуміння правового статусу евтаназії в різних країнах світу, зокрема в Україні; вивчення нормативно-правових актів та їх вплив на легалізацію чи заборону евтаназії; аналіз етичних та моральних аспектів, пов'язаних з практикою евтаназії; розгляд медичних та психологічних наслідків евтаназії як для пацієнтів, так і для медичного персоналу, родини та суспільства в цілому; вивчення судових рішень та прецедентів, пов'язаних з евтаназією в різних країнах, для розуміння юридичного підґрунтя у цій сфері; аналіз впливу евтаназії на суспільство, включаючи погляди громадськості, дискусії у ЗМІ та культурні відображення цієї практики; розуміння історії та сучасних ініціатив щодо легалізації, регулювання або заборони евтаназії, а також їхнього впливу на суспільство.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): досліджує етичні, правові, медичні та соціальні аспекти евтаназії як феномену. Вона охоплює порівняльний аналіз різних підходів до евтаназії в українському та світовому контексті, вивчає законодавство, судову практику та дебати щодо легалізації евтаназії. Також розглядається вплив евтаназії на суспільство, медичну етику та права людини.

Тема 1. Визначення поняття евтаназії та різниця між активною та пасивною формами.

Тема 2. Правовий статус евтаназії у різних країнах світу.

Тема 3. Медичні протоколи та процедури, пов'язані з проведенням евтаназії.

Тема 4. Вплив евтаназії на медичну етику та довіру до медичної системи.

Тема 5. Аналіз сучасного стану евтаназії в Україні та можливість її легалізації.

Тема 6. Законодавчі акти, які регулюють питання евтаназії.

Тема 7. Порівняльний аналіз законодавства щодо евтаназії в Україні та інших країнах.

Енергозберігаючі технології

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	міського будівництва та господарства
Інформаційне забезпечення	мультимедійне обладнання, навчально-методичні матеріали з дисципліни
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Засвоєння основ проектування об'єктів з врахуванням енергозберігаючих технологій; прагнути формуванню та вдосконаленню у студентів навичок вміння самостійно вирішувати практичні завдання, використовуючи набуті теоретичні знання; сприяти розвитку індивідуальності, майстерності, інтелекту, творчого світосприйняття, просторового мислення і структурної уяви.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Політика енергозбереження в Україні.

Основні напрями діяльності в галузі ресурсозберігаючих та енергозберігаючих технологій. Перспективи розвитку енергетичної галузі.

Енергозберігаючі технології в екологічно орієнтованому будівництві.

Передумови формування екологічно орієнтованого міста. Архітектурно-планувальні, конструктивні та інженерні завдання енергозберігаючого будівництва.

Енергозбереження в житлово-комунальному господарстві.

Енерго - та ресурсозбереження при будівництві та експлуатації будівель і споруд. Побутове енергозбереження.

Ефективність наукових досліджень

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	прикладної фізики
Інформаційне забезпечення	робоча програма, конспект лекцій, навчальні посібники, мультимедійний проектор, персональні комп'ютери, ноутбуки, Windows 10, Microsoft Power Point
Форма проведення занять	лекції, практичні (семінарські), консультації
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Після вивчення дисципліни «Ефективність наукових досліджень» студенти повинні **знати**: основні поняття науки, принципи класифікації науки, загальні питання наукових досліджень, методологічні основи наукових досліджень, принципи організації наукового дослідження, джерела інформаційного забезпечення наукових досліджень, технологію наукової діяльності, психологію наукової діяльності, основні правила оформлення кінцевих результатів наукових досліджень, методологію оцінки ефективності отриманих результатів наукових досліджень, види ефективності наукових досліджень та методи їх оцінки;

вміти: організувати процес наукових досліджень, розробити план і послідовність виконання етапів наукового дослідження, здійснити інформаційне забезпечення процесу наукового дослідження, обрати об'єкт та предмет дослідження, забезпечити системний підхід до виконання наукового дослідження, підготувати звіт про виконання наукового дослідження, оцінити ефективність виконаних наукових досліджень, організувати впровадження отриманих результатів.

Після вивчення дисципліни «Ефективність наукових досліджень» студенти мають опанувати наступні **кваліфікаційні компетентності**:

загальні компетенції: здатність до критичного аналізу та оцінки сучасних наукових досягнень; здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність генерувати нові ідеї (креативність при вирішенні дослідницьких і практичних завдань); здатність до формування напряму наукових досліджень. Набуття навичок використання новітніх інформаційних і комунікаційних технологій; здатність брати участь у роботі українських та міжнародних наукових зібраннях та заходах; здатність проведення самостійних досліджень на сучасному рівні; здатність до пошуку, обробки на аналізі інформації з різних джерел; здатність планувати і вирішувати завдання власного професійного та особистісного розвитку; готовність до втілення результатів наукових досліджень в об'єктах інтелектуальної власності; здатність здійснювати аналіз ринкового попиту результати наукових досліджень здатність до планування часу; здатність до роботи в команді, вміння мотивувати інших у просуванні до спільної мети; здатність комунікації на фахову тематику з нефахівцями.

фахові компетенції: володіння методологією та принципами організації наукових досліджень; володіння культурою наукового дослідження, в тому числі з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій; здатність виявляти актуальні наукові проблеми та знаходити оптимальні шляхи їх вирішення; виявляти причинно-наслідкові зв'язки та здійснювати теоретичний аналіз наукової проблеми; пропонувати та обговорювати резерви та шляхи підвищення ефективності науково-дослідних робіт; вміння формулювати мету наукових досліджень та цілеспрямовано її досягати; здатність здійснити оцінку економічної ефективності науково-дослідних робіт, визначати шляхи впровадження отриманих результатів наукових досліджень.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Результат наукового дослідження як об'єкт інтелектуальної власності.
2. Особливості та проблеми оцінки ефективності науково-дослідних робіт.
3. Ефективність наукових досліджень.
4. Види ефективності наукових досліджень.
5. Методика оцінки наукової і науково-технічної ефективності результатів науково-дослідних робіт.
6. Економічна ефективність науково-дослідних робіт.
7. Види економічної ефективності наукових проєктів.
8. Критерії ефективності наукових проєктів (наукових досліджень).
9. Розрахунок економічної ефективності наукових досліджень.
10. Ефективність наукових досліджень у закладі вищої освіти.
11. Впровадження результатів науково-дослідних робіт.
12. Резерви та шляхи підвищення ефективності науково-дослідних робіт.
13. Оцінка професійних якостей наукових працівників.

Європейські компетентнісні підходи у контексті дуальної підготовки фахівців фінансової сфери / European competency approaches in the context of dual higher education (dhe) training of financial spheres

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська, англійська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	фінансів і банківської справи
Інформаційне забезпечення	електронний конспект лекцій, робоча програма, методичні матеріали з навчальної дисципліни, нормативно-правове та методичне забезпечення (вітчизняні джерела та ЄС)
Форма проведення занять	лекції, практичні і семінарські заняття, самостійна робота
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- оволодіння теоретичними знаннями щодо компетентнісного підходу як основи для розробки програм підготовки майбутніх фахівців за дуальною формою здобуття освіти, що відображає структуру компетенцій, які мають засвоїти й демонструвати випускники закладів вищої освіти, визначає системні результати навчання, рівень готовності до професійної діяльності;

- розуміння європейських вимог і стандартів фахових компетенцій при підготовці фахів, зокрема у комерційній сфері і сфері фінансів в умовах модернізації освітнього середовища відповідно до Європейських вимог;

- оволодіння знаннями щодо становлення і розвитку дуальної системи як форми здобуття фахової освіти та її відповідність вимогам і викликам глобалізованих ринків праці та професійного середовища;

- оволодіння теоретичними та практичними навичками застосування європейського та вітчизняного нормативно-правового забезпечення та регулювання в сфері застосування дуальної форми здобуття вищої освіти;

- набуття навичок навчання і підготовки майбутніх фахівців фінансової сфери з позиції компетентнісного підходу через механізм запровадження дуальної форми здобуття вищої освіти

- сформованість різних видів компетенцій, що виступають основою для визначення показників навчання, оцінки його ефективності, відповідають розробленим стандартам, меті, змісту, характеристикам й особливостям майбутньої діяльності.

Вивчення навчальної дисципліни «Європейські компетентнісні підходи у контексті дуальної підготовки фахівців фінансової сфери» спрямоване на формування у студентів системи професійної компетентності (знань, прикладних вмінь та навичок) щодо впровадження та застосування європейських стандартів у контексті дуальної форми здобуття вищої освіти при підготовці фахівців фінансової сфери, зокрема розуміння процесів модернізації освітнього середовища відповідно до вимог ЄС, компетентнісного підходу відповідно до Європейської рамки кваліфікацій як інструмент уніфікації кваліфікацій, знання історії становлення дуальної форми здобуття освіти та вимог сьогодення в цьому контексті, а також оволодіння теоретичними та практичними навичками застосування європейського та вітчизняного нормативно-правового забезпечення та регулювання в сфері застосування дуальної форми здобуття вищої освіти та механізму запровадження при підготовці фахівців фінансової сфери з метою підвищення конкурентоздатності випускників та затребуваності молодих спеціалістів галузі. Досвід проекту Erasmus+ «Інтеграція вищої дуальної освіти в Молдові та Україні / COOPERA» (617490-EPP-1-2020-1-MD-EPPKA2-SVHE-SP) в ДВНЗ «УжНУ» і можливості програми підготовки магістрів розглядаються.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Модернізація освітнього середовища відповідно до Європейських вимог.

Тема 2. Дуальна освіта як європейський освітній стандарт.

Тема 3. Європейська рамка кваліфікацій як інструмент уніфікації кваліфікацій.

Тема 4. Історія становлення дуальної форми здобуття освіти: витоки, еволюція та вимоги сьогодення.

Тема 5. Нормативно-правове забезпечення дуальної форми здобуття вищої освіти.

Тема 6. Права та обов'язки суб'єктів дуальної форми здобуття вищої освіти.

Тема 7. Механізм запровадження дуальної форми здобуття вищої освіти при підготовці фахівців фінансової сфери.

Тема 8. Очікувані результати запровадження дуальної форми здобуття вищої освіти при підготовці фахівців фінансової сфери (досвід проекту Erasmus+ «Інтеграція вищої дуальної освіти в Молдові та Україні / COOPERA» (617490-EPP-1-2020-1-MD-EPPKA2-CBHE-SP) в ДВНЗ «УжНУ»).

Key learning outcomes (knowledge, skills and other competencies):

- acquisition of theoretical knowledge regarding the competency approach as a basis for developing a program for training future specialists using a dual form of education (DHEM), which reflects the structure of competencies that graduates of higher education institutions (HEIs) must learn and demonstrate, determination of system learning outcomes, and the level of readiness for professional activity;
- understanding of European requirements and standards of professional competences in the preparation of professionals, in particular in the commercial sphere and finance in the conditions of modernization of the environment in accordance with European requirements;
- acquisition of knowledge regarding the formation and development of the dual system as a form of obtaining professional education and its compliance with the requirements and challenges of globalized labor markets and the professional environment;
- mastering theoretical and practical skills in the application of European and domestic normative legal support and regulation in the field of application of the dual form of obtaining higher education;
- acquisition of learning skills and training of future specialists in the financial sphere from the position of competence approach through the mechanism of introducing a dual form of obtaining higher education
- the formation of various types of competences, which are the basis for determining the indicators of training, evaluating its effectiveness, correspond to the developed standards, purpose, content, characteristics and features of future activities.

The study of the academic discipline "European competency approaches in the context of dual higher education (dhe) training of financial spheres" is aimed to form a system of professional competence (knowledge, applied skills and skills) for students regarding the implementation and application of European standards in the context of a dual form of higher education (DHEM) in the training of commerce and financial specialists, in particular, understanding the processes of modernization of the educational environment in accordance with EU requirements, the competence approach in accordance with the European Qualification Framework (EQF) as a tool for the unification of qualifications; knowledge of the history of the formation of a dual form of education and today's requirements in this context, as well as mastering theoretical and practical skills in the application of European and domestic regulations legal support and regulation in the field of application of the dual form of obtaining higher education and the mechanism of introduction in the training of specialists in the financial sphere with the aim of increasing the competitiveness of graduates and the demand for young specialists in the field. The outputs of the Erasmus+ project "Integration of higher dual education in Moldova and Ukraine / COOPERA" (617490-EPP-1-2020-1-MD-EPPKA2-CBHE-SP) at UzhNU and the opportunities of the master's training program are being involved.

Brief content of the discipline (what will be studied, list of topics):

Topic 1. Modernization of the educational environment in accordance with European requirements

Topic 2. Dual education as a European educational Standard.

Topic 3. The European framework of qualifications as a tool for the unification of qualifications.

Topic 4. The history of the formation of a dual form of education: origins, evolution and current requirements.

Topic 5. Normative and legal provision of dual form of obtaining higher education (DHE).

Topic 6. Rights and obligations of the parties of the dual form of obtaining higher education.

Topic 7. The mechanism of introducing a dual form of obtaining higher education in the training of specialists in the financial sphere.

Topic 8. Expected results of the introduction of a dual form of higher education in the training of financial specialists (the outputs of the Erasmus+ project "Integration of higher dual education in Moldova and Ukraine / COOPERA" (617490-EPP-1-2020-1-MD-EPPKA2-CBHE-SP) at the UzhNU).

Захист персональних даних

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній / весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	цивільного права та процесу
Інформаційне забезпечення	технічні засоби: проектор обладнання: комп'ютер програмне забезпечення: windows, power point
Форма проведення занять	лекції та семінари
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

поглиблення та систематизація знань щодо реалізації законодавства про захист персональних даних, підвищення рівня професіоналізму при реалізації завдань у сфері захисту персональних даних; уникнення порушень прав людини і громадянина під час обробки та захисту їх персональних даних; оцінювання проблемних ситуацій з позиції гарантування прав суб'єктів персональних даних; здатність до консультування з правових питань захисту персональних даних; співвідношення між міжнародними та національними засобами захисту персональних даних, можливості застосування міжнародного права при забезпеченні захисту персональних даних.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): дисципліна фокусується на вивченні принципів та методів захисту особистої інформації. Студенти ознайомлюються з основними поняттями та нормативно-правовою базою з цієї галузі. Також вивчаються технічні та організаційні засоби захисту даних, а також вплив технологій на конфіденційність та безпеку даних.

Тема 1. Поняття персональні дані та джерела правового регулювання.

Тема 2. Принципи обробки персональних даних.

Тема 3. Вимоги та підстави обробки персональних даних.

Тема 3. Суб'єкти обробки персональних даних (володілець, розпорядник).

Тема 5. Обробка персональних даних в державних органах та установах різних форм власності. Особливі вимоги до обробки чутливих персональних даних.

Тема 6. Порядок здійснення контролю за додержанням законодавства про захист персональних даних.

Тема 7. Перспективи вдосконалення законодавства про захист персональних даних.

Тема 8. Тенденції розвитку світової та європейської системи захисту персональних даних.

Історія лінгвістичних учень

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	загальні знання з лінгвістики, іноземної мови
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	романських мов та зарубіжної літератури
Інформаційне забезпечення	навчально-методична література, фахова навчальна література, список інформаційних джерел для вивчення дисципліни, система електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	практичні заняття, самостійна робота
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Очікуваними результатами вивчення навчальної дисципліни здобувачами є: демонструвати вміння навичок аналітичного сприйняття теоретичного матеріалу, здатність усвідомлювати процес розвитку історії лінгвістичної думки з урахуванням сучасних напрямів лінгвістики, здатність осмислення здобутих теоретичних відомостей з методики лінгвістичних досліджень, здатність застосовувати здобуті знання у практичних ситуаціях, вміти аналізувати мовний матеріал крізь призму знань, здобутих під час ознайомлення з програмою курсу, вміти застосовувати здобуті теоретичні знання на практиці у подальшій науково-дослідницькій діяльності.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Історія лінгвістичних учень» є підготовка майбутніх спеціалістів-філологів до свідомого засвоєння історії лінгвістичної думки та підвищення їх теоретичного рівня знань з перспективою їх подальшого використання.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Мовознавство стародавнього світу.
2. Мовознавство епохи Відродження та Нового часу.
3. Лінгвофілософське вчення В. Гумбольдта та Ф. де Соссюра.
4. Логічний, натуралістичний та психологічний напрями у лінгвістиці.
5. Харківська, Московська та Казанська ЛШ.
6. Напрямок «Слів і речей». Лінгвогеографія.
7. Американська та німецька етнолінгвістики.

ІТ право

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	адміністративного, фінансового та інформаційного права
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали, сайт електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): Знання основних понять та категорій правової науки у сфері правового регулювання ІТ відносин; Здатність визначати, формулювати проблемами правового регулювання ІТ відносин в Україні, аналізувати нормативно-правовими актами, які регулюють ІТ відносини в Україні; Уміння знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різноманітних джерел; здатність використовувати інформаційно-комунікативні технології; Здатність застосовувати теоретичні положення на практиці, результативно використовувати здобуті знання; Здатність аналізувати та вирішувати практичні кейси в ІТ сфері.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): ІТ право як галузь законодавства. Поняття та ознаки праввідносин у цифровому середовищі. Правовий режим веб-сторінки. Правове регулювання надання телекомунікаційних послуг. Електронний документ, електронний підпис. Електронні гроші. Криптовалюта. Комерційні позначення та об'єкти патентного права, які використовуються в мережі Інтернет. Реклама в Інтернеті. Регулювання адміністрування адресного простору мережі Інтернет в Україні. оподаткування сфери ІТ послуг.

Казка і психоаналіз

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	базові знання з культурології, історії, психології, літератури, етнографії, релігієзнавства
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	української літератури
Інформаційне забезпечення	монографії, методичний посібник, презентації, наукові публікації
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати**: що таке архетипи колективного несвідомого і як вони об'єктивуються в казках і міфах; специфіку метафоричної ініціації героїв у казках; поняття буквалізації метафори; зв'язок казок зі сновидіннями; що таке казкотерапія, індивідуалізація, психологічна ініціація; вплив казок на розвиток дитини, її становлення як особистості.

вміти: застосовувати психоаналітичний метод дослідження до фольклорних творів (міфів та чарівних казок); виявляти особливості об'єктивації архетипів Самості, Тіні, Аніми/Анімуса, архетипу матері в чарівних казках; аналізувати психологічне підґрунтя мотиву складних випробувань у казках, його зв'язок з ритуалом ініціації (чоловічої чи жіночої).

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Теорії вчених-юнгіанців про зв'язок фольклорних творів з психоаналізом. Об'єктивація архетипів у чарівних казках та міфах.

Тема 2. Метафоричне переосмислення інцесту в «жіночих» чарівних казках («Осляча шкіра», «Царівна-вошливка», «Безручка»), теорія А. Дандеса.

Тема 3. О. Ранк та Г. Закс про зв'язок міфів і казок зі сферою несвідомого. Психоаналітичне підґрунтя міфу про Едіпа (пр. «Психоаналітичне дослідження міфів і казок»).

Тема 4. Архетип Самості, його об'єктивація в чарівних казках («Дідо-всевідо», «Казка про вугляра», «Цар дикого лісу», «Молочливий колодязь»).

Тема 5. Метафоричне відображення сценарію життя жінки, тема кохання в казках «Русалонька» та «Жінка-скелет».

Тема 6. Психоаналітичне підґрунтя казки «Гидке каченя» (метафоричний сценарій подолання комплексу неповноцінності).

Тема 7. Психоаналітична інтерпретація мотиву страждання, смерті, переродження в чарівних казках («Мандрівничок», «Прядки», «Красний Іванко і закляте місто»).

Тема 8. Об'єктивація негативного Анімуса в образі чоловіка-тирана в «жіночих» чарівних казках («Синьобородий пан», «Були в чоловіка три доньки», «Мельникова дочка», «Птиця Фіца») та метафоричний сценарій його подолання героїнею. Тип амазонки (психоаналітична інтерпретація казок за книгами К.-П. Естес «Жінки, що біжать з вовками» та Д. Калшеда «Внутрішній світ травми»).

Тема 9. Психоаналітична інтерпретація казки «Попелюшка» та її варіантів (казки про пасербицю та мачуху-відьму). Дорослішання дівчини, психологічна ініціація, роль архетипу матері.

Тема 10. Об'єктивація архетипу Аніма в чарівних казках, мотив здобування героєм нареченої («Цариця Загадка», «Про Сейпентел Ілонку», «Наречена-русалка»).

Тема 11. Трансформація зооморфного аспекту архетипів Аніма та Анімус у чарівних казках («Жених вуж і наречена жаба», «Дівчина-пташка», «Царівна-гадюка», «Казка про Герумію», «Царівна-гадюка», «Як дівоче кохання врятувало заклятого королевича Машкару»).

Конституційно-правові основи формування політичної юриспруденції

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	базові знань з правознавства, достатні для сприйняття категоріального апарату курсу та розуміння його джерел
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	конституційного права та порівняльного правознавства
Інформаційне забезпечення	робоча програма дисципліни, методичні рекомендації, посібники
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття, круглі столи
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): формування суспільної свідомості громадян, їх соціальної та правової поведінки; усвідомлення взаємозв'язку між такими результатами людської діяльності, як політика і право, що виступають сполучною ниткою щодо збереження та трансляції спадщини людства у правовому та політичному просторі; знання загальних принципів функціонування та закономірностей розвитку інститутів судочинства і конституційного контролю; основного змісту законності, правової визначеності, пропорційності та рівності як елементів принципу верховенства права; аналізування політико-правових аспектів взаємодії міжнародних і національних стандартів верховенства права.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Вступ до дисципліни «Політична юриспруденція»; Діалектико-матеріалістичний та феноменологічний підходи до «політичної юриспруденції»; Конституційна юстиція і політична юриспруденція в Україні; Незалежність правосуддя: міф чи реальність? Конституційна законність і політична доцільність в діяльності публічної влади; Верховенство права і межі політичного розсуду; Конституційні революції: верховенство права переможців? Декомунізація: між політикою і правом; Люстрація, або чи можливо очистити владу правовими методами? Антикорупційна реформа і практика Конституційного Суду України.

Концепція сталого розвитку та її реалізація у закладах освіти

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	весняний, осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	базується на загальних компетенціях випускників ОС «Бакалавр»
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	генетики, фізіології рослин і мікробіології
Інформаційне забезпечення	презентації, сайт електронного навчання
Форма проведення занять	лекція, лекція-бесіда, колоквиум, семінар
Форма семестрового контролю	залік

Метою вивчення навчальної дисципліни «Концепція сталого розвитку та її реалізація у закладах освіти» є надання здобувачам систематизованих знань, що стосуються концепції сталого розвитку суспільства, комплексного підходу до вирішення актуальних проблем суспільства, суть основних екологічних загроз економічної діяльності, роль освіти у подоланні екологічної кризи й розвитку суспільства. **Завданнями** вивчення дисципліни «Концепція сталого розвитку та її реалізація у закладах освіти» є формування уявлення про структуру та властивості біосфери з урахуванням особливостей таких її складових як техносфера і соціосфера, принципи її розвитку як динамічної системи, глобальні проблеми сучасної цивілізації (економічні, ресурсні, соціально-політичні, етичні, екологічні та демографічні), які є наслідком формування у суспільстві споживацького відношення до природи, сучасні 4 концепції розвитку людства і біосфери (концепція ноосфери, концепція біотичної регуляції навколишнього середовища, концепція коеволюції природи і суспільства тощо), загальні характеристики якісних і кількісних показників (індикаторів) сталого розвитку і головних положень сучасних моделей розвитку суспільства, загальні аспекти застосування індикаторів сталого розвитку при вирішенні соціально-екологічних проблем на місцевому, регіональному і глобальному рівнях, роль освіти у подоланні екологічної кризи й розвитку суспільства

За результатами вивчення дисципліни здобувачі повинні володіти наступними **знаннями й вміннями**: знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу фактів та аргументів в галузі педагогічних, біологічних та суміжних з ними наук; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел та формування на основі доведених фактів власної наукової позиції; здатність у майбутній професійній діяльності реалізовувати стратегію освіти сталого розвитку та екологізацію свідомості учнів/студентів засобами навчальних дисциплін.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Теоретичні основи стратегії сталого розвитку.

Тема 2. Глобальні проблеми людства.

Тема 3. Роль ООН у визначенні засад сталого розвитку.

Тема 4. Принципи забезпечення стійкого розвитку соціально-економічних систем.

Тема 5. Міжнародна кооперація в напрямі сталого розвитку.

Тема 6. Екологічні детермінанти сталого розвитку.

Тема 7. Освітній вектор сталого розвитку.

Тема 8. Безпека сталого розвитку суспільства.

Лідерство та керівництво в організації

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали, сайт електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	лекційні та семінарські заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Мета: формування знань принципів, типів, інструментів лідерства в бізнесі, менеджменті та системах адміністрування бізнесу; розвиток вмінь та навиків застосування основних інструментів лідерства та керівництва в сучасних організаціях; формування здатності використовувати досвід ефективного лідерства у професійній діяльності та застосовувати базові принципи етики лідера.

Очікувані результати навчання з дисципліни: Уміння описувати моделі лідерства, представлені в класичних теоріях; ілюструвати теоретичні моделі конкретними прикладами з практики лідерства; Володіння категоріями лідерства та керівництва, адміністрування, розуміння природи соціального управління, адміністративної влади та її функцій; Розуміння сутності і значимості лідерства в управлінській діяльності, вимог до лідера та лідерства в умовах сьогодення; Знання діяльнісного змісту та психологічних особливостей лідерства; Усвідомлення особливості та важливості розвитку лідерських якостей керівника; Вміння використовувати у практичному керівництві знання характеристик основних типів лідерства та видів лідерів. Здатність гармонізувати співвідношення керівництва та лідерства; Знання та розуміння основних етапів формування команди, процесів внутрішньої динаміки команди при зміні етапу розвитку; Вміння оперувати методами формування та функціонування механізмів лідерства, менеджменту та адміністрування у процесі управління організацією; Вміння формувати програму розвитку лідерського потенціалу на основі психологічного профілю особистості; Здатність обирати, формувати та впроваджувати результативну модель мотивації персоналу; Вести дискусію й управляти аудиторією, уникати логічних помилок у супереччї й дискусії; використовувати навички лідерства для розв'язання проблемних і конфліктних ситуацій; Організувати роботу й ефективну взаємодію структурних підрозділів, спрямовувати їх діяльність на досягнення високих темпів розвитку і вдосконалення організації.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1 Соціологічні та соціопсихологічні аспекти соціальної організації, влади, керівництва, менеджменту та лідерства.

Тема 2. Виміри влади та теорії харизматичного лідерства. Концепції джерел влади та потреба організацій у владі.

Тема 3. Комплементарність та синергія менеджменту та лідерства в сучасних системах бізнесу.

Тема 4. Концепції виняткових (харизматичних) лідерських рис та поведінкові теорії лідерства.

Тема 5. Ситуаційні теорії та моделі лідерства.

Тема 6. Стили, методи, завдання та цілі лідерства в сучасному бізнесі.

Тема 7. Чинники результативності лідерства та розвиток мислення лідера.

Тема 8. Здатності та навички лідерства в кар'єрі успішного менеджера.

Майстерність ділової комунікації

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	журналістики
Інформаційне забезпечення	матеріали на сайті електронного навчання УжНУ, навчально-методичні посібники
Форма проведення занять	лекції, лабораторні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Студенти розвинуть уміння чітко й переконливо висловлювати думки та ідеї в діловій комунікації, працювати в команді; відшліфують майстерність підготовки ділових публічних виступів і презентацій; удосконалять навички успішного ведення переговорів; покращать навички письмової комунікації, зокрема написання ділових листів, найважливіших документів; опанують діловий етикет, етику офіційного спілкування; доповнять знання про інструменти покращення ділової комунікації, організацію та проведення офіційних заходів; ознайомляться з особливостями міжкультурної комунікації; загалом поліпшать власну комунікативну ефективність.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Дисципліна спрямована на розвиток навичок, необхідних у професійній діяльності й побудові ефективних міжособистісних відносин. Курс охоплює короткий огляд засад ділового спілкування, основних принципів ділової комунікації та її ролі в бізнес-середовищі; інформацію про стиль і структуру документів, специфіку усної ділової комунікації (зокрема побудови й виголошення ділових промов, прийоми їх візуалізації; особливості ведення переговорів тощо), етику офіційного спілкування, організацію й проведення офіційних заходів, критичний аналізу комунікативної ефективності.

Маніпулятивні інформаційні технології

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	журналістики
Інформаційне забезпечення	матеріали для вивчення дисципліни доступні на сайті https://dyskurs.info – спеціально розробленій онлайн-платформі
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні знати основні поняття у сфері маніпулятивних інформаційних технологій, ознайомитися з історією використання маніпулятивних технологій у світі; розпізнавати види й методи інформаційного впливу, специфіку й засади використання різних технологій у масовій комунікації; аналізувати вплив когнітивних упереджень на ефективність комунікації. Дисципліна повинна сприяти підвищенню рівня медіаграмотності студентів.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Маніпулятивні технології: визначення, основні поняття. Критичне мислення. Когнітивні передумови маніпулятивного впливу. Еволюція феномена маніпуляції; особливості сприйняття в різних культурних традиціях. Давньокитайські страггеми. Методи інформаційно-психологічного впливу. Вплив медіа на людину. Пропагандистська модель ЗМІ. Маніпуляції в рекламі. Соціальні мережі, їх алгоритми. Соцмережі як простір для маніпуляцій. Інформаційна війна. Пропаганда. Фейки і наративи, способи їх розпізнавання. Захист від маніпулятивного інформаційного впливу.

Маркетинг наукових досліджень

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	прикладної фізики
Інформаційне забезпечення	робоча програма, конспект лекцій, навчальні посібники, мультимедійний проєктор, персональні комп'ютери, ноутбуки, Windows 10, Microsoft Power Point
Форма проведення занять	лекції, практичні (семінарські), консультації
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Після вивчення дисципліни «Маркетинг наукових досліджень» студенти повинні

знати: сутність наукових досліджень, їх місце в сучасних ринкових відносинах, особливості порівняно з іншими об'єктами ринку товарів та послуг, функції та принципи маркетингу наукових досліджень, методи дослідження ринку наукових результатів, особливості маркетингового середовища наукових установ, інструменти моніторингу ринку наукових досліджень.

вміти: визначити концепцію маркетингової діяльності наукової установи, ефективно використовувати можливості маркетингової інформаційної системи, здійснювати оцінку ринкових можливостей отриманих результатів наукової діяльності, визначити найбільш перспективний сегмент ринку для просування та реалізації результатів наукових досліджень, розробити план маркетингу наукових досліджень, концепцію маркетингу нових наукових результатів, визначити конкурентоздатність наукових результатів, визначити найбільш ефективні методи просування результатів наукових досліджень та здійснювати оцінку їх ефективності, володіти методами організації управління маркетингом та контролю, володіти методами наукового підходу до організації управління персоналом, здійснювати вибір найбільш оптимальної стратегії розвитку наукової установи.

Після вивчення дисципліни «Маркетинг наукових досліджень» студенти мають опанувати наступні **кваліфікаційні компетентності:**

здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності, здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, здатність спілкуватися іноземною мовою, навички використання інформаційних і комунікаційних технологій, здатність до проведення досліджень на відповідному рівні, здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, навички міжособистісної взаємодії, здатність працювати автономно, навички здійснення безпечної діяльності. здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

здатність брати участь у плануванні та виконанні наукових досліджень, здатність грамотно обробляти та презентувати результати наукових досліджень, володіння інструментами просування результатів досліджень на ринку наукових досягнень, здатність до постійного розвитку компетентностей у сфері наукових досліджень та комп'ютерних технологій, здатність працювати в колективах виконавців, у тому числі в міждисциплінарних проєктах.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Маркетинг та його сучасна концепція. 2. Наукові дослідження та їх сутність. 3. Моніторинг ринку наукових досліджень та дослідно-конструкторських розробок. 4. Внутрішнє середовище установ, що займаються науковою діяльністю. 5. Зовнішнє середовище установ, що займаються науковою діяльністю. 6. Розробка стратегії маркетингу наукових досліджень. 7. Вибір цільових ринків реалізації результатів наукових досліджень та їх сегментування. 8. Маркетингова політика наукової діяльності та її результатів. 9. Цінова політика в галузі наукових досліджень та дослідно-конструкторських розробок. 10. Маркетингова політика комунікацій в сфері наукових досліджень. 11. Управління маркетингом наукових досліджень.

Медична паразитологія

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	загальні компетентності випускників ОС «Бакалавр» ОП «Біологія», «Середня освіта. Біологія та здоров'я людини», «Екологія та охорона навколишнього середовища», «Медсестринство», «Фізична терапія, ерготерапія», «Дошкільна освіта».
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	ентомології та збереження біорізноманіття
Інформаційне забезпечення	мікропрепарати, методичні рекомендації, навчальні посібники, система електронного навчання Moodle, електронні бази даних.
Форма проведення занять	лекції, лабораторні заняття.
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): формування розуміння основ паразитизму; формування розуміння закономірностей поширення і циркуляції паразитів в природі, особливостей їх життєвих циклів; вміння ідентифікувати паразитів людини на різних стадіях їх розвитку; здобуття навичок роботи із паразитичними організмами в лабораторних умовах; здобуття практичних навичок для досліджень у випадках, коли випускники будуть працювати із біологічним матеріалом, отриманим із людини чи домашніх тварин.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Лабораторна діагностика протист: амеби, інфузорії, джугиткові (виготовлення тимчасових препаратів, прижиттєве вивчення).

Тема 2. Споровики – збудники захворювань людини і тварин: токсоплазми, малярія, бабезіози, кокцидіози. Діагностика і профілактика.

Тема 3. Методи гельмінтологічних досліджень. Будова марит сисунів на прикладі трематод хребетних (риби). Оцінка зараженості проміжних господарів (моллюсків, відловлених в місцевих водоймах) личинками трематод.

Тема 4. Лабораторна діагностика особливо небезпечних представників стьожкових червів: ехінокок, свинячий ціп'як (препарати).

Тема 5. Лабораторна діагностика круглих червів. Гельмінти – факультативні паразити людини

Тема 6. Гельмінти – паразити домашніх тварин, як джерело інвазії людини. Циркуляція трихінели і токсокари в антропоценозах.

Тема 7. Лабораторна діагностика яєць гельмінтів. Складання таблиць для визначення.

Тема 8. Кліщі – збудники захворювань людини і тварин. Людина, як факультативний живитель видів, для яких облігатними є дикі та синантропні тварини.

Тема 9. Комахи – облігатні та факультативні паразити людини і тварин. Вивчення пристосувань до паразитування на прикладі кровососок, бліх, вошей, пуходів. Виготовлення препаратів і алгоритм визначення по таблицях для ідентифікації видів.

Тема 10. Отруйні комахи. Визначення найбільш поширених видів отруйних комах. Комахи місцевої фауни, як переносники важливіших збудників аборигенних і типових інвазійних паразитів.

Медичне право

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній / весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	цивільного права та процесу
Інформаційне забезпечення	технічні засоби: проектор обладнання: комп'ютер програмне забезпечення: windows, power point
Форма проведення занять	лекції та семінари
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

дослідження законодавства, що захищає права пацієнтів на конфіденційність, інформовану згоду, відмову від лікування та інші аспекти взаємодії пацієнтів та медичного персоналу; відповідальність медичних працівників: правові обов'язки медичних працівників, включаючи відповідальність за неправомірну медичну практику та порушення прав пацієнтів; медичні помилки та скарги: правові аспекти та процедури у випадках медичних помилок, а також права пацієнтів на подання скарг та отримання компенсації у зв'язку з неправомірною медичною практикою; етика та професійні стандарти: вимоги до моральної та етичної поведінки медичних працівників, їхні обов'язки у відношенні до пацієнтів та колег; медичне страхування: правове регулювання медичного страхування, включаючи обов'язкове та додаткове страхування, права та обов'язки страховиків та пацієнтів; регулювання лікарських засобів: правові аспекти реєстрації, виробництва, зберігання та використання лікарських засобів, контроль якості та безпеки медичних препаратів.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): медичне право - це галузь права, яка охоплює норми, що регулюють взаємовідносини у галузі медицини та охорони здоров'я. Дисципліна вивчає правові аспекти медичної практики, права пацієнтів, медичне страхування, відповідальність медичних працівників та інші юридичні питання, пов'язані з медициною.

Тема 1. Поняття та особливості медичного права.

Тема 2. Законодавче забезпечення охорони здоров'я в Україні: історико-правовий огляд, сучасний стан і перспективи розвитку.

Тема 3. Права і обов'язки пацієнтів та медичних працівників.

Тема 4. Юридична відповідальність за правопорушення у сфері охорони здоров'я.

Тема 5. Нормативне регулювання трансплантології.

Тема 6. Правова кваліфікація дефектів надання медичної допомоги.

Тема 7. Проблеми евтаназії в Україні та світі.

Тема 8. Інформована згода на медичне втручання.

Тема 9. Правове забезпечення лікарської таємниці.

Тема 10. Медичне страхування громадян.

Медіація в Україні та ЄС

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	цивільного права та процесу
Інформаційне забезпечення	технічні засоби: проектор обладнання: комп'ютер програмне забезпечення: windows, power point
Форма проведення занять	лекції та семінари
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

розгляд аспекту розвитку медіації в Україні та ЄС, аналіз основних подій, що вплинули на її сучасний стан; Вивчення унікальних особливостей апарату медіації в контексті України та ЄС, включаючи процедури та практичні аспекти; аналіз функцій та відповідальності медіаторів в рамках української та європейської культур і правових систем; Оцінка результативності медіаційних процесів та ідентифікація викликів, з якими стикаються учасники; Вивчення передового міжнародного досвіду та його впливу на розвиток медіації в Україні та порівняння з ЄС.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): дисципліна "Медіація в Україні та ЄС" присвячена вивченню сучасних підходів та практик в галузі медіації, які застосовуються в Україні та Європейському Союзі. Студенти отримають огляд теоретичних засад медіації, а також ознайомляться з практичними аспектами застосування медіаційних методів при вирішенні конфліктів. Курс також розглядає законодавчі рамки, які регулюють медіацію в Україні та ЄС, та порівнює їхні основні принципи та відмінності.

Тема 1. Теорія конфлікту: поняття та загальні особливості.

Тема 2. Поняття та особливості альтернативних способів вирішення спорів.

Тема 3. Поняття та правова природа медіації.

Тема 4. Компетентності та техніки медіатора.

Тема 5. Процедура та стадії медіації.

Тема 6. Медіація у національній та міжнародній правовій системі.

Тема 7. Медіація в окремих сферах юридичної практики.

Тема 8. Особливості медіації в окремих сферах суспільних відносин.

Методика викладання програмування у вищій школі

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	інформаційних управляючих систем та технологій
Інформаційне забезпечення	навчальний посібник, мультимедійний проєктор, персональні комп'ютери
Форма проведення занять	лекції, лабораторні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

В результаті вивчення даного курсу студент повинен знати:

- специфіку застосування новітніх освітніх технологій з програмування у вищій школі;
- чотирирівневу систему підготовки до олімпіад з програмування;
- інноваційні педагогічні технології активізації навчання.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Специфіку застосування новітніх освітніх технологій у вищій школі.
2. Інноваційні педагогічні технології активізації навчання. Проблеми втілення освітньої технології у вищій школі.
3. Дидактичні ігри в процесі оволодіння змістом дисципліни.
4. Технології аналізу ситуації для активного навчання. Метод кейсів. Ігрове проєктування.
5. Чотирирівнева система підготовки до олімпіад з програмування.
6. Види сортування. Підбірка задач.
7. Алгоритми на масивах. Підбірка задач.
8. Алгоритми на рядках. Підбірка задач.
9. Структури даних. Підбірка задач.
10. Теми з теорії графів. Підбірка задач.
11. Динамічне програмування. Підбірка задач.
12. Жадібні алгоритми. Підбірка задач.

Методика викладання у вищій школі
(крім спеціальностей, для яких дисципліна є нормативною)

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації
Форма проведення занять	лекції, семінарські заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання(знання, уміння та інші компетентності:

Знати: критерії відбору, принципи структурування змісту навчального курсу у вищій школі; зміст навчання та його компоненти, права та обов'язки учасників освітнього процесу, сучасні інтерактивні методи навчання здобувачів освіти, отримання від них зворотнього зв'язку; сутність, особливості, методи, прийоми навчання у вищій школі; педагогічні уміння діяльності викладача вищої школи; методику організації та проведення самостійної роботи, консультацій та індивідуальних занять; особливості вербальної і невербальної комунікації.

Вміти: створювати особисту методичну систему навчання здобувачів вищої освіти, адаптувати її до різних умов освітнього процесу; критично осмислювати та інтегрувати знання про концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування освіти в Україні у перебігу розв'язання складних задач у невизначених ситуаціях; аналізувати, планувати та організовувати різноманітні види навчальних і позааудиторних занять, використовувати найбільш ефективні методи навчання, виховання і розвитку здобувачів вищої освіти; упроваджувати інноваційні технології навчання у закладі вищої освіти; володіти вміннями й навичками організації навчання в умовах кредитно-модульної системи організації освітнього процесу; апробувати найбільш ефективні прийоми і методи навчання, що застосовуються в системі педагогічної діяльності; аналізувати різноманітні педагогічні ситуації.

Короткий зміст дисципліни:

Тема 1. Загальні питання методики викладання у вищій школі. Вища освіта в Україні: історія і сучасність.

Тема 2. Особливості розвитку здобувача вищої освіти як суб'єкта соціального життя.

Тема 3. Сутність та особливості освітнього процесу у вищій школі.

Тема 4. Освітнє середовище закладу вищої освіти.

Тема 5. Методи навчання у вищій школі.

Тема 6. Форми організації навчання у вищій школі.

Тема 7. Організація контролю як зворотнього зв'язку у вищій школі.

Тема 8. Майстерність професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи.

Міжнародні стандарти захисту прав людини у кримінальному провадженні

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	кримінального права та процесу
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали, сайт електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; уміння здійснювати тлумачення норм національного законодавства; здатність працювати в міжнародному контексті; здатність визначати, формулювати та розв'язувати проблеми; уміння аналізувати соціально-значущі процеси; уміння знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різноманітних джерел; уміння аналізувати норми Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод (1950 р.) та прецедентної практики Європейського суду з прав людини, а також норми кримінального процесуального законодавства.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Стандарти захисту прав людини, закріплені в Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та інших міжнародно-правових договорах, як система гарантій охорони та захисту прав людини в кримінальному провадженні. Складові елементи права на справедливий судовий розгляд. Процесуальні гарантії справедливого судового розгляду згідно з п. 3 ст. 6 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод. Міжнародні стандарти права особи на свободу та особисту недоторканність. Міжнародні стандарти права на відшкодування (компенсацію) шкоди, завданої внаслідок незаконного затримання, тримання під вартою, засудження. Міжнародні стандарти протидії катуванню, нелюдському і такому, що принижує гідність, поводженню чи покаранню особи. Міжнародні стандарти права на повагу до недоторканності житла або іншого володіння особи, таємницю кореспонденції та телефонних розмов, закріплені в ст. 8 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.

Містобудівне право

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	адміністративного, фінансового та інформаційного права
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали, сайт електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, здатність генерувати нові ідеї щодо вирішення практичних ситуацій у сфері правовідносин, пов'язаних з правовим регулюванням містобудівної діяльності, проектування, прийняття в експлуатацію, здатність приймати обґрунтовані рішення у сфері правового регулювання містобудівної діяльності, здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм містобудівного права, а також розуміння особливостей практики їх застосування.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): I. Предмет регулювання та завдання підгалузі. Конституційні положення містобудівного права. Об'єкти та суб'єкти планування і забудови територій. Державне управління у сфері планування і забудови територій. Спеціально уповноважені органи містобудування та архітектури. Саморегульвні професійні організації. Планування територій на загальнодержавному рівні. Планування територій на регіональному рівні. Схема планування і забудови територій на місцевому рівні. Проект забудови територій. Зміст та заходи з реконструкції територій. Регіональні правила забудови. Права і обов'язки суб'єктів діяльності у сфері планування і забудови територій. Відповідальність за порушення законодавства при здійсненні планування і забудови територій.

Мультикультуралізм, права етнічних меншин і розвиток громад

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	«Філософія», «Політологія»/«Соціологія»/«Правознавство»
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	політології і державного управління
Інформаційне забезпечення	робоча програма навчальної дисципліни, наукова література, навчальні посібники, сайт електронного навчання
Форма проведення занять	лекції, практичні/семінарські заняття, консультації
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення навчальної дисципліни «*Мультикультуралізм, права етнічних меншин і розвиток громад*» студент повинен знати: 1) теоретичні концепції мультикультуралізму (Вілл Кимлічка, Чарльз Тейлор, Чандран Кукатас, Бгікху Парех, Сейла Бенхабіб, Натан Глейзер та ін.); 2) принципи толерантності як нормативного медіатора міжкультурної взаємодії в суспільстві; 3) міжнародно-правові документи глобального та регіонального рівнів у сфері захисту прав етнічних меншин; 4) досвід реалізації політики мультикультуралізму в США, Канаді, Австралії, країнах Європи та Азії; 5) проблематику мультикультурного різноманіття та формування громадянського суспільства в Україні; 6) практичні аспекти функціонування мультикультурної моделі на Закарпатті; 7) сучасні кризові реалії мультикультуралізму в Європі, що сформувалися в результаті міграційних криз і посилення впливу праворадикальних політичних сил.

уміти: 1) критично осмислювати та аналізувати сучасні проблеми мультикультуралізму, прав етнічних меншин та розвитку громад; 2) готувати аналітичні довідки, звіти та інші документи про стан і тенденції розвитку мультикультуралізму на глобальному (країни Європи, Америки, Сходу), національному (Україна) та регіональному (Закарпатська область) рівнях; 3) орієнтуватися у міжнародних і національних нормативно-правових документах, які захищають права етнічних меншин та сприяють розвитку мультикультурних громад в Україні; 4) організувати та здійснювати індивідуальні й групові дослідницькі проекти / гранти у галузі етнополітики, країнознавства та регіонознавства; 5) успішно працювати в команді на засадах толерантності; 6) налагоджувати комунікацію й співпрацю між представниками етнічних меншин, зокрема, національно-культурних товариств, із органами державної влади та місцевого самоврядування; 7) взаємодіяти з представниками етнічних меншин, використовуючи отримані теоретичні знання у контексті прийняття нагальних і практичних управлінських рішень.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Теоретичні моделі мультикультуралізму.

Тема 2. Толерантність та її роль у мультикультурному соціальному середовищі.

Тема 3. Міжнародно-правові стандарти захисту прав етнічних меншин.

Тема 4. Політика мультикультуралізму в США, Канаді та Австралійському Союзі.

Тема 5. Мультикультурний плюралізм у країнах Західної Європи.

Тема 6. Захист прав етнічних меншин і розвиток громад у країнах Центрально-Східної та Південно-Східної Європи.

Тема 7. Права етнічних меншин, розвиток громад і мультикультурна політика у країнах Азії.

Тема 8. Мультикультурне різноманіття та формування громадянського суспільства в Україні.

Тема 9. Мультикультурна модель Закарпаття.

Науково-дослідне стажування

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	геодезії, землеустрою та геоінформатики
Інформаційне забезпечення	система дистанційного навчання «Moodle», дидактичні матеріали, мультимедійні апарати, стенди, моделі, прилади і матеріали лабораторій інформатики, геодезії та ГІС
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Короткий зміст дисципліни (перелік тем):

Тема 1. Вибір об'єкту науково-дослідного стажування, види і правила проведення інструктажів з техніки безпеки.

Тема 2. Нормативно-правова база діяльності наукових підрозділів закладу вищої з освіти.

Тема 3. Організація науково-дослідницької роботи.

Тема 4. Техніка виконання індивідуального завдання за темою кваліфікаційної роботи магістра.

Тема 5. Ознайомлення з планами НДР кафедри та звітами про виконання робіт.

Тема 6. Інформаційне забезпечення наукових досліджень.

Тема 7. Написання структурних елементів кваліфікаційної роботи магістра.

Тема 8. Підготовка результатів науково-дослідного стажування у вигляді доповіді на науково-технічній конференції або статті.

Тема 9. Правила оформлення звітів про науково-дослідну роботу.

Освітній менеджмент

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	загальної педагогіки і педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, мультимедійний проєктор.
Форма проведення занять	лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання(знання, уміння та інші компетентності):

- здатність представляти для обговорення результати освітньої, професійної діяльності, презентувати результати наукових досліджень та інноваційних проєктів, демонструючи вільне володіння державною та іноземною мовами усно і письмово;
- здатність проєктувати освітній процес на основі студентоцентрованого компетентнісного, контекстного підходів та сучасних досягнень освітніх, педагогічних наук та забезпечувати організаційно-управлінську діяльність для його реалізації (зокрема, управляти навчально-пізнавальною діяльністю, об'єктивно оцінювати результати навчання здобувачів освіти);
- здатність розробляти та реалізовувати інноваційні й дослідницькі проєкти у сфері освіти/педагогіки та міждисциплінарного рівня із дотриманням правових, соціальних, економічних, етичних норм;
- володіти вміннями здійснювати пошук необхідної інформації з освітніх /педагогічних наук у друкованих, електронних та інших джерелах, аналізувати, систематизувати її, оцінюючи достовірність та релевантність;
- вміти приймати ефективні, відповідальні рішення з питань управління в сфері освіти/педагогіки, з опорою на чинне законодавство, нормативно-правове регулювання освітньої діяльності та виявляти креативність у нових або незнайомих середовищах, за наявності багатьох критеріїв та неповної або обмеженої інформації.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Поняття про освітній менеджмент. Генеза і сутність менеджменту освіти.
- Тема 2. Методологічні засади сучасного освітнього менеджменту.
- Тема 3. Структура освітньої системи України та стратегічне управління в освітньому менеджменті.
- Тема 4. Управління освітніми закладами: системний підхід.
- Тема 5. Управління вищою освітою: світові тенденції і національні досягнення.
- Тема 6. Педагогічний менеджмент як система.
- Тема 7. Освітній процес як об'єкт менеджменту.
- Тема 8. Проєктний менеджмент як невід'ємна складова сучасної освіти.
- Тема 9. Моніторинг якості освітнього процесу.
- Тема 10. Дидактичний менеджмент як складова освітнього процесу.
- Тема 11. Управління розвитком особистості у освітньому процесі.
- Тема 12. Поняття тайм-менеджменту. Само менеджмент.

Основи енергоефективності

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	Загальні знання з основи енергоефективності
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	електронних систем
Інформаційне забезпечення	Сайт електронного навчання кафедри, навчально-методичний посібник, Internet-ресурси
Форма проведення занять	Лекції, лабораторні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, вміння та інші компетентності):

Студент повинен знати:

- основні чинники, які впливають на енергоефективність промисловості;
- базові методи скорочення витрат енергетичних ресурсів;
- сучасні шляхи реалізації енергозбереження;
- особливості автоматизації сучасних систем сонячної та вітроенергетики

Студент повинен вміти:

- застосовувати знання з ресурсозбереження у практичних ситуаціях на виробництві; - аналізувати роль енергозбереження для захисту навколишнього середовища;
- приймати обґрунтовані рішення при проектуванні та впровадженні енергосистем;
- враховувати екологічні та економічні аспекти під час формування технічних рішень в області професійної діяльності;
- проводити монтаж, налагодження та випробування сучасних систем сонячної та вітроенергетики.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Дисципліна “Основи енергоефективності” присвячена встановленню техніко-економічних взаємозв'язків енергетичних складових витратних ресурсів промисловості і методів їхнього заощадження.

Тема 1. Вступ.

Тема 2. Ресурси підприємств та технологічне енергозбереження

Тема 3. Сучасний світовий стан енергозбереження

Тема 4. Енергетичні ресурси підприємств

Тема 5. Альтернативні відновлювальні види палива та їх застосування.

Тема 6. Сонячні колектори та перспективи їх використання.

Тема 7. Енергозберігаючі технології у процесі функціонування підприємств

Тема 8. Аналіз та моделювання споживання енергетичних ресурсів у процесі функціонування підприємств.

Тема 9. Енергозбереження засобами електроприводу.

Тема 10. Планування та облік споживання енергетичних ресурсів. Інформаційні технології і системи в забезпеченні енергозбереження підприємств.

Тема 11. Нетрадиційні джерела енергії. Класифікація галузей відновлювальної енергетики.

Тема 12. Сонячна енергетика. Сонячні панелі та сонячні колектори.

Тема 13. Вітроенергетика, її позитивні та негативні риси.

Тема 14. Мала гідроенергетика.

Основи організації Індустрії 4.0

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	електронних систем
Інформаційне забезпечення	Сайт електронного навчання, навчально-методичний посібник, Internet-ресурси.
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття.
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, вміння та інші компетентності):

Студент повинен знати:

- сутність і значення індустрії 4.0; -вплив Індустрії 4.0. на розвиток світової економіки;
- значення Індустрії 4.0 для наукоємних галузей промисловості;
- ключові елементи та тенденції розвитку Індустрії 4.0.

Студент повинен вміти:

- використовувати отримані знання для аналізу технічного і технологічного рівня виробництва;
- застосовувати інноваційні рішення Індустрії 4.0 до конкретних задач виробництва;
- проектувати "розумне виробництво" з метою підвищення продуктивності праці за рахунок впровадження новітніх моделей Індустрії 4.0.
- забезпечувати організацію потоку даних з метою моніторингу в реальному режимі часу процесу виробництва;
- планувати розвиток виробництва з документованою стратегічною дорожньою картою для реалізації.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Дисципліна "Основи організації Індустрії 4.0" дає загальні відомості про Індустрію 4.0, 4-ту промислову революцію, цифрову трансформацію виробництва, і її вплив на світову економіку.

Тема 1. Індустрія 4.0: Сутність і значення. Визначення Індустрії 4.0: цифрова трансформація галузі і четверта індустріальна революція.

Тема 2. Інтеграція в Industry 4.0: вертикальна і горизонтальна інтеграція. Індустрія 4.0: технології, безпека, люди, працівники, суспільство.

Тема 3. Витоки Індустрії 4.0: від розумного виробництва до розумного "X".Індустрія 4.0 та Індустріальний Інтернет.

Тема 4. Глобалізація, архітектура і стандартизація: співробітництво між Industry 4.0 і промисловим інтернет-консорціумом.

Тема 5. Стан промисловості 4.0. Індустрія 4.0 і перші стадії зрілості. Індустрія 4.0 – проблеми і ризики. Наступні етапи росту та зрілості.

Тема 6. Переваги промисловості 4.0. Підвищення продуктивності за рахунок оптимізації та автоматизації.

Тема 7. Дані в реальному часі для ланцюгів постачання в економіці і більш висока неперервність бізнесу завдяки високим можливостям моніторингу та обслуговування.

Тема 8. Покращення умов праці, підвищення якості продукції за підтримки IoT і коботи. Персоналізація і налаштування на нового споживача.

Тема 9. Стратегія і реалізація Industry 4.0. Розвиток інноваційних можливостей і нових моделей доходів.

Тема 10. Industry 4.0 і реальність з документованою стратегічною дорожньою картою для реалізації.

Моделі зрілості Industry 4.0 і основи дорожньої карти.

Тема 11. Модулі і конструктивні блоки Industry 4.0: кібер-фізичні системи.

Тема 12. Еталонна архітектурна модель Industrie 4.0 (RAMI 4.0): міжнародна експансія.Ключові елементи RAMI 4.0 і компоненти Industrie 4.0. Три виміри RAMI 4.0.

Тема 13. Принципи Industrie 4.0: горизонтальна і вертикальна інтеграція. Піраміда автоматизації і нові бізнес-моделі в Індустрії 4.0.

Тема 14. Принципи проектування Industrie 4.0 – функціональна сумісність, взаємозв'язок, інформаційна прозорість, віртуалізація, автономні рішення, децентралізація.

Тема 15. Industrie 4.0 і технології. Технічна підтримка і сервісна орієнтація. Модульність.Технології як засіб покращення можливостей.

Тема 16. За межами піраміди автоматизації: порушення рівнів додатків в Industry 4.0. Розмивання кордонів на рівні ієрархій і розв'язків.

Тема 17. Індустрія 4.0 – світовий рівень: ініціативи і розробки Industrie 4.0 по всьому світу.

Тема 18. Промисловий простір даних: об'єднання IoT та інтелектуальних послуг в Industrie 4.0 і подальших версіях.

Тема 19. Енергоефективність, управління споживанням і Промисловість 4.0. Тенденції розвитку і перспективи Industry 4.0.

Основи етології

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	зоології
Інформаційне забезпечення	підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, мультимедійний проєктор
Форма проведення занять	лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою вивчення курсу «Основи етології» є формування більш глибоких теоретичних знань з питань фізіологічних механізмів та функцій поведінки, що забезпечують виживання тварин у їх природному середовищі, особливостей соціальної поведінки різних видів тварин, особливості появи, форм прояву та закономірностей психічних процесів тварин, як у онтогенезі, так й при встановленні шляху еволюції психічних здібностей у тваринному світі. Завдання курсу: теоретичні: опанування понятійного апарату, об'єктивних і суб'єктивних методів вивчення поведінки тварин, історії спостережень і досліджень; вивчення основних сучасних напрямів дисципліни, розуміння природженого і надбаного у поведінці тварин, онтогенетичні та філогенетичні особливості проявів; оволодіння системою знань про форми розсудливої діяльності тварин і розум тварин як самостійне явище, формування на основі спеціальних етологічних понять загально біологічних. Крім того, вивчення курсу дає можливість більш чітко розуміти місце людини у тваринному світі, причини та особливості прояву власних поведінкових реакцій, витоки появи культури, ритуалів, звичок тощо. Практичні – сформулювати вміння проводити спостереження за поведінкою тварин, організувати досліди, аналізувати та передбачати поведінкові реакції диких, хатніх та свійських тварин в залежності від статі, віку, пори року тощо.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Етологія – наука про поведінку тварин. Інстинктивна поведінка тварин. Класифікація типів поведінки. Індивідуальна поведінка. Біологічна обумовленість онтогенезу поведінки тварин. Особливості формування внутрішньовидових відносин. Типи комунікації тварин. Шлюбно-сімейні взаємовідносини у тварин. Батьківська поведінка. Адаптивність поведінки її роль у видоутворенні.

Основи інклюзивної освіти

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	загальної педагогіки і педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	сайт електронного навчання, навчальні посібники, методичні рекомендації
Форма проведення занять	лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою навчальної дисципліни «Основи інклюзивної освіти» є засвоєння студентами теоретичних і практичних засад інклюзивної освіти, а також формування базових умінь і навичок, необхідних для соціально-педагогічної роботи з дітьми з особливими освітніми потребами.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати**: предметне поле і понятійний апарат інклюзивної педагогіки; теоретико-методологічні основи досліджень у галузі інклюзивної педагогіки; нормативні документи, які регулюють інклюзивне навчання в освітніх закладах; професійні вимоги до фахівця, який працює в інклюзивному освітньому середовищі; основні види та причини відхилень у психофізичному розвитку особистості; інструментарій і критерії дидактичного діагностування учнів в інклюзивному класі; організаційні форми, сучасні методи навчання і виховання дітей з особливими освітніми потребами; склад та функції команди психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами.

уміти: здійснювати науковий аналіз професійної діяльності вчителя в умовах інклюзивної освіти; застосовувати сучасні методика та технології соціально-педагогічної взаємодії з дітьми з особливими освітніми потребами; планувати, організовувати та аналізувати різноманітні види навчальних занять в інклюзивному контексті; аналізувати та оцінювати навчальні можливості дітей з різними особливостями психофізичного розвитку.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Інклюзивна освіта як модель розвитку сучасного суспільства.

Тема 2. Історія розвитку інклюзивної освіти в Україні та за кордоном.

Тема 3. Нормативно-правові засади інклюзивної освіти в Україні.

Тема 4. Дитина з особливими освітніми потребами як суб'єкт інклюзивного навчання.

Тема 5. Інклюзивне освітнє середовище.

Тема 6. Психолого-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами.

Тема 7. Програма психолого-педагогічного супроводу та індивідуальний навчальний план для дитини з особливими освітніми потребами.

Тема 8. Підготовка майбутнього вчителя до професійної діяльності в умовах інклюзії.

Тема 9. Організаційні форми, сучасні методи навчання і виховання дітей з особливими освітніми потребами.

Тема 10. Партнерство між батьками та школою в розбудові інклюзивного освітнього середовища.

Основи маркетингу і менеджменту

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали, сайт електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	лекції, семінарські заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень
 Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації
 Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень
 Виявляти навички організаційного проектування
 Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації
 Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи
 Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації
 Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації
 Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності
 Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним
 Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Основні поняття маркетингу, його сутність, функції та принципи.
2. Маркетингові дослідження.
3. Маркетингова товарна політика.
4. Маркетингове ціноутворення.
5. Маркетингова політика розподілу.
6. Маркетингова політика комунікацій.
7. Управління маркетинговою діяльністю.
8. Основні положення і сфера менеджменту.
9. Організація як об'єкт управління.
10. Планування як загальна функція менеджменту.
11. Організація як функція менеджменту.
12. Мотивація як загальна функція менеджменту.
13. Контроль як загальна функція менеджменту.
14. Забезпечення результатів управлінської діяльності.

Основи психогенетики

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	базується на загальних компетенціях випускників ОС «Бакалавр»
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	генетики, фізіології рослин і мікробіології
Інформаційне забезпечення	презентації, сайт електронного навчання
Форма проведення занять	лекція, лекція-бесіда, колоквиум, семінар
Форма семестрового контролю	залік

Метою вивчення навчальної дисципліни «Основи психогенетики» є вивчення ролі спадковості і умов довкілля у формуванні психічних і психофізіологічних властивостей людини, інтелектуальних здібностей, прояву девіантної поведінки і психічних розладів.

Завдання вивчення дисципліни «Основи психогенетики» наступні: ознайомлення основними генетичними поняттями, закономірностями наслідування; дослідження фізіологічних механізмів пристосування організму до змін довкілля; ознайомлення з основними методами які використовуються в психогенетиці людини; ознайомлення з генетикою психічних розладів; прояву аномальної і девіантної поведінки; генетикою сенсорних особливостей рухових функцій темпераменту, інтелекту.

У процесі вивчення курсу важливо зосередити увагу на *засвоєнні знань* про: основні генетичні поняття, закономірності спадковості; основні методи, які використовуються в психогенетиці людини; генетику психічних розладів; психогенетику аномальної і девіантної поведінки; психогенетику сенсорних особливостей рухових функцій темпераменту.

Під час семінарських занять та самостійної роботи студенти *набувають уміння та навички*: визначають загальнобіологічні та спеціальні поняття; застосовують конкретні знання для пояснення психічних розладів, хромосомних аберацій і поведінки людини; володіють методами психофізіології і фізіології; визначають коефіцієнт інтелекту між групами людей.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Вступ. Предмет і принципи психогенетичних досліджень. Визначення психогенетики. Основні генетичні поняття, закономірності спадковості.

Тема 2. Основні методи, які використовуються в психогенетиці людини.

Тема 3. Генетика психічних розладів. Хромосомні аберації і поведінка людини.

Тема 5. Психогенетика сенсорних особливостей рухових функцій темпераменту

Тема 6. Генетика психофізіологічних і фізіологічних показників.

Тема 7. Психогенетичне дослідження інтелекту.

Тема 8. Дослідження геніальності.

Особливості гендерної нерівності

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній / весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	цивільного права та процесу
Інформаційне забезпечення	технічні засоби: проектор обладнання: комп'ютер програмне забезпечення: windows, power point
Форма проведення занять	лекції та семінари
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

розуміння концепцій гендерної нерівності та гендерних стереотипів: усвідомлення понять гендерної нерівності та впливу на суспільство; аналіз гендерних нерівностей: розгляд різних аспектів гендерних нерівностей у сферах освіти, праці, політики, сім'ї та інших соціальних контекстах; розуміння законодавства, спрямованого на захист прав жінок, чоловіків та осіб з інших гендерних ідентичностей, та аналіз його впливу на реальну ситуацію; огляд дискримінації на ринку праці, гендерне насильство: сексуальне, домашнє, насильство проти жінок, , нерівність в освіті у світі (Арабські країни,) здатність проводити дослідження з питань гендерної нерівності, аналізувати статистичні дані та використовувати їх для формулювання конкретних рекомендацій; оцінка впливу культури, медіа та інших соціальних факторів на гендерні стереотипи та нерівність; феміністичний рух.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): дисципліна розглядає правові аспекти, пов'язані з гендерною нерівністю в Україні та у світі. Студенти вивчають правові норми, які регулюють процедури та взаємини щодо гендерного насильства у різних сферах політичного, соціального та правового життя.. Розглядаються питання щодо гендерної нерівності в трудових правовідносинах. Також аналізується міжнародне та національне законодавство на цю тему.

Тема 1. Етапи боротьби з гендерною нерівністю.

Тема 2. Гендерна соціалізація та виховання.

Тема 3. Гендерна нерівність у трудових відносинах.

Тема 4. Гендерна нерівність у політиці та громадянському суспільстві.

Тема 5. Гендерна насильницька поведінка та захист прав жінок.

Тема 6. Юридичні та соціальні заходи захисту жертв гендерної насильницької поведінки.

Тема 7. Гендерні аспекти доступу до медичної допомоги та репродуктивних прав жінки, чоловіка та третьої статі.

Особливості особистих немайнових прав особи в умовах диджиталізації

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	цивільного права та процесу
Інформаційне забезпечення	технічні засоби: проектор обладнання: комп'ютер програмне забезпечення: windows, power point
Форма проведення занять	лекції та семінари
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): здатність засвоїти основні положення законодавчого регулювання особистого немайнового права в Україні та ЄС; здатність засвоїти основні нормативно-правові акти, що регулюють особисте немайнове право в Україні та ЄС; здатність застосовувати знання із правового регулювання особистого немайнового права в Україні та ЄС у практичних ситуаціях.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): джерела правового регулювання особистого немайнового права в Україні та ЄС; визначення основних категорій та понять у сфері захисту особистого немайнового права в Україні та ЄС; ознайомитись із змістом нормативних актів та з науковими роботами з проблем питань пов'язаних із захистом особистого немайнового права, а також із судовою практикою.

Тема 1. Формування поняття особистого немайнового права в сфері диджиталізації.

Тема 2. Регламент про рамки для вільного потоку не персональних даних в ЄС.

Тема 3. Місце технології AI у повазі до верховенства права, прав людини, демократичних цінностей.

Тема 4. Права на віртуальний світ людини.

Тема 5. Права на індивідуальність в соціальних мережах.

Тема 6. Права особи у процесі проведення фото- кіно- відео зйомок,

Тема 7. Права особи на вільне пересування в мережі інтернет.

Тема 8. Правове регулювання нових технологій, таких як криптовалюти чи дрони.

Тема 9. Кіберправа визнають право осіб на доступ, використання, створення та публікацію цифрових медіа, а також право доступу до комп'ютерів, електронних пристроїв і телекомунікаційних мереж. Кіберсквотинг.

Тема 10. Захист особистих немайнових прав особи в умовах диджиталізації.

Особливості сурогатного материнства

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	цивільного права та процесу
Інформаційне забезпечення	технічні засоби: проектор обладнання: комп'ютер програмне забезпечення: windows, power point
Форма проведення занять	лекції та семінари
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): розуміння правового статусу сурогатного материнства в різних країнах, у тому числі в Україні, вивчення нормативно-правових актів та їх вплив на практику сурогатного материнства; розгляд медичних вимог, включаючи процедури штучного запліднення та вагітності сурогатних матерів, а також управління медичними ризиками для всіх учасників процесу; розгляд правових аспектів усиновлення дитини, яка народилася через сурогатне материнство, включаючи процедури визнання батьківства та права на спадщину.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): вивчає методи, що використовуються для допомоги парам, у яких є проблеми з вагітністю. Вона охоплює етичні, юридичні, психологічні та медичні аспекти у контексті сурогатного материнства. Темі включають в себе види сурогатного материнства, проблеми та переваги для всіх учасників процесу, законодавство, та психологічні аспекти для сурогатних матерів та біологічних батьків.

Тема 1. Правовий статус сурогатної матері та біологічних батьків.

Тема 2. Правовий статус та права дитини у ситуації сурогатного материнства.

Тема 3. Процес штучного запліднення та вагітності сурогатних матерів.

Тема 4. Правові аспекти усиновлення дітей, народжених через сурогатне материнство.

Тема 5. Медичні ризики та контроль за ними у процесі сурогатного материнства.

Тема 6. Регулювання сурогатного материнства законодавством різних країн.

Особливості та специфіка презентації наукових результатів

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	прикладної фізики
Інформаційне забезпечення	робоча програма, конспект лекцій, навчальні посібники, мультимедійний проєктор, персональні комп'ютери, ноутбуки, Windows 10, Microsoft Power Point
Форма проведення занять	лекції, практичні (семінарські), консультації
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Після вивчення дисципліни «Особливості та специфіка презентації наукових результатів» студенти повинні **знати**: існуючі види презентацій наукових результатів, загальні риси та особливості різних видів презентацій наукових результатів, вимоги щодо наукових праць, вимоги щодо до структури та оформлення тез наукових доповідей, вимоги щодо структури презентації наукових результатів, зміст та структуру наукової публікації, наукову мову презентації, стиль викладу матеріалів презентації, принципи та правила оформлення і публікації наукових статей та тез доповідей, специфіку апробацій результатів наукових досліджень, принципи оформлення науково-дослідних робіт і наукових звітів, основні вимоги та правила щодо публічного оприлюднення наукових результатів;

вміти: розробляти та переконливо презентувати групі кваліфікованих дослідників відповідний добре обґрунтований план дослідження для вирішення важливої задачі; завершити розширене оригінальне дослідження, що базується на критичному розгляді джерел та забезпечене необхідним науковим апаратом таким, як нотатки, бібліографія та публікація відповідних документів; презентувати результати дослідження в науковому та ненауковому контекстах, усно та письмово, у формі наукових семінарів, наукових зустрічей та громадських ініціатив; готувати підбір матеріалу, публікувати його у пресі чи в друкованих наукових виданнях; планувати оригінальний виклад результатів наукових досліджень у вигляді відеопрезентації; написати тези усної доповіді; розробити плакат для стендової доповіді; розробити мультимедійну презентацію; написати наукову статтю; скласти науковий звіт; скласти таблиці для публікації і презентації.

Після вивчення дисципліни «Особливості та специфіка презентації наукових результатів» студенти мають опанувати наступні **компетентності**:

здатність до критичного аналізу та оцінки сучасних наукових досягнень; здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність генерувати нові ідеї (креативність при вирішенні дослідницьких і практичних завдань); навички використання новітніх інформаційних і комунікаційних технологій; здатність брати участь у роботі українських та міжнародних наукових зібраннях та заходах; здатність проведення самостійних досліджень на сучасному рівні; здатність до пошуку, обробки на аналізу інформації з різних джерел; здатність планувати і вирішувати завдання власного професійного та особистісного розвитку; готовність до втілення результатів наукових досліджень в об'єктах інтелектуальної власності; здатність здійснювати аналіз ринкового попиту результати наукових досліджень здатність до планування часу; здатність до роботи в команді, вміння мотивувати інших у просуванні до спільної мети; здатність комунікації на фахову тематику з нефаківцями.

володіння методологією представлення наукових результатів; володіння культурою наукового дослідження, в тому числі з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій; здатність виявляти актуальні наукові проблеми та знаходити оптимальні шляхи їх вирішення, виявляти причинно-наслідкові зв'язки та здійснювати теоретичний аналіз наукової проблеми; пропонувати та обговорювати гіпотези; вміння формулювати мету наукових досліджень та цілеспрямовано її досягати; вільне володіння професійною лексикою; здатність здійснювати збір, аналіз та обробку даних, необхідних для розв'язання поставлених завдань; здатність представляти результати наукової діяльності в усній і письмовій формі, здатність до роботи в українських і міжнародних дослідницьких структурах в обраній області наукових досліджень; вміння усно представляти наукові результати на українських та міжнародних фахових конференціях та в письмовій формі подавати до опублікування в українських та міжнародних фахових виданнях.

Особливості усиновлення та патронату в Україні та ЄС

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній / весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	цивільного права та процесу
Інформаційне забезпечення	технічні засоби: проектор обладнання: комп'ютер програмне забезпечення: windows, power point
Форма проведення занять	лекції та семінари
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): бути ознайомленим з основними поняттями, процедурами та вимогами, що стосуються усиновлення та патронату в Україні та ЄС, а також розуміти важливі аспекти іноземного законодавства та міжнародних стандартів у цій сфері.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): законодавство України та Європейського Союзу щодо усиновлення та патронату; процедури та вимоги, необхідні для отримання санкції на усиновлення або патронат; категорії осіб, які можуть бути усиновлювачами або патронами; різниця між усиновленням та патронатом; механізми контролю та захисту прав усиновлених/патронованих осіб; міжнародні конвенції та угоди, які регулюють усиновлення та патронат у контексті України та ЄС; соціальні, психологічні та інші аспекти, що впливають на усиновлення та патронат дітей

Тема 1. Історія усиновлення та патронату в Україні та ЄС: розвиток правової бази і соціальної практики.

Тема 2. Правові аспекти усиновлення та патронату в Україні та ЄС: порівняльний аналіз законодавства, процедури та вимог.

Тема 3. Соціальні аспекти усиновлення та патронату: вплив на дитинства та родинні відносини, психологічні та емоційні аспекти.

Тема 4. Міжнародне усиновлення та патронат: роль та відповідальність держави, документація, багатокультурний контекст.

Тема 5. Проблеми та виклики усиновлення та патронату.

Тема 6. Перспективи розвитку усиновлення та патронату: сучасні тенденції, інноваційні підходи, впровадження передового досвіду.

Оцінка впливу на довкілля планової діяльності

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	геодезії, землеустрою та геоінформатики
Інформаційне забезпечення	прикладні програми (MS Office 2010, MS Windows), система електронного навчання «Moodle», інформаційні ресурси в мережі Інтернет, комп'ютерний клас. Програмне забезпечення : Acrobat 4.0; Arc Gis 9,3; Office 2003; Open Office 1.0; 7Zip; Windows prof; DIGITALS
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- Здатність розробляти проекти та управляти ними.
- Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- Прагнення до збереження навколишнього середовища.

Короткий зміст дисципліни (перелік тем):

Модуль 1. Тема 1. Загальні положення та поняття про оцінку впливу на довкілля (ОВД).

Тема 2. Види діяльності, що можуть мати значний вплив на довкілля.

Модуль 2. Тема 3. Процедури публічності та збору інформації при проведенні ОВД.

Тема 4. Звіт з оцінки впливу на довкілля.

Тема 5. Висновок з оцінки впливу на довкілля

Тема 6. Завершальна стадія процедури ОВД.

Пацієнт із хворобою в кабінеті стоматолога

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	анатомія, фізіологія, медична біологія, терапія
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	сімейної медицини та амбулаторної допомоги, медичного факультету 2
Інформаційне забезпечення	презентації, підручники, лекційні та дидактичні матеріали на сайті електронного навчання УжНУ e-learn.uzhnu.edu.ua
Форма проведення занять	лекційні та практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Дисципліна передбачає поглиблене вивчення основ комунікації та роботи з пацієнтами із соматичними захворюваннями в кабінеті стоматолога.

Зміст пропонованої дисципліни передбачає вивчення особливостей перебігу та менеджменту найпоширеніших хвороб з якими може зустрітися стоматолог в своїй практиці. Окремий акцент зроблено на вивченні шляхів та рекомендації щодо роботи з такими пацієнтами. Також на курсі представлено менеджмент пацієнтів з гострими та невідкладними станами.

Практичні заняття побудовані в інтерактивному форматі, будуть проходити із залученням студентів для відпрацювання навичок та вмінь комунікації та поведінки із пацієнтом в кабінеті стоматолога.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Основи комунікації з пацієнтом в кабінеті стоматолога.
2. Пацієнт із хворобами суглобів в кабінеті стоматолога.
3. Пацієнт із серцево-судинною патологією в кабінеті стоматолога.
4. Пацієнт із неврологічною патологією в кабінеті стоматолога.
5. Пацієнт із алергічної патологією в кабінеті стоматолога.
6. Пацієнт із алергією в кабінеті стоматолога.
7. Пацієнт із хворобами крові в кабінеті стоматолога.
8. Пацієнт із респіраторними хворобами в кабінеті стоматолога.
9. Пацієнт із ендокринними хворобами в кабінеті стоматолога.
10. Пацієнт із хворобами травної системи в кабінеті стоматолога.
11. Пацієнт із онкологічними захворюваннями в кабінеті стоматолога.
12. Пацієнт із аутоімунною патологією в кабінеті стоматолога.
13. Пацієнт із інфекційною патологією в кабінеті стоматолога.
14. Невідкладні стани в кабінеті стоматолога.

Педагогіка вищої школи

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	загальної педагогіки і педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації
Форма проведення занять	лекції, семінарські заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності) – здобувачі вищої освіти другого (магістерського) рівня повинні:

Знати: загальні основи педагогіки вищої школи та методи педагогічного впливу розвитку особистості в освітньому процесі, основні етапи становлення системи вищої освіти в Україні; принципи дидактики вищої школи; організаційні форми та методи навчання у закладі вищої освіти, види контролю знань, умінь і навичок здобувачів освіти; зміст педагогічного менеджменту; специфіку професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи; організувати освітній процес на основі студентоцентрованого, компетентнісного, контекстного підходів та сучасних досягнень освітніх, педагогічних наук; управляти освітньою діяльністю; об'єктивно оцінювати результати навчання здобувачів освіти; розробляти і викладати освітні курси в закладах вищої освіти, використовуючи методики, інструменти і технології, необхідні для досягнення поставлених цілей.

Вміти: опанувати систему психологічних та педагогічних знань, які формуються умовами освітнього процесу у закладі вищої освіти, досліджувати пріоритетні напрями розвитку освіти в Україні, виокремлювати тенденції підготовки фахівців у вищій школі з погляду перспектив її удосконалення (Національна доктрина розвитку освіти), критично осмислювати та інтегрувати знання про концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування освіти в Україні, у перебігу розв'язання складних задач у широких контекстах удосконалювати навички самостійної навчальної роботи, на основі самопізнання формувати власний стиль науково-педагогічної діяльності та професійного спілкування, аналізувати типовий навчальний підручник чи навчальний посібник зі свого фаху й оцінювати його зміст із погляду врахування дидактичних вимог, здійснювати педагогічний аналіз ефективності форм і засобів виховання студентської молоді у закладі вищої освіти.

Короткий зміст дисципліни:

Тема 1. Поняття про педагогіку вищої школи. Предмет, об'єкт, завдання педагогіки вищої школи.

Тема 2. Сутність та особливості освітнього процесу у вищій школі. Болонський процес і освіта в Україні.

Тема 3. Особливості розвитку здобувача освіти як суб'єкта соціального життя, як майбутнього фахівця з вищою освітою. Сутність процесу виховання студентської молоді, його специфіка, компоненти.

Тема 4. Роль і місце науково-педагогічного працівника в розвитку суспільства, його функції.

Тема 5. Психологія діяльності та особистості викладача вищої школи.

Тема 6. Методи навчання у вищій школі

Тема 7. Форми організації навчання у вищій школі

Тема 8. Система контролю освітнього процесу у вищій школі. Якість освіти.

Тема 9. Освітній менеджмент у закладі вищої освіти.

Педагогіка сімейного виховання

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	загальної педагогіки і педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	робоча програма дисципліни, методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи, підручники і посібники з основ сімейного виховання, національні та міжнародні нормативно-правові акти, Сімейний кодекс України, навчальні фільми, інтернет-посилання
Форма проведення занять	екції, практичні заняття, самостійна робота, консультації.
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Вивчення дисципліни забезпечує формування наступних компетентностей:

- вміння встановлювати злагоджену взаємодію з батьками, колегами, фахівцями, різними соціальними інституціями на засадах партнерства;
- вміння визначати педагогічний сенс взаємодії школи із родиною;
- вміння застосовувати принципи особистісно-орієнтованої педагогіки;
- знання про специфіку сімейного виховання;
- здатність якісно забезпечувати ефективність власних дій у процесі надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг дитині з особливими освітніми потребами;
- здатність аналізувати чинники виховання в конкретній сім'ї і для кожної дитини зокрема;
- здатність передбачати можливості негативного впливу сім'ї на розвиток дитини та коригувати його;
- вміння встановлювати партнерські відносини з родиною вихованців та орієнтуватися в методах педагогічного впливу батьків та доцільності їх використання.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Сім'я – основний інститут становлення та розвитку особистості.

Тема 2. Функції та типологія сучасної сім'ї.

Тема 3. Роль членів родини у вихованні та спілкуванні дитини.

Тема 4. Сім'я як об'єкт соціальної роботи.

Тема 5. Проблеми родинного виховання дітей з особливими освітніми проблемами.

Тема 6. Методика сімейного виховання.

Тема 7. Особливості виховання дітей у різних типах сімей.

Тема 8. Негативні тенденції у процесі сімейного виховання.

Тема 9. Виховний потенціал сім'ї.

Тема 10. Педагогічна взаємодія з батьками в умовах індивідуального виховання.

Педагогічні технології в умовах дистанційного та змішаного навчання

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	загальної педагогіки і педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	платформа Moodle, Classroom
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття в умовах дистанційного навчання на платформах Moodle, Classroom
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Загальні (Нормативно-правова: здатність організувати діяльність здобувачів системи освіти та/або власну професійну діяльність на основі нормативно-правових документів, вимог безпеки життєдіяльності та академічної доброчесності тощо).

Спеціальні (Управлінська: здатність планувати, організувати та контролювати діяльність здобувачів системи освіти та/або власну професійну діяльність. Соціально-психологічна: здатність забезпечувати оптимальні соціально-психологічні умови освітньої діяльності. Науково-методична та інноваційно-дослідницька: здатність запроваджувати інноваційні технології навчання; конструктивно-критично оцінювати зміст освіти; використання інтерактивних технологій (технологій колективно-групового навчання, кооперативного навчання – мозковий штурм, коло ідей, робота в малих групах, акваріум, рольові ігри, мікрорекламання та ін.); використання цифрових інструментів під час навчання та контролю результатів навчання методом тестування/e-learning, проведення онлайн опитування та опрацювання отриманих результатів тощо; здатність на основі теоретичного та емпіричного дослідження вирішувати науково-практичні завдання адаптації здобувачів освіти до навчання тощо. Компетентність з професійно-особистісного розвитку: здатність здійснювати освітню (самоосвітню) діяльність з метою самовдосконалення на основі самодіагностики особистісних та професійних якостей (мотивація діяльності, професійна спрямованість, рефлексивність, комунікативні та організаційні здібності тощо). Інформаційно-комунікаційна: здатність запроваджувати сучасні цифрові технології в освітній процес.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Наукова та навчально-методична інформація: пошук та опрацювання.

Тема 2. Технології інтерактивного навчання у закладах освіти.

Тема 3. Навчальні завдання як засіб активізації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів освіти, підходи до розв'язування та складання.

Тема 4. Тестування в системі діагностики результатів навчання здобувачів освіти.

Тема 5. Цифрові інструменти Google для змішаного та дистанційного навчання. Classroom як ефективна платформа для змішаного та дистанційного навчання.

Тема 6. Система е-навчання Moodle: створення навчальних курсів та їх наповнення.

Поведінкова економіка

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали, сайт електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	лекційні та семінарські заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Загальні компетентності:

- Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
- Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями
- Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- Здатність генерувати нові ідеї (креативність)

Спеціальні компетентності:

- Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища
- Здатність визначати перспективи розвитку організації
- Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту
- Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.
- Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності.
- Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.

Результати навчання:

- Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень
- Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації
- Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.
- Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Поведінкова економіка в системі економічного знання. Когнітивна психологія та економічна поведінка. Продуктивне мислення. Психологія прийняття рішень.
- Нейроекономіка. Соціальні аспекти поведінкової економіки. Грошова поведінка.
- Податкова поведінка. Підприємницька поведінка. Експериментальна економіка.
- Нейромаркетинг.

Постмодерністська філософія

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	3 кредити ЄКТС
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	філософії
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали з дисципліни
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Вивчення дисципліни сприяє формуванню в здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

загальні: вміння виявляти, окреслювати та вирішувати проблеми, що передбачає здатність як до нестандартного розв'язання задач, так і до розв'язання нетипових задач; здатність генерувати нові ідеї (креативність), що передбачає самостійність міркувань та умовиводів, навички інтелектуального пошуку, залучення нестандартних смислів, зокрема з іншої предметної області; здатність бути критичним і самокритичним; здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей діяльності), що передбачає вміння аргументовано викласти власну експертну позицію, володіння формами публічного мовлення, засобами та стратегіями інтелектуальної полеміки; здатність працювати в команді, що передбачає здатність до міжособистісної комунікації, емоційної стабільності, а також вміння долати комунікаційні напруження та конфліктні ситуації;

спеціальні: знання теоретичних основ філософської науки і суміжних галузей гуманітаристики та суспільних наук; володіння спеціалізованими знаннями в межах певної філософської проблематики, системну обізнаність з відповідною спеціальною літературою; навички фахового сприйняття результатів історико-філософського аналізу та інтерпретації творів, ідей і процесів філософської традиції та використання історико-філософської спадщини в осмисленні та розв'язанні власних дослідницьких проблем; розуміння зв'язків спеціалізації не лише з іншими напрямками філософського дискурсу, а й з різними інтелектуальними й гуманітарними практиками; навички застосування аналітичного методу в оцінці сучасних суспільних процесів; навички критичної роботи з текстами, знання принципів та закономірностей їх інтерпретації, опанування методології філософської герменевтики; вміння розробляти соціально-гуманітарні проекти на основі використання спеціальних філософських методів; здатність розуміти та працювати з іноземною філософською літературою; вміння стисло та послідовно викладати наукові підходи щодо філософських проблем під час участі в наукових конференціях, семінарах, інших наукових заходах.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Змістовий модуль 1

Тема 1. Вступ до курсу. Розуміння постмодернізму як напрямку в сучасній західній філософії.

Тема 2. Методологічні принципи постмодерністської філософії.

Тема 3. Деконструкція Жака Дерріда.

Тема 4. Дискурсивно-владна онтологія Мішеля Фуко.

Тема 5. Текстуальна аналітика Ролана Барта.

Змістовий модуль 2

Тема 1. Деконструктивізм Жюльєн Дельоза.

Тема 2. Теорія дискурсу Тьона ван Дейка.

Тема 3. «Суспільство спектаклю» Гі Дебора.

Тема 4. Масовізація суспільства і симулякри в концепції Жана Бодрійєра.

Тема 5. Постмодерністські ідеї Славоя Жижека.

Право інтелектуальної власності

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	адміністративного, фінансового та інформаційного права
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали, сайт електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): науково-теоретичні та практичні положення про інтелектуальну власність; особливості правового регулювання суспільних відносин у сфері охорони інтелектуальної власності; основні міжнародно-правові акти; норми чинного законодавства України, що регулюють правовідносини у сфері інтелектуальної власності, порядок застосування вищевказаних норм законодавства України правовий захист майнових і немайнових прав на об'єкти права інтелектуальної власності; спеціальну науково-методичну та іншу юридичну літературу; правильно визначати види, об'єкти і суб'єкти інтелектуальної власності; визначати порядок захисту порушених майнових та особистих немайнових прав інтелектуальної власності; володіти знаннями з правил оформлення прав на об'єкти інтелектуальної власності; визначати істотні умови необхідні для укладення договорів у сфері інтелектуальної власності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Загальні положення про право інтелектуальної власності. Авторське право. Суміжні права. Право промислової власності. Правові засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту. Нетрадиційні результати інтелектуальної власності. Оформлення прав інтелектуальної власності на об'єкти інтелектуальної власності. Договори у сфері інтелектуальної власності.

Право на життя і здоров'я в Україні та ЄС

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній / весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	цивільного права та процесу
Інформаційне забезпечення	технічні засоби: проектор обладнання: комп'ютер програмне забезпечення: windows, power point
Форма проведення занять	лекції та семінари
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): здатність засвоїти основні положення законодавчого регулювання права на життя і здоров'я в Україні та ЄС; здатність засвоїти основні нормативно-правові акти, що регулюють право на життя і здоров'я в Україні та ЄС; здатність застосовувати знання із правового регулювання права на життя і здоров'я в Україні та ЄС у практичних ситуаціях; застосовувати правові норми у сфері захисту права на життя і здоров'я в Україні та ЄС.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): джерела правового регулювання права на життя і здоров'я в Україні та ЄС; визначення основних категорій та понять у сфері захисту права на життя і здоров'я в Україні та ЄС; ознайомитись із змістом нормативних актів та з науковими роботами з проблем питань пов'язаних із захистом права на життя і здоров'я в Україні та ЄС.

Тема 1. Формування поняття права на життя та здоров'я як основного права людини.

Тема 2. Поняття права на життя та здоров'я фізичної особи.

Тема 3. Сутність права на життя та здоров'я.

Тема 4. Поняття змісту права на життя та здоров'я.

Тема 5. Репродуктивні права та право на лікування.

Тема 6. Права пацієнта на медичну допомогу.

Тема 7. Проблема евтаназії.

Тема 8. Поняття захисту права на життя та здоров'я фізичної особи.

Тема 9. Захист життя та здоров'я шляхом компенсації моральної шкоди.

Право просторового планування

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	адміністративного, фінансового та інформаційного права
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали, сайт електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): знання законодавства у сфері просторового планування на державному, регіональному та місцевому рівнях; розуміння основних принципів правового регулювання відносин щодо просторового планування; розуміння специфіки права пов'язаного з розробкою та реалізацією планів різного рівня, вміння вільно орієнтуватися у системі норм права просторового планування; орієнтування в основних тенденціях удосконалення та розвитку права просторового планування.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Предмет регулювання та завдання підгалузі. Конституційні положення. Рівні просторового планування. Просторове планування на рівні держави. Просторове планування на регіональному рівні. Просторове планування на рівні територіальних громад. Органи та процедури. Органи. Процедури. Правовий захист.

Правове регламентування виникнення та припинення життя в медицині

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній / весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	цивільного права та процесу
Інформаційне забезпечення	технічні засоби: проектор обладнання: комп'ютер програмне забезпечення: windows, power point
Форма проведення занять	лекції та семінари
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): дослідження генези вітчизняної думки щодо правовідносин у сфері надання виникнення та припинення права на життя і з'ясування особливостей, які характеризують її сучасний стан; проблеми евтаназії та абортів; реалізації окремих аспектів права на життя, випадків його обмеження, а також обов'язку держав щодо його захисту; реформування національної системи охорони здоров'я, розвиток новітніх медичних технологій, гармонізація національного законодавства з правом Європейського визначити походження біоетики та її сутність, встановити початок правового забезпечення життя людини та право людини щодо припинення її життя на прохання (евтаназія, ортаназія, самогубство, асистоване лікарем (САЛ)), встановлення та визначення проблем правового врегулювання генної інженерії (клонування, химери), правове врегулювання стерилізації, допоміжні репродуктивні технології. Дана дисципліна аналізує їх види та доніція репродуктивних клітин та особливості штучного запліднення, правових проблем стосовно дітей, які народилися від сурогатної матері, тому потрібно вивчити поняття, ознаки, виникнення та припинення, договір сурогатного материнства.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Походження біоетики та її сутність.

Тема 2. Встановлення початку правового забезпечення життя людини.

Тема 3. Право людини щодо припинення її життя на прохання (евтаназія, ортаназія, самогубство, асистоване лікарем (САЛ)).

Тема 4. Проблеми правового врегулювання генної інженерії (клонування, химери).

Тема 5. Правове врегулювання стерилізації.

Тема 6. Поняття допоміжних репродуктивних технологій та їх види.

Тема 7. Доніція репродуктивних клітин. Особливості штучного запліднення.

Тема 8. Сурогатне материнство: поняття, ознаки, виникнення та припинення.

Тема 9. Договір сурогатного материнства: поняття, особливості, відповідальність за порушення.

Тема 10. Особливості застосування допоміжних репродуктивних технологій сурогатного материнства для іноземців.

Правове регулювання донорства крові та її компонентів і трансплантації анатомічних матеріалів людини

(для здобувачів вищої освіти галузі знань 22 Охорона здоров'я)

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	осінній / весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	цивільного права та процесу
Інформаційне забезпечення	технічні засоби: проектор обладнання: комп'ютер програмне забезпечення: windows, power point
Форма проведення занять	лекції та семінари
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): Дисципліна вивчає, законодавство України, яке допускає реалізацію права на донорство тільки у встановленому порядку, за наявності згоди донора й реципієнта чи їхніх законних представників. Умовою такої операції є і те, що використання інших способів і методів для підтримки життя, відновлення чи поліпшення здоров'я не дає бажаних результатів, а заподіяна пересадженням органів чи інших анатомічних матеріалів (зокрема, крові) шкода буде меншою, ніж та, яка заподіюється донору. Вивчення цивільно-правового аспекту регулювання сфери донорства заслуговує на даному етапі розвитку національного медичного права особливої уваги, адже, як свідчить національна та європейська правозастосовна практика, значна кількість позовів у сфері медицини стосуються донорства та трансплантації, а суми задоволених позовних вимог становлять значний тягар для бюджету держави.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Загальні принципи правового регулювання трансплантації.

Тема 2. Сучасна нормативно-правова база трансплантації анатомічних матеріалів людині.

Тема 3. Донор, реципієнт та трансплант-координатор.

Тема 4. Державні інформаційні системи трансплантації.

Тема 5. Співвідношення понять «презумпція згоди» та «презумпція незгоди» при трансплантації.

Тема 6. Трансплантація анатомічних матеріалів з використанням трупних трансплантатів. Право особи на фізичну (тілесну) недоторканність.

Тема 7. Посмертне донорство. Особливості надання згоди.

Тема 8. Право донора і реципієнта на отримання певних гарантій у зв'язку з майбутнім оперативним втручанням. Поняття донорства крові та його компонентів.

Тема 9. Права, обов'язки донора, гарантії та пільги, які надаються йому. Організація донорства крові та її компонентів.

Тема 10. Відповідальність за порушення законодавства про донорство крові та її компонентів.

Правові засоби захисту результатів наукової діяльності

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	прикладної фізики
Інформаційне забезпечення	робоча програма, конспект лекцій, навчальні посібники, мультимедійний проєктор, персональні комп'ютери, ноутбуки, Windows 10, Microsoft Power Point
Форма проведення занять	лекції, практичні (семінарські), консультації
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Після вивчення дисципліни «Правові засоби захисту результатів наукової діяльності» студенти повинні **знати**: сутність науки та наукової діяльності, особливості фундаментальних та прикладних наукових досліджень, основні види результатів наукової діяльності, їх відмітні риси та специфічні особливості, принципи академічної доброчесності та етики і неухильно дотримуватися їх в своїй діяльності, законодавство України з питань інтелектуальної власності, структуру державних органів з питань інтелектуальної власності в Україні, авторське та патентне право, об'єкти авторського та патентного права, порядок оформлення та подання заявки на одержання патенту, ознаки, що застосовуються для характеристики винаходу, умови надання правової охорони винаходу, умови патентоспроможності винаходу, вимоги до оформлення заявки на винахід, права та обов'язки автора заявки на винахід, права та обов'язки власника патенту на винахід, методиреалізації патентних прав;

вміти: визначати об'єкти і суб'єкти права інтелектуальної власності; грамотно здійснювати патентні дослідження, оцінювати актуальність та новизну отриманих наукових результатів, визначати напрями практичного використання отриманих результатів. грамотно презентувати результати наукових досліджень, здійснювати їх захист від неправомірного використання іншими особами, обирати підходи й методи для оцінки вартості прав інтелектуальної власності, оцінювати характер порушення прав інтелектуальної власності, якщо такі є, визначати загальні підстави притягнення до цивільно-правової, адміністративної та кримінальної відповідальності за порушення законодавства про інтелектуальну власність, аналізувати технічні рішення з метою визначення їх охороноздатності і патентної чистоти, реалізовувати авторські права та правана об'єкти промислової власності.

Після вивчення дисципліни «Правові засоби захисту результатів наукової діяльності» студенти мають опанувати наступні **кваліфікаційні компетентності**:

креативність, здатність до системного мислення, адаптивність, комунікабельність, здатність до самонавчання, здатність до критичного аналізу, оцінки і передбачення сучасних наукових досягнень та перспектив створення на їх основі об'єктів інтелектуальної власності, здатність до організації спільної (командної) науково-дослідницької діяльності; володіння культурою мислення, вміння логічно вірно, аргументовано та ясно будувати усну і письмову мову; знання змісту процесу цілеспрямованого професійного та особистісного розвитку, його особливості та способи реалізації при вирішенні професійних завдань, виходячи з етапів кар'єрного зростання і вимог ринку праці в сфері обраних наукових досліджень; вміння слідувати нормам, прийнятим в науковому спілкуванні при роботі в українських і міжнародних дослідницьких колективах з метою вирішення наукових і науково-освітніх завдань в обраній області наукових досліджень.

готовність до втілення результатів наукових досліджень в об'єктах інтелектуальної власності, володіння сучасними методами патентного пошуку, володіння основними методами, способами і засобами отримання патентної інформації; наявність навичок навички роботи з комп'ютером як засобом управління інформацією; здатність працювати з інформацією в глобальних комп'ютерних мережах; готовність брати участь у впровадженні результатів наукових досліджень у виробництво; знання сучасних концепцій організації спільної наукової діяльності і готовність до їх застосування; здатність здійснювати аналіз ринкового попиту на об'єкти інтелектуальної власності, аналіз новизни пропонованих об'єктів інтелектуальної праці та специфічних ризиків при впровадженні наукових розробок у виробництво.

Правові основи інвестиційної діяльності

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	базові знання з правознавства
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	господарського права
Інформаційне забезпечення	робоча програма, лекції, навчально-методичні рекомендації
Форма проведення занять	лекції, семінари
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- положення актів інвестиційного законодавства України та міжнародних договорів щодо правового регулювання договірних та недоговірних зобов'язань, підприємницької діяльності;
- основні положення правової доктрини з питань інвестиційного права;
- підходи судової практики щодо тлумачення і застосування законодавства України, що регулюють інвестиційні зобов'язання,

вміти:

- правильно тлумачити інвестиційно-правові норми;
- застосовувати господарсько-правові норми для вирішення конкретних практичних ситуацій (казусів).

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Правовий режим іноземного інвестування.

Тема 2. Проблемні питання залучення іноземних інвестицій в Україну.

Тема 3. Правовий статус підприємств з іноземними інвестиціями.

Тема 4. Правове регулювання базових умов здійснення інвестиційної діяльності.

Тема 5. Правове регулювання дозвільної системи у сфері інвестування.

Тема 6. Система і правовий статус органів державного управління інвестиційною діяльністю.

Тема 7. Концесійне інвестування.

Тема 8. Правове регулювання спеціального режиму інвестування.

Тема 9. Правове регулювання підтримки інвестиційної діяльності.

Тема 10. Здійснення регулювання державно-приватного партнерства.

Правові основи штучного запліднення та репродуктивних прав

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній / весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	цивільного права та процесу
Інформаційне забезпечення	технічні засоби: проектор обладнання: комп'ютер програмне забезпечення: windows, power point
Форма проведення занять	лекції та семінари
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Розуміння основних правових актів та норм, що регулюють процес штучного запліднення в конкретній юрисдикції; аналіз прав та обов'язків учасників процесу штучного запліднення: батьків, донорів; розгляд етичних дилем та моральних питань, пов'язаних із штучним заплідненням, включаючи визнання прав дитини; вивчення судових рішень та прецедентів, пов'язаних із штучним заплідненням, для кращого розуміння судової практики в цій сфері; огляд сучасних тенденцій у цій сфері, включаючи нові законодавчі зміни, міжнародний досвід та підходи до регулювання штучного запліднення та репродуктивних прав.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): дисципліна розглядає правові аспекти, пов'язані з використанням штучного запліднення. Студенти вивчають правові норми, які регулюють процедури та взаємини між всіма сторонами, що беруть участь у цих процесах. Розглядаються питання щодо батьківства, власності, прав та обов'язків у контексті штучного запліднення. Також аналізується міжнародне та національне законодавство на цю тему.

Тема 1.Юридичний статус дитини, народженої внаслідок штучного запліднення

Тема 2. Права та обов'язки біологічних батьків, сурогатних матерів та донорів у контексті штучного запліднення.

Тема 3. Юридичні аспекти укладання угод про сурогатне материнство та їх виконання.

Тема 4. Регулювання штучного запліднення та сурогатного материнства законодавством про наслідки та відповідальність.

Тема 5.Охорона прав та інтересів дитини, народженої внаслідок штучного запліднення.

Тема 6.Медично-етичні аспекти штучного запліднення в контексті юридичних норм.

Тема 7. Глобальний контекст та порівняльний аналіз законодавства з питань штучного запліднення та репродуктивних прав.

Професійна етика

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	робоча програма дисципліни, методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи студента, підручники і посібники з професійної етики, навчальні фільми, інтернет-посилання
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття, самостійна робота, консультації
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Вивчення дисципліни забезпечує формування наступних компетентностей:

- знання основного понятійно-категоріального апарату етики, принципових відмінностей між різними етичними системами та побудованими на них відповідними морально-нормативними вимогами та практиками;
- орієнтація в основних принципах та нормах етичної поведінки стосовно професії, здобувачів освіти, колег, підлеглих;
- вміння усвідомлювати виклики, що виникають унаслідок потенційних конфліктів між рольовою мораллю й особистою мораллю, та обмірковувати шляхи їх вирішення;
- знання етичних засад професійного вдосконалення педагога;
- усвідомлення ціннісних орієнтацій та моральних ідеалів сучасного українського суспільства;
- вміння здійснювати діагностику, самооцінку та регулювання власної професійної поведінки та діяльності;
- вміння компетентно аргументувати прийняті рішення на підставі здійсненого морального вибору;
- моделювання зразків моральної поведінки педагога у різних педагогічних ситуаціях.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Виникнення професійної етики та її призначення в суспільстві.
- Тема 2. Професійна етика та моральна свідомість.
- Тема 3. Корпоративна культура.
- Тема 4. Діловий етикет.
- Тема 5. Стиль та імідж ділової людини.

Психологія менеджменту

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали, сайт електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	лекційні та семінарські заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Після вивчення курсу студенти повинні **знати**: закони розвитку природи, суспільства та мислення; соціально-економічну значущість майбутньої професії лікаря; психологічні основи розробки та реалізації концепції управління персоналом; психологічні основи формування системи мотивації та стимулювання; – психологічні основи ділового спілкування; процеси групової динаміки та принципів формування команди; закономірності ділового спілкування: публічні виступи, переговори, проведення нарад, ділове листування, електронні комунікації; етичні норми взаємовідносин в організації; тактики та стратегії спілкування, закони та способи комунікативної поведінки. Після вивчення курсу студенти повинні **вміти**: емпатійно взаємодіяти, вступати у комунікацію, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові особливості; вміти забезпечувати дотримання етичних норм взаємовідносин в організації; – демонструвати відповідальне ставлення до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Психологія менеджменту як наука про ефективне управління. Предмет та завдання.
2. Методи дослідження в психології менеджменту.
3. Менеджмент в різних організаціях: ефективне управління, орієнтоване на результат.
4. Управління та лідерство. Види лідерів в організаціях. Способи підвищення ефективності лідерства.
5. Стили і методи управління. Стили та методи управління на основі теорій «X», «Y», «Z».
6. Моделі керівництва. Ситуаційна модель Фідлера.
7. Стили прийняття рішення на основі моделі Врума-Йеттона.
8. Тайм-менеджмент та комунікація. Модель організаційної ієрархії. Правило Вільфредо Парето.
9. Робота з персоналом. Особливості поведінки людей різних психологічних типів в ділових відносинах.
10. Групові процеси в організаціях. Формування команди. Групові норми та поведінка.
11. Управління кадрами в кризовій ситуації.
12. Психологічні особливості міжособистісних комунікацій в управлінській діяльності.
13. Форми ділової комунікації. Ділові переговори і ділова розмова.
14. Вирішення конфліктних ситуацій в організації.

Психологія професійного спілкування

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	психології
Інформаційне забезпечення	сайт електронного навчання; навчально-методичні матеріали, навчальні посібники і підручники з дисципліни
Форма проведення занять	екції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій;
- вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
- здатність генерувати нові ідеї (креативність);
- уміння виявляти, ставити та вирішувати проблем;
- здатність діяти соціально відповідально та свідомо;
- здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Структура і зміст спілкування.
- Тема 2. Спілкування та індивідуальні якості особистості.
- Тема 3. Комунікативний аспект спілкування.
- Тема 4. Спілкування як взаємодія (інтерактивна сторона спілкування).
- Тема 5. Спілкування як сприйняття людьми один одного (перцептивна сторона спілкування).
- Тема 6. Успішне спілкування. Ефективні техніки слухання.
- Тема 7. Бар'єри спілкування. Причини виникнення труднощів у спілкуванні.
- Тема 8. Особливості ділового спілкування. Імідж ділової людини.
- Тема 9. Спілкування в групах і колективах. Психологічні механізми здійснення впливів.
- Тема 10. Конфлікти і конфліктні ситуації у спілкуванні.
- Тема 11. Соціально-культурні впливи на комунікаційний процес.

Регіонознавство

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	туризму
Інформаційне забезпечення	технічні засоби навчання: мультимедійне обладнання, ноутбук програмне забезпечення: система електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	лекції, семінарські заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

знати основні типи соціальних, економічних, рекреаційних і політичних структур сучасного світу та України, установлювати зв'язки між ними на різних територіальних рівнях; здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт; здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність застосовувати у професійній діяльності категорійно-термінологічний апарат, концепції, методи та інструментарій системи наук, що формують науковий базис туризму та рекреації; Здатність організовувати діяльність та співпрацю суб'єктів регіонального, національного та міжнародного туристичних ринків на засадах сталого розвитку з урахуванням світового досвіду; здатність до організації та управління туристичним процесом на локальному і регіональному рівнях, в туристичній дестинації, на туристичному підприємстві; спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки, критичне осмислення проблем у сфері туризму та рекреації і на межі галузей знань; проводити аналіз геопросторової організації туристичного процесу, проектувати його стратегічний розвиток на засадах сталості; здійснювати комплексний аналіз і оцінювання функціонування туристичного ринку різних ієрархічних рівнів, прогнозувати тенденції його розвитку; аналізувати та оцінювати діяльність суб'єктів туристичного ринку, планувати результати їх стратегічного розвитку.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1.Регіон як об'єкт вивчення регіонознавства.
Тема 2.Основні підходи до регіоналізації світу.
Тема 3.Геополітична структуризація світу.
Тема 4.Регіональна ідентичність.
Тема 5.Макрорегіони світу.
Тема 6. Європа.
Тема 7 . Азія.
Тема 8. Африка.
Тема 9. Америка.
Тема 10. Австралія й Океанія.
Тема 11. Регіональна політика України.
Тема 12. Світовий досвід регіональної політики.

Система спілкування (крім медичних спеціальностей)

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	сімейної медицини та амбулаторної допомоги медичного факультету №2
Інформаційне забезпечення	презентації, власні навчальні відео, сайт електронного навчання УжНУ e-learn.uzhnu.edu.ua
Форма проведення занять	лекційні та практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Мета: Інтерактивне практичне навчання студентів базовим методикам комунікації як в професійній діяльності, так і в житті.

Знання: модель ведення бесіди з будь-яким співрозмовником; бар'єри комунікації та методи їх подолання; принципи постановки питань, реакцій на твердження та емоції людини

Вміння (практичні навички): використання невербальних засобів комунікації (міміки, позиції тіла, погляду, рухів) для налагодження контактів із людьми; застосування вербальних засобів комунікації (питання, що розвивають цікаву розмову, реакції, що демонструють розуміння й підтримку, вислови, що формують довіру).

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

За період курсу студентам пропонуються теми, що розвивають «м'які навички»:

Тема 1. Формування моделі соціально привабливої особистості.

Тема 2. Методи комунікації в житті. Алгоритм початку розмови та ефективного ведення бесіди. Система логічних рівнів у розмові.

Тема 3. Базові інструменти комунікації: використання методів рапорту, ключових слів, пін-понгу для формування довіри.

Тема 4. Усвідомлене використання паралінгвістичних засобів комунікації. Принципи передачі інформації через міміку, жести, позицію тіла, гучність, інтонацію, паузи.

Тема 5. Бар'єри комунікації та їх подолання: фізичні, психологічні, соціальні, мовні, когнітивні.

Тема 6. Принципи постановки питань. Поняття закритих та відкритих питань, їхніх форм та особливостей застосування.

Тема 7. Небажані реакції на слова співрозмовника. Обговорення ефективного та неефективного зворотного зв'язку.

Тема 8. Використання рефлексії як методу реагування на слова співрозмовника. Поняття прямої та зворотної рефлексії. Особливості інтонації в методах активного слухання.

Тема 9. Використання емпатії як комунікативної навички. Поняття когнітивної та емоційної емпатії, віддзеркалення емоцій. Профілактика вигорання при застосуванні емпатії.

Тема 10. Метод узагальнення у життєвих та професійних ситуаціях, його користь і варіанти.

Тема 11. Самодопомога при дистресі, маршрут у психологію та психотерапію, руйнування стигм стосовно звернення за допомогою у сфері ментального здоров'я.

Тема 12. Практичне заняття «Система життєвої комунікації».

Тема 13. Розбір практичних контрольних проєктів "Аналіз навичок комунікації в житті та професійній діяльності".

Тема 14. Розбір практичних контрольних проєктів "Відпрацювання навичок базової комунікації з людьми».

Сімейне право

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній / весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	цивільного права та процесу
Інформаційне забезпечення	технічні засоби: проектор обладнання: комп'ютер програмне забезпечення: windows, power point
Форма проведення занять	лекції та семінари
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): застосовувати сімейно-правові норми та приписи; узагальнювати практику використання сімейного законодавства з його різновидами та робити відповідні висновки за результатами узагальнення; правильно застосовувати норми Сімейного кодексу України до іноземців та осіб без громадянства; при виникненні прогалин у сімейному законодавстві використовувати закони іноземних держав та міжнародних договорів в Україні; аналізувати та характеризувати складові елементи окремих інститутів сімейного права.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): дисципліна охоплює широкий спектр питань, таких як укладення шлюбу, розлучення, визнання батьківства, усиновлення, підтримка дітей та поділ майна. Дисципліна вивчає правові норми, що стосуються сімейних відносин, та аналізує їх вплив на права та обов'язки різних осіб у сім'ї. Крім того, вона враховує соціокультурні та етичні аспекти, що впливають на сімейні відносини.

Тема 1. Поняття, предмет, метод, система сімейного права.

Тема 2. Історія розвитку та джерела сімейного права.

Тема 3. Сімейні правовідносини.

Тема 4. Шлюб. Сім'я.

Тема 5. Припинення шлюбу та визнання шлюбу недійсним.

Тема 6. Особисті немайнові права та майнові обов'язки подружжя.

Тема 7. Аліментні зобов'язання подружжя.

Тема 8. Майнові правовідносини батьків і дітей.

Тема 9. Особисті немайнові правовідносини батьків і дітей.

Тема 10. Право і обов'язки інших членів сім'ї та родичів.

Тема 11. Опіка і піклування.

Тема 12. Усиновлення. Удочеріння.

Створення об'єктів інтелектуальної власності

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	прикладної фізики
Інформаційне забезпечення	робоча програма, конспект лекцій, навчальні посібники, мультимедійний проєктор, персональні комп'ютери, ноутбуки, Windows 10, Microsoft Power Point
Форма проведення занять	лекції, практичні (семінарські), консультації
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Після вивчення дисципліни «Створення об'єктів інтелектуальної власності» студенти повинні **знати**: сутність наукових досліджень, їх місце в сучасних ринкових відносинах, особливості порівняно з іншими об'єктами ринку товарів та послуг, функції та принципи маркетингу наукових досліджень, методи дослідження ринку наукових результатів, особливості маркетингового середовища наукових установ, інструменти моніторингу ринку наукових досліджень;

вміти: визначати концепцію маркетингової діяльності наукової установи, ефективно використовувати можливості маркетингової інформаційної системи, здійснювати оцінку ринкових можливостей отриманих результатів наукової діяльності, визначати найбільш перспективний сегмент ринку для просування та реалізації результатів наукових досліджень, розробити план маркетингу наукових досліджень, концепцію маркетингу нових наукових результатів товару, визначати конкурентоздатність наукових результатів, визначати найбільш ефективні методи просування результатів наукових досліджень та здійснювати оцінку їх ефективності, володіти методами організації управління маркетингом та контролю, володіти методами наукового підходу до організації управління персоналом, здійснювати вибір найбільш оптимальної стратегії розвитку наукової установи.

Після вивчення дисципліни «Створення об'єктів інтелектуальної власності» студенти мають опанувати наступні **кваліфікаційні компетентності**:

здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності, здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, здатність спілкуватися іноземною мовою, навички використання інформаційних і комунікаційних технологій, здатність до проведення досліджень на відповідному рівні, здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, навички міжособистісної взаємодії, здатність працювати автономно, навички здійснення безпечної діяльності. здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

здатність до визначення новизни отриманих результатів наукової діяльності, здатність до класифікації об'єктів інтелектуальної власності, розуміння сутності різних об'єктів інтелектуальної власності та їх характерних ознак, розуміння сутності авторського права, особистих немайнових та майнових прав автора, здатність виявляти ознаки порушення авторського права, володіння засобами захисту авторського права, здатність до ефективної комунікації, вміння виявляти ознаки творчої діяльності співавторів спільної праці.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Система інтелектуальної власності України. 2. Державна система охорони інтелектуальної власності. 3. Авторське право і патентне право. 4. Авторське право та суміжні права. 5. Патентне право. 6. Методологія створення об'єктів інтелектуальної власності. 7. Інформаційно-аналітичне забезпечення інноваційної діяльності. 8. Економіка інтелектуальної власності.

Субтропічні та нішеві культури

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	плодоовочівництва і виноградарства
Інформаційне забезпечення	посібники, журнали, інтернет-ресурси
Форма проведення занять	лекції, лабораторні, семінарські
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Мета дисципліни – надати студентам глибокі теоретичні знання та практичні навички з вирощування субтропічних та нішевих культур.

У результаті вивчення курсу студенти повинні **знати**:

- сучасний сортимент субтропічних і нішевих культур України та їх біологічні особливості;
- технології вирощування садивного матеріалу, закладання насаджень і догляду за ними.

Студенти повинні **вміти**:

- володіти інформацією про внутрішній та світовий ринки субтропічних культур та визначати його перспективи;
- визначати перспективні для вирощування нішеві культури;
- використовувати закономірності росту і розвитку субтропічних та нішевих культур для отримання високої їх продуктивності;
- формувати власне бачення проблеми та перспектив розвитку сучасних технологій вирощування субтропічних та нішевих культур;

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Загальні відомості про субтропічні культури та їх значення у аграрному секторі України. Ботаніко-біологічні особливості субтропічних культур. Цитрусові субтропічні культури (лимон, апельсин, мандарин, грейпфрут і ін). Вирощування садивного матеріалу. Технологія вирощування плодів. Різноплідні субтропічні культури (маслина, гранат, хурма, зізіфус, ківі, інжир, авокадо і ін.) та їх вирощування. Горіхоплідні субтропічні культури (пекан, фісташка, мигдаль, каштан їстівний) та їх вирощування. Вирощування чаю.

Загальні відомості про нішеві культури. Класифікація видів нішевих овочевих культур. Значення та завдання нішевих овочевих культур. Групи капустяних, гарбузових і зеленних нішевих овочевих культур та їх вирощування. Групи пасльонових, бульбоплідних, багаторічних нішевих овочевих культур та їх вирощування.

Сучасні технології здоров'язбереження

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	основ медицини
Інформаційне забезпечення	сайт електронного навчання; навчальний посібник; інформаційні ресурси Всесвітньої організації охорони здоров'я
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- Забезпечити оволодіння здобувачами базових знань про основні складові здоров'я людини та фактори, які на нього впливають; методи оцінки індивідуального здоров'я; структурні компоненти здорового способу життя; методичні і організаційні підходи до збереження і зміцнення здоров'я, формування культури здоров'я; фактори ризику та методи профілактики поширених неінфекційних захворювань сучасності; сучасні підходи до забезпечення здорового старіння і активного довголіття.

- Опанувати методи оцінки способу життя людини та виявляти негативні моменти і фактори ризику для здоров'я; диференційовано підходити до вибору методів і засобів збереження і зміцнення здоров'я, використовувати сучасні науково-обґрунтовані технології здоров'язбереження; розробляти рекомендації щодо дотримання здорового режиму харчування, рухової активності, психічної та соціальної активності, режиму праці та відпочинку тощо; застосовувати сучасні методи проведення просвітницьких і профілактичних заходів щодо збереження і зміцнення здоров'я, запобігання розповсюджених «хвороб цивілізації», формування здорового способу життя та культури здоров'я дітей та дорослих.

- Розвинути здатність здобувачів до творчого поєднання теоретичних знань і практичних навичок, практично використовувати набуті знання щодо збереження і зміцнення власного здоров'я, втілювати принципи здорового способу життя під час здійснення професійної діяльності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Сучасні технології здоров'язбереження: загальна характеристика і систематизація.
2. Сучасні технології здоров'язбереження, спрямовані на забезпечення здорового харчування людини.
3. Сучасні технології здоров'язбереження, спрямовані на підвищення фізичної активності.
4. Сучасні технології здоров'язбереження, спрямовані на корекцію психоемоційного стану і покращення психічного здоров'я.
5. Фактори ризику і профілактика розповсюджених неінфекційних захворювань (НІЗ) сучасності з використанням сучасних оздоровчих стратегій.
6. Сучасні технології здоров'язбереження, спрямовані на попередження старіння і сприяння активному довголіттю.

Трансформаційні процеси у правовому полі

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній/ весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	базові знань з правознавства, достатні для сприйняття категоріального апарату курсу та розуміння його джерел
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	конституційного права та порівняльного правознавства
Інформаційне забезпечення	робоча програма дисципліни, методичні рекомендації, посібники
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття, круглі столи
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): знання основних теорій трансформаційних станів правового поля; закономірностей руху правових систем; цілей, методів та інструментів трансформації держаних відносин; основних тенденцій та інституціональних форм глобалізації та її вплив на трансформаційні процеси в Україні; вміння самостійно аналізувати трансформаційні процеси, правову політику України в період масової глобалізації та інтеграції правових систем;

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Введення у дисципліну «Трансформаційні процеси у правовому полі»; Інтернет та міжнародна інституційна складова управління Інтернетом; Права людини в онлайн-середовищі; Право міжнародних комунікацій. Вирішення спорів онлайн; Міжнародні правові аспекти боротьби із кіберзлочинністю; Захист авторського права в мережі Інтернет; До питання про формування електронної держави.

Україна в інтеграційних процесах: сучасний стан та перспективи розвитку

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	базові знань з правознавства, достатні для сприйняття категоріального апарату курсу та розуміння його джерел
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	конституційного права та порівняльного правознавства
Інформаційне забезпечення	робоча програма дисципліни, методичні рекомендації, посібники, силабус навчальної дисципліни.
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття, круглі столи
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): знання основних засад інтеграційних процесів; механізму оптимізації національно-наднаціональних моделей науково-технічного співробітництва; механізмів та інструментів інтеграційних процесів; абстрактного мислення, аналізу, синтезу та встановлення взаємозв'язків між явищами та процесами; уміння використовувати методику розробки та етапність реалізації спільних горизонтальних політик країн; збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних правових завдань.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Сутність інтеграції як складової частини міжнародних процесів. Інтеграція та співробітництво. Об'єктивні та суб'єктивні передумови інтеграційних процесів. Розвиток інтеграційних процесів в контексті глобалізації. Взаємозалежність та інтеграція. Чинники поглиблення та поширення інтеграційних процесів. Теоретичні моделі європейської інтеграції. Зародження та розвиток ідей європейської єдності. Європейська ідентичність. Передумови та початок інтеграційних процесів в Європі після Другої світової війни. Створення Європейського Економічного Союзу. Політична інтеграція в Європі. Інституціональна основа європейської інтеграції. Україна та процеси Європейської інтеграції. Україна і проблеми євроатлантичної безпеки.

Українська література початку ХХІ століття

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	української літератури
Інформаційне забезпечення	робоча програма дисципліни; підручники; навчально-методичні посібники; матеріали на базі Наукової бібліотеки УжНУ, ЗОНУБ ім. Ф. Потушняка, інших бібліотек області, сервіси Google; інтернет-ресурси літературознавчого характеру
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

здатність до усвідомлення національно-світоглядного, художньо-виховного, творчо-розвивального потенціалу сучасного словесного мистецтва, уміння враховувати національні, етнічні, регіональні особливості в процесі навчання, формувати національно свідому особистість, здатну на власну національну самоідентифікацію; здатність застосовувати знання із сучасного літературного процесу в професійній діяльності; здатність володіти критичним мисленням, творчо використовувати знання із сучасної літератури в процесі розв'язання соціальних і професійних завдань; здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу, вироблення власної дослідницької стратегії й реалізації її в професійній діяльності; здатність дотримуватись принципів академічної доброчесності; уміння володіти культурою мислення, логічно, аргументовано будувати усне й письмове висловлення щодо питань розвитку сучасної літератури; здатність здійснювати філологічний аналіз літературного твору на рівні взаємодії змісту і форми, визначати особливості сучасного літературного процесу, специфіку творчої манери українських митців початку ХХІ століття.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Сучасні тренди у словесному мистецтві: глобалізація, фемінізм, мультикультуралізм, постмодернізм, війна. Їх вплив на формування українського літпроцесу ХХІ століття.

Тема 2. Постмодернізм у сучасній літературі.

Тема 3. Художня інтерпретація травматичних досвідів у сучасній українській прозі: «жіночий» досвід (твори Марії Матіос («Букова земля», «Мами») і «чоловіча» рецепція української історії (Василь Шкляр, історична романістика «Маруся», «Троща»).

Тема 4. Тема війни в осмисленні сучасних авторів («Інтернат» С. Жадана, «Доця» Тамари Горіха Зерня; лірика часів війни (С. Жадан, Гліб Бабич, Марина Пономаренко, Тетяна Власова, П. Вишебаба та ін.).

Тема 5. Творче розмаїття української прози ХХІ ст.: іронія та постмодерністська гра з читачем у романістиці Ю. Винничук; готичний вектор прози Г. Пагутяк; нові жанри в прозі М. Кідрука.

Тема 6. Художній світ сучасної поезії (С. Жадан, Ю. Іздрик, М. Савка, М. Кіяновська).

Тема 7. Сучасна українська драма.

Тема 8. Українська література у творчому освоєнні сучасного кіномистецтва (серіал «Спіймати Кайдаша» Н. Ворожбит та фільм «Віддана» (за мотивами роману С. Андрухович «Фелікс Австрія»).

Тема 9. Сучасна есеїстика та жанр тревелогу в письменстві ХХІ ст.

Тема 10. Сучасне книговидавництво та книжковий маркетинг. Основні інструменти просування сучасної книжки. Кейси успішних авторів.

Управління науковими проєктами

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	прикладної фізики
Інформаційне забезпечення	робоча програма, навчальні посібники, мультимедійний проєктор, персональні комп'ютери, ноутбуки, Windows 10, Microsoft Power Point
Форма проведення занять	лекції, практичні (семінарські), консультації
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Студенти повинні **знати**: сутність проєктної діяльності, об'єкт і предмет дослідження наукового проєкту, методологію створення наукового проєкту, вимоги, що ставляться до організації, планування і управління науковими проєктами, наслідки впливу середовища управління науковими проєктами на їх виконання, загальні засади управління проєктами, принципи планування та фінансування науково-дослідної роботи, структура кошторисів на її виконання, специфіку створення наукового проєкту, систему організації управління науковими проєктами, принципи управління часом, бюджетом, ризиками, якістю наукового проєкту, методи ефективного управління науковими проєктами;

вміти: організувати науковий проєкт, визначити послідовність етапів його виконання, здійснювати структурування наукового проєкту, визначити об'єкт та предмет наукового проєкту, оцінити ефективність наукового проєкту, знайти практичне застосування результатів проєкту у виробництві та просуванні на ринок інновацій, управляти командою наукового проєкту, визначити обсяг фінансування наукового проєкту, знаходити джерела фінансування наукового проєкту.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Суть, роль і методологічні основи управління науковими проєктами. 2. Закони, закономірності та принципи управління науковими проєктами. 3. Наукова діяльність як об'єкт управління. 4. Наукова організація, її внутрішнє та зовнішнє середовище. 5. Загальні характеристики організацій, що займаються науковою діяльністю. 6. Типи наукових організацій в Україні. 7. Планування наукової діяльності як загальна функція управління науковими проєктами. 8. Організація наукової діяльності управління науковими проєктами. 9. Мотивація як загальна управління науковими проєктами. 10. Контроль результатів наукової діяльності як управління науковими проєктами. 11. Методи управління науковою діяльністю. 12. Методи прийняття та оптимізації управлінських рішень. 13. Система забезпечення менеджменту наукової діяльності. Інформація і комунікації в менеджменті наукової діяльності. 14. Управління командою наукового проєкту. Керівництво та лідерство. 15. Забезпечення ефективності діяльності наукової організації. 16. Управління конфліктами та стресами в команді наукового проєкту.

Управління проектами

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	туристичної інфраструктури та готельно-ресторанного господарства
Інформаційне забезпечення	технічні засоби навчання: мультимедійне обладнання, ноутбук програмне забезпечення: система електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	лекції, семінарські заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- Здатність до пошуку, опрацювання, аналізу й загалення професійної та науково-технічної інформації;
- Здатність до аналізу, оцінки та генерування нових ідей;
- Здатність застосовувати системний аналіз при розробці та вирішенні професійних завдань бізнесу;
- Здатність планувати та здійснювати ресурсне забезпечення діяльності суб'єктів готельного і ресторанного бізнесу;
- Здатність створювати та впроваджувати сервісні, організаційні, соціальні, управлінські, інфраструктурні, маркетингові інновації у господарську діяльність суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу;
- Здатність застосовувати різні методи та інструментарій для прийняття обґрунтованих управлінських рішень, вміння ідентифікувати агентів стратегічних змін в організації та визначати шляхи подолання опору змінам з урахуванням розвитку галузі та впливу конкурентного середовища;
- Ініціювати, розробляти, впроваджувати інноваційні методи та технології в готельно-ресторанному бізнесі;
- Розробляти, впроваджувати та управляти проектами розвитку суб'єктів готельно-ресторанного бізнесу;
- Застосовувати сучасні методи оцінювання ефективності впровадження інновацій в готельно-ресторанному бізнесі;
- Ініціювати інноваційні комплексні проекти, проявляти лідерство під час їх реалізації.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатись, перелік тем):

- Тема 1. Загальна характеристика управління проектами.
- Тема 2. Учасники проекту.
- Тема 3. Обґрунтування доцільності проекту.
- Тема 4. Основні форми організації структури проекту.
- Тема 5. Загальні підходи до планування і контролю проектів.
- Тема 6. Структуризація проекту.
- Тема 7. Контроль виконання проекту.
- Тема 8. Управління ризиками в проектах.
- Тема 9. Управління якістю проектів бізнесу.
- Тема 10. Формування і розвиток проектною команди.

Управління проектами в Європейському Союзі

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська/англійська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	політології і державного управління
Інформаційне забезпечення	інформаційно-комунікаційні ресурси ДВНЗ «УжНУ», зокрема середовище «E-learn» та Moodle
Форма проведення занять	інтерактивні методики проведення занять з теоретичним засвоєнням знань через рольові ігри, вправи, застосування методу case study, презентації, розроблення на практиці авторського (колективного) проекту
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Мета навчальної дисципліни – формування знань та навичок щодо застосування проектного підходу для залучення ресурсів фондів та програм Європейського Союзу для різних сфер соціально-економічного, просторового та гуманітарного розвитку. Курс побудований за схемою «теорія засвоюється через практику» і передбачає як інтегральний результат розробку слухачами на основі здобутих знань та навичок власного проекту,

Дисципліна забезпечує набуття студентами таких компетентностей:

- Здатність аналізувати внутрішні та зовнішні чинники поточного функціонування та розвитку певного об'єкту та/чи системи з метою планування його майбутнього
- Спроможність визначати та комунікувати з стейкхолдерами певного об'єкту чи системи для реалізації спільних завдань
- Вміння застосовувати стратегічний та проектний підхід до розвитку різних сфер (об'єкту чи системи)
- Володіння навичками застосування специфічної проектної термінології, схем життєвих циклів проектів, інформаційно-технічних рішень, можливостей спеціалізованих інформаційних ресурсів
- Практичне застосування знань про європейську інтеграцію для розвитку певної соціально-економічної, просторової чи гуманітарної сфери.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Теорія проектної діяльності.
2. Проекти щодо підтримки академічної мобільності, інституційного розвитку вищої освіти, молоді та спорту в ЄС.
3. Проекти підтримки наукових досліджень та інновацій в ЄС.
4. Проекти програми INTERREG NEXT.
5. Програми Цифрова Європа, Креативна Європа.
6. Практика забезпечення життєвого циклу проекту в Європейському Союзі.

Управлінські компетенції та лідерство Management / Competences and Leadership

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська, англійська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	фінансів і банківської справи
Інформаційне забезпечення	електронний конспект лекцій, робоча програма, методичні матеріали з навчальної дисципліни, діагностичні тестові методики
Форма проведення занять	лекції, практичні і семінарські заняття, самостійна робота
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- оволодіння теоретичними знаннями щодо управлінських компетенцій та теорій лідерства;
- теоретичні та практичні навички у сфері обґрунтування методологічних принципів, підходів формування лідерського мислення, вивчення основних категорій лідерства, засвоєння сучасних технологій реалізації лідерства;
- оволодіння методикою лідерських підходів для прийняття ефективних рішень у умовах мінливого навколишнього середовища та прогнозування параметрів конкретних ситуацій;
- набуття навичок формування лідерських якостей, набуття навичок щодо формування ефективних команд та управління ними;
- вироблення умінь щодо реалізації сучасних психологічних методів та інструментів побудови ефективних комунікацій в організаціях.

Вивчення навчальної дисципліни «Управлінські компетенції та лідерство» спрямоване на формування у студентів системи професійної компетентності (знань, прикладних вмінь та навичок) щодо використання принципів, типів, інструментів лідерства для забезпечення управління і тривалого ділового партнерства, а також вивчення індивідуально-психологічних характеристик особистості, її мотивації та ставлення до різних складових трудового процесу, вертикальних і горизонтальних комунікацій та міжособистісних стосунків в контексті лідерства, тенденцій організаційного розвитку та реакцій на зміни, що дасть можливість ідентифікувати, розуміти та прогнозувати поведінку в процесі становлення, організації та реалізації комунікативних процесів.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Теоретичні та концептуальні засади лідерства та лідерської поведінки як соціального феномену в комунікаційних процесах.

Тема 2. Комунікації та спілкування: місце та роль в сучасних процесах управління. Вербальні та невербальні комунікації.

Тема 3. Сучасні теорії лідерства: сутність, зміст та аналіз сучасних підходів до феномену лідерства в комунікаційних процесах.

Тема 4. Лідерство як груповий процес.

Тема 5. Основи управління поведінкою індивідів та мотиваційний аспект лідерства в комунікаційних процесах.

Тема 6. Робота лідера в групах та командах. Внутрішньо групова комунікація.

Тема 7. Конфлікти, стреси та шляхи їх подолання в процесі управлінських комунікацій: лідерські аспекти конфліктології.

Key learning outcomes (knowledge, skills and other competencies):

- acquisition of theoretical knowledge regarding management competencies and leadership theories;
- theoretical and practical skills in the field of substantiation of methodological principles, approaches to the formation of leadership thinking, study of the main categories of leadership, assimilation of modern technologies for the implementation of leadership;
- mastering the methodology of leadership approaches for effective decision making in a changing environment and forecasting the parameters of specific situations;

- acquisition of skills in the formation of leadership qualities, acquisition of skills in the formation of effective teams and their management;
- development of skills regarding the implementation of modern psychological methods and tools for building effective communications in organizations.

The study of the educational discipline "Management Competences and Leadership" is aimed at forming in students a system of professional competence (knowledge, applied abilities and skills) in the use of principles, types, tools of leadership to ensure management and long-term business partnership, as well as the study of individual and psychological characteristics of the personality, motivation and attitude to various components of the labor process, vertical and horizontal communications and interpersonal relations in the context of leadership, trends in organizational development and reactions to changes, which will make it possible to identify, understand and predict behavior in the process of formation, organization and implementation of communication processes.

Brief content of the discipline (what will be studied, list of topics):

Topic 1. Theoretical and conceptual foundations of leadership and leadership behavior as a social phenomenon in communication processes.

Topic 2. Communications and communication: place and role in modern management processes. Verbal and non-verbal communications.

Topic 3. Modern theories of leadership: essence, content and analysis of modern approaches to the phenomenon of leadership in communication processes.

Topic 4. Leadership as a group process.

Topic 5. Basics of managing the behavior of individuals and the motivational aspect of leadership in communication processes.

Topic 6. Leader's work in groups and teams. Internal group communication.

Topic 7. Conflicts, stresses and ways to overcome them in the process of management communications: leadership aspects of conflictology.

Фізичні основи діагностичних та фізіотерапевтичних методів у медицині

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	базові знання з фізики та математики
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	оптики
Інформаційне забезпечення	робоча програма, лекції, навчально-методичні рекомендації
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття, лабораторні роботи
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Мета курсу – формування системи знань про методи діагностики та фізіотерапії, сутність цілей і завдань, принципів, засобів діагностики і фізіотерапії. Процес вивчення дисципліни спрямований на формування таких компетентностей: готовність до використання методів діагностики та фізіотерапії в практиці лікаря.

Програмні результати навчання:

знати: особливості функціонування фізичних методів лікування та їх роль, взаємодія з іншими галузями системи охорони здоров'я; розуміти вплив і ефект широко застосовуваних фізичних методів лікування; особливості проведення фізичних методів лікування пацієнтів різних вікових груп, фізичні та біофізичні принципи роботи медичної апаратури.

уміти: обґрунтувати вибір методів втручання/терапії; знати теоретичні основи та правила проведення фізичного лікування; покази та протипоказання до фізичних методів лікування; правила техніки безпеки при лікуванні; проводити основні фізіотерапевтичні лікувальні процедури; аналізувати і прогнозувати вплив та втручання на організм людини за даними строкового, відставленого, етапного контролю; науково обґрунтовувати застосування різних засобів фізичних методів у медицині, користуватися діагностичною та лікувальною медичною апаратурою, проводити фізіотерапевтичні процедури.

Короткий зміст дисципліни(що буде вивчатися, перелік тем):

Фізичні властивості біотканин. Механічні властивості біологічних тканин, та механічні явища. Загальна потужність м'язу. Деформація. Пружна і пластична деформації. Деформації розтягу, стиснення, зсуву, кручення, згину. Динамічні властивості біотканин: повзучість та релаксація напруження.

Фізіотерапевтична медицина. Фізіотерапія. Магнітотерапія. Світлолікування. Постійне електричне поле високої напруги. Аерозольтерапія. Ампліпульстерапія. Біоптронтерапія. Кріотерапія. Загальні протипоказання до фізіотерапевтичних процедур. Гальванізація і електрофорез. Масаж. Вакуум-терапія. Аероіонотерапія. Діадинамометрія внутрішньоротова або на область шийних симпатичних вузлів. СМТ терапія. Флюктуризація. Імпульсний струм високої, ультрависокої частоти і низької напруги. Ультрафіолетова терапія. БРС-терапія.

Особливості застосування ультразвуку у медицині. Хірургія та терапія: лікування. Полімеризація. Ультразвукова лампа. Фізіотерапія у дітей та дорослих. Ультразвук як лікувальний фактор. Механізм терапевтичної дії, покази і протипоказання до призначення. Принципи дозування, апаратура, техніка проведення процедур. Техніка безпеки проведення процедур.

Лазерна медицина. Будова лазера та фізичні властивості лазерного променя. Сфери застосування лазера в медицині. Лазери в хірургії. Лазер терапія. Механізм терапевтичної дії. Апарати когерентного випромінювання інфрачервоного, видимого та ультрафіолетового діапазону. Апаратура для комбінованих методів світлолікування. Дозування, апаратура, техніка безпеки.

Фізичні основи сучасних методів обстеження. Рентгенологічний метод. Метод панорамної зонографії. Комп'ютерна томографія. Магнітно-резонансна томографія (МРТ). Позитронно-емісійна томографія (ПЕТ). Електроодонтодіагностика (ЕОД).

Філософія науки та методологія наукових досліджень

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	3 кредити ЄКТС
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	філософії
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали з дисципліни
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

знати: сутність, структуру філософії науки, методи і підходи до процесів, які відбуваються в природі, суспільстві та методи наукових досліджень; особливості та сутнісні аспекти суспільних відносин і наукових процесів; історію становлення та розвитку науки, сучасний стан світової та вітчизняної філософської та наукової думки; знати класичні твори, що становлять джерельну базу філософської науки; сутність основних філософсько-методологічних підходів до аналізу наукових ідей та наукового розвитку; зміст основних концепцій, теорій наукового розвитку; основні філософські категорії та загальнонаукові методи, структуру філософії науки та класифікацію наук; мати базові уявлення про основи філософії науки; засвоїти увесь спектр підходів до філософсько-методологічного аналізу наукового знання;

вміти: застосовувати в своїй науковій діяльності та переконливо володіти категоріально-понятійним апаратом філософії науки; свідомо приймати участь у наукових дослідженнях та суспільному житті; вирішувати свої науково-практичні та життєві проблеми в цивілізованому співробітництві з іншими людьми, поважаючи їх інтереси й наукові переконання; застосовувати отримані знання в науково-практичній діяльності; ефективно використовувати сучасну методологію наукового пізнання та новітні методи наукових досліджень; творчо використовувати загальнонаукову методологію у ході наукових досліджень та практичній діяльності; давати моральну оцінку власним вчинкам, коректно покладатися на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей, усвідомлюючи норми академічної доброчесності; усвідомлювати значущість норм академічної доброчесності; оцінювати приклади людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності; давати моральну оцінку власним вчинкам, співвідносити їх з моральними та професійними нормами;

здати: продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у певній галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення; розробляти проекти та управляти ними; абстрактно мислити; генерувати нові ідеї (креативність); формувати системний науково-мистецький світогляд, професійну етику та загальний культурний кругозір; спілкуватися іноземною мовою; використовувати інформаційні та комунікаційні технології; працювати в міжнародному контексті; розуміти та розв'язувати теоретичні, методологічні, світоглядні проблеми сучасної науки, а також надання цілісного викладу основних проблем філософії науки і методології досліджень на рівні об'єктивного, ідеологічного незаангажованого бачення проблем сучасної науки;

володіти навичками: практично використовувати основні філософські поняття, методи й підходи в процесі науково-творчої діяльності; змістовно аналізувати особливості головних течій та напрямків у філософії науки та наукових концепцій; застосовувати знання основних філософських загальнонаукових методів; спроможністю ґрунтовно й логічно доводити і обстоювати свою науково-концептуальну позицію; свідомим підходом щодо своєї професійної діяльності; діяти у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики; самостійно вирішувати науково-практичні та життєві проблеми в цивілізованому співробітництві з іншими людьми, поважаючи їх інтереси й наукові переконання; застосовувати отримані знання в колективній науково-практичній діяльності; застосовувати критичне мислення до аналізу результатів власного наукового дослідження, його наукової новизни, теоретичного і практичного значення відстоювати принципи толерантності та наукової і професійної коректності в процесі співпраці з колегами

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Наука як предмет філософського аналізу.

Тема 2. Основні етапи становлення науки.

Тема 3. Філософія науки: походження та основні етапи розвитку.

Тема 4. Наука як специфічний тип знання.

Тема 5. Класифікація наук.

Тема 6. Розвиток наукового пізнання та методологія науково-дослідницької, інноваційної діяльності.

Тема 7. Філософія і наука на межі XX-XXI століть.

Тема 8. Етика сучасної науки.

Тема 9. Проблема відповідальності вченого.

Тема 10. Наука як виробництво інноваційних знань. Філософія техніки.

Тема 11. Науково-технічний прогрес, особливості розвитку сучасної науки і техніки.

Тема 12. Філософське та наукове осмислення проблем людства.

Філософія освіти

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	3 кредити ЄКТС
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	філософії
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали з дисципліни
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення курсу студенти мають **знати**: головні проблеми сучасних методологічних вчень світової та вітчизняної філософії освіти; досягнення світової та вітчизняної філософії освіти, її історію становлення, основні етапи і особливості розвитку філософії освіти; філософські засади формування духовності сучасної людини; основні функції філософії освіти.

У результаті вивчення курсу студенти мають **вміти**: самостійно аналізувати факти, явища та процеси які відбуваються в освітньому просторі; прогнозувати соціальні процеси в системі освіти; робити світоглядні і методологічні висновки на основі отриманих знань.

У результаті вивчення курсу студенти мають бути ознайомленими: із внеском іноземних вчених у розвиток та модернізацію системи освіти; з методологією та методикою наукового пізнання. Компетентності, що формуються у здобувачів освіти під час вивчення даного курсу: здатність виявляти національну й особистісну гідність, громадянську свідомість та активність, дбати про розвиток і функціонування громадянського суспільства; мати і відстоювати власну громадянську позицію.

Програмні результати навчання:

- здатність вдосконалювати свою особистість, підвищувати інтелектуальний та культурний рівень, володіти основними нормативними вимогами до організації освітнього процесу.
- готовність оновлювати правові знання і вміння з питань організації освітнього процесу, методичної роботи та наукової діяльності у вищій школі.
- здатність до цілісного уявлення про досягнення сучасних методологічних вчень, основних етапів і особливостей розвитку філософії освіти.
- розуміння педагогічних явищ та фактів у взаємозв'язку з соціальним, політичним і економічним контекстом.
- готовність оновлювати правові знання і вміння з питань організації освітнього процесу, методичної роботи та наукової діяльності у вищій школі.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Змістовий модуль 1. Основні напрями філософії освіти у вирішенні педагогічних проблем.

Тема 1. Освіта та ідеї її розвитку у філософській думці.

Тема 2. . Ідеї сучасної філософії освіти.

Тема 3. Аксіологічний вимір сучасної освіти.

Тема 4. Філософія і стратегії розвитку сучасної освіти.

Змістовий модуль 2. Філософія освіти і сучасна методологія науки.

Тема 1. Філософські засади формування духовності сучасної людини.

Тема 2. Філософія освіти і сучасна методологія науки: тенденції взаємозв'язку та взаємовпливу.

Тема 3. Сучасні філософсько-методологічні засади систематизації основних предметів навчання і методів їх викладання.

Тема 4. Філософсько-методологічні засади управління системою освіти та реформування такого управління.

Філософія та методологія наукового пізнання

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	3 кредити ЄКТС
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	філософії
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали дисципліни
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Курс «Філософія та методологія наукового пізнання» має на меті на глибокому рівні з'ясувати природу пізнання, пізнавальний процес, його можливості, співвідношення знання та об'єктивної реальності, умови адекватності, істинності такого співвідношення. Курс також сприятиме усвідомленому, глибокому засвоєнню проблем теорії, логіки та методології наукового дослідження, формуванню як загальної, так і логічної культури особистості. У процесі вивчення курсу важливо не тільки засвоїти основні теоретичні положення, а й навчитися застосовувати основні закономірності, методи та форми наукового пізнання на практиці, в тому числі й у професійній науковій діяльності.

Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:

інтегральна: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; робити смислові узагальнення та висновки, виявляти в інформаційних даних і концептах хибні та вразливі місця, суперечності та неповноту аргументації; аналіз та інтерпретація гуманітарного тексту: здатність виокремити та відтворити смислову структуру тексту, оцінити послідовність та валідність аргументації, виділити продуктивні ідеї;

загальні: набуття навичок всебічного загальнокультурного аналізу проблем суспільного і культурного життя з використанням відповідного категоріального апарату; здатність самостійно опрацьовувати першоджерельну літературу на високому теоретичному рівні; відкритість до діалогу; здатність критично аналізувати сучасні соціокультурні проблеми на основі засвоєного філософського знання; здатність до міжособистісної взаємодії та роботи в команді; здатність вирішувати теоретичні та практичні проблеми на основі отриманих філософських знань;

спеціальні (фахові, предметні): мати професійні знання, бути переконаним у їх соціальній доцільності й корисності, вміти компетентно застосовувати їх у своїй професійній діяльності; здатність до комплексного аналізу та прийняття виважених рішень; вміння користуватися критеріями істини в професійній діяльності; вміння враховувати культурні, соціальні та естетичні особливості особистості в професійній діяльності; вміння застосування методи наукового пізнання в процесі дослідницької діяльності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Змістовий модуль 1: Філософські основи наукового пізнання 1. Світоглядні, ціннісні та методологічні основи науки. 2. Класична, неklasична та постнеklasична наука. 3. Пізнання як предмет філософського аналізу. 4. Структура та етапи процесу пізнання. 5. Формування наукової картини світу.

Змістовий модуль 2: Методологія наукового пізнання 1. Поняття та види методів наукового пізнання. 2. Форми наукового пізнання: факт, гіпотеза, теорія, закон, концепція. 3. Філософські методи пізнання. 4. Загальнологічні методи наукового пізнання. 5. Емпіричні та теоретичні методи наукового пізнання.

Цивільно-правова відповідальність

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній / весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	цивільного права та процесу
Інформаційне забезпечення	технічні засоби: проектор обладнання: комп'ютер програмне забезпечення: windows, power point
Форма проведення занять	лекції та семінари
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

усвідомлення сутності та основних принципів цивільно-правової відповідальності, включаючи її обґрунтування, обсяг та межі; визначення умов, необхідних для виникнення відповідальності, таких як порушення права, заподіяння шкоди тощо; аналіз можливостей захисту від відповідальності, включаючи питання процесуальних дій та винесення рішень; вивчення судових рішень у справах цивільно-правової відповідальності та їх впливу на розвиток правових стандартів; здатність застосовувати отримані знання та аналізувати ситуації з точки зору цивільно-правової відповідальності у реальному житті.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): дисципліна вивчає наслідки порушення цивільних прав та обов'язків шляхом компенсації моральної шкоди та відшкодування майнової шкоди. Це включає відшкодування збитків, відповідальність за несвоєчасне виконання контрактів, порушення прав споживачів, а також інші аспекти, пов'язані з цивільними відносинами. Дисципліна розглядає законодавство, судову практику й аспекти реалізації цивільно-правової відповідальності в сучасному суспільстві.

Тема 1. Поняття та сутність цивільно-правової відповідальності. Склад цивільного правопорушення.

Тема 2. Основні принципи та механізми відшкодування шкоди.

Тема 3. Порушення умов договору та їх наслідки.

Тема 4. Визначення обсягу відповідальності за невиконання або несвоєчасне виконання договору.

Тема 5. Особливості відшкодування майнової шкоди внаслідок неправомірних дій.

Тема 6. Визначення обсягу, видів та механізмів відшкодування моральної та майнової шкоди.

Тема 7. Особливості відповідальності у сфері медицини, транспорту тощо.

Тема 8. Правові та процесуальні аспекти захисту прав у судовому порядку.

Цифрова грамотність

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	журналістики
Інформаційне забезпечення	обладнання телерадіостудії, мультимедійне обладнання
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

формування комплексу загальних та спеціальних компетентностей, теоретичних знань та практичних вмінь з використання цифрових технологій для доступу, організації, аналізу та оцінки цифрової інформації; відповідної соціальної поведінки в цифровому середовищі, включаючи правові та етичні фактори, пов'язані з використанням цифрових технологій та контенту; заходів для захисту особистих даних та безпеки.

Основним завданням вивчення дисципліни «Цифрова грамотність» є розвиток цифрової компетентності та цифрової грамотності у майбутніх фахівців; формування уміння орієнтуватися в потоці цифрової інформації, працювати з нею, обробляти і вбудовувати в інформаційні технології в практичну діяльність; сприяння формуванню інформаційної культури здобувачів освіти.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Основні властивості інформації: корисність (цінність); об'єктивність; достовірність; повнота; точність; актуальність; оперативність; захищеність; розсіяність; зрозумілість, доступність, стиліст.

Тема 2. Позитивний вплив діджиталізації. Основні загрози та ризики цифровізації. Рівень цифровізації України. Національні програми та стратегії цифровізації. Інституційно-правове оформлення розвитку цифрової системи в Україні.

Тема 3. Сутність соціальних мереж. Види соціальних мереж. Функції соціальних мереж. Роль соціальних мереж при просуванні продукту/бізнесу. Позитивні і негативні тенденції розвитку глобальних соціальних мереж.

Тема 4. Поняття безпеки інформаційних систем. Принципи кібербезпеки. Програми і технології захисту інформаційних систем. Принципи безпечної роботи при застосуванні цифрових технологій. Ергономічні принципи роботи в епоху цифрових технологій. Комп'ютерна злочинність.

Тема 5. Розвиток цифрової інфраструктури в Україні. Проєкт «Цифрова держава». Гід з державних послуг. Дія.Цифрова освіта. Дія.Бізнес. «Малютко. Дія Сіті. Електронний цифровий підпис (ЕЦП).

Час роботи та час відпочинку у трудовому праві

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1, 2
Семестр	осінній / весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	цивільного права та процесу
Інформаційне забезпечення	технічні засоби: проектор обладнання: комп'ютер програмне забезпечення: windows, power point
Форма проведення занять	лекції та семінари
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

розуміння нормативно-правової бази: ознайомлення з основними законодавчими актами та нормами, які регулюють режим часу роботи та відпочинку у трудовому праві; розгляд різних форм і режимів робочого часу, встановлення відповідності нормам законодавства; вивчення умов відпочинку працівників, включаючи відпустки, перерви під час робочого дня та тижня, відпочинок між змінами тощо; аналіз та оцінка дотримання роботодавцями встановлених часових норм та забезпечення відпочинку працівників у відповідності до вимог законодавства; вивчення судових рішень та їх вплив на практику вирішення суперечок, пов'язаних з режимом часу праці та відпочинку; здатність розробляти практичні рекомендації для роботодавців та працівників щодо дотримання часових норм та умов відпочинку у відповідності до законодавства.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): розглядає регулювання робочого часу, відпочинку та відпусток працівників згідно з нормами трудового законодавства. Вона охоплює питання про тривалість робочого часу, режими робочого часу (наприклад, змінний, неповний), відпочинок під час робочого дня та тижня, а також права на щорічні та додаткові відпустки. Дисципліна також досліджує відповідальність роботодавців за порушення правил щодо часу роботи та відпочинку працівників.

Тема 1. Регулювання робочого часу: законодавча база щодо тривалості робочого дня/тижня та обмеження робочого часу для різних категорій працівників.

Тема 2. Правові аспекти відпусток: відпустки за власний рахунок, оплачувані та неоплачувані відпустки.

Тема 3. Гнучкий графік роботи та його вплив на працівників та роботодавців.

Тема 4. Гарантії працівників щодо забезпечення відпочинку.

Тема 5. Нововведення у законодавстві та їх вплив на умови праці.

Тема 6. Тенденції у розвитку регулювання робочого часу у сучасному світі.

Business Correspondence and Communication in English

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	англійська
Передумови для вивчення дисципліни	рівень володіння англійською мовою – B2
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	прикладної лінгвістики
Інформаційне забезпечення	підручники, навчальні посібники, мультимедійні аудіо- та відеоматеріали, онлайн ресурси, електронні підручники, електронні курси, електронні словники, навчально-методичні матеріали з дисципліни
Форма проведення занять	практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати (знання, уміння та інші компетентності):

Мета курсу полягає в тому, щоб підготувати студентів до успішного використання англійської мови в різноманітних ситуаціях бізнес-спілкування, надати їм інструменти для вирішення комунікаційних завдань у світовому бізнес-середовищі та підвищити їхню конкурентоспроможність на ринку праці.

По закінченню курсу студент повинен **знати**: основні принципи ділової комунікації та бізнес-кореспонденції; специфічну лексику та терміни, які використовують у діловому середовищі англійською мовою; основні правила та етикет в діловій комунікації;

вміти: писати бізнес-листи, електронні повідомлення та інших документи; створювати та представляти бізнес-презентації англійською мовою; вести ділові переговори та вирішувати конфліктні ситуації у бізнес-спілкуванні; організувати та проводити ефективні бізнес-зустрічі та події.

У результаті вивчення дисципліни формуються складові професійної **компетентності**, зокрема: здатність взаємодіяти та співпрацювати в міжнародному діловому середовищі; компетентність у використанні сучасних технологій для покращення ділової комунікації; розуміння та управління культурними відмінностями в діловому спілкуванні; критичне мислення та здатність аналізувати та вирішувати проблеми у бізнес-контексті.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем).

Основи ділової комунікації: Розвиток ефективного ведення бізнес-спілкування. Основи етикету в діловій кореспонденції.

Бізнес-листування та повідомлення: Написання формальних листів, електронних повідомлень та бізнес-пропозицій. Аналіз структури та мовлення в бізнес-кореспонденції.

Документація та звіти: Вивчення термінів та виразів для створення ділових звітів. Підготовка професійних ділових документів.

Бізнес-Презентації: Розробка та представлення бізнес-презентацій. Використання мовленнєвих та візуальних засобів в комунікації.

Міжкультурна ділова комунікація: Розуміння культурних відмінностей у бізнес-спілкуванні. Тактика ведення міжнародних переговорів.

Управління бізнес-зустрічами: Організація та ведення ефективних бізнес-зустрічей. Навички фасилітації в діловому середовищі.

Communicative management

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) / The second (master's) level
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	англійська / English
Передумови для вивчення дисципліни	володіння англійською мовою не нижче рівня B2 та попереднє опанування комплексу дисциплін циклу загальної підготовки бакалаврського рівня / Proficiency in English not lower than B2 level and previous mastery of the complex of disciplines of the cycle of general training at the bachelor's level
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	фінансів і банківської справи / Finance and banking
Інформаційне забезпечення	електронний конспект лекцій, тестові завдання, робоча програма та навчально-методичні матеріали з дисципліни / Electronic synopsis of lectures, tests, work program, educational and methodological materials for the discipline
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття /Lectures, practical classes
Форма семестрового контролю	залік / Test

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- вміти підбирати канали комунікації для передачі повідомлень, рекламних звернень до різних груп цільових аудиторій;
- здійснювати аналіз повідомлень зворотного зв'язку з метою формування відповідей, роз'яснень та управління комунікаційними процесами;
- застосовувати принципи кодексу поведінки, законодавчі норми при вирішенні проблем, пов'язаних із впливом факторів, які заважають протіканню ефективного комунікаційного процесу;
- вміти налагоджувати внутрішні та зовнішні комунікації в установі;
- обирати канали комунікації, типи комунікаційних мереж з метою ефективної роботи установи, враховуючи її цілі, наявні обмеження, законодавчі та етичні аспекти;
- створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.

Key learning outcomes (knowledge, skills and other competencies):

- to be able to select communication channels for the transmission of messages, advertising appeals to different groups of target audiences;
- to analyze feedback messages in order to form answers, explanations and manage communication processes;
- to apply the principles of the code of conduct, legislative norms when solving problems related to the influence of factors that hinder the effective communication process;
- to be able to establish internal and external communications in the institution;
- to choose communication channels, types of communication networks for the purpose of effective operation of the institution, taking into account its goals, existing restrictions, legal and ethical aspects;
- to create and organize effective communications in the management process.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Сутність комунікації та її роль в управлінні. /Сутність та призначення комунікації. Види комунікації в організаціях. Стили та стратегії міжособистісних комунікацій. Комунікація як процес. Етапи комунікаційного процесу обміну інформацією.

Тема 2. Комунікативний аспект спілкування. /Спілкування як важлива соціально-психологічна категорія. Характеристика основних стилів спілкування. Специфіка ділового спілкування.

Тема 3. Концептуальні основи комунікативного менеджменту. /Сутність та функції комунікативного менеджменту. Роль менеджера з комунікацій. Механізм комунікативного менеджменту в організації. Типи комунікаційних мереж в організаціях.

Тема 4. Комунікаційна політика у системі управлінської діяльності. /Поняття та принципи комунікаційної політики. Процес розробки політики маркетингової комунікації. Інституційні основи комунікаційної політики.

Тема 5. Система внутрішніх і зовнішніх комунікацій організації. /Взаємодія з групами цільової громадськості. Характеристика інструментів комунікаційної політики. Комунікаційні ризики.

Тема 6. Управління репутацією як актуальний тренд комунікативного менеджменту. /Репутація установи як елемент комунікативного менеджменту, її елементи та функції. Репутаційні ризики та фактори їх виникнення. Заходи забезпечення репутаційної безпеки.

Тема 7. Антикризовий комунікаційний менеджмент. /Поняття та принципи антикризових комунікацій. Антикризові комунікаційні стратегії. Спіндокторинг як новітня технологія управління інформацією. Особливості антикризової комунікації із цільовими аудиторіями.

Тема 8. Інтернет-технології в комунікаційній політиці. /Інтернет-інструменти в комунікаційній політиці. Сайт установи як ефективний канал комунікацій. Управління взаємовідносинами з клієнтами у мережі Інтернет. Маркетинг в соціальних мережах.

Brief content of the discipline (what will be studied, list of topics):

Topic 1. The essence of communication and its role in management. /The essence and purpose of communication. Types of communication in organizations. Styles and strategies of interpersonal communication. Communication as a process. Stages of the communication process of information exchange.

Topic 2. Communicative aspect of communication. /Communication as an important socio-psychological category. Characteristics of the main communication styles. The specifics of business communication.

Topic 3. Conceptual foundations of communicative management. /The essence and functions of communicative management. The role of the communications manager. The mechanism of communicative management in the organization. Types of communication networks in organizations.

Topic 4. Communication policy in the management system. /Concepts and principles of communication policy. The process of developing a marketing communication policy. Institutional foundations of communication policy.

Topic 5. System of internal and external communications of the organization. /Interaction with groups of the target public. Characteristics of communication policy tools. Communication risks.

Topic 6. Reputation management as a current trend in communication management. /The institution's reputation as an element of communicative management, its elements and functions. Reputational risks and factors of their occurrence. Measures to ensure reputational security.

Topic 7. Anti-crisis communication management. /Concepts and principles of anti-crisis communications. Anti-crisis communication strategies. Spin doctoring as the newest information management technology. Peculiarities of anti-crisis communication with target audiences.

Topic 8. Internet technologies in communication policy. /Internet tools in communication policy. The institution's website as an effective communication channel. Management of relations with clients on the Internet. Marketing in social networks.

International Legal English

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	англійська
Передумови для вивчення дисципліни	опанування здобувачами вищої освіти навчальної дисципліни «Іноземна мова»; рівень володіння англійською мовою – B2
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	прикладної лінгвістики
Інформаційне забезпечення	підручники, навчальні посібники, мультимедійні аудіо- та відеоматеріали, онлайн ресурси, електронні підручники, електронні курси, електронні словники, навчально-методичні матеріали з дисципліни
Форма проведення занять	практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати (знання, уміння та інші компетентності):

Курс «International Legal English» повинен забезпечити розвиток загальної іншомовної комунікативної компетенції і професійно-орієнтованої іншомовної комунікативної компетенції студентів та закласти основу для подальшого самостійного удосконалення володіння іноземною мовою. Головна **мета** навчання - формування в студентів комунікативної компетенції, базою для якої є комунікативні вміння, сформовані на основі мовних знань і навичок.

Основними комунікативними вміннями є: уміння здійснювати усно-мовленнєве спілкування (у монологічній і діалогічній формах); уміння розуміти зі слуху зміст автентичних текстів; – уміння читати й розуміти автентичні тексти різних жанрів з різним рівнем розуміння змісту, розглядаючи їх як джерело різноманітної інформації і як засіб оволодіння нею.

Завдання курсу: формування навичок читання та розуміння фахових текстів (юридичної тематики); збагачення словникового запасу фаховою термінологією; вивчення основних граматичних явищ, характерних для професійного спілкування; розвиток навичок усного монологічного та діалогічного мовлення; вироблення навичок реферування текстів професійного спрямування англійською мовою; формування умінь творчо працювати з текстом: аналізувати через призму міжкультурної взаємодії, формулювати власну думку щодо прочитаного тексту; оволодіння правилами мовленнєвого етикету; засвоєння системи понять фахової мови (юридичного спрямування); набуття навичок розуміти текст без перекладу; вироблення умінь анотувати інформацію.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем).

Поняття права.

Види юридичних професій. Юридичні професії у Великій Британії, США.

Договірне право.

Корпоративне право.

Злочин. Види злочинів. Покарання, види покарань. Мораль і правосуддя.

Категорії міжнародного права.

Міжнародне право та національне право.

Міжнародні відносини. Міжнародні організації.

ООН. Європейський Союз. НАТО. СОТ. ВООЗ.

STEM-компоненти професійної майстерності

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	англійська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	твердотільної електроніки та інформаційної безпеки
Інформаційне забезпечення	робоча програма та методичні матеріали з навчальної дисципліни
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Навчальна дисципліна забезпечує набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), а також формування професійної компетентності майбутніх фахівців у галузі застосування STEM-технологій.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

зміст і технології STEM-освіти; стандарти STEM-орієнтованого освітнього контенту; методи та засоби формування складових STEM-компетентностей; теорію формування професійної майстерності в контексті STEM-освіти; сучасне інформаційно-комунікаційне та науково-технічне освітнє STEM-середовище

уміти:

використовувати термінологію STEM-освіти; визначати та використовувати методи STEM-навчання; обирати ефективні стратегії навчання щодо реалізації соціально значимих наскрізних змістових ліній; використовувати сучасні цифрові лабораторії, освітню робототехніку, технології віртуальної і доповненої реальності; розробляти та реалізовувати власні інтегровані STEM-проекти.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Поняття про STEM-освіту та напрямки її розвитку: STEAM, STREAM, STEEM.

Нормативно-правове та методичне забезпечення використання STEM-освіти в Україні та за кордоном.

STEM-технології в предметних галузях середньої та позашкільної освіти.

Способи формування soft skills та ключових STEM-компетентностей.

Методичні засади навчальних STEM-проектів.

Цифрові лабораторії та освітня робототехніка як напрямки STEM-освіти.

Практичні STEM-кейси на основі безкоштовних онлайн ресурсів.

Tolerance as a component of professional activity

Level of higher education	the second (master's) level
Course (year) of study	1
Semester	first\second semester
Course credit	3 credits ECTS
Language of teaching	English
Prerequisites for studying discipline	List of disciplines studied earlier: "Civic Culture", "Jurisprudence", "Political Science", "General Psychology", "Sociology", "Pedagogy", "Philosophy"
The department that provides teaching discipline	Department of Political Science and Public Administration
Information support	Textbooks and manuals on the basics of tolerance and non-discrimination, the basics of proactive tolerance, the basics of human rights, national and international regulations, educational films, including the films on human rights, documentaries and others.
Form of classes	Lecture, lecture-conversation, colloquium, seminar.
Form of semester control	Test

Key learning outcomes (knowledge, skills and other competencies):

The purpose of the discipline is to teach higher education students the basics of tolerant communication and daily interpersonal interaction and the formation of skills necessary for effective professional activity.

Tasks of the discipline:

- 1) formation of higher education students' knowledge of tolerance as a phenomenon of social development;
- 2) formation of knowledge about personal mechanisms of tolerant behavior;
- 3) the formation of respect for human dignity and respect for human rights, democratic values, the rule of law, justice, impartiality, and equality in society;
- 4) formation of tolerance, inclusion and respect for ethnic and cultural diversity, different views, religions and customs, the ability to find common ground with other people in order to achieve socially significant goals;
- 5) development of flexibility and adaptability, willingness to cooperate, ability to resolve conflicts and prevent discrimination;
- 6) ensuring purposeful preparation of higher education students for functioning in the system of social relations of the multicultural world.

The discipline "Tolerance as a component of professional activity" is aimed at the formation of the following competencies of higher education students:

- social and communicative: skills and abilities to communicate and establish constructive relations between people, dialogue and public discussion of social problems;
- information: the ability to think critically; skills of search, analysis and evaluation of information, critical evaluation of messages in the media, based on the analysis of sources, social situation;
- social dialogue – the ability to resolve social contradictions; formation of an attitude to tolerant conflict resolution;
- responsible social choice and decision-making – readiness to make an informed decision on the basis of a conscious and balanced choice;
- ability to solve complex problems and practical problems in the field of professional activity or in the learning process.

The discipline is aimed at the formation and development of the following skills:

- to think critically, to identify the problem and see the ways to solve it;
- to analyze different sources of information and argue one's own opinion;
- to lead a constructive dialogue, to cooperate with the others, to find a compromise, to respect the opinion of the others, to show tolerance, empathy;
- to exercise and to protect one's civil rights/responsibilities, to help other people to protect their rights.

Summary of the subject (to be studied, list of topics):

Topic 1. Genesis of views on “tolerance”. Formation of classical concepts of tolerance.

World processes that actualize the problem of tolerance. Etymology and semantics of the concept of “tolerance”. Subject and tasks of the discipline. Tolerance at the level of society. Antiquity – polytheism, civic position. The Middle Ages – humanism, the Renaissance – instrumental tolerance. The transition from religious tolerance to secular tolerance. Exacerbation of the problems of tolerance. Tolerance as freedom of conscience in the views of the representatives of Reformation and humanists. Moral and legal plane of tolerance in the Enlightenment.

Topic 2. Features and directions of modern discourse of tolerance.

XIX-XX centuries: new ideas about tolerance. James, Jaspers – axiological foundations of tolerance. J. Rawls, the moral definition of tolerance. Conflict approach in the study of tolerance. Tolerance in the ontological-historical perspective. Tolerance as the intention of universal interests and needs. Existential-humanistic interpretation of tolerance. Vitacultural meta-approach.

Topic 3. Socio-philosophical foundations of tolerance.

The concept of tolerance and its social significance. Tolerance and ontological security, socio-cultural authenticity, spiritual autonomy. Tolerance and social relations, social capital. Types of tolerance. Tolerance as a factor of economic efficiency. Tolerance and communication. Communicative tolerance. Tolerance as a norm and principle of relations in society. Declaration of Principles of Tolerance.

Topic 4. Tolerance as a feature of the worldview position.

Worldview and worldview position. Humanistic traditions and spiritual culture of mankind. Tolerance and levels of worldview. Worldview tolerance as a value-in-itself. Rationalization of the phenomenon of tolerance. Dogmatism as a source of intolerance. K. Levi-Strauss and the principle “I am the Other” and “The Other is I”. Regulatory level of worldview and volitional regulation of behavior. Tolerance as openness to dialogue. Ethics of the discourse of J. Habermas. The social value of tolerance as a social position.

Topic 5. The moral value of tolerance and the problem of its limits.

Morality. Fundamental categories of morality. Moral dimension of tolerance. Moral aspects of today’s global problems. Ethics of persuasion, ethics of responsibility. Tolerance as a virtue and a moral ideal in the concept of Peter P. Nicholson. Moral need. Subjects and objects of tolerance. The subject of tolerance. Tolerance conditions. The result of tolerance. Field of tolerance. Measure of tolerance. The problem of tolerance limits.

Topic 6. Psychological preconditions and challenges of tolerance.

Tolerance functions. Types of tolerance: the possibility of typology and the classification approaches. Limits of tolerance. Tolerance as an attitude. Mechanisms of tolerance. The essence and mechanism of evaluation in the formation of tolerance. Stages of tolerance development. Factors of development and formation of tolerance. Installation and tolerance.

Topic 7. Tolerance as an integral personal characteristic and a component of professional activity.

Tolerance as a specific characteristic of an individual. Psychological structure of tolerance. Tolerance as psychological stability, as a system of positive attitudes and personal values. Tolerance indicators. Levels of tolerance.

Topic 8. International and national law in the field of tolerance.

Acts of the United Nations. Acts of the Council of Europe in the field of tolerance and combating violent extremism. Case law of the European Court of Human Rights in the field of tolerance. European Council for Tolerance and Reconciliation. Regulations governing tolerance in Ukraine.

Ukrainian as a Foreign Language (for foreign students) I

Level of higher education	Second (master's)
Year of study	1 st , 2 nd
Semester	spring semester
Number of credit hours	3 credits
Мова викладання	Ukrainian / English
Prerequisites for studying the discipline	Previous courses in mastering Ukrainian as a foreign language
Department that provides teaching the discipline	Department of Public Health and Humanitarian Disciplines
Information support	Basic sources 1)Бойчук О.А. Вчимося читати українською. Learn to read Ukrainian: Навчально-методичний посібник з дисципліни «Українська мова» для англомовних іноземних студентів медичного факультету № 2 за напрямом підготовки 7.12010001 «Лікувальна справа». Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2017. 78 с. 2) «Українська мова» «Ukrainian language» : навчально-методичний посібник дисципліни для самостійної роботи студентів-іноземців галузі знань: 1201 «Медицина», спеціальність: 7.12010001 «Лікувальна справа» / уклад.: Н.Б. Малець. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2017. 152 с. Additional sources Химинець М. Вивчаємо відмінки / LearningUkrainiancases : навчально-методичний посібник із дисципліни «Українська мова» для англомовних іноземних студентів / уклад. М.Д. Химинець. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2018. 70 с. Information Internet resources 1. http://lcorp.ulif.org.ua/dictua Словники України 2. UkrainianLanguage.uk A collection of resources supporting the study of Ukrainian 3. https://www.ukma.edu.ua/eng/ufl/ Ukrainian as a foreign language for beginners
Form of classes	Practical classes
Form of the semester control	Credit

Key learning outcomes (knowledge, skills and other competencies):

The purpose of studying the discipline "Ukrainian as a foreign language" is to provide foreign students with language knowledge, formation and improvement of skills and abilities in all types of speech activity (reading, writing, listening and speaking), development of oral and written, monologue and dialogic speech, enrichment of the vocabulary, practical use of the language at the elementary level, sufficient for cognitive activity in socio-cultural and educational-professional spheres.

According to the educational program, the study of the discipline contributes to the formation of the following competencies in higher education **seekers**: the ability to learn and master modern knowledge; to apply knowledge in practical situations; to adapt to and act in a new situation; to work in a team; to communicate in the Ukrainian language; improve reading skills; expand vocabulary; learn, consolidate and improve communication skills on relevant topics.

Summary of the discipline (list of topics)

Intentional-communicative basis of speech activity / Іntenційно-комунікативна основа мовленнєвої діяльності

Topic 1. "Time. Calendar. Weather" / «Час. Календар. Погода»

Topic 2. "Dwelling. (House. Apartment. Hostel)" / «Житло. (Будинок. Квартира, Гуртожиток)»

Topic 3. "Kitchen. Kitchen utensils" / «Кухня. Посуд і кухонне начиння»

- Topic 4.** "Food. Products. Cooking" / «Їжа. Харчові продукти. Приготування їжі»
- Topic 5.** "Purchases. We buy products at the supermarket and at the market" / «Покупки. Купуємо продукти в супермаркеті та на ринку»
- Topic 6.** "We buy clothes and shoes" / «Купуємо одяг та взуття»
- Topic 7.** "My working day, week" / «Мій робочий день, тиждень»
- Topic 8.** "My studies at the university" / «Моє навчання в університеті»
- Topic 9.** "My day off" / «Мій вихідний день»
- Topic 10.** "City. Movement and transport" / «Місто. Переміщення і транспорт»
- Topic 11.** "Movement in the city. In city transport" / «Рух у місті. У міському транспорті.»
- Topic 12.** "At the station. At the airport" / «На вокзалі. В аеропорту.»
- Topic 13.** "Planning a vacation" / «Плануємо відпочинок»
- Topic 14.** "My body, hygiene " (Body parts) / «Моє тіло, гігієна» (Частини тіла)
- Topic 15.** "My health" (Symptoms of illness) / «Моє здоров'я» (Симптоми хвороб)

Ukrainian as a Foreign Language (for foreign students) II

Level of higher education	Second (master's)
Year of study	2 nd , 3 rd
Semester	autumn semester
Number of credit hours	3 credits
Мова викладання	Ukrainian / English
Prerequisites for studying the discipline	Previous courses in mastering Ukrainian as a foreign language
Department that provides teaching the discipline	Department of Public Health and Humanitarian Disciplines
Information support	Basic sources 1. Цикл занять із теми «Країна, мова якої вивчається. Україна»: навчально-методичний посібник із дисципліни «Українська мова як іноземна» для англійськомовних іноземних студентів / Укладачі: О. Бойчук, О. Небесник, І. Гречин. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2023. 92 с. 2. Liakh T.O. Verb in Speech Communication: A Grammar Study of the Ukrainian Language for Medical Students: Study manual. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2020. 212 с. 3. Українська мова як іноземна для англійськомовних студентів-медиків : підр. з електрон. аудіододатком : у 2 кн. Кн. 1. Соціокультурна комунікація / С.М.Луцак, А.В.Ільків, Н.П.Литвиненко та ін. ; за ред. С.М.Луцак. К.: ВСВ «Медицина», 2019. 504 с. +Аудіододаток [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://link.medpublish.com.ua/75163.rar Additional sources 1. Цикл занять із теми «Я і моє щоденне життя» : навчально-методичні матеріали із дисципліни «Українська мова як іноземна» для англійськомовних іноземних студентів 2 курсу / автори-укладачі: О.А. Бойчук, І. М. Гречин, Н. Б. Малець, О.І. Небесник. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2022. 44 с. 2. Цикл занять із теми «Я і світ довкола мене» : навчально-методичні матеріали із дисципліни «Українська мова як іноземна» для англійськомовних іноземних студентів 2 курсу / автори-укладачі: О.А. Бойчук, І.М. Гречин, Н.О. Матей, О. І. Небесник. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2022. 50 с. 3. Читаємо і розмовляємо українською: змістовий блок «Освіта»: навчально-методичні матеріали із дисципліни «Українська мова» для англійськомовних іноземних студентів / уклад.: І.М.Гречин, О.А.Бойчук, Н.Б.Малець. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2019. 48 с. Information resources on the Internet http://ulif.on.gov.ua (Ukrainian Linguistic Portal) http://lcorp.ulif.org.ua/dictua Ukrainian Linguistic Portal. Dictionaries of Ukraine online http://mylanguages.org/ukrainian_audio.php Ukrainian Audio Lessons
Form of classes	Practical classes
Form of the semester control	Credit

Key learning outcomes (knowledge, skills and other competencies):

“Ukrainian as a foreign language (3rd year)” is an academic discipline that provides for the communication needs of foreign students in the domestic, educational, professional, socio-cultural, educational and scientific spheres and the formation of communicative competence, which will contribute to the formation of the linguistic personality of the future specialist.

The purpose of teaching the discipline “Ukrainian as a foreign language” for English-speaking students is to achieve the ultimate goals of learning language in sociocultural, educational and professional spheres.

The general purpose of mastering the Ukrainian language as a foreign language is complex: practical (communicative), educational and upbringing.

The leading purpose of the discipline is achieved by solving the following **tasks**: practice students' reading, speaking, writing and listening skills in Ukrainian; formation of a complex of competencies in foreign students in order to master the Ukrainian language; promoting the

adaptation of foreign students to life and study in the Ukrainian-speaking environment; formation of the ability to use generally used and professional vocabulary and grammatical structures in communicative acts; education of respect for the Ukrainian people, its traditions, customs and values, Ukrainian national culture and history.

According to the educational program, the study of the discipline contributes to the formation of the following competencies in higher education **seekers**: the ability to learn and master modern knowledge; to adapt to and act in a new situation; to communicate at an average level in Ukrainian language; to improve communication skills on relevant topics; to search, process and analyze information from various sources; to collect medical information about the patient and analyze clinical data.

Summary of the discipline (list of topics)

Тема 1 / Topic 1.

Україна. Географічне положення України/*Ukraine. Geographical position of Ukraine.*

Тема 2 / Topic 2.

Тваринний і рослинний світ України./ *Animal and plant life of Ukraine*

Тема 3 / Topic 3.

Відомі українці. Цікаві місця України/ *Famous Ukrainians. Interesting places of Ukraine.*

Тема 4/ Topic 4.

Людина: особа, зовнішність, одяг / *A person: appearance, clothes*

Тема 5/ Topic 5.

Особистість: емоції, характер, інтереси / *Personality: emotions, character, interests.*

Тема 6/ Topic 6 .

Здоров'я людини і негативний вплив на нього / *Human health and negative impact on it.*

Тема 7 / Topic 7.

Здоров'я. Здоровий спосіб життя / *Health. Healthy Lifestyle*

Ukrainian as a Foreign Language (for foreign students) III

Level of higher education	Second (master's)
Year of study	2 nd , 3 rd
Semester	spring semester
Number of credit hours	3 credits
Мова викладання	Ukrainian / English
Prerequisites for studying the discipline	Previous courses in mastering Ukrainian as a foreign language
Department that provides teaching the discipline	Department of Public Health and Humanitarian Disciplines
Information support	Basic sources 1. Liakh T.O. Verb in Speech Communication: A Grammar Study of the Ukrainian Language for Medical Students: Study manual. – Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2020. – 212 с. 2. Лях Т.О. Українська мова як іноземна: професійне мовлення. Практичний курс для іноземних студентів медичних спеціальностей ВЗО : Навчальний посібник. Ужгород : Видавництво УжНУ «Говерла», 2018. 128 с. 3. Українська мова як іноземна для англомовних студентів-медиків : підр. з електрон. аудіододатком : у 2 кн. Кн. 1. Соціокультурна комунікація / С.М.Луцак, А.В.Ільків, Н.П.Литвиненко та ін. ; за ред. С.М.Луцак. К.: ВСВ «Медицина», 2019. - 504 с. +Аудіододаток [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://link.medpublish.com.ua/75163.rar Additional sources 1. Цикл занять із теми «Я і моє щоденне життя» : навчально-методичні матеріали із дисципліни «Українська мова як іноземна» для англомовних іноземних студентів 2 курсу / автори-укладачі: О.А. Бойчук, І. М. Гречин, Н. Б. Малець, О.І. Небесник. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2022. 44 с. 2. Цикл занять із теми «Я і світ довкола мене» : навчально-методичні матеріали із дисципліни «Українська мова як іноземна» для англомовних іноземних студентів 2 курсу / автори-укладачі: О.А. Бойчук, І.М. Гречин, Н.О. Матей, О. І. Небесник. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2022. 50 с. 3. Читаємо і розмовляємо українською: змістовий блок «Освіта»: навчально-методичні матеріали із дисципліни «Українська мова» для англомовних іноземних студентів / уклад.: І.М.Гречин, О.А.Бойчук, Н.Б.Малець. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2019. 48 с. Information resources on the Internet http://ulif.on.gov.ua (Ukrainian Linguistic Portal) http://lcorp.ulif.org.ua/dictua Ukrainian Linguistic Portal. Dictionaries of Ukraine online http://mylanguages.org/ukrainian_audio.php Ukrainian Audio Lessons
Form of classes	Practical classes
Form of the semester control	Credit

Key learning outcomes (knowledge, skills and other competencies):

“Ukrainian as a foreign language (3rd year)” is an academic discipline that provides for the communication needs of foreign students in the domestic, educational, professional, socio-cultural, educational and scientific spheres and the formation of communicative competence, which will contribute to the formation of the linguistic personality of the future specialist.

The purpose of teaching the discipline “Ukrainian as a foreign language” for English-speaking students is to achieve the ultimate goals of learning language in sociocultural, educational and professional spheres.

The general purpose of mastering the Ukrainian language as a foreign language is complex: practical (communicative), educational and upbringing.

The leading purpose of the discipline is achieved by solving the following **tasks**: practice students' reading, speaking, writing and listening skills in Ukrainian; formation of a complex of competencies in foreign students in order to master the Ukrainian language; promoting the

adaptation of foreign students to life and study in the Ukrainian-speaking environment; formation of the ability to use generally used and professional vocabulary and grammatical structures in communicative acts; education of respect for the Ukrainian people, its traditions, customs and values, Ukrainian national culture and history.

According to the educational program, the study of the discipline contributes to the formation of the following competencies in higher education seekers: the ability to learn and master modern knowledge; to adapt to and act in a new situation; to communicate at an average level in Ukrainian language; improve communication skills on relevant topics; to search, process and analyze information from various sources; to collect medical information about the patient and analyze clinical data; to solve medical problems in new or unfamiliar environments having incomplete or limited information, taking into account aspects of social and ethical responsibility.

Summary of the discipline (list of topics)

Тема 1 / Topic 1.

Ким бути / *What career to perform.*

Тема 2 / Topic 2.

Яким я уявляю своє майбутнє / *What is my imaginary future like*

Тема 3 / Topic 3.

Медична освіта в Україні/ *Medical education in Ukraine*

Тема 4 / Topic 4.

Медична освіта за кордоном і в рідній країні/ *Medical education abroad and in the native country*

Тема 5 / Topic 5.

Система охорони здоров'я в Україні/ *The health care system of Ukraine*

Тема 6 / Topic 6.

Медичний персонал і його функції Загальні принципи організації роботи медичного персоналу / *General principles of organization of medical personnel's work. Medical staff and their functions.*

Тема 7 / Topic 7.

Медичний догляд / *Nursing*

Тема 8 / Topic 8.

Структура і організація роботи поліклініки / *Structure and organization of a polyclinic's routine*

Тема 9 / Topic 9.

У лікаря/ *At the doctor's*

Тема 10 / Topic 10.

Надання медичної допомоги/ *Rendering medical treatment*

Тема 11 / Topic 11.

В аптеці/ *At the pharmacy*

Тема 12 / Topic 12.

Купуємо ліки / *Buying Medicines*

Дисципліни для вибору здобувачами вищої освіти першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти

Академічна доброчесність

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський),	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4	1
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	системного аналізу та теорії оптимізації	
Інформаційне забезпечення	сайт електронного навчання, інтернет джерела, навчально-методичні посібники	
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- знати основні принципи сучасної освітньої й наукової діяльності;
- знати систему внутрішнього забезпечення якості освіти, освітньої діяльності університету;
- знати основні положення чинних нормативно-правових актів з питань академічної доброчесності;
- знати основні поняття і фундаментальні цінності академічної доброчесності, її впливу на академічну культуру та якість освіти;
- здатність забезпечити дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти;
- здатність формувати культуру академічної доброчесності в освітній та науковій спільноті;
- уміти запобігати й боротися з проявами академічної недоброчесності;
- здатність створювати і забезпечувати функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату;
- уміти застосовувати системи перевірки на текстові збіги для виявлення плагіату в академічних.
- знати особливості академічного письма.
- уміти здійснювати інформаційний пошук джерел для навчання та наукової діяльності.
- уміти доброчесно оформляти результати наукових досліджень, створювати й оформляти академічні тексти.
- уміти коректно покликатися на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Освітній та науковий процес в закладах вищої освіти. Наукова комунікація.
- Тема 2. Сутність і фундаментальні цінності академічної доброчесності.
- Тема 3. Принципи академічної доброчесності.
- Тема 4. Інтелектуальна власність та академічна доброчесність.
- Тема 5. Академічний плагіат та його різновиди.
- Тема 6. Системи для перевірки текстів на ознаки плагіату.
- Тема 7. Основи академічного письма.
- Тема 8. Джерела освітньої та наукової інформації й інформаційний пошук.
- Тема 9. Текстові запозичення, оформлення посилань і цитувань в освітніх та наукових роботах.

Аналіз і візуалізація даних

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	3, 4	1
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	кібернетики і прикладної математики	
Інформаційне забезпечення	сайт електронного навчання, інтернет джерела, програмне середовище для статистичних обчислень, аналізу та візуалізації даних R, вільне та відкрите інтегроване середовище розробки RStudio	
Форма проведення занять	лекції, лабораторні роботи	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- вміти працювати з базовою версією мови програмування R та інтегрованим середовищем розробки для R – RStudio;
- вміти використовувати та обробляти основні типи даних мови програмування R: вектори, матриці, масиви, фактори, списки та фрейми;
- вміти створювати власні функції та експортувати та імпортувати дані;
- вміти обробляти та очищувати дані;
- вміти графічно аналізувати вхідні дані за допомогою різних функцій;
- вміти виконувати початкову обробку емпіричних даних та будувати регресійні моделі в R.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Основи роботи з середовищем програмування R та інтегрованим середовищем розробки RStudio.

Типи даних та елементарні функції.

Цикли, умови, створення власних функцій.

Експорт, імпорт та оброблення даних в R.

Основні інструменти аналізу та візуалізації даних в R.

Маніпуляції з даними за допомогою пакету dplyr.

Візуалізація даних за допомогою ggplot2.

Основи математичної статистики в R.

Основи регресійного аналізу в R.

Аналітична хімія при оцінці медикаментозного лікування
(для здобувачів вищої освіти галузі знань 22 Охорона здоров'я)

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2	1
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	аналітичної хімії	
Інформаційне забезпечення	презентації, підручники, лекційні та дидактичні матеріали на сайті електронного навчання УжНУ e-learn.uzhnu.edu.ua	
Форма проведення занять	лекції, практичні	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

При вивченні курсу розглядаються можливості, досягнення та перспективи розвитку методів хімічного аналізу з точки зору клінічного і фармацевтичного аналізу та контролю довкілля щодо забруднень відходами ліків. Недотримання призначення лікарських препаратів – причина смертей, фінансових збитків та забруднення довкілля. В зв'язку з цим розглядаються питання контролю метаболітів та незмінених форм субстанцій у біологічних матеріалах, а також методи визначення відходів ліків у довкіллі - як нагальної проблеми сьогодення

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тематичний план занять:

Тема 1. Правила техніки безпеки та організації праці при роботі в лабораторії.

Тема 2. Тест-методи хімічного та біохімічного аналізу.

Тема 3. Електрохімічні та біохімічні сенсори у діагностиці.

Тема 4. Методи оптичної спектроскопії в контролі за вмістом фізіологічно-активних речовин.

Тема 5. Хроматографічні методи у медицині.

Тема 6. Робота із базами даних мас-спектрометрії та інших високоінформативних методів аналізу.

Англійська мова для успішної кар'єри. Основи ділового етикету

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	3, 4	1
Семестр	осінній	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	англійська/ українська	
Передумови для вивчення дисципліни	рівень володіння англійською мовою – B2-C1 (згідно з Національною програмою англійської мови професійного спілкування для вищих навчальних закладів та Європейськими рекомендаціями в галузі мовної освіти)	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	полікультурної освіти та перекладу	
Інформаційне забезпечення	інструменти Google for Education. Google Class підтримка 24/7. Аутентичні підручники та сучасні поточні публікації українською та англійською мовами	
Форма проведення занять	практичні заняття	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Курс спрямований не лише на подальше вдосконалення розвитку мовленнєвих навичок усного та письмового спілкування англійською мовою, але і на вироблення ключових компетентностей, необхідних для успішної кар'єри в англійськомовному професійному середовищі. Курс дасть можливість студентам: розширити і поглибити розуміння ділового етикету та його впливу на ділову практику; опанувати теоретичні положення про основні явища й поняття ділового етикету; розуміти етичні питання, обґрунтовано висловлювати власні позиції, дотримуючись етичних стандартів; уміти розрізняти помилки у сфері ділового етикету, запобігати їх виникненню та знаходити шляхи виходу з конфліктних ситуацій; розширити інформованість і сприйнятливості до інших культур та оволодіти навичками професійно представляти себе у різних культурних середовищах; володіти навичками етики ділового спілкування та розвивати навички міжкультурного спілкування.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Навички професійної комунікації: написання офіційних листів, складання електронних листів, презентацій та звітів.
2. Ефективні резюме та супровідні листи для успішного просування на ринку праці.
3. Пошук вакансій. Підготовка до співбесіди:
4. Техніки успішного проходження співбесіди та самопрезентації.
5. Етикет в бізнесі: правила етикету та корпоративної культури у бізнес-середовищі.
6. Основи довгострокових ділових відносин
7. Особливості етики міжкультурного ділового спілкування.
8. Помилки у сфері ділового етикету.
9. Бізнес етикет у різних країнах.
10. Шляхи вдосконалення міжнародного ділового етикету.
11. Особистий та професійний розвиток: навички саморозвитку та планування кар'єри.
12. Особистий та професійний бренд для кар'єри.
13. Використання мовних ресурсів в професійній діяльності: Освоєння інтернет-ресурсів, професійних форумів та інших інструментів для підтримки професійного зростання
14. Мовленнєва культура. Мовні тести та сертифікати: TOEFL, IELTS, TOEIC, з метою підвищення конкурентоспроможності на ринку праці.
15. Комунікативні навички в роботі в команді та ефективна комунікація з колегами.

Аргументація критичний аналіз інформації

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	4	1
Семестр	осінній	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Англійська / українська	
Передумови для вивчення дисципліни	рівень володіння англійською мовою – B2 – C1 (згідно з Національною програмою англійської мови професійного спілкування для вищих навчальних закладів та Європейськими рекомендаціями в галузі мовної освіти)	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	полікультурної освіти та перекладу	
Інформаційне забезпечення	інструменти Google for Education. Google Class підтримка 24/7. Аутентичні підручники та сучасні поточні публікації українською та англійською мовами	
Форма проведення занять	лекції та практичні заняття	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Успішно закінчивши цей курс, студенти зможуть:

- отримати знання основ аргументації, розуміти та визначати основні поняття у сфері аргументації.
- вміти будувати аргументацію: формулювати ясні та переконливі тези, використовувати логічні та риторичні прийоми для підсилення аргументів.
- критично аналізувати інформацію: виявляти ключові ідеї у тексті та аналізувати їх, розрізняти факти від думок та оцінок.
- вміти розпізнавати маніпуляції: виявляти впливові методи та прийоми в аргументації, уникати впливу необ'єктивності та власних упереджень.
- розвинути логічне мислення: розбирати та аналізувати логічні парадокси в мовленні, будувати послідовні та переконливі ланцюжки аргументів.
- розуміти етичні питання, пов'язані з аргументацією та критичним аналізом, обґрунтовано висловлювати власні позиції, дотримуючись етичних стандартів.
- розвинути аналітичні навички шляхом вивчення різних типів інформації та їхнього критичного оцінювання.
- самостійно визначати достовірність та об'єктивність інформації.
- конструктивно обговорювати різні погляди та аргументувати власні думки під час дискусій.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Основи аргументації: визначення та класифікація аргументів.
2. Логічні та риторичні прийоми в аргументації.
3. Критичний аналіз тексту: виявлення основних ідей та підтримуючих доказів.
4. Розбір аргументів у наукових статтях: відзначення сильних та слабких сторін.
5. Маніпуляції в аргументації: як розпізнати та уникнути впливу необ'єктивності.
6. Критичний аналіз медійних повідомлень: розрізнення фактів від думок та інтерпретацій.
7. Аналіз логічних парадоксів: виявлення непослідовностей у мовленні.
8. Етичні аспекти аргументації: обґрунтування позицій та визначення моральних меж.
9. Критичний погляд на статистичні дані: як розпізнати маніпуляції з цифрами.
10. Розвиток навичок критичного мислення через взаємодію з інформацією у сучасному світі.

Біологічні та екологічні основи пандемій
(для здобувачів вищої освіти галузі знань 22 Охорона здоров'я)

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2, 3	1
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	ентомології та збереження біорізноманіття	
Інформаційне забезпечення	презентації, підручники, мікропрепарати, система електронного навчання Moodle, електронні бази даних.	
Форма проведення занять	лекції, лабораторні заняття	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): формування розуміння біологічних причин виникнення епідемій та пандемій; вміння визначати екологічні чинники, що впливають на поширення інфекційних захворювань; вміння аналізувати механізми впливу екологічних факторів на прогресування епідемій; вміння ідентифікувати етіологію інфекційних процесів; вміння порівнювати та аналізувати статистичні дані щодо масштабів інвазій епідемічних захворювань.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Основні види біологічних загроз. Взаємодія патогенів з організмом людини на різних рівнях: молекулярному, клітинному, тканинному, органному, організменному.

Тема 2. Комплексна характеристика найважливіших пандемій в історії людства.

Тема 3. Класифікації природних осередків інфекційних захворювань.

Тема 4. Біологічні основи механізмів розвитку епідемічного процесу.

Тема 5. Генетично-популяційні основи патогенності та вірулентності мікроорганізмів і вірусів.

Тема 6. Еволюційні передумови виникнення явища паразитизму та еволюційні аспекти паразитарних і вірусних захворювань.

Тема 7. Механізми саморегуляції паразитарних систем. Адаптації в системі «паразит-хазяїн».

Тема 8. Екологічні фактори впливу на поширення епідемій.

Тема 9. Методи прогнозування темпів та масштабів пандемій.

Тема 10. Сучасні методи біологічного контролю інфекційних захворювань.

Біологія поведінки людини

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4	1
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	зоології	
Інформаційне забезпечення	підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, мультимедійний проектор	
Форма проведення занять	лекції, практичні (семінарські) заняття	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Внаслідок вивчення курсу здобувач має *отримати знання* про основні закономірності формування психіки; еволюцію та систематику поведінки людини, форми індивідуальної, репродуктивної та соціальної поведінки та специфіку фізіологічних процесів, які пов'язані з ними, особливості формування рефлексів, інстинктивних проявів, форми навчання та специфіку поведінки під впливом різних факторів. Будуть сформовані уявлення про взаємозв'язок вродженого та набутого у поведінці, передумови виникнення та розвитку психіки у людини. Здобувач повинен *отримати вміння* аналізувати основні аспекти поведінки людини в залежності від дії різних факторів, розрізняти характерні та патологічні поведінкові реакції, опанувати методики спостереження за поведінкою людини.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Основні методи та сучасні напрямки дослідження поведінки людини.
2. Інстинкти. Інстинктивна поведінка людини. Стимули та імпринтинг.
3. Класифікація типів поведінки. Поняття про рефлекси. Індивідуальна поведінка, її форми. Агресія. Роль агресії у взаєминах.
4. Біологічна обумовленість онтогенезу поведінки людини. Навчання в процесі онтогенезу.
5. Особливості формування відносин. Роль ритуалізації і ієрархічних відносин.
6. Типи комунікації. Зорова, акустична, тактильна, нюхова комунікація. Мови.
7. Шлюбно-сімейні взаємовідносини. Причини різноманітності батьківської поведінки.
8. Адаптивність поведінки її роль. Порівняльні аспекти становлення психіки тварин і людини.

Біохімічна лабораторна діагностика
(для здобувачів вищої освіти галузі знань 22 Охорона здоров'я)

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2	2
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	біохімії та фармакології	
Інформаційне забезпечення	презентації, підручники, сайт електронного навчання УжНУ e-learn.uzhnu.edu.ua	
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Біохімічна лабораторна діагностика має своєю метою підготовку спеціалістів, які мають значний обсяг теоретичних знань та практичних умінь щодо проведення лабораторних досліджень. В процесі навчання студенти повинні засвоїти нормальні біохімічні показники в нормі і при різноманітних патологічних станах. Біохімічні методи дослідження використовуються для вирішення конкретних клінічних питань: ранньої та диференціальної діагностики захворювань, підтвердження ефективності лікувальних заходів, прогнозування кінця хвороби, вивчення молекулярних механізмів патології.

Метою викладання біохімічної лабораторної діагностики в системі підготовки сучасного спеціаліста є сформувати системні знання про сучасні біохімічні методи дослідження. Основна мета викладання курсу полягає в тому, щоб навчити студентів використовувати отримані знання в майбутній професійній діяльності. На досягнення цієї мети спрямовано зміст теоретичного курсу та лабораторних занять. Вони передбачають систематизацію, доповнення та роз'яснення матеріалів підручників, узагальнення їх змісту, а також вивчення принципів організації лабораторій клінічної біохімії, відомості про об'єкти дослідження, про клініко-біохімічні характеристики організму при порушеннях обміну білків, ліпідів, вуглеводів, води, мінералів, при ферментопатіях та ендокринопатіях. Розглянуті питання лабораторної діагностики з використанням біохімічних методів досліджень рідких біологічних середовищ при захворюваннях печінки, ШКТ, нирок, серцево-судинної та кістково-суглобової систем

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Структура та організація роботи у клініко-діагностичних біохімічних лабораторіях.: Мета клініко-лабораторних досліджень. Основні підрозділи клініко-діагностичних лабораторій. Правила техніки безпеки та охорони праці в клініко-діагностичних лабораторіях. Обов'язки працівників клініко-діагностичних лабораторій.
- Тема 2. Біохімічний аналіз крові в нормі і при патології. Основні білкові фракції. Білки гострої фази. Патологічні білки. Залишковий азот, його склад і зміни при патологічних станах.
- Тема 3. Біохімічний аналіз сечі та його зрушення при різних патологічних станах.
- Тема 4. Клініко-біохімічна оцінка обміну вуглеводів і його порушень. Цукровий діабет, його ускладнення.
- Тема 5. Біохімічні дослідження ліпідного обміну. Порушення обміну ліпідів, атеросклероз, дисліпопротеїнемії. Фактори ризику серцево-судинних захворювань, Процеси перекисного окислення ліпідів в патогенезі захворювань.
- Тема 6. Дослідження функцій печінки, порушення метаболічних процесів при її захворюваннях. Патобіохімія жовтяниць. Жовчно-кам'яна хвороба. Біотрансформація лікарських речовин у печінці.
- Тема 7. Біохімічні дослідження при захворюваннях нирок і сечовидільної системи. Азотемії. Біохімія сечі. Сечокам'яна хвороба.
- Тема 8. Клініко-біохімічна оцінка ферментопатій та ендокринопатій.

Відкрито про інтимне: сексуальна просвіта - міфи і факти

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	3	1
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	базові знання з біології	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	сімейної медицини та амбулаторної допомоги медичного факультету 2	
Інформаційне забезпечення	міжнародні рекомендації по плануванню сім'ї та сексуальної освіти	
Форма проведення занять	лекційні та практичні заняття	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Курс створений для молодих людей, що прагнуть знати більше про культуру сексуального здоров'я, стосунки, створення сім'ї. Курс покликаний розвіяти страхи та упередження щодо різних моментів: сексуального життя, контрацепції, стосунків, планування вагітності.

Мета курсу: вивчити основи сексуальної грамотності; зняти заборони на сексуальну сферу життя, отримані у дитинстві; знання про вплив статевого виховання на формування сімейних цінностей; як комунікувати в парі, як створити щасливу сім'ю, знати базові основи: контрацепції, профілактики, скринінгу захворювань, пов'язаних із статевим життям, ключові моменти планування вагітності знайомство з межею норми в сексуальному житті людини.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Вступ. Комунікація – основа стосунків. Довіра, вірність, спільні цінності, переконання, готовність до змін – базові стовпи стосунків. Готовність партнерів.
2. Поняття фізичного та ментального здоров'я як елемент статевого виховання.
3. Сім'я, як фактор психосексуальної соціалізації.
4. Як запідозрити насильство в стосунках? Безпека в соцмережах, кібербулінг, секстинг та інші види насилля.
5. Поняття про особисті кордони в стосунках на різних рівнях комунікації.
6. Значення поняття булінг, газлайтинг, гарасмент, лукізм, сексизм, віктімблеймінг та ін. Фемінізм та андроцентризм.
7. Пам'ятка батькам. Як розмовляти з дитиною про «це»?
8. Вивчення відмінностей між чоловіком і жінкою; Вивчення репродуктивної системи чоловіка та жінки.
9. Жіноча та чоловіча сексуальність? Що впливає на лібідо? Дослідження уявних сексуальних проблем чоловіків та жінок;
10. Визначення особливостей ерогенних зон та процесу їхнього розвитку. Чому ерогенні зони застаріле поняття?
11. Секс, статевий акт – в чому різниця? Згода на секс. Чому не треба пояснювати причину відмови?
12. Чинники, що провокують майбутні порушення оргазму. Розлади перебігу статевого акту.
13. Трансгендеризм та його прояви в процесі психосексуального розвитку, трансвестизм подвійної ролі та його прояви в процесі психосексуального розвитку, трансформована статево-рольова поведінка дитини; психосексуальний розвиток, гомосексуалізм та гомосексуальні поведінкові прояви. Кросдресери.
14. Знайомство з терміном «збочення» та його типами, особливостями, причинами виникнення цього явища.
15. Визначення різниці між збоченнями, сексуальними експериментами та сексуальними іграми.
16. Асинхронії психосексуального розвитку
17. Знайомство з поняттям «травмована сексуальність».
18. Порівняння хімічних та нехімічних залежностей; Шкода алкоголю наркотиків.
19. Порно: міфи і реальність. Пошук способів подолання порнозалежності.
20. Що таке еджинг? рабінг? Що робити коли не хочеться навіть хотіти? стигматизація сексуальності.
21. Методи задоволення крім сексу.
22. Менструація міфи і факти для всіх.
23. Планування сім'ї. Контрацепція. Покази, протипокази, міфи. Види, методи. Аборти, вазектомія.
24. Планування сім'ї. Пацієнти з ВІЛ, гепатитом, після пологів, в післяабортному періоді та пацієнти, що потребують екстреної контрацепції.
25. Планування вагітності. Що потрібно знати?
26. Методи екстракорпорального запліднення, сурогатне материнство.
27. Захворювання, пов'язані із статевим життям та його відсутністю.
28. Методи «покращення» - лабіопластика, збільшення точки G, збільшення пенісу та ін. Покази, протипокази та наслідки.
29. Турбота про своє здоров'я: скринінг, види скринінгу різних захворювань, що передаються статевим шляхом.
30. Що запитати лікаря на прийомі? як підготуватися до візиту? Як лікар має поводитися, не поводитися?
31. Вакцинація, профілактика захворювань.

Вікова фізіологія

(для здобувачів вищої освіти галузі знань 22 Охорона здоров'я)

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2	2
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Анатомія людини Гістологія, цитологія та ембріологія	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	фізіології та патофізіології	
Інформаційне забезпечення	презентації, підручники, лекційні та дидактичні матеріали на сайті електронного навчання УжНУ e-learn.uzhnu.edu.ua	
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою викладання навчальної дисципліни «Вікова фізіологія» є вивчити загальні закономірності фізіологічних явищ, функції органів та систем в різні вікові періоди з метою використання отриманих знань у вивченні наступних медичних дисциплін, та у майбутній професійній діяльності. Закладає розуміння поняття здоров'я, здорового способу життя та профілактики порушення функцій в різних вікових групах в процесі життєдіяльності. Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; здатність приймати обґрунтовані рішення; навички використання інформаційних і комунікаційних технологій; визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків; здатність до оцінювання результатів лабораторних та інструментальних досліджень. здатність до визначення принципів та характеру лікування захворювань; здатність до проведення лікувально-евакуаційних заходів; здатність до визначення тактики надання екстреної медичної допомоги; здатність до визначення лікувального харчування при лікуванні захворювань; здатність до визначення тактики ведення фізіологічних пологів та післяпологового періоду; здатність до обробки державної, соціальної, економічної та медичної інформації.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Вступне заняття.
- Тема 2. Загальні закономірності росту і розвитку організму людини.
- Тема 3. Характеристика і розвиток основних відділів ЦНС у різних вікових групах.
- Тема 4. Вікові особливості умовно-рефлекторної діяльності.
- Тема 5. Вікові особливості функціонування сенсорних систем.
- Тема 6. Ендокринна регуляція функцій в різні вікові періоди.
- Тема 7. Вікові особливості системи крові. Кількісні та якісні зміни формених елементів.
- Тема 8. Вікові особливості функціонування органів дихання.
- Тема 9. Вікові зміни серцево-судинної системи.
- Тема 10. Вікові особливості травної системи.
- Тема 11. Вікові особливості сечовидільної системи.
- Тема 12. Особливості обміну речовин та енергії у різні вікові періоди.
- Тема 13. Вікові особливості терморегуляції.
- Тема 14. Індивідуальні завдання.
- Тема 15. Підсумкове заняття.

Громадянська освіта в системі підготовки педагогічних працівників
(для здобувачів вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта)

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	3	1
Семестр	весняний	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	«Історія та культура України», «Філософія», «Соціологія», «Політологія»	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	політології і державного управління	
Інформаційне забезпечення	1.Хартія Ради Європи з освіти для демократичного громадянства й освіти з прав людини. укр/англ. URL:http://ukr.theewc.org/Content/What-we-do/Demokraticzna-shkola/Navchal-nimateriali 2.Хартія Ради Європи з освіти для демократичного громадянства і прав людини. URL: https://doccu.in.ua/wp-content/uploads/2014/01/xartia.pdf 3. Освіта для демократичного громадянства : посіб. для підготов. вчителів з питань освіти для демократ. громадянства та освіти з прав людини (вдосконалена версія – вересень 2007) / [Р. Голлоб, Е. Хаддлестон, П. Крапф та ін.] ; пер. з англ. та адапт. Л. М. Ващенко ; за ред. Е. Хаддлестона ; заг. ред. укр. версії : Н. Г. Протасова. - К. : НАДУ, 2009. - 92 с. URL:http://osvita.khpg.org/files/docs/1366804266.pdf	
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Мета навчальної дисципліни – ознайомлення студентів з системою громадянської освіти, яка включає знання про права людини, громадянське суспільство, участь громадян, права національних меншин, виборчі системи, політичні партії, систему органів державної влади в Україні, місцеве самоврядування, адміністрування в територіальних громадах тощо.

Навчальна дисципліна «Громадянська освіта в школі» (для вчителів спеціальностей середньої освіти) покликана зміцнити навички й знання, які є ключовими для громадянина у демократичному суспільстві та ознайомити студентів з особливостями викладання навчального предмету «Громадянська освіта» у загальноосвітніх школах, акцентуючи на тому, що громадянська освіта в школі спрямована на підготовку учнівства до ефективного функціонування в системі демократичних суспільних відносин на основі соціальної взаємодії, громадянської участі та відповідальності.

Вміння і навички, які можна здобути за результатами вивчення навчальної дисципліни: критичне мислення; креативність; комунікабельність; ораторське мистецтво; групова робота з вирішення конкретних проблем; здатність аналізувати соціально-політичні процеси на місцевому та національному рівнях; здатність і готовність до усвідомленого вибору шляхом критичного аналізу альтернатив, активна участь в суспільному житті; практичний досвід викладання окремих тем навчальної дисципліни «Громадянська освіта в школі».

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Особистість та її ідентичність.
2. Права і свободи людини.
3. Людина в соціокультурному просторі.
4. Політичні системи та політичні режими.
5. Демократія та демократичне врядування.
6. Держава і громадянське суспільство.
7. Система органів державної влади в Україні.
8. Політичні партії і вибори.
9. Місцеве самоврядування та територіальні громади.
10. Світ інформації та мас-медіа.
11. Україна у системі міжнародних відносин.
12. Україна і Європейський Союз: етапи інтеграції.

Дія електромагнітної радіації на організм людини

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	3	1
Семестр	осінній	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	базові знання з фізики	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	квантової електроніки	
Інформаційне забезпечення	підручник «Фізичні поля і живі організми»	
Форма проведення занять	лекції, семінари	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Формулювати логічні висновки та обґрунтовані рекомендації щодо оцінки, експлуатації та впровадженні біотехнічних, медико-технічних та біоінженерних засобів і методів. Розуміти теоретичні та практичні підходи до створення та керування медичним обладнанням та медичною технікою. Надавати рекомендації щодо вибору обладнання для забезпечення проведення діагностики та лікування. Вміти аналізувати сигнали, які передаються від органів на прилади, та проводити обробку діагностичної інформації.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Вступ. Основні особливості курсу. Поняття фізичного поля. Проблемні питання. Коротка характеристика фізичних полів. Засоби захисту.

Тема 2. Постійні електричні і магнітні поля та їх характеристики. Природні та штучні джерела полів.

Тема 3. Електромагнітні поля. Фізичні характеристики і їх вимірювання. Закономірності виникнення та поширення. Засоби захисту.

Тема 4. Живі організми як джерела електромагнітних полів

Тема 5. Електромагнітні властивості біоструктур.

Тема 6. Вплив іонізуючого електромагнітного випромінювання на біооб'єкти і його дозиметрія.

Тема 7. Дія різних джерел Вплив іонізуючого випромінювання на біоструктури. Рентгенівське та гама-випромінювання. Апаратура для променевої терапії і хірургії. Процеси репарації.

Тема 8. Вплив випромінювання оптичного діапазону на біооб'єкти. Поглинання та люмінесценція молекул біоструктур. Фотобіологічні процеси. Закони теплового випромінювання. Дія інфрачервоного випромінювання на біооб'єкти. Фотосинтез як приклад перетворення енергії біооб'єктами. Джерела оптичного випромінювання. Використання неіонізуючого випромінювання в медицині.

Тема 9. Вплив неіонізуючого випромінювання. Радіочастотний діапазон. Моделі дії радіочастотного діапазону на біооб'єкти та використання в медицині. Терапевтичний діапазон та його вплив на живі системи. Терапевтичне випромінювання в медицині.

Економіка для неекономістів

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4	1
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	економіки, підприємництва та торгівлі	
Інформаційне забезпечення	сайт електронного навчання УжНУ, електронний конспект лекцій, робоча програма, методичні матеріали з навчальної дисципліни, список інформаційних джерел для вивчення дисципліни	
Форма проведення занять	лекції, практичні	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

знати:

- основні базові економічні поняття, які використовуються у повсякденному житті; основні економічні закони та їх вплив на соціально-економічний стан людини і країни.

вміти:

- розбиратися у базових економічних поняттях;
- розуміти зміст економічних новин в країні;
- ухвалювати оптимальні рішення за обмежених засобів;
- вдумливо і осмислено ставитися до явищ економічного середовища;
- застосовувати в різних поєднаннях елементи економічних знань до конкретних економічних ситуацій.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Об'єктивні закони попиту і пропозиції, та як кожен впливає на ціну, що склалася на ринку. Чим обмежені безмежні потреби людини, та скільки ресурсів має економіка, аби їх задовольнити? Як поводить себе раціональний споживач, та що робити, коли вибір обмежений наявними фінансами? Для чого існує Національний банк України, та як його грошово-кредитна політика впливає на курс національної валюти, внутрішні інвестиції і добробут кожного? Від чого залежить рівень інфляції, що таке інфляційні очікування та як вберегти свої заощадження при гіперінфляції? Які активи найбільш захищені від інфляційного впливу, та чому помірна інфляція корисна для розвитку економіки держави? Скільки і які податки сплачує фізична особа, яка працює у наймі, та яка відкриває свою власну справу? Що потрібно знати початківцю у бізнесі про оптимізацію майбутніх податків? Що таке валовий внутрішній продукт (ВВП), та як наш добробут залежить від нього? Чому найбагатші країни світу не є найрозвиненішими, а в найкращих світових економіках люди не найбагатші? Чому під час війни вчасно сплачуються зарплати і стипендії, тоді як основні статті доходів Державного бюджету України йдуть на фінансування військових потреб? Від чого та від кого залежить економічна стабільність України під час війни? Що таке тіньова економіка та яка вона в Україні? Скільки і якого бізнесу релоковано на Закарпаття внаслідок війни, та як це вплинуло на місцевих жителів?

Етика ділового спілкування

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4	1
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	філософії	
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні дисципліни	матеріали 3
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Основними завданнями вивчення дисципліни «Етика ділового спілкування» є не тільки навчання студентів науці ділового спілкування, а й спонукання їх до мистецтва спілкування шляхом активної пізнавальної діяльності, формування відповідної мотивації, самовдосконалення, використання різних вправ і завдань. Більш глобальною метою є розкриття краси, гармонії людських стосунків, зокрема у сфері ділового спілкування, спонукання до формування особистісних морально-етичних принципів, які стали б основою всієї трудової діяльності керівника, організатора, менеджера.

Дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:

інтегральна: формування теоретичних засад світогляду, концептуальних принципів духовного розвитку особистості та інтегрального розуміння особливостей соціокультурного розвитку людства;

загальні: здатність оперувати філософським та загальнонауковим понятійно-категоріальним апаратом; здатність самостійно опрацювати першоджерельну літературу на високому теоретичному рівні; відкритість до діалогу; здатність критично аналізувати сучасні соціокультурні проблеми на основі засвоєного філософського знання; здатність до міжособистісної взаємодії та роботи в команді; здатність вирішувати теоретичні та практичні проблеми на основі отриманих філософських знань; здатність генерувати нові ідеї на основі аналітично-синтетичного опрацювання філософської проблематики;

спеціальні (фахові, предметні): здатність взаємодіяти з колективом на основі етичних засад; здатність до комплексного аналізу та прийняття виважених рішень; вміння користуватися критеріями істини в професійній діяльності; вміння враховувати культурні, соціальні та естетичні особливості особистості в професійній діяльності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Змістовий модуль 1: Феномен ділового спілкування.

Тема 1. Спілкування як основа людської життєдіяльності.

Тема 2. Відображення ролі моральних норм і принципів у пам'ятках історії та культури.

Тема 3. Структура та функції ділового спілкування.

Тема 4. Види та рівні ділового спілкування.

Змістовий модуль 2: Етика як основа ділового етикету.

Тема 1. Способи, моделі, стилі ділового спілкування.

Тема 2. Вербальні засоби спілкування та мовленнєвий етикет.

Тема 3. Невербальна комунікація та етикет ділових відносин.

Тема 4. Службовий етикет та його правила.

Іміджологія

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2,3,4	1
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	філософії	
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали дисципліни	3
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Предметом дисципліни «Іміджологія» є публічний імідж-образ, створений об'єктом, суб'єктом для отримання зворотнього зв'язку з масовою аудиторією.

Теоретичний курс дасть змогу отримати знання про: імідж як явище; — іміджмейкерство та його особливості; психологічні властивості іміджу; технології управління особистісним іміджем; методи створення ефективного імідж-образу.

Об'єктом вивчення іміджології є імідж як феномен сучасного світу.

Студент повинен **знати**: теоретико-методологічну базу іміджології; історію та основні етапи розвитку іміджу; типологію іміджу; — основні функції іміджу; особливості імідж-технологій в організації; принципи корпоративної культури в організації; методи формування, реалізації, корегування іміджу в організації; інструментарій іміджології; основи іміджмейкінгу; особливості ділового іміджу.

Результатом отриманих знань буде **вміння**: створювати особистий імідж; володіти механізмами впливу імідж-образу на масову свідомість; володіти навичками колористики та стилістики; володіти навичками сучасного іміджмейкера зі створення іміджу фірми, корпорації крізь призму людського фактора.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Основними завданнями вивчення дисципліни «Іміджологія» є: пізнати сутність і поняття іміджу і його складових; визначити складові зовнішніх і внутрішніх якостей в особистості; опанувати вміннями створювати імідж за певними технологіями, що включають як певну систему поведінкового аналізу особистості, так і форми і способи придбання тих якостей, які допомогли б людині змінити свій образ в сфері соціального спілкування.

Тема: 1. Іміджологія як наука та навчальна дисципліна.

Тема: 2. Типи іміджів.

Тема: 3. Іміджмейкінг: сутність, основні принципи політичної влади.

Тема: 4. Основні закономірності побудови іміджу.

Тема: 5. Інструментарій іміджології. Іміджеві стратегії.

Тема: 6. Особливості рекламної діяльності у створенні іміджу.

Тема: 7. Створення іміджу організації (корпоративний імідж): основні вимоги та чинники.

Тема: 8. Технології формування політичного іміджу.

Тема: 9. Імідж країни.

Інформаційне право

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2	1
Семестр	осінній	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	адміністративного, фінансового та інформаційного права	
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали, сайт електронного навчання Moodle	
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): знання таких категорій, як: поняття інформації у праві, її види та особливості; роль інформаційного права в сучасному інформаційному суспільстві; уміння застосувати теоретичні і правові основи правової охорони права на інформацію в Україні; розуміння системи органів управління у сфері інформаційних правовідносин; знання особливостей правового регулювання окремих інститутів інформаційного права, таких, як державна таємниця, інформаційна безпека, засоби масової інформації, персональні дані та ін.; тлумачення та застосування чинного законодавства України, що регулює інформаційні правовідносини, інформаційну відповідальність; розуміння змісту нормативно-правових актів та використовувати їх на практиці; уміння висловити власну правову позицію з використанням посилань на нормативні акти

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Поняття інформаційного права як галузі права. Предмет та метод правового регулювання. Інформаційні правовідносини в Україні. Поняття інформації, як об'єкту інформаційних правовідносин. Права людини в сфері інформаційних правовідносин. Особливості доступу до інформації. Інформаційна безпека. Правові основи діяльності засобів масової інформації в Україні. Правове регулювання інформаційних правовідносин в мережі «Інтернет». Правове регулювання інституту державної таємниці в Україні. Інститут захисту персональних даних. Поняття та види юридичної відповідальності в інформаційному праві. Поняття та особливості інформаційних правопорушень.

Крос-культурне ділове спілкування

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	3, 4	1
Семестр	осінній	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	англійська/ українська	
Передумови для вивчення дисципліни	рівень володіння англійською мовою – B2 (згідно з Національною програмою англійської мови професійного спілкування для вищих навчальних закладів та Європейськими рекомендаціями в галузі мовної освіти)	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	полікультурної освіти та перекладу	
Інформаційне забезпечення	інструменти Google for Education. Google Class підтримка 24/7. Аутентичні підручники та сучасні поточні публікації українською та англійською мовами	
Форма проведення занять	лекції та практичні заняття	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Курс дасть можливість студентам: розширити і поглибити їхнє розуміння того, як культура – національна та корпоративна – впливає на організаційну і ділову практику; здобути знання основних понять міжкультурного ділового спілкування і вивчити його основні підходи й аспекти; уміти розрізняти культури в зіставленні з їхньою власною культурою та оцінювати практичне значення культурних розходжень; розвивати уміння орієнтуватися в міжкультурних розходженнях, працюючи з людьми, що не поділяють їхні основні цінності і переконання; стати більш обізнаними про різні культури і відповідні їм ситуації у бізнесі і управлінні підприємствами; аналізувати міжкультурні ситуації з метою адекватно реагувати на них; розширити їхню поінформованість і сприйнятливості до інших культур і співтовариств; розвивати навички міжкультурного спілкування.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Культурна орієнтація суспільства. Визначення міжкультурних розходжень у системі цінностей, відносин і стереотипів. Корпоративна культура в зіставленні з національною культурою.
2. Спілкування між культурами. Розуміння інших культур. Швидкі і повільні повідомлення. Високий і низький контекст. Простір як засіб комунікації. Час як засіб комунікації. Інформаційний потік. Послідовність дій. Узгодження.
3. Параметр організації в культурному трикутнику. Культурні архетипи організації. Керування культурними розходженнями в організаціях.
4. Культурні розходження в стилях управління. Варіанти поведінки на робочому місці в різних культурах.
5. Теорії лідерства: культурні ситуації. Стилі лідерства в різних культурах.
6. Культурні параметри мотивації. Міжкультурні розходження в ієрархіях і при прийнятті рішень. Підходи до управління міжкультурними конфліктними ситуаціями.
7. Ведення перемовин з іноземцями. Стилі ведення переговорів у міжкультурному контексті.

Маркетинг у соціальних мережах

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4	1
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	економіки, підприємництва та торгівлі	
Інформаційне забезпечення	сайт електронного навчання УжНУ електронний конспект лекцій, робоча програма, методичні матеріали з навчальної дисципліни, список інформаційних джерел для вивчення дисципліни	
Форма проведення занять	лекції, практичні	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

вміти:

- визначати цільову аудиторію,
- аналізувати конкурентів, добирати інструменти відповідно до цілей,
- аналізувати результати маркетингових кампаній і будувати комплексний маркетинг.

знати:

- базові навички SEO, SMM та email маркетингу.

Вивчення навчальної дисципліни спрямоване на поглиблення знань та управлінських навичок у сфері просування продуктів чи послуг за допомогою маркетингових онлайн інструментів, допомагає залучити потенційних клієнтів, збільшити трафік та покращити продаж.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Перелік тем:

- Тема 1. Цифровий маркетинг.
- Тема 2. Концепції моделі маркетингу.
- Тема 3. Унікальна товарна пропозиція.
- Тема 4. Аналіз конкурентів.
- Тема 5. SEO.
- Тема 6. Відеомаркетинг.
- Тема 7. Контент-маркетинг
- Тема 8. Реклама в соціальних мережах.
- Тема 9. Email-маркетинг.
- Тема 10. Веб-аналітика.

Медична паразитологія

(для здобувачів вищої освіти галузі знань 22 Охорона здоров'я)

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2	2
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	ентомології та збереження біорізноманіття	
Інформаційне забезпечення	презентації, підручники, сайт електронного навчання УЖНУ e-learn.uzhnu.edu.ua	
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Пропонована дисципліна передбачає поглиблене вивчення основ паразитизму та здобуття навичок роботи із паразитичними організмами в лабораторних умовах і базується на знаннях, отриманих на 1 курсі під час вивчення дисципліни «Медична біологія».

Зміст пропонованої дисципліни передбачає вивчення медично важливих паразитичних тварин з точки зору поширеності і циркуляції їх в природі, особливостей життєвих циклів. Окремий акцент зроблено на вивченні факультативних паразитів людини, особливо тих, які паразитують на домашніх (коти, собаки) та сільськогосподарських (свині, кози, кролі, велика рогата худоба, кури тощо) тваринах і можуть бути потенційними паразитами людини.

Лабораторні заняття будуть базуватися на активній конкретній роботі студентів, яка передбачає виготовлення нативних тимчасових та постійних препаратів енто- та ектопаразитів для діагностики. Зокрема, пропонується паразитологічне дослідження риб на предмет виявлення в них екто- та ектопаразитів, під час якого студенти здобудуть практичні навички для аналогічних досліджень у випадках, коли вони будуть змушені працювати із біологічним матеріалом, отриманим із людини чи домашніх тварин (ймовірних паразитів людини) – гельмінтами на різних стадіях розвитку.

Личинкові стадії паразитичних червів (спороцисти, редії, церкарії) будуть вивчатися на основі матеріалу, отриманого із моллюсків, які населяють водойми Закарпаття і Карпатського регіону.

Лабораторні заняття передбачають знайомство із роботою лікарів-паразитологів, клінічних лабораторій, в яких проводяться дослідження на предмет виявлення як найпростіших (протист) – паразитів людини, так і яєць гельмінтів.

Паразитичні та отруйні комахи будуть вивчатися на базі ентомологічних колекцій кафедри ентомології та збереження біорізноманіття.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Лабораторна діагностика найпростіших (протист): амеби, інфузорії, джугутикові (виготовлення тимчасових препаратів, прижиттєве вивчення).

Тема 2. Споровики – збудники захворювань людини і тварин: токсоплазмози, малярія, бабезіози, кокцидіози. Діагностика і профілактика.

Тема 3. Методи гельмінтологічних досліджень. Будова марит сисунів на прикладі трематод хребетних (риби). Оцінка зараженості проміжних господарів (моллюсків, відловлених в місцевих водоймах) личинками трематод.

Тема 4. Лабораторна діагностика особливо небезпечних представників стьожкових червів: ехінокок, свинячий ціп'як (препарати).

Тема 5. Лабораторна діагностика круглих червів. Гельмінти – факультативні паразити людини

Тема 6. Гельмінти – паразити домашніх тварин, як джерело інвазії людини. Циркуляція трихінели і токсакари в антропоценозах.

Тема 7. Лабораторна діагностика яєць гельмінтів. Складання таблиць для визначення.

Тема 8. Кліщі – збудники захворювань людини і тварин. Людина, як факультативний живитель видів, для яких облігатними є дикі та синантропні тварини.

Тема 9. Комахи – облігатні та факультативні паразити людини і тварин. Вивчення пристосувань до паразитування на прикладі кровососок, бліх, вошей, пухоїдів. Виготовлення препаратів і алгоритм визначення по таблицях для ідентифікації видів.

Тема 10. Отруйні комахи. Визначення найбільш поширених видів отруйних комах. Комахи місцевої фауни, як переносники важливіших збудників аборигенних і типових інвазійних паразитів.

Митне право

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	3, 4	1
Семестр	осінній	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	адміністративного, фінансового та інформаційного права	
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали, сайт електронного навчання Moodle	
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): володіння основами митного права; систематизація джерела вітчизняного та міжнародного митного права; аналіз структури та повноважень митних органів; оцінка здійснення митного контролю та митного оформлення; уміння охарактеризувати принципи регулювання зовнішньоекономічної діяльності, у тому числі міжнародні; уміння визначати порядок здійснення митних формальностей; здатність робити висновки щодо повноважень посадових осіб митниць в сфері правоохоронної діяльності та порядку провадження в справах про порушення митних правил; знання основ міжнародного співробітництва щодо припинення незаконного обігу окремих предметів, товарів та речовин.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Основні засади митної справи. Митний контроль. Митне оформлення товарів. Тарифне регулювання. Митні платежі. Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Пропуск товарів та транспортних засобів через митний кордон. Особливості пропуску товарів громадян та пільги. Правоохоронна діяльність митних органів. Порушення митних правил. Провадження у справах про порушення митних правил. Міжнародне митне право. Спрощення та гармонізація митних процедур. Міжнародне співробітництво. Протидія митному шахрайству.

Мозок. Інструкція з використання

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4	1
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	зоології	
Інформаційне забезпечення	підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, мультимедійний проектор	
Форма проведення занять	лекції, практичні (семінарські) заняття	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Внаслідок вивчення курсу здобувач має *отримати знання* про те, як працює людський мозок. Чому розумні люди часом надходять нелогічно і необачно? Наприклад, витрачають час на другорядні завдання, забуваючи про головне? Навантажують себе роботою, яку не в змозі виконати? Раз у раз сваряться через дрібниці? Болісно реагують на критику? Виявляється, причиною цих та інших проблем є не тільки людська психологія, а й особливості пристрою нашого мозку, яке неможливо змінити, але можна і потрібно враховувати і в роботі, і в повсякденному житті.

Здобувач повинен *отримати вміння* аналізувати основні аспекти поведінки людини в залежності від дії різних факторів, розрізняти характерні та патологічні поведінкові реакції, опанувати методики спостереження за поведінкою людини.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Якими ми себе бачимо?.
2. Із чого складається мозок?.
3. Топографія мозку.
4. Основні характеристики роботи мозку.
5. Установка системи. Як формується мозок.
6. Працездатність мозку.
7. Панель керування. Як змінювати налаштування мозку.
8. Версії мозку.

Науковий підхід до навчання та пізнання

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2	1
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	фармацевтичних дисциплін	
Інформаційне забезпечення	сайт електронного навчання УЖНУ; Базовий підручник – Барбара Оклі. Навчитися вчитися: як запустити свій мозок на повну. К.: Наш формат, 2019. – 272 с.	
Форма проведення занять	лекції та практичні заняття	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Дисципліна спрямована на розвиток здатності самостійно навчатись, використовуючи при цьому сучасні та доказові методи, а також знання про особливості роботи людського мозку. Також дисципліна знайомить з базовими принципами організації наукових досліджень – науковим методом.

Очікувані результати навчання:

- здатність пояснювати особливості роботи людського мозку, пов'язані з процесом навчання;
- здатність ідентифікувати випадки прокрастинації та вживати ефективних заходів щодо їх подолання;
- володіння прийомами для покращення засвоювання нового матеріалу;
- здатність ідентифікувати знання з епістемологічної позиції та відрізнити його від необґрунтованої віри, некоректних тверджень, випадкової успішної здогадки тощо;
- здатність скептично відноситись до наявних тверджень та аргументувати проти скептичних зауважень;
- шляхом вирішення ситуаційних завдань демонструвати знання методології наукових досліджень і наукового методу в цілому.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Дисципліна складається з двох модулів, перший з яких повністю базується на відомому навчальному онлайн-курсі викладачки з Каліфорнійського університету Сан-Дієго Барбара Оклі та науковця-нейробіолога Террі Сейновскі з Інституту біологічних досліджень Солка – «Learning how to learn» (Навчитися як вчитися). Другий модуль знайомить з філософськими поглядами на проблематику наукового пізнання та описує сучасну картину наукового методу – міждисциплінарної сукупності принципів, за якими проводяться наукові дослідження.

Перелік тем:

1. Фізіологічні основи навчання
2. Розуміння складних речей
3. Прокрастинація та пам'ять
4. Розкрити свій потенціал
5. Основи епістемології
6. Філософія науки
7. Науковий метод
8. Дизайн наукових досліджень за участю людей як об'єктів дослідження (тема читається за потреби).

Нетрадиційні засоби оздоровлення

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4	1
Семестр	осінній	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	фізичної терапії, реабілітації, спеціальної та інклюзивної освіти	
Інформаційне забезпечення	презентації, підручники, лекційні та дидактичні матеріали на сайті електронного навчання elearn.uzhnu.edu.ua УжНУ	
Форма проведення занять	лекції, практичні	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- ознайомити студентів із поняттям «нетрадиційної медицини» і «нетрадиційних методів реабілітації та оздоровлення». Енергетична система людини.
- ознайомити студентів із сучасними поглядами на механізми дії фізичних факторів навколишнього середовища на організм людини
- ознайомити студентів із засобами нетрадиційного оздоровлення;
- розкрити механізм дії загартовуючих факторів та їх види;
- надати знання про механізм дії води на організм людини (прісна, мінеральна, морська); правильне проведення водолікування; надати знання про механізм дії води на організм людини (прісна, мінеральна, морська); правильне проведення водолікування;
- ознайомити студентів з особливостями дії на організм людини аромотерапії, спелеотерапії, геліотерапії;
- вивчити нетрадиційні засоби харчування (вегетаріанство, сиродіння, роздільне харчування та харчування за групами крові та ін.).

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Основи нетрадиційних методів реабілітації та оздоровлення.
- Тема 2. Сучасні погляди на механізми дії фізичних факторів навколишнього середовища на організм людини.
- Тема 3. Вода як фактор життєдіяльності людського організму.
- Тема 4. Вплив дихання на людський організм.
- Тема 5. Вплив вібрацій, музики, кольорів, ритміки мовлення на здоров'я людини. Застосування психологічних тренінгів в оздоровленні.
- Тема 6. Нетрадиційні види харчування, гомеопатії та фітотерапії.
- Тема 7. Використання нетрадиційних методик масажу та систем очищення організму людини.
- Тема 8. Використання пірамід та астрології в профілактики захворювань.

Нутріоніка. Правильне харчування для запобігання хворобам

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	3, 4	1
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	базові знання з “Валеології”, “Соціології”, “Психології”	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	внутрішньої медицини медичного факультету №2	
Інформаційне забезпечення	робоча програма дисципліни, методичні матеріали з навчальної дисципліни, список інформаційних джерел, перелік індивідуальних завдань	
Форма проведення занять	практичні заняття	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Основною метою дисципліни є подальше вдосконалення теоретичних знань і практичних навичок із аналізу причин підвищення схильності до порушення принципів нутріоніки у повсякденному та професійному житті, зв'язок харчових звичок і стану здоров'я, у тому числі прояви та ознаки порушення принципів правильного харчування і їх корекція. Завданням курсу є ознайомлення студентів із впливом способу харчування на стан здоров'я, окреслення показів для звертання по медичну допомогу, а також розвиток інтересу до подальшого самостійного вивчення даної дисципліни.

Дисципліна забезпечує набуття студентом компетентностей:

- загальних: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; здатність до адаптації та дії в новій ситуації; здатність приймати обґрунтовані рішення; навички використання інформаційних і комунікаційних технологій; визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків; здатність діяти соціально відповідально та свідомо; здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- фахових: навички збирання інформації про причини неправильного харчування і їх вплив на здоров'я людини; здатність до виявлення порушень принципів нутріоніки і пов'язаних із ними хвороб з урахуванням персоналізованого підходу; здатність до визначення стратегії менеджменту, формування денного і тижневого раціону та контроль його дотримання, заснованими на принципах доказової нутріоніки; здатність до розпізнавання проблем зі здоров'ям, які пов'язані з нераціональним харчуванням, визначення показів до звертання по медичну та психологічну допомогу і вміння розробляти індивідуальний план дій для корекції виявлених проблем.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Поняття про нутріоніку. Вплив харчування на здоров'я людини. Поняття про вплив стресу на харчові звички.

Тема 2. Нутритивний або трофологічний статус пацієнта. Методи оцінки індивідуального харчового статусу.

Тема 3. Харчування як засіб оздоровлення. Раціональне харчування. Рекомендації щодо здорового харчування дорослих.

Тема 4. Сучасні проблеми харчування людини. Розлади харчової поведінки.

Тема 5. Основні принципи створення дієтичних столів. Дієти М. Певзнера в сучасній клінічній практиці. Спеціальні дієти.

Облік та оподаткування у фізичних осіб-підприємців

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4	1
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	обліку і аудиту	
Інформаційне забезпечення	мультимедійне обладнання, ноутбук Програмне забезпечення: google презентації, google таблиці, система електронного навчання Moodle або Classroom;	
Форма проведення занять	лекції та семінарські заняття	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Навчальна дисципліна «Облік та оподаткування у фізичних осіб-підприємців» охоплює коло питань щодо формування системи обліку та оподаткування у фізичних осіб-підприємців (надалі – ФОП). Загальна підготовка з цього напрямку може знадобитися здобувачам вищої освіти в реалізації набутих ними спеціальних (фахових) знань у своїй сфері діяльності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Фізична особа-підприємець, як суб'єкт підприємницької діяльності. Державна реєстрація: онлайн і офлайн спосіб.

Тема 2. Вибір системи оподаткування: обмеження та особливості.

Тема 3. Єдиний податок у ФОП: 1 та 2 група.

Тема 4. Єдиний податок у ФОП: 3 та 4 група.

Тема 5. Загальна система оподаткування: облік та звітність.

Тема 6. Акциз та ліцензія на право здійснення певних видів діяльності у ФОП.

Тема 7. РРО та ПРРО у роботі ФОП.

Тема 8. Оплата праці працівників у ФОП. Індексація та пільги.

Тема 9. Закриття ФОП. Перехід між системами оподаткування.

Тема 10. Ліквідація ФОП. Особливості складання звітності.

Тема 11. Податкові перевірки у роботі ФОП.

Тема 12. Безпека бізнесу ФОП. Процедури банкрутства. ПДВ у роботі ФОП.

Оподаткування підприємницької діяльності

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4	1
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	обліку і аудиту	
Інформаційне забезпечення	мультимедійне обладнання, ноутбук Програмне забезпечення: Google презентації, Google таблиці, система електронного навчання Moodle або Classroom	
Форма проведення занять	лекції та семінарські заняття	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою вивчення дисципліни є набуття знань та формування навичок з теорії і практики ведення обліку з метою оподаткування та складання податкової звітності на підприємствах. Основні знання та уміння, які отримує здобувач в результаті опанування дисципліни: розуміння основних положень Податкового кодексу України; уміння визначати базу оподаткування за різними податками, зборами та обов'язковими платежами; розуміння методики обчислення суми податкових зобов'язань; уміння складати первинні документи та облікові реєстри, податкову звітність.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Основи оподаткування підприємницької діяльності.
- Тема 2. Податок на додану вартість: облік та звітність.
- Тема 3. Податок на прибуток підприємств: облік та звітність.
- Тема 4. Акцизний податок: облік та звітність.
- Тема 5. Податок на доходи фізичних осіб: облік та звітність.
- Тема 6. Екологічний податок: облік та звітність.
- Тема 7. Ресурсні платежі: облік та звітність.
- Тема 8. Податок на майно: облік і звітність
- Тема 9. Місцеві податки та збори: облік та звітність.

Організація власного бізнесу у часи невизначеності

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4	1
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	економіки, підприємництва та торгівлі	
Інформаційне забезпечення	робоча програма, методичні матеріали з навчальної дисципліни, інформаційні джерела (електронні ресурси), електронний конспект лекцій	
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

знати:

- аспекти організації підприємницької діяльності, як знайти та перевірити бізнес-ідею, як оформити власний бізнес.

вміти:

- залучати та утримувати клієнтів у мінливому світі;
- управляти фінансами бізнесу;
- організувати бізнес-процеси;
- управляти ризиками бізнесу.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Як знайти та перевірити бізнес-ідею для власної справи? У чому полягає цінність бізнес-ідеї? Організаційно-економічні форми підприємництва. Як оформити власний бізнес? Де і як зареєструвати бізнес з мінімальними витратами грошей і часу? Що потрібно знати початківцю про оптимізацію майбутніх податків? Ключові задачі власника щодо маркетингу. Як легко розібратися у фінансовій звітності? Як розуміти, скільки потрібно грошей для запуску власної справи, та де шукати кошти для цього? Алгоритм планування рівня беззбитковості і прибутку. Що треба знати про витрати, аби розрахувати власну точку беззбитковості? Як підвищити потенціал свого бізнесу? Технології аналізу ризиків та як ними управляти в умовах невизначеності.

Основи WEB програмування

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4	1
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	системного аналізу та теорії оптимізації	
Інформаційне забезпечення	сайт електронного навчання, інтернет джерела, навчально-методичні посібники	
Форма проведення занять	лекції, лабораторні заняття	
Форма семестрового контролю	залік	

Спеціаліста будь-якого фаху в сучасних умовах навіть неможливо уявити без уміння використання комп'ютерної техніки. Особливо це стосується спеціалістів, чия діяльність безпосередньо пов'язана з використанням ЕОМ. Створення сучасних програмних продуктів передбачає використання мережі інтернет, а отже, сучасний додаток повинен бути web-додатком. Даний курс призначений для навчання студентів основам web-програмування, що дасть змогу продовжити вивчення засобів розробки web-додатків.

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- принципи організації мережі інтернет;
- структура та елементи веб сторінки;
- принципи організації клієнт-серверної взаємодії;
- структурні елементи веб-сторінки (HTML);
- основи стилізації веб-сторінки (CSS);
- об'єктна структура документу;
- структурне та об'єктно-орієнтоване програмування засобами JavaScript;

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. HTML та CSS
2. JavaScript. Структурне програмування.
3. Структура браузерних об'єктів DOM, BOM
4. JavaScript. Об'єктно-орієнтоване програмування.

Основи апітерапії. Лікувальні властивості меду та продуктів бджільництва

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2	1
Семестр	весняний	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	фармацевтичних дисциплін	
Інформаційне забезпечення	презентації, підручники, лекційні та дидактичні матеріали на сайті електронного навчання УжНУ e-learn.uzhnu.edu.ua	
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): Дана дисципліна допоможе поглибити знання і розширити світогляд про вже добре розвинену у нас в країні галузь бджільництва та почерпнути знання про користь не тільки солодкого і такого смачного продукту, як мед, який нам приносять бджілки, а й про цінність і лікувальні властивості на наш організм і продуктів бджільництва. Водночас у тому, що в давнину люди мали міцне здоров'я, велика заслуга також продуктів бджільництва, які порятували японську націю від наслідків атомного бомбардування. Мед та інші бджолопродукти колись були першими ліками людини, а нині вони незаслужено чи не останні. Бджолопродукти несуть у собі величезний енергетичний заряд – енергію живих рослин і сонця, вони містять усі найважливіші для людини речовини, є універсальними природними ліками, які не зрадили нікого, хто їм довірився. Цілющими є не лише продукти бджільництва і повітря на пасіці, а й навіть бджолина отрута - жалячи, бджоли лікують.

Уміння – розпізнавати справжній натуральний мед від великої кількості фальсифікату (перевірка меду, методи, і не тільки органолептичними показниками), знання про продукти бджільництва та вимоги до їх якості.

Значення продуктів бджільництва в медицині.

Загальні компетентності: здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Вступ. Ознайомлення з бджільництвом.

Коротко та змістовно про основи галузі.

Основи апітерапії. Сон на вуликах – докладно ознайомлюємось. Апітоксин.

Мед – рідке золото природи. Лікувальні властивості. Ботанічні сорти меду. Походження, склад, властивості.

Показники, за якими визначають якість меду. Визначаємо, досліджуємо, аналізуємо якість.

Перевірка меду- методи перевірки якості.

Ознайомлення з продуктами бджільництва, їх лікувальні властивості:

-Пилок (бджолине обніжжя)- склад, властивості, застосування;

-Перга(бджолиний хліб) - склад, властивості, застосування.

-Печатка меду. Забрус. Склад, властивості, застосування.

-Прополіс(бджолиний клей). Склад, властивості, застосування.

-Знамените «Королівське желе». Склад, властивості, застосування

-Підмор. Личинки воскової моль. Гомогенат трутневих личинок.

Витяжки із них. Склад, лікувальні властивості, застосування.

Досліджуємо продукти бджільництва. Вимоги до якості.

Значення продуктів бджільництва в медицині.

Основи бухгалтерського обліку

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4	1
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	обліку і аудиту	
Інформаційне забезпечення	технічні засоби навчання: мультимедійне обладнання, ноутбук. програмне забезпечення: google презентації, google таблиці, система електронного навчання Moodle або Classroom	
Форма проведення занять	лекції та семінарські заняття	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Навчальна дисципліна «Основи бухгалтерського обліку» охоплює коло питань системи знань з теорії та практики ведення бухгалтерського обліку на підприємствах, вміння аналізувати фінансово-господарський стан підприємства на основі облікових даних з метою своєчасного прийняття правильних управлінських рішень. Загальна підготовка з цього напрямку може знадобитися здобувачам вищої освіти в реалізації набутих ними спеціальних (фахових) знань у своїй сфері діяльності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Господарський облік, його суть та становлення.
- Тема 2. Предмет, метод та нормативне забезпечення бухгалтерського обліку.
- Тема 3. Бухгалтерський баланс, його зміст, призначення та побудова.
- Тема 4. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис.
- Тема 5. Класифікація рахунків бухгалтерського обліку. План рахунків бухгалтерського обліку.
- Тема 6. Первинне спостереження та документація.
- Тема 7. Інвентаризація як елемент методу бухгалтерського обліку.
- Тема 8. Оцінка і калькуляція в системі бухгалтерського обліку.
- Тема 9. Організація обліку на підприємстві. Облікова політика підприємства.
- Тема 10. Облік основних господарських процесів.
- Тема 11. Облікові реєстри, техніка, форми бухгалтерського обліку.
- Тема 12. Фінансова звітність підприємства та вимоги до неї.

Основи економіки аптечних закладів

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2	1
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	фармацевтичних дисциплін	
Інформаційне забезпечення	презентації, підручники, лекційні та дидактичні матеріали на сайті електронного навчання УжНУ e-learn.uzhnu.edu.ua	
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою викладання навчальної дисципліни «Основи економіки аптечних закладів» є надання студентам глибокого розуміння економічних принципів та стратегій, необхідних для успішного функціонування та управління аптечними закладами. В рамках курсу студенти оволодівають знаннями про фінансові аспекти фармацевтичної сфери, організацію трудових відносин в аптеках та правові аспекти регулювання фармацевтичної діяльності, що допомагає студентам розвивати комплексний підхід та набувати навичок та рис лідерства у галузі.

В результаті навчання здобувач зможе: розуміти особливості різних форм господарювання у фармації та вибирати оптимальну форму для конкретного аптечного закладу; підготувати документи для створення та реєстрації аптечного закладу, враховуючи вимоги ліцензування; ознайомитись з питаннями фінансового планування та бюджетування в аптечних закладах; розглянуть сучасне управління основними засобами аптечних закладів, враховуючи їхню специфіку; розглянуть аспекти формування заробітної плати в аптечних закладах та вивчать сучасні підходи до мотивації персоналу; вивчать базові методи оцінки ефективності діяльності аптечних закладів та розроблять навички аналізу фінансових результатів.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Форми господарювання у фармації. Управління підприємствами.
2. Створення та реєстрація підприємств. Ліцензування діяльності з роздрібною реалізацією лікарських засобів.
3. Вступ до ринкових відносин та фармацевтичного маркетингу.
4. Активи та фінансові ресурси аптечних закладів.
5. Основні засоби аптечних закладів.
6. Оборотні засоби аптечних закладів.
7. Персонал аптечних закладів.
8. Заробітня плата в аптечних закладах.
9. Результати господарської діяльності аптечних закладів.
10. Поняття про облік господарської діяльності та податки.

Основи медичного спілкування
(для здобувачів вищої освіти галузі знань 22 Охорона здоров'я)

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2	2
Семестр	осінній	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	сімейної медицини та амбулаторної допомоги	
Інформаційне забезпечення	презентації, відео, власні навчальні відео OSCE, клінічні випадки, лекційні та дидактичні матеріали на сайті електронного навчання УжНУ e-learn.uzhnu.edu.ua	
Форма проведення занять	лекції, практичні	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Мета: інтерактивне навчання студентів алгоритмам комунікації.

Знання: етапів взаємодії з пацієнтом і базових комунікаційних навичок, використовуючи унікальну методологію «Риба OSCE», захищену авторським правом колективу авторів кафедри; базових принципів комунікації: невербальні і вербальні методи (відкриті питання, рефлексію і резюме) як основні засоби комунікації з пацієнтом

Вміння (практичні навички): зустріч та вітання з пацієнтом; встановлення комплайєнсу з пацієнтом; використання невербальних та вербальних засобів комунікації: відкриті питання, рефлексії та резюме в розмові зі стандартизованим пацієнтом за методикою OSCE у моделюванні різних ситуацій; навчання навичкам застосування емпатії у бесіді з пацієнтом.

Змінити ставлення: до методології застосування навичок комунікації. Навчання інтегрованій комунікаційній моделі, що може бути впроваджена в життєву і загально-лікарську практику.

За період курсу студентам пропонуються теми з розряду soft, зокрема комунікації, які є надзвичайно актуальними в клінічній практиці лікаря загальної практики та лікарів інших спеціальностей: вербальні і невербальні методи комунікації; методика зустрічі та вітання з пацієнтом; використання методики відкритих питань; рефлексії та емпатія; резюмування в розмові з пацієнтом.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

За період курсу студентам пропонуються теми з розряду soft, зокрема комунікації, які є надзвичайно актуальними в клінічній практиці лікаря загальної практики та лікарів інших спеціальностей

- Вербальні і невербальні методи комунікації.
- Методика зустрічі та вітання з пацієнтом.
- Використання методики відкритих питань.
- Рефлексії та емпатія.
- Резюмування в розмові з пацієнтом.

Основи міжнародного туризму

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	3, 4	1
Семестр	осінній	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	англійська/ українська	
Передумови для вивчення Дисципліни	рівень володіння англійською мовою – B2 (згідно з Національною програмою англійської мови професійного спілкування для вищих навчальних закладів та Європейськими рекомендаціями в галузі мовної освіти)	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	полікультурної освіти та перекладу	
Інформаційне забезпечення	інструменти Google for Education. Google Class підтримка 24/7. Аутентичні підручники та сучасні поточні публікації українською та англійською мовами	
Форма проведення занять	лекції та практичні заняття	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Курс дасть можливість студентам:

- 1) поглибити теоретичні знання та практичні навички в галузі міжнародного туризму як складової сучасної зовнішньоекономічної діяльності;
- 2) вдосконалити володіння іноземною мовою;
- 3) опанувати теоретичні положення законодавчого забезпечення, регулювання, організації та управління туристичним бізнесом у світовому і національному масштабі, наукове розуміння особливостей формування міжнародних туристичних потоків та перспективи розвитку туризму в світі та в Україні.
- 4) вдосконалити загальні та професійно орієнтовані комунікативні мовленнєві компетентності для забезпечення ефективного спілкування в академічному та професійному середовищі.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. З історії міжнародного туризму.
2. Поняття та визначення туризму.
3. Статистика міжнародного туризму.
4. Міжнародний туристичний бізнес та його розвиток в сучасних умовах.
5. Міжнародні туристичні організації.
6. Міжнародний туризм у країнах, що розвиваються.
7. Антиконтурентна практика.
8. Державне регулювання міжнародного туризму.

Основи мікроклонального розмноження

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4	1
Семестр	весняний	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	генетики, фізіології рослин і мікробіології	
Інформаційне забезпечення	сайт електронного навчання ДВНЗ "УжНУ", інтернет-джерела, навчально-методичні посібники, нормативні документи	
Форма проведення занять	лекції, лабораторні роботи	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Після проходження курсу студенти будуть:

знати: основні завдання сучасної біотехнології рослин для створення цінних в народногосподарському сенсі продуктів (масового розмноження рослин, продуцентів вторинних метаболітів, продуцентів сировини для фармацевтичної промисловості); сучасні методи введення в культуру тканин, особливості вирощування рослин *in vitro*; вимоги до організації лабораторії для мікроклонального розмноження рослин; теоретичні та практичні основи отримання культури калусних тканин та суспензійної культури, клітинної селекції, клонального мікророзмноження, культури протопластів та соматичної гібридизації, трансгенезу рослин та ДНК-технологій.

вміти: працювати в біотехнологічній лабораторії та використовувати основні методи біотехнології рослин; вводити в культуру тканин господарсько цінні види рослин (готувати різні види поживних середовищ, стерилізувати посадковий матеріал, проводити пасажування); отримувати в культурі життєздатні біполярні експланти та вирощувати калюсну культуру для наступного отримання з неї біологічно-цінних речовин.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Організація і техніка культивування клітин та тканин в умовах *in vitro*.

Тема 2. Методи стерилізації під час проведення робіт з культурою ізольованих клітин і тканин рослин.

Тема 3. Приготування живильних середовищ для культивування ізольованих клітин та тканин рослин.

Тема 4. Клональне мікророзмноження рослин. Ізолювання експланту, введення й ініціація його розвитку в умовах *in vitro*.

Тема 5. Отримання і культивування калусної тканини рослин.

Тема 6. Субкультивування калусної тканини на свіжі живильні середовища з різним складом гормонів.

Тема 7. Зняття ростових характеристик калусної культури. Цитологічний аналіз давленого препарату калусної тканини.

Тема 8. Культура ізольованих зародків рослин *in vitro*.

Основи радіохімії

(для здобувачів вищої освіти галузі знань 22 Охорона здоров'я)

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2	2
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	теоретичної фізики	
Інформаційне забезпечення	презентації, підручники, лекційні та дидактичні матеріали на сайті електронного навчання УжНУ e-learn.uzhnu.edu.ua	
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	залік	

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Предмет радіохімії. Мета, завдання, зв'язок із іншими галузями природничих наук. Короткий огляд історії радіохімії.

Тема 2. Радіоактивний розпад. Види радіоактивного випромінювання. Хімічні наслідки радіоактивного розпаду. Поняття про ізотопи, ядерно-фізичні характеристики радіоактивних ізотопів, період напіврозпаду.

Тема 3. Вплив опромінення на речовину.

Тема 4. Вплив радіоактивного випромінювання на живі організми. Контроль дози радіоактивного випромінювання. Методи захисту від радіоактивного випромінювання.

Тема 5. Основи загальної радіохімії. Поведінка ізотопних частинок (термодинамічна, загально-хімічна, кінетична).

Тема 6. Процеси ізотопного обміну. Основне рівняння кінетики ідеального ізотопного обміну

Тема 7. Методи радіохімічних досліджень.

Тема 8. Хімія радіоактивних елементів. Природні радіоактивні ізотопи ^{40}K , ^{222}Rn , застосування радону у медицині.

Тема 9. Актиній і актиноїди. Торій, Уран.

Тема 10. Перспективи застосування досягнень радіохімії у медицині.

Отрути та токсини природного походження
(для здобувачів вищої освіти галузі знань 22 Охорона здоров'я)

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2	2
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	органічної хімії	
Інформаційне забезпечення	презентації, підручники, лекційні та дидактичні матеріали на сайті електронного навчання УжНУ e-learn.uzhnu.edu.ua	
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	залік	

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Загальна характеристика природних отрут і токсинів, і їх класифікація.

Тема 2. Отрути мікробного походження.

Тема 3. Токсини рослинного походження (фітотоксини).

Тема 4. Отрути змій.

Тема 5. Отрути і токсини тваринного походження (зоотоксини).

Паразитоценологія

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	3, 4	1
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумова для вивчення дисципліни	Основи екології, Безпека життєдіяльності	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	ентомології та збереження біорізноманіття	
Інформаційне забезпечення	мікропрепарати, методичні рекомендації, навчальні посібники, система електронного навчання Moodle, електронні бази даних.	
Форма проведення занять	лекції, лабораторні заняття.	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання: вміння оцінити паразитарні системи різних рівнів складності організації; розуміння процесів, які відбуваються на організмовому рівні організації життя під впливом паразитів; вміння моделювати на основі знань про цикли розвитку паразитичних тварин шляхи їх потрапляння до організму хазяїна та особливості структури паразитоценозів; формування навичок визначати чинники, що визначають географічне поширення цих паразитозів; розуміння фізіології процесів взаємодії організмів паразита і хазяїна та механізмів впливу на ці процеси.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Предмет паразитоценології. Основні поняття та терміни паразитоценології.

Тема 2. Загальна паразитологія, її фауністичний, зоогеографічний, екологічний аспекти. Взаємовідносини в системі паразит-хазяїн.

Тема 3. Основні типи взаємовідносин живих істот. Поняття про симбіоз (співжиття) та його основні форми (мутуалізм, коменсалізм, паразитизм).

Тема 4. Поширення паразитизму у тваринному світі.

Тема 5. Походження паразитизму. Філогенез та еволюція паразитів. Походження паразитизму, преадаптації та шляхи переходу до паразитичного способу життя.

Тема 6. Система «паразит-хазяїн», її типи. Динаміка чисельності в системі «паразит-хазяїн». Життєві цикли паразитів, їх головні типи.

Тема 7. Паразит і середовище, сезонні та багаторічні зміни паразитофауни.

Тема 8. Вплив людини на паразитофауну, domestикація і паразитофауна.

Тема 9. Паразити як компоненти біоценозів, циркуляція паразитів в екосистемах, поняття про паразитарні системи.

Тема 10. Екологічна паразитологія, зоонози.

Права людини в умовах особливого правового режиму

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4	1
Семестр	осінній/ весняний	осінній/ весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	теорії та історії держави і права	
Інформаційне забезпечення	робоча програма дисципліни, сайт електронного навчання	
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знати:

- поняття прав людини, їх основні ознаки, зокрема універсальність та невідчужуваність;
- зміст поняття «необхідно у демократичному суспільстві»;
- поняття воєнного стану, надзвичайного стану, пандемії, поняття вакцинації;
- умови та законність обмеження здійснення прав людини в умовах воєнного стану та пандемії;
- заходи протидії пандемії;
- особливості впровадження військового стану та правового режиму протидії COVID-19 в Україні.

Вміти:

- роз'яснювати сутність поняття «необхідно у демократичному суспільстві»;
- давати оцінку правомірності заходам, які вживає держава в умовах особливого правового режиму, зокрема військового та пандемії;
- розрізняти чи впровадження військового стану та обов'язкова вакцинація становить державне втручання до прав людини і чи призводять ці міри до обмеження прав і свобод людини;
- обрати методи впровадження вакцинації з боку держави, а також співвідношення у них санкцій закону та переконання суспільства.

Короткий зміст дисципліни, що буде вивчатися (перелік тем):

Права людини: поняття та ознаки. Поняття особливого правового режиму. Поняття воєнного та надзвичайного стану: особливості. Поняття пандемії. Основні джерела та аргументи на користь обов'язкової вакцинації. Обмеження здійснення прав людини. Втручання до прав людини. Тест на пропорційність державного втручання. «Необхідно у демократичному суспільстві». Особливості впровадження військового стану та правового режиму протидії COVID-19 в Україні.

Правова система України

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр	осінній/ весняний	осінній/ весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	теорії та історії держави і права	
Інформаційне забезпечення	робоча програма дисципліни, сайт електронного навчання	
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі права або у процесі навчання, що передбачає застосування правових доктрин та принципів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов. Знання та розуміння основних концепцій, базових категорій, юридичних понять. Здатність до безперервного та активного навчання, самоосвіти, постійного підвищення кваліфікації. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Здатність діяти з урахуванням соціальної відповідальності та громадянських зобов'язань, з повагою ставитися до права й закону. Здатність визначати, формулювати та розв'язувати проблеми, аналізувати соціально-значущі процеси та приймати обґрунтовані рішення. Уміння діяти на основі розвинутої правосвідомості, правового мислення і правової культури. Розуміння необхідності поваги до честі та гідності особи, захисту прав і свобод людини і громадянина. Уміння знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різноманітних джерел.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Теоретико-методологічні основи модернізації правової системи. Зміст, структура та умови ефективності функціонування правової системи в умовах дії глобалізаційних процесів. Поняття механізму модернізації правової системи. Критерії ефективності функціонування правової системи. Вплив глобалізації на правові системи світу. Специфіка реформування правової системи України.

Практичний курс словацької мови

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4	1
Семестр	осінній, весняний	
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	словацька мова, українська мова	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	словацької філології	
Інформаційне забезпечення	підручник, навчальний посібник, методичні рекомендації	
Форма проведення занять	практичні заняття	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Когнітивні компетентності включають: Знання і розуміння загальних відомостей про Словаччину, її історію, культуру, традиції та сучасні геополітичні умови, місце словацької мови серед інших слов'янських мов, специфіку її фонетичної, граматичної та лексичної системи. Засвоєння сучасної словацької графіки, опанування словацької вимови, граматики словацької мови, збагачення словникового запасу. Читання, переклад та переказ словацьких текстів. Складання речення та діалогів словацькою мовою, ведення бесіди словацькою мовою на задану тему. До практичних вмінь та навичок входить: Володіти відомостями про Словаччину, її історію, культуру та традиції, сучасні лінгвокраїнознавчі реалії, знати специфіку словацької мови на фоні інших слов'янських мов, вміти лінгвістично обґрунтувати особливості фонетичної, граматичної та лексичної будови, володіти усним та писемним словацьким мовленням, перекладати тексти із словацької українською мовою та навпаки, вміти ілюструвати теоретичний матеріал прикладами сучасної словацької мови.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем)

Загальні відомості про словацьку мову та Словаччину. Алфавіт. Голосні звуки. Засвоєння необхідних виразів: привітання, прощання, подяка та ін. Типи відмінювання іменників. Дієслівні основи. Дієслова теперішнього часу. Особові та присвійні займенники. Дієслова минулого часу. Числівники. Кількісні числівники. Порядкові числівники. Синтаксичний зв'язок кількісних числівників з іменниками. Прислівники. Ступені порівняння прикметників та прислівників. Особливості синтаксису сучасної словацької мови. Майбутній час дієслів. Умовний спосіб дієслів. Порядок слів при використанні умовного способу. Наказовий спосіб дієслів. Підрядні речення мети. Прийменники з просторовим відношенням. Пасивні дієприкметники минулого часу. Пасивний стан. Підрядне допустове речення. Закон ритмічного скорочення. Частки. Вигуки. Дієслівне керування. Іменники Pluralia Tantum. Віддієслівні іменники. Підрядне речення місця. Сполучники. Пряма мова. Уживання інфінітива.

Практичний курс чеської мови

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4	1
Семестр	осінній, весняний	
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	чеська мова, українська мова	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	словацької філології	
Інформаційне забезпечення	підручник, навчальний посібник, методичні рекомендації	
Форма проведення занять	практичні заняття	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Когнітивні компетентності включають: Знання і розуміння загальних відомостей про Чехію, її історію, культуру, традиції та сучасні геополітичні умови, місце чеської мови серед інших слов'янських мов, специфіку її фонетичної, граматичної та лексичної системи. Засвоєння сучасної чеської графіки, опанування вимови, граматики чеської мови, збагачення словникового запасу. Читання, переклад та переказ чеських текстів. Складання речення та діалогів чеською мовою, ведення бесіди чеською мовою на дану тему. До практичних вмінь та навичок входить: володіти усним та писемним чеським мовленням, перекладати тексти із чеської українською мовою та навпаки, вміти ілюструвати теоретичний матеріал прикладами сучасної чеської мови.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем)

Загальні відомості про словацьку мову та Чехію. Алфавіт. Голосні звуки. Засвоєння необхідних виразів: привітання, прощання, подяка та ін. Типи відмінювання іменників. Дієслівні основи. Дієслова теперішнього часу. Особові та присвійні займенники. Дієслова минулого часу. Числівники. Кількісні числівники. Порядкові числівники. Синтаксичний зв'язок кількісних числівників з іменниками. Прислівники. Ступені порівняння прикметників та прислівників. Особливості синтаксису сучасної чеської мови. Майбутній час дієслів. Умовний спосіб дієслів. Порядок слів при використанні умовного способу. Наказовий спосіб дієслів. Підрядні речення мети. Прийменники з просторовим відношенням. Пасивні дієприкметники минулого часу. Пасивний стан. Підрядне допустове речення. Закон ритмічного скорочення. Частки. Вигуки. Дієслівне керування. Іменники Pluralia Tantum. Віддієслівні іменники. Підрядне речення місця. Сполучники. Пряма мова. Уживання інфінітива.

Психологічні проблеми і хвороби. Як розірвати вадове коло

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	3, 4	1
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	базові знання з “Валеології”, “Соціології”, “Психології”	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	внутрішньої медицини медичного факультету №2	
Інформаційне забезпечення	робоча програма дисципліни, методичні матеріали, список інформаційних джерел, перелік індивідуальних завдань, перелік питань для підготовки до заліку, завдання для самостійної роботи студентів	
Форма проведення занять	практичні заняття	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Основною метою дисципліни є подальше удосконалення теоретичних знань і практичних навичок із аналізу причин підвищення схильності до психосоматичних порушень у повсякденному та професійному житті, зв'язок психологічного стану і фізичного здоров'я, у тому числі прояви та ознаки неконтрольованого стресу, принципи управління стресом, розпізнавання проблем зі здоров'ям внаслідок психологічних порушень і їх корекція. Завданням курсу є ознайомлення студентів із впливом психологічних проблем на здоров'я, окреслення показів для звернення по медичну допомогу, а також розвиток інтересу до подальшого самостійного вивчення даної дисципліни.

Дисципліна забезпечує набуття студентом компетентностей:

- загальних: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; здатність до адаптації та дії в новій ситуації; здатність приймати обгрунтовані рішення; навички використання інформаційних і комунікаційних технологій; визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків; здатність діяти соціально відповідально та свідомо; здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- фахових: навички збирання інформації про причини психологічних порушень і їх вплив на здоров'я людини; здатність до виявлення психологічних порушень і пов'язаних із ними хвороб з урахуванням персоналізованого підходу; здатність до визначення стратегії менеджменту стресу, формування плану дій і контроль його виконання, заснованими на принципах доказового стрес-менеджменту; здатність до розпізнавання проблем зі здоров'ям, які пов'язані з психологічними порушеннями, визначення показів до звернення по медичну та психологічну допомогу і вміння розробляти індивідуальний план дій для корекції виявлених проблем.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Поняття про стрес, паніку, депресію, тривогу. Нейропсихічні конституції. Акцентуації особистості. Вплив психологічних проблем на здоров'я людини.
- Тема 2. Ключові психологічні проблеми у людей різного віку, статі, рівня освіти, соціального статусу та професійного спрямування, що впливають на стан здоров'я.
- Тема 3. Основні прояви порушень у стані здоров'я, що пов'язані з психологічними проблемами. Особливості підходу до різних психологічних порушень, тривожні симптоми.
- Тема 4. Опитування про психологічні проблеми та хвороби для осіб, що не є фахівцями у сфері охорони здоров'я. Особливості ключових моментів для виявлення психосоматичних порушень серед людей різного віку і статі, у тому числі військових та внутрішньо переміщених осіб.
- Тема 5. Об'єктивні ознаки стресу в різних сферах життя, використання стандартних анкет для визначення рівня стресу, тривожності та депресії.
- Тема 6. Основи інтерпретації основних анкет для визначення рівня стресу, тривожності та депресії.
- Тема 7. Принципи персоналізованого підходу до стрес-менеджменту. Основи стратегічного і тактичного мислення та виділення загальних і специфічних ознак неконтрольованого стресу для майбутньої корекції.
- Тема 8. Поняття індивідуального плану дій. Принципи формулювання проблеми і розробка плану дій для її вирішення і управління стресом. Покази до скерування до лікаря загальної практики, психолога, психотерапевта.
- Тема 9. Структура індивідуальної пам'ятки із планом дій. Основні методи спостереження та контролю виконання плану дій, що використовуються для закріплення навичок управління стресом і вплив на психосоматичні порушення.
- Тема 10. Структура профілактичних заходів. Принципи встановлення оптимального режиму для уникнення психологічних проблем у різних вікових, статевих і соціальних групах населення. Уникнення помилок і їх корекція. Дії у випадку невдачі. Визначення прогнозу для подальшої професійного та особистісного зростання.

Соціальні комунікації

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2,3,4	1
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	філософії	
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали з дисципліни	
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Курс «Соціальні комунікації» формує базові уявлення про феномен комунікації, основні напрямки загальної теорії комунікації та дослідження конкретних форм і засобів комунікації в сучасній культурі, про основні поняття та моделі комунікації, а також комунікаційні практики в інформаційному суспільстві. Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:

- володіти культурою мислення, здатність до узагальнення, аналізу і синтезу в діяльності, пов'язаній із пошуком, накопиченням, зберіганням і використанням інформації;
- мати здатність адаптуватися до нових ситуацій та приймати обґрунтовані рішення;
- демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних мотивів, поваги до різноманіття думок, індивідуальних та міжкультурних відмінностей людей;
- ефективно працювати як індивідуально, так і у складі команди;
- уміти спілкуватися, включаючи усну, письмову та електронну комунікацію українською мовою;
- мати здатність використовувати різноманітні комунікативні технології для ефективного спілкування на професійному, науковому та соціальному рівнях на засадах толерантності, діалогу і співробітництва;
- володіти культурою мислення, узагальнення, сприйняття інформації в постановці мети і вибору шляхів її досягнення;
- пояснювати інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід фахівцям і нефаківцям у фінансовій області.
- уміння вирішувати професійні завдання спираючись на гуманістичні, загальнолюдські цінності, особисті знання, ідеї, переконання.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Змістовий модуль 1: Теоретико-методологічні засади теорії комунікації.

1. Соціальна комунікація як наука та навчальна дисципліна. 2. Головні компоненти комунікаційного процесу. 3. Структурні моделі комунікації. 4. Комунікаційні бар'єри та комунікативні девіації. 5. Генеза та основні етапи розвитку комунікації.

Змістовий модуль 2: Види, рівні та різновиди соціальної комунікації.

1. Вербальна та невербальна комунікації. 2. Уснословленна та писемна комунікації. 3. Міжособистісні комунікації. Комунікація в малих групах. 4. Різновиди спеціалізованих комунікацій: комунікації в організаціях, політична комунікація, публічна комунікація. 5. Міжкультурна комунікація. Типи сприйняття міжкультурних відмінностей.

Старт і розвиток власного бізнесу

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4	1
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	обліку і аудиту	
Інформаційне забезпечення	мультимедійне обладнання, ноутбук Програмне забезпечення: google презентації, google таблиці, система електронного навчання Moodle або Classroom	
Форма проведення занять	лекції та семінарські заняття	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Навчальна дисципліна «Старт та розвиток власного бізнесу» охоплює коло питань щодо планування та формування власного бюджету, організації підприємницької діяльності фізичних осіб, організації та планування діяльності юридичних осіб, та облікового супроводу здійснення господарської діяльності. Загальна підготовка з цього напрямку може знадобитися здобувачам вищої освіти в реалізації набутих ними спеціальних (фахових) знань у своїй сфері діяльності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Економічна природа бізнесу і підприємництва.
- Тема 2. Етика бізнесу.
- Тема 3. Логіка процесу створення власної справи. Формула успіху.
- Тема 4. Формування ідей бізнесу та їх обґрунтування.
- Тема 5. Вибір способу входження у бізнес.
- Тема 6. Економічна оцінка маркетингових стратегій.
- Тема 7. Бізнес-планування.
- Тема 8. Державна реєстрація суб'єктів господарювання.
- Тема 9. Вибір оптимальної форми оподаткування бізнесу.

Стрес та імунітет. Як уникнути хвороби за умов постійного стресу

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	3, 4	1
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	базові знання з “Валеології”, “Соціології”, “Психології”	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	внутрішньої медицини медичного факультету №2	
Інформаційне забезпечення	робоча програма дисципліни, методичні матеріали, список інформаційних джерел, перелік індивідуальних завдань, перелік питань для підготовки до заліку, завдання для самостійної роботи студентів	
Форма проведення занять	практичні заняття	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Основною метою дисципліни є подальше удосконалення теоретичних знань і практичних навичок із аналізу причин підвищення схильності до психосоматичних порушень у повсякденному та професійному житті, зв'язок психологічного стану та імунітету, у тому числі прояви та ознаки неконтрольованого стресу, принципи управління стресом, розпізнавання імунної недостатності внаслідок психологічних порушень і їх корекція. Завданням курсу є ознайомлення студентів із впливом психологічних проблем на імунітет, окреслення показів для звернення по медичну допомогу, а також розвиток інтересу до подальшого самостійного вивчення даної дисципліни.

Дисципліна забезпечує набуття студентом компетентностей:

- загальних: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; здатність до адаптації та дії в новій ситуації; здатність приймати обґрунтовані рішення; навички використання інформаційних і комунікаційних технологій; визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків; здатність діяти соціально відповідально та свідомо; здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

- фахових: навички збирання інформації про причини психологічних порушень і їх вплив на імунітет людини; здатність до виявлення психологічних порушень і пов'язаних із ними хвороб з урахуванням персоналізованого підходу; здатність до визначення стратегії менеджменту стресу, формування плану дій і контроль його виконання, заснованими на принципах доказового стрес-менеджменту; здатність до розпізнавання проблем з імунітетом, які пов'язані з психологічними порушеннями, визначення показів до звернення по медичну та психологічну допомогу і вміння розробляти індивідуальний план дій для корекції виявлених проблем.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Поняття про стрес, паніку, депресію, тривогу. Основні поняття про імунітет, вроджений та набутий імунітет. Вплив психологічних проблем на імунітет людини. Поняття про стрес-індуковану транзиторну імунну недостатність

Тема 2. Ключові психологічні проблеми у людей різного віку, статі, рівня освіти, соціального статусу та професійного спрямування, що призводять до підвищеної схильності до стресу. Статеві відмінності психо-імунного реагування.

Тема 3. Основні прояви порушень імунітету, що пов'язані з психологічними проблемами. Особливості підходу до різних психологічних порушень, тривожні симптоми.

Тема 4. Опитування про психологічні проблеми та хвороби для осіб, що не є фахівцями у сфері охорони здоров'я. Особливості ключових моментів для виявлення психосоматичних порушень серед людей різного віку і статі, у тому числі військових та внутрішньо переміщених осіб.

Тема 5. Об'єктивні ознаки стресу в різних сферах життя, використання стандартних анкет для визначення рівня стресу, тривожності та депресії.

Тема 6. Основи інтерпретації основних анкет для визначення рівня стресу, тривожності та депресії. Методи оцінки психо-імунних зв'язків.

Тема 7. Принципи персоналізованого підходу до стрес-менеджменту. Основи стратегічного і тактичного мислення та виділення загальних і специфічних ознак неконтрольованого стресу для майбутньої корекції.

Тема 8. Поняття індивідуального плану дій. Принципи формулювання проблеми і розробка плану дій для її вирішення і управління стресом. Покази до скерування до лікаря загальної практики, психолога, психотерапевта.

Тема 9. Структура індивідуальної пам'ятки із планом дій. Основні методи спостереження та контролю виконання плану дій, що використовуються для закріплення навичок управління стресом і вплив на стрес-індуковану імунну недостатність.

Тема 10. Структура профілактичних заходів. Принципи встановлення оптимального режиму для уникнення психологічних проблем у різних вікових, статевих і соціальних групах населення. Уникнення помилок і їх корекція. Дії у випадку невдачі. Визначення прогнозу для подальшої професійного та особистісного зростання.

Сучасні інформаційні технології
(для здобувачів вищої освіти галузі знань 22 Охорона здоров'я)

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2	2
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	клініко-лабораторної діагностики та фармакології	
Інформаційне забезпечення	презентації, підручники, лекційні та дидактичні матеріали на сайті електронного навчання УжНУ e-learn.uzhnu.edu.ua	
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою викладання навчальної дисципліни «Сучасні інформаційні технології» є формування теоретичних знань, практичних вмінь і навичок роботи з сучасними прикладними програмами, ознайомлення з новітніми інформаційними технологіями та можливостями їх застосування у професійній діяльності.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- формування та розвиток бази знань, умінь і навичок, необхідних для ефективного використання сучасного програмного забезпечення у навчально-пізнавальній діяльності та повсякденному житті;
- набуття практичних умінь та навичок застосування засобів сучасних інформаційно- комунікаційних технологій при дослідженні медико-біологічних об'єктів та розв'язуванні завдань фахового спрямування;
- формування умінь опрацювання медико-біологічних даних з використанням стандартних процедур, включаючи сучасні комп'ютерні інформаційні технології.

В результаті навчання студент навчиться: ефективно використовувати сучасне програмне забезпечення у навчально- пізнавальній діяльності та повсякденному житті; самостійно опанувати програмні засоби різного призначення та оновлювати й інтегрувати набуті знання; оцінювати роль новітніх інформаційно- комунікаційних технологій у професійній діяльності

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Вступ. Сучасні медичні інформаційні системи та технології, тенденції їх розвитку.

Тема 2. Сучасні мобільні інформаційні технології в медичній практиці. Хмарні технології.

Тема 3. Спеціалізовані прикладні програми опрацювання даних.

Тема 4. Нейронні мережі.

Тема 5. Системи зчитування та збереження інформації. Цифрове фото- і відео зображення.

Тема 6. Правила ведення медичної документації.

Тема 7. Програмні продукти для автоматизації діяльності медичних установ.

Тема 8. Перспективи використання 3-D моделювання і друку в медицині.

Тема 9. Робототехніка в медицині.

Тема 10. Платформи підтримки дистанційного навчання.

Сучасні інформаційно-вимірювальні комплекси і системи

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4	1
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська, англійська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	оптики	
Інформаційне забезпечення	сайт електронного навчання УжНУ, навчальний посібник, навчально-методичні рекомендації	
Форма проведення занять	лекції та лабораторні (комп'ютерний клас), практичні заняття	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Дисципліна спрямована на ознайомлення студентів з питаннями організації і планування вимірювального експерименту, розвитку системного підходу до вирішення вимірювальних задач у різних галузях (медицина, біологія, інженерія, фізика та інші), використовуючи при цьому сучасні електронні сенсори.

Очікувані результати навчання: оволодіння сучасними методами збору даних; розуміння сутності сучасних інформаційно-вимірювальних технологій; вміння самостійно здійснювати вибір засобів вимірювання для реалізації задачі дослідження; вміння практичного використання інформаційно-вимірювальних комплексів; здатність аналізувати результати досліджень та забезпечувати їх застосування; вміння формулювати висновки та рекомендації.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Основні поняття щодо інформаційно-вимірювальних систем. Основні визначення, область застосування та ознаки інформаційно-вимірювальних комплексів та інформаційно-вимірювальних систем. Класифікація інформаційно-вимірювальних комплексів та систем. Основні структурні елементи. Характеристики. Области застосування.

2. Мікроконтролери – як основна частина інформаційно-вимірювальних комплексів.

Мікроконтролери. Класифікація мікропроцесорів. Порівняння архітектури мікропроцесорів. Класифікація контролерів. Контролери модульні. Контролери каркасні. Віртуальна структура контролерів. Аналого-цифрові перетворювачі. Розрядність. Типи перетворення. ЦАП та АЦП.

3. Електронні сенсори. Класифікація за методом вимірювання. Класифікація за видом вхідного сигналу. Класифікація за видом вихідного сигналу. Класифікація за принципом дії. Датчики електричних величин. Датчики механічних величин.

Оптичні датчики. Використання датчиків в різних галузях: інженерія, фізика, хімія, біологія, медицина.

4. Технології прямих і непрямих вимірювань у різних галузях. Номенклатура основних величин, що підлягають вимірюванням. Основні етапи інформаційно-вимірювальних технологій прямих і непрямих вимірювань. Технології вимірювання електричних величин. Технології вимірювання неелектричних величин. Приклади взаємодії засобів вимірювання з об'єктом вимірювань. Метрологічна структурна схема прямих вимірювань. Метрологічна структурна схема непрямих вимірювань.

Сучасні статистичні методи обробки та аналізу даних наукових досліджень

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4	1
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська, англійська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	оптики	
Інформаційне забезпечення	сайт електронного навчання УжНУ, навчальний посібник, методичні рекомендації	
Форма проведення занять	лекції та лабораторні (комп'ютерний клас), практичні заняття	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Дисципліна спрямована на розвиток здатності самостійно обробляти та аналізувати дані наукових досліджень в різних галузях (медицина, біологія, математика, економіка, інженерія, фізика та інші), використовуючи при цьому сучасні статистичні методи.

Очікувані результати навчання: оволодіння сучасними методами аналізу статистичних даних; здатність до критичного аналізу та оцінки сучасних наукових досягнень; вміння самостійно ставити задачу дослідження та забезпечувати її розв'язання; здатність проводити комп'ютерний аналіз даних; здатність аналізувати результати досліджень та забезпечувати їх застосування; вміння формулювати висновки та рекомендації.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Методи визначення та оцінювання параметрів розподілу. Спостереження, вибірка, варіаційний ряд. Точкові і інтервальні оцінки характеристик ряду спостережень. Оцінювання параметрів за відомим законом розподілу Гаусса, рівномірного і трикутного розподілів, експоненційного розподілу, розподілу Вейбулла, бета-розподілу та без наявності інформації закону розподілу. Методи з групуванням даних, аналіз варіаційних рядів. Перевірка гіпотез про згоду оцінки закону розподілу з теоретичною моделлю. Методи без групування даних. Перевірка гіпотез про закон розподілу Гаусса. Перевірка гіпотез про експоненціальний закон розподілу. Критерії згоди для рівномірного розподілу. Перевірка гіпотез про закон розподілу Вейбулла. Гіпотези про математичне сподівання. Гіпотези про математичні сподівання та дисперсії груп спостережень. Гіпотези про інші статистичні характеристики. Перевірка гіпотези про рівність медіан. Гіпотези про належність спостереження до генеральної сукупності експериментальних даних. Гіпотези про однорідність експериментальних даних.

2. Кореляційний аналіз. Загальні відомості про поняття кореляції. Кореляційний аналіз даних із розподілом Гаусса. Коефіцієнт парної кореляції Пірсона. Перевірка статистичних гіпотез щодо коефіцієнта кореляції Пірсона. Кореляційний аналіз, що ґрунтується на порядкових статистиках. Рангова кореляція. Коефіцієнт рангової кореляції Спірмена. Коефіцієнт рангової кореляції Кендалла. Спеціальні питання кореляційного аналізу. Часткова кореляція.

3. Регресійний аналіз. Лінійна регресія. Спрощені методи оцінювання коефіцієнтів регресії. Стійкі методи оцінювання коефіцієнтів регресії. Оцінювання коефіцієнтів регресії методом найменших квадратів. Перевірка початкових даних на наявність надмірної похибки. Визначення обсягу вимірювань для отримання заданої точності оцінювання коефіцієнтів регресії. Нелінійна регресія. Застосування регресійного аналізу для виявлення та усунення прогресуючої систематичної похибки (тренду).

4. Дисперсійний аналіз. Загальні відомості та визначення дисперсійного аналізу. Однофакторний дисперсійний аналіз. Двофакторний дисперсійний аналіз.

Телеметрія життєдіяльності людини та пристрої телемедицини

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	4	1
Семестр	осінній	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	загальне розуміння фізичних явищ та елементарні знання з електроніки	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	фізики напівпровідників	
Інформаційне забезпечення	презентації до лекційних занять, робоча програма навчальної дисципліни, підручники, монографії, інтернет ресурси	
Форма проведення занять	лекції, лабораторні заняття, самостійна робота	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Очікуваними результатами вивчення навчальної дисципліни здобувачами є:

- Набуття нових знань про мобільні системи телеметрії життєдіяльності людини, які дозволяють оцінювати фізичний, медичний та емоціональний стан пацієнта.
- Вміння використовувати різні сенсори для діагностики основних систем людського тіла – кровообігу, серцевої діяльності, біохімічних параметрів крові, і т.д..
- Знання методів передачі отриманих параметрів на відстані для дистанційного спостереження за станом пацієнта та консультації з іншими лікарями.
- Здатність створювати автономні системи діагностики та попередження про критичні стани людини для співробітників служб порятунку, військових та ін.
- Вміння використовувати та розробляти програмні засоби для аналізу та діагностики пацієнтів на основі порогових алгоритмів та з використанням систем штучного інтелекту з їх попереднім навчанням.

Метою викладання навчальної дисципліни «Телеметрія життєдіяльності людини та пристрої телемедицини» є вивчення одного з напрямків сучасної біомедичної електроніки, яка за рахунок використання малогабаритних мобільних та автономних систем збору та аналізу параметрів життєдіяльності людини здатні в автоматичному, напівавтоматичному або консультативному режимі проводити діагностику пацієнтів на відстані.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Телеметрія життєдіяльності людини як засіб телемедицини. Первинні перетворювачі електричних сигналів людського тіла (ЕКГ, ЕЕГ, ЕМГ та ін.) – одержання, підсилення, фільтрація та обробка. Оптичні методи визначення параметрів життєдіяльності – фотоплетизмографія. Термометрія та інфрачервона діагностика. Радіолокаційні методи медичної діагностики. Автономні спектроскопічні діагностичні засоби. Ультразвукові сенсори та автономна УЗД. Методи передачі медичних даних на відстані. Аналіз, обробка та автоматизована діагностика з використанням елементів штучного інтелекту та машинного навчання.

Теорія та практика ділового спілкування

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	3, 4	1
Семестр	осінній	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	англійська/ українська	
Передумови для вивчення дисципліни	рівень володіння англійською мовою – B2 (згідно з Національною програмою англійської мови професійного спілкування для вищих навчальних закладів та Європейськими рекомендаціями в галузі мовної освіти)	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	полікультурної освіти та перекладу	
Інформаційне забезпечення	інструменти Google for Education. Google Class підтримка 24/7. Аутентичні підручники та сучасні поточні публікації українською та англійською мовами	
Форма проведення занять	лекції та практичні заняття	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Успішно закінчивши цей курс, студенти зможуть:

- розпізнавати та описувати різні стилі спілкування;
- розуміти особливості вербального спілкування та невербальної комунікації;
- демонструвати правильні прийоми на ефективні навички під час письмового спілкування;
- демонструвати прийоми вдосконалення навичок усного мовлення;
- демонструвати методи покращення групового спілкування;
- користуватися методами покращення комунікації за допомогою технологій;
- визначати перешкоди для спілкування та ефективно їх долати;
- порівнювати культурні аспекти спілкування;
- користуватися стратегіями спілкування для вирішення розбіжностей і конфліктів;
- користуватися стратегії ведення переговорів;
- отримувати та доносити конструктивну критику.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Lesson 1: Communication model. Recognizing and Understanding Communication Styles

Lesson 2: Verbal and Non-verbal Communication

Lesson 3: Communicating in Writing

Lesson 4: Cultivating Conversational Skills

Lesson 5: Group Communication

Lesson 6: Communications Technology

Lesson 7: Barriers to Communication. Disagreements and Conflicts

Lesson 8: Cultural Aspects of Communication

Lesson 9: Negotiation

Lesson 10: Giving Feedback & Constructive Criticism.

Угорська мова як іноземна (початковий рівень)

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2	2
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	угорської філології	
Інформаційне забезпечення	презентації, підручники, лекційні та дидактичні матеріали на сайті електронного навчання УжНУ e-learn.uzhnu.edu.ua	
Форма проведення занять	практичні заняття	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): Однією з найбільших національних меншин Закарпаття виступають угорці. Угорська меншина вільно користується угорською мовою, у тому числі і в спілкуванні поза межами сім'ї. Тому знання угорської мови буде корисним і для працівників медичної сфери для спілкування з пацієнтами, а також для комунікації у випадку подорожей за кордон. Пропонований курс за вибором передбачає навчання угорської мови як іноземної для тих осіб, які взагалі не знають цієї мови.

Мета навчальної дисципліни – практичне оволодіння іноземною мовою в обсязі, необхідному для ситуативного та професійного спілкування з метою одержання інформації.

Завдання: ознайомити студентів із теоретичними основами навчання угорської мови; сформувати у студентів рівень комунікативної компетенції, зокрема мовленнєві вміння, які відповідають рівню A1-A2.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Загальні відомості про угорську мову. Угорський алфавіт.
- Тема 2. Відмінювання дієслів теперішнього часу дійсного способу (правильних, неправильних та ікових). Вживання безоб'єктного дієвідмінювання. Післяйменник. Суфікси ul, ùl
- Тема 3. Просторові закінчення. Вираження знахідного відмінка
- Тема 4. Числівники. Множина іменників та прикметників
- Тема 5. Давальний відмінок. Дієслівні префікси.
- Тема 6. Категорія присвійності іменників
- Тема 7. Об'єктне дієвідмінювання. Відмінювання особових займенників.
- Тема 8. Прислівник. Орудний відмінок
- Тема 9. Відмінювання дієслів минулого часу дійсного способу.

Управління стресом

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	3, 4	1
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	базові знання з “Валеології”, “Соціології”, “Психології”	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	внутрішньої медицини медичного факультету №2	
Інформаційне забезпечення	робоча програма дисципліни, методичні матеріали, список інформаційних джерел, перелік індивідуальних завдань, завдання для самостійної роботи студентів	
Форма проведення занять	практичні заняття	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Основною метою дисципліни є подальше удосконалення теоретичних знань і практичних навичок із аналізу причин стресу в повсякденному та професійному житті, його прояви та ознаки неконтрольованого стресу, формулювання проблеми і мети стрес-менеджменту згідно принципів персоналізованого підходу, проведення бесіди та формування плану дій для управління стресом. Завданням курсу є ознайомлення студентів із принципами ефективного управління стресом і допомоги іншим для подолання хронічного стресу, а також розвиток інтересу до подальшого самостійного вивчення даної дисципліни.

Дисципліна забезпечує набуття студентом компетентностей:

- загальних: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; здатність до адаптації та дії в новій ситуації; здатність приймати обґрунтовані рішення; навички використання інформаційних і комунікаційних технологій; визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків; здатність діяти соціально відповідально та свідомо; здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

- фахових: навички збирання інформації про причини і прояви стресу; здатність до формулювання проблеми і основних завдань стрес-менеджменту з урахуванням персоналізованого підходу; здатність до визначення стратегії менеджменту стресу, формування плану дій і контроль його виконання, заснованими на принципах доказового стрес-менеджменту; здатність до розпізнавання неконтрольованого стресу і вміння розробляти індивідуальний план дій для його подолання.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Поняття про стрес. Еустрес і дистрес. Принципи ведення гострої реакції на стрес і реабілітації після тривалого стресу. Посттравматичний стресовий розлад.

Тема 2. Основи комунікації з людиною в стані стресу, принципи проведення опитування. Оформлення загальної інформації та коротка біографічна довідка.

Тема 3. Бесіда для виявлення причин і основних проявів стресу. Особливості підходу до стресових ситуацій у різних сферах життя, тривожні симптоми.

Тема 4. Опитування про стреси протягом життя. Особливості ключових моментів для виявлення неконтрольованого стресу серед людей різного віку і статі, у т. ч. військових та внутрішньо переміщених осіб.

Тема 5. Об'єктивні ознаки стресу в різних сферах життя, використання стандартних анкет для визначення рівня стресу, тривожності та депресії.

Тема 6. Основи інтерпретації основних анкет для визначення рівня стресу, тривожності та депресії.

Тема 7. Принципи персоналізованого підходу до стрес-менеджменту. Основи стратегічного і тактичного мислення та виділення загальних і специфічних ознак неконтрольованого стресу для майбутньої корекції.

Тема 8. Поняття індивідуального плану дій. Принципи формулювання проблеми і розробка плану дій для її вирішення і управління стресом.

Тема 9. Структура індивідуальної пам'ятки із планом дій. Основні методи спостереження та контролю виконання плану дій, що використовуються для закріплення навичок управління стресом.

Тема 10. Структура профілактичних заходів. Принципи встановлення оптимального режиму для управління стресом у різних вікових, статевих і соціальних групах населення. Уникнення помилок і їх корекція. Дії у випадку невдачі. Покази до звернення по медичну допомогу, в т.ч. психологічну.

Управління часом

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4	1
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	економіки, підприємництва та торгівлі	
Інформаційне забезпечення	робоча програма навчальної дисципліни, підручники, монографії, інтернет-ресурси	
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття, самостійна робота	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою викладання навчальної дисципліни «Управління часом» є сформулювати у студентів необхідний обсяг теоретичних і практичних знань про ефективне управління часом, уміння і навичок практичної реалізації інструментів управління часом.

Основними завданнями дисципліни «Управління часом» є забезпечення студентів знаннями та навичками, необхідними для більш ефективного управління часом кожного з них.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Суть, значення та цілі управління часом.

Значення делегування повноважень в управлінні часом. Самоменеджмент. Інструменти ефективного управління часом. Методи ефективного використання часу. Основні аспекти управління часом; часовий принцип Парето; вміння ставити пріоритети за допомогою матриці А,В,С; вміння планувати свій час; вміння делегувати повноваження; вміння використовувати методи ефективного управління часом; формування навичок, необхідних для управління часом. Ефективне проведення зборів як засіб економії часом. Управління часом як шлях до успіху.

Фізичні основи сучасної медичної діагностики
(для здобувачів вищої освіти галузі знань 22 Охорона здоров'я)

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2	2
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	теоретичної фізики	
Інформаційне забезпечення	презентації, підручники, лекційні та дидактичні матеріали на сайті електронного навчання УжНУ e-learn.uzhnu.edu.ua	
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	залік	

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Дослідження характеристик фотонного випромінювання. Гальмівне і характеристичне рентгенівське випромінювання. Гамма-випромінювання. Енергія, кутовий розподіл, закон поглинання фотонного випромінювання. Фізичні принципи комп'ютерної томографії. Взаємодія фотонного (рентгенівського) гамма-випромінювання з речовиною.

Тема 2. Поняття про ізотопи хімічних елементів. Радіоактивні та стабільні ізотопи. Реакції ізотопного обміну. Поняття про хімічні сполуки, які використовуються, як основа напівпровідникових та сцинтиляційних спектрометрів. Контрасти у медичній діагностиці.

Тема 3. Використання явища магнетизму у медицині. Фізичні явища на яких базується принципи дії МРТ – томографа. Перспективи застосування речовин з магнітними властивостями у медицині.

Тема 4. Особливості радіоактивного бета-розпаду. Закон радіоактивного розпаду. Явище позитронного випромінювання – основа позитронно-емісійної томографії.

Філософія лідерства та самореалізації особистості

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2,3,4	1
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	філософії	
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали з дисципліни	
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Основними завданнями вивчення дисципліни «Філософія лідерства та самореалізації особистості» є: формування у студентів наукових і професійних знань у сфері ефективного лідерства; вироблення мотивації та прагнення до лідерства; активізація лідерського потенціалу як сукупності умінь; самоуправління і управління іншими людьми; розвиток психологічної культури майбутнього керівника і освоєння технологій; створення і просування особистого бренду керівника-лідера; формування небайдужої, активної позиції у вирішенні проблем як особистого життя, так і у суспільній сфері діяльності; сприяння формуванню оптимістичного сприйняття навколишнього середовища, стійкості у стресових і кризових ситуаціях; створення й закріплення позитивного досвіду лідерської поведінки та взаємодії з послідовниками; розвивати у студентів інтелект, творчі якості, здатність до науководослідницької та інноваційної діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати**: основні положення і глосарій класичних теорій лідерства; актуальні проблеми і теми сучасного лідерства, а також найвищі стандарти досягнень в лідерстві; психологічні характеристики таких явищ та процесів як: лідерська поведінка, лідерські ролі, лідерська мета, персональний бренд та імідж лідера, стилі лідерства, передумови ефективного лідерського впливу, чинники ефективного взаємодії та комунікації тощо; основні принципи управління командою та характерні параметри системи управління; технології публічного виступу й управління аудиторією; **вміти**: демонструвати знання і розуміння сучасних вимог до ефективного лідерства; описувати і пояснювати досвід ефективного лідерства в реальному житті; визначати цілі для особистісного, академічного та кар'єрного росту, а також працювати для їх досягнення; формувати власний стиль лідерства; здійснювати вибір ефективного стилю лідерства в організації; обирати адекватні психотехніки управлінського впливу; визначати готовність колективу до формування команд; вести дискусію й управляти аудиторією; формувати та підтримувати довгострокові партнерські стосунки; здійснювати презентацію ділової інформації.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Вступ. Методологічні концепти курсу.
2. Феномен лідерства як міждисциплінарна проблема.
3. Лідерство як місія і саморозвиток.
4. Питання здібностей до лідерства в контексті проблематики курсу.
5. Історія виникнення і розвитку теорії лідерства.
6. Соціально-філософські концепції теорії лідерства (Г. Лебон, Г. Тард, М. Вебер).
7. Науково-теоретичні дослідження феномену лідерства в XVIII - XIX ст.
8. Психоаналітичний підхід до проблеми лідерства.
9. Науково-теоретичні дослідження феномену лідерства наприкінці XIX — початку XX ст.
10. Концепції феномену лідерства XX ст.
11. Сучасні дослідження феномену лідерства та вітчизняні розробки.
12. Методологічні аспекти курсу та його проблематика.
13. Феномен самореалізації: історико-філософський екскурс.
14. Проблема самореалізації як філософсько-світоглядна.
15. Принцип самореалізації та поняття життєвого шляху.
16. Типологія теорій самореалізації: теоретичний аналіз.
17. Самореалізація і самоактуалізація (А. Маслоу, К. Роджерс).
18. Проблема самореалізації: подальші перспективи дослідження.

Філософія медицини

(для здобувачів вищої освіти галузі знань 22 Охорона здоров'я)

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс	2,3,4	1
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	філософії	
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали з дисципліни	
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Дисципліна слугує теоретичним фундаментом циклу соціально-гуманітарних дисциплін та забезпечує інтеграцію гуманітарного та природничого знання завдяки висвітленню світоглядних та загальнонаукових проблем у їх історичному розвитку та в сучасності.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є логічні, гносеологічні, аксіологічні, етичні, філософські проблеми, пов'язані з процесом діагностики та лікуванням людини. Дисципліна пов'язана з історією, соціологією, культурологією та комплексом медичних наук тощо. Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:

інтегральна: формування теоретичних засад світогляду, концептуальних принципів духовного розвитку особистості та інтегрального розуміння логіки соціокультурного розвитку людства;

загальні: здатність абстрактного, логічного мислення, аналізу і синтезу; здатність оперувати філософським та загальнонауковим понятійно-категоріальним апаратом; здатність самостійно опрацьовувати першоджерельну літературу на високому теоретичному рівні; відкритість до діалогу; здатність критично аналізувати сучасні соціокультурні проблеми на основі засвоєного філософського знання; здатність до міжособистісної взаємодії та роботи в команді; здатність вирішувати теоретичні та практичні проблеми на основі отриманих філософських знань; здатність генерувати нові ідеї на основі аналітично-синтетичного опрацювання філософської проблематики;

спеціальні (фахові, предметні): здатність взаємодіяти з пацієнтом на основі етичних засад; здатність до комплексного аналізу та прийняття виваженого рішення у медичній практиці; вміння користуватися критеріями істини у медичній практиці; вміння враховувати культурні, соціальні та економічні особливості особистості пацієнта у власній медичній практиці.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Змістовий модуль 1: Історія, теорія та практичні проблеми філософії.

1. Історія та філософія науки. Філософські основи медицини як науки. 2. Історичний розвиток філософії від Стародавніх цивілізацій до сучасності. 3. Онтологія. Проблеми буття матеріального та ідеального (свідомості). Філософська антропологія. 4. Гносеологія: проблема пізнання та істини. Феномен науки. 5. Соціальна філософія, філософія культури та філософія історії.

Змістовий модуль 2: Філософський вимір проблем медицини.

1. Філософські категорії та поняття медицини. 2. Гносеологічні проблеми медицини. 3. Морально-етичні проблеми в медицині. Етичне виховання лікарів. 4. Раціоналізм та науковість медичних знань. 5. Проблеми норми, здоров'я та хвороби в соціокультурному вимірі.

Філософія мови і теорія дискурсу

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2,3,4	1
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	філософії	
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали з дисципліни	
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

дисципліна має на меті сформувати в студентів глибоке розуміння мови як екзистенційно-онтологічної проблеми в межах різних концептуальних підходів, основними ідеями філософії мови та теорії дискурсу, в тому числі й у сучасну постмодерну епоху. Основними завданнями вивчення дисципліни є: розкрити взаємозв'язок філософії та мови; зрозуміти особливості функціонування мови, її роль та значення в суспільстві, історії людства та в різних культурах; окреслити філософсько-антропологічний підхід до сутності мови, зв'язок мови зі життєвим світом людини; з'ясувати зв'язок між мовою, мисленням і буттям; визначити сутність дискурсу та його особливості на сучасному етапі розвитку суспільства та культури.

Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:

інтегральна: набуття навичок та вмінь ведення дискусії та діалогу; формування теоретичних засад світогляду, концептуальних принципів духовного розвитку особистості та інтегрального розуміння особливостей соціокультурного розвитку людства;

загальні: набуття навичок всебічного загальнокультурного аналізу проблем суспільного і культурного життя з використанням відповідного категоріального апарату; здатність самостійно опрацьовувати першоджерельну літературу на високому теоретичному рівні; відкритість до діалогу; здатність критично аналізувати сучасні соціокультурні проблеми на основі засвоєного філософського знання; здатність до міжособистісної взаємодії та роботи в команді; здатність вирішувати теоретичні та практичні проблеми на основі отриманих філософських знань;

спеціальні (фахові, предметні): здатність взаємодіяти з колективом на основі комунікативних навичок; здатність до комплексного аналізу та прийняття виважених рішень; вміння користуватися критеріями істини в професійній діяльності; формування вмінь логічно формулювати, висловлювати та аргументовано відстоювати власну позицію; застосовувати форми й способи дискурсу для обґрунтування власного світобачення, в тому числі й професійного.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Змістовий модуль 1: Мова як предмет філософського аналізу 1. Лінгвофілософський підхід до мови. 2. Гумбольдтіанство та неогумбольдтіанство. 3. Структуралізм та постструктуралізм у філософії мови. 4. Логіко-семантичний аналіз мови. 5. Розуміння мови в філософії постмодернізму.

Змістовий модуль 2: Теорія дискурсу 1. Сутність дискурсу та його значення в культурі сучасного суспільства. 2. Дискурс і влада в Мішеля Фуко. 3. Текстуальна аналітика Ролана Барта. 4. Лінгвопсихоаналіз Юлії Крістевої. 5. Теорія дискурсу Тьона ван Дейка.

Філософія та біоетика

(для здобувачів вищої освіти галузі знань 22 Охорона здоров'я)

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2,3,4	1
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	філософії	
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні матеріали з дисципліни	
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Курс «Філософія та біоетика» слугує теоретичним фундаментом циклу соціально-гуманітарних дисциплін та забезпечує інтеграцію гуманітарного та природничого знання завдяки висвітленню світоглядних та загальнонаукових проблем у їх історичному розвитку та в сучасності. Предметом вивчення навчальної дисципліни є система поглядів на світ в цілому і місце в ньому людини, її здібності пізнавати світ і впливати на нього.

«Філософія та біоетика» пов'язана з історією, соціологією, культурологією, політологією, соціальною психологією, комплексом медичних наук тощо. Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:

інтегральна: формування теоретичних засад світогляду, концептуальних принципів духовного розвитку особистості та інтегрального розуміння логіки соціокультурного розвитку людства;

загальні: здатність абстрактного, логічного мислення, аналізу і синтезу; здатність оперувати філософським та загальнонауковим понятійно-категоріальним апаратом; здатність самостійно опрацьовувати першоджерельну літературу на високому теоретичному рівні; відкритість до діалогу; здатність критично аналізувати сучасні соціокультурні проблеми на основі засвоєного філософського знання; здатність до міжособистісної взаємодії та роботи в команді; здатність вирішувати теоретичні та практичні проблеми на основі отриманих філософських знань; здатність генерувати нові ідеї на основі аналітично-синтетичного опрацювання філософської проблематики;

спеціальні (фахові, предметні): здатність взаємодіяти з пацієнтом на основі етичних засад; здатність до комплексного аналізу та прийняття виваженого рішення у медичній практиці; вміння користуватися критеріями істини у медичній практиці; вміння враховувати культурні, соціальні та економічні особливості особистості пацієнта у власній медичній практиці.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Змістовий модуль 1: Історія, теорія та практичні проблеми філософії.

1. Філософія і світогляд. Філософія і наука. 2. Історичний розвиток філософії від Стародавніх цивілізацій до сучасності. 3. Онтологія. Проблеми буття матеріального та ідеального (свідомості). Філософська антропологія. 4. Гносеологія: проблема пізнання та істини. Феномен науки. 5. Соціальна філософія, філософія культури та філософія історії.

Змістовий модуль 2: Біоетика.

1. Історичні корені біоетики. Епістемологія та етико-культурні корені біоетики. Філософські основи біоетики. 2. Біоетична концепція демографії. Біоетична концепція охорони життя людини. Основи біобезпеки. 3. Біоетика і трансплантація органів. Ксенотрансплантація з точки зору біоетики. Проблема евтаназії в контексті біоетики. 4. Стан і перспективи розвитку біоетики в Україні. Вплив біоетики на ефективність діяльності органів та установ системи охорони здоров'я України. 5. Біоетика і соціальні проблеми.

Фінансовий план-інструкція з використання або «Як добре жити і не працювати?!» (Інструменти дієвої економіки)

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2, 3	1
Семестр	весняний	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	основи економічних знань (рівень середньої школи)	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	міжнародних економічних відносин	
Інформаційне забезпечення	силабус дисципліни; електронні лекції, презентації, методичні рекомендації до самостійної роботи та практичних занять з виконання розрахунків, проведення аналізу, опрацювання особистих інвестиційних стратегій тощо	
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття, консультації	
Форма семестрового контролю	залік	

Дисципліна спрямована на здобуття студентами знань щодо фінансового планування, формування бюджету витрат і доходів життєдіяльності і бізнесу. Аналізуються основні риси інвестиційних інструментів: дохідність, ризик та ліквідність, принципи інвестування, захисту капіталу, основні класи активів, вміння та навички диверсифікації інвестицій за валютами, класами активів та країнами.

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знання про головні принципи інвестування та способи як краще інвестувати в себе. Здатність сконструювати власний фінансовий план та інвестиційний портфель. Навички створення системи захисту від ризиків та форс мажорів. Розуміння як декларувати та платити податки з інвестицій. Осмислення ролі грошей для особистого щастя та суспільного блага.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Спочатку плануємо. Потім інвестуємо.

Тема 2. Захист капіталу. Депозити, облігації, фонди та нерухомість в світі та Україні.

Тема 3. Ризикові інвестиції . Податки.

Тема 4: Диверсифікація та оптимальний портфель.

Фінансові технології та інновації

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	4	1
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	фінансів і банківської справи	
Інформаційне забезпечення	сайт електронного навчання УжНУ, електронний конспект лекцій, робоча програма, методичні матеріали з навчальної дисципліни.	
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

За результатами вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти зможуть отримати базові знання необхідні в усіх сферах діяльності в умовах діджиталізації та формування цифрової економіки щодо:

- основних теоретичних засад сутності інноваційних фінансових послуг;
- тенденцій розвитку цифрових фінансових технологій на ринку фінансових послуг;
- загальних характеристик основних цифрових фінансових технологій;
- загальних характеристик поняття цифрової валюти та механізму її застосування;
- загальних характеристик поняття блокчейн та хмарних технологій на фінансовому ринку;
- сутності технологій систем децентралізованих розрахунків з використанням криптовалют, інтегрованого білінгу, альтернативних платформ кредитування, залучення капіталу та телематики.
- доцільності та переваг для компаній та споживачів використання новітніх фінансових продуктів,
- ризиків, що пов'язані з використанням фінансових електронних послуг та заходи безпеки, що їх нівелюють;
- перспектив розвитку інноваційних фінансів в світі та Україні в умовах глобальної діджиталізації.

Основною метою вивчення дисципліни є набуття спеціальних знань у галузі цифрового банкінгу, фінансових технологій, блокчейну, криптовалют, аналізу великих даних, штучного інтелекту та здатності їх використовувати у сфері фінансових послуг в умовах формування цифрової економіки.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Сутність і класифікація фінансових послуг та Fintech.

Тема 2. Розвиток цифрових фінансових послуг та фінансових продуктів, цифрових технологій, автоматизації і використання штучного інтелекту.

Тема 3. Fintech у платіжних послугах.

Тема 4. Fintech у банках.

Тема 5. Страховий Fintech .

Тема 6. Fintech в управлінні активами.

Тема 7. Розвиток Fintech індустрії в Україні та світі.

Функціональна електроніка

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	4	1
Семестр	весняний	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	загальне розуміння фізичних явищ та елементарні знання з електроніки	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	фізики напівпровідників	
Інформаційне забезпечення	презентації до лекційних занять, робоча програма навчальної дисципліни, підручники, монографії, інтернет ресурси	
Форма проведення занять	лекції, лабораторні заняття, самостійна робота	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знання: структура та принципи роботи пристроїв функціональної електроніки, фізичні процеси та явища які протікають в твердому тілі, рідинах, газах та полях які можуть бути використані для моделювання різних функцій перетворення інформації; принципи роботи перспективних пристроїв функціональної електроніки, основні типи сучасних мікроелектронних функціональних пристроїв; фізичні механізми їх роботи; області застосування різних типів записуючих та відтворюючих інформацію пристроїв; перспективи розвитку функціональної електроніки; експлуатаційні та технічні характеристики пристроїв функціональної електроніки які використовуються в медичній практиці.

Метою викладання навчальної дисципліни «Функціональна електроніка» є вивчення одного з напрямків сучасної електроніки, яка охоплює питання використання різних фізичних явищ в середовищах для інтеграції різноманітних схемотехнічних функцій в об'ємі і створенню електронних пристроїв різного спрямування.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Проблеми сучасної електроніки. Типи носіїв інформаційного сигналу. Основні типи та загальна структура пристроїв функціональної електроніки. Акустоелектроніка. Використання ультразвукових хвиль в інтегральній електроніці – інтегральні ультразвукові центрифуги та селектори рідини. Ультразвукова діагностика та лікування. Діелектрична електроніка. Прилади на об'ємних зарядах. Суперконденсатори. Магнітоелектроніка. Взаємодія біологічних об'єктів з магнітними полями. Використання магнітних полів для діагностики та лікування. Оптиелектроніка та акустооптика. Інфрачервоні системи глибокої діагностики. Кріоелектроніка. Хемотроніка. Діагностична лабораторія на чіпі.

Хімія у житті та побуті

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	3	1
Семестр	весняний	весняний
Обсяг дисциплін у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	базові знання з хімії	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	аналітичної хімії	
Інформаційне забезпечення	навчально-методичні видання, підручники, конспект лекцій, презентації, тестові завдання.	
Форма проведення занять	лекції, практичні/лабораторні заняття	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен

знати:

найбільш загальні, базові принципи хімії, практичне побутове застосування хімічних речовин та реакцій, користь і можливі побічні негативні ефекти природних і синтетичних речовин, сумішей та способи запобігання їх можливої шкідливої дії.

вміти:

Вміти оптимально та безпечно використовувати сучасні речовини і матеріали, а також уберігатись від можливого шкідливого впливу небезпечних продуктів, домішок і процесів у побуті, харчуванні, техніці. Знаходити інформацію у мережі «Інтернет» про ступінь небезпеки та правила безпечної поведінки з окремими компонентами чи сумішами побутової хімії, ліків, матеріалів сучасної техніки, енергетики, агрохімії, залишків від військових дій, та ін. Оперувати із небезпечними речовинами, здійснювати розбавлення концентрованих засобів, проводити відповідні розрахунки.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Що таке хімія - її «світлі» і «темні» сторони. «Зелена хімія».

Тема 2. Життя, як хімія біологічних речовин.

Тема 3. Хімія харчування, харчові добавки та шкідливі речовини харчової технології.

Тема 4. Хімія і фармація – ліки та БАДи, їх використання і пов'язані із цим проблеми.

Тема 5. Біоаналітична хімія при діагностиці захворювань і тест-методи аналізу.

Тема 6. Деякі моменти токсикологічної хімії. Отрути та антидоти.

Тема 7. Побутова хімія. Хімія миючих, очищаючих і дезінфікуючих засобів – використання, техніка безпеки, досягнення і проблеми.

Тема 8. Хімія конструкційних матеріалів, будівництва та енергетики (пластмаси, лаки, клеї, фарби, засоби захисту деревини, цементи, хімічні джерела струму та палива).

Тема 9. Матеріали сучасної техніки, автотранспорт та проблеми екології.

Тема 10. Хімія військових дій (порох, вибухівки, бойові отруюючі речовини, засоби захисту, допоміжні речовини).

Тема 11. Хімія землі, агрохімія - засоби живлення (добрива) і захисту рослин.

Тема 12. Хімія в археології, історії та мистецтві.

Цифрові інструменти в освітній діяльності педагога

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4	1
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	системного аналізу та теорії оптимізації	
Інформаційне забезпечення	сайт електронного навчання, інтернет джерела, навчально-методичні посібники	
Форма проведення занять	лекції, лабораторні заняття	
Форма семестрового контролю	залік	

Програма передбачає формування цифрової компетентності педагогічних працівників закладів освіти щодо використання можливостей цифрових інструментів у професійній діяльності, організації персонального інформаційного середовища вчителя та застосування цифрових інструментів для організації ефективної взаємодії учасників освітнього процесу (у т.ч. для дистанційного навчання).

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- надати здобувачам освіти знання щодо ефективного використання ІТ-технологій та онлайн-сервісів у професійній діяльності педагога, володіння методикою використання і створення системи дидактичних засобів та моделей;
- забезпечити у здобувачів освіти необхідні уміння та навички щодо використання технічних та програмних засобів навчання для ефективності освітнього процесу, підготовки до уроку з використанням засобів ІКТ;
- поєднувати традиційні методичні системи навчання із новими інформаційнокомунікаційними технологіями;
- добирати раціональні платформи та онлайн-сервіси для організації та супроводу освітнього процесу, враховуючи індивідуальні особливості учнів;
- ефективно використовувати відкриті освітні онлайн-сервіси для свого професійного розвитку.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Основні поняття хмарних технологій. Моделі надання хмарних послуг. Створення Інтернет-опитувань засобами хмарних технологій (Google Forms, Poll Everywhere, ClassMaker, SurveyMonkey, Survio.com, Typeform, Mentimeter, Flippity). Хмарні сервіси як заміна офісним додаткам: створення презентацій засобами хмарних технологій та з використанням можливостей штучного інтелекту. Хмаро орієнтовані інтелектуальні карти. Створення сайтів (у т.ч. портфоліо вчителя). Сучасні інструменти створення навчального відеоконтенту. Платформи дистанційного навчання: Moodle, Google Classroom, Мій клас та інші. Створення електронних навчальних курсів у Google Classroom.

Smart технології в бізнесі

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	3, 4	1
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	базові знання по використанню ПК	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	економіки, підприємництва та торгівлі	
Інформаційне забезпечення	робоча програма, методичні матеріали навчальної дисципліни, підручники навчальні посібники, сучасні інформаційні технології, пакети прикладних програм	
Форма проведення занять	лекції, практичні, самостійна робота	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Мета навчальної дисципліни: формування системи базових знань smart-технологій, практичних умінь і навичок з питань їх впровадження для розв'язання задач підприємницької діяльності, виробничо-господарської діяльності підприємств, бізнесу.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати: зміст основних категорій дисципліни; принципи організації і функціонування Smart-технологій в підприємстві та бізнесі; організацію інформаційно-вимірювальних каналів цифровізації бізнесу; методи, основні аспекти та проблеми застосування цифровізації бізнесу;

вміти: вільно користуватися системою знань з питань створення сучасних технологій; здійснювати обґрунтування складу апаратних та програмних мережевих компонентів цифровізації бізнесу; оцінювати і вибирати методи і моделі розробки, впровадження, експлуатації апаратних і програмних засобів та управління ними для цифровізації бізнесу; розробляти системи і пристрої цифровізації; організувати взаємодію між апаратними і програмними засобами з використанням комунікаційних протоколів, поєднуючи їх в єдину систему.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Теоретичні і методологічні засади розвитку і становлення Smart підприємництва та бізнесу. Сучасні Smart технології. Наукове і аналітичне обґрунтування напрямів становлення Smart підприємництва та бізнесу в Україні. Державне регулювання Smart підприємництва та бізнесу в Україні. Економіко-математичні моделі та інформаційно-комунікаційні технології розвитку Smart підприємництва та бізнесу. Особливості Smart підприємництва та бізнесу в сучасному світі та його роль у модернізації економіки. Інтернет речей. Забезпечення безпеки систем IoT.

Дисципліни для вибору здобувачами вищої освіти першого (бакалаврського), другого (магістерського) та третього (освітньо-наукового) рівнів вищої освіти

Менеджмент освітньої та інженерної галузей

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)	третій (освітньо-науковий)
Курс (рік) навчання	2,3,4	1	1,2
Семестр	весняний	осінній	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС		
Мова викладання	українська		
Передумови для вивчення дисципліни	Педагогіка, ділова українська мова, загальний курс фізики, вступ до спеціальності, курси з спеціальності.		
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	квантової електроніки		
Інформаційне забезпечення	проектор, комп'ютер, інтернет		
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття		
Форма семестрового контролю	залік		

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

1. Володіти основами менеджменту і маркетингу, розуміти концепцією системного управління організаціями, що функціонують і знаходяться в просторі медицини, біології, новітніх біомедичних досліджень, тощо.
2. Вміти аналізувати внутрішнє та зовнішнє середовища, приймати адекватні управлінські рішення керуючись основами теоретичних засад маркетингу і менеджменту в інженерії.
3. Вміти застосовувати положення нормативно-технічних документів, що регламентують порядок проведення сертифікації продукції, атестації виробництва, що забезпечує ефективну конкурентну реалізацію маркетингової політики.
4. Виходячи з засад маркетинг-цінової політики надавати рекомендації щодо вибору сучасного, новітнього обладнання для забезпечення проведення діагностики та лікування в діагностичних медичних центрах., або в інших галузевих центрах.
5. Вміти вибирати та рекомендувати відповідне обладнання і матеріали для оснащення медичних закладів та інших технічних закладів, забезпеченням основних стадій технологічного процесу та процесів діагностики.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Сутність, роль, методологічні основи менеджменту, історія розвитку
- Тема 2. Закони, закономірності та принципи менеджменту
- Тема 3. Процес управління
- Тема 4. Планування та організування як загальні функції менеджменту
- Тема 5. Мотивування, регулювання та контролювання як загальні функції менеджменту
- Тема 6. Інформація та комунікації в менеджменті
- Тема 7. Керівництво та лідерство
- Тема 8. Ефективність у менеджменті.
- Тема 9. Сутність, основні складові та концепції маркетингу.

Методологічні аспекти сучасного природознавства

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)	третій (освітньо-науковий)
Курс (рік) навчання	2,3	1	1
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС		
Мова викладання	українська		
Передумови для вивчення дисципліни	знання основ природознавства в межах загальної середньої освіти. Опанування навчальної дисципліни «Філософія» на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти		
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	теоретичної фізики		
Інформаційне забезпечення	сайт електронного навчання УжНУ, підручник, навчальний посібник, методичні рекомендації		
Форма проведення занять	лекції, лсемінарські заняття		
Форма семестрового контролю	залік		

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Дисципліна спрямована на засвоєння студентами найважливіших аспектів методології наукових досліджень. В процесі вивчення курсу особлива увага приділяється методологічним питанням, які мають велике значення для майбутніх фахівців різних галузей природознавства. Курс «Методологічні аспекти сучасного природознавства» органічно пов'язаний як з нормативною дисципліною «Філософія», так і з навчальними дисциплінами природничого, педагогічного та медико-біологічного спрямування, що складають зміст навчального процесу за освітніми програмами в ДВНЗ «УжНУ». В результаті вивчення даної дисципліни здобувачі оволодіють сучасною методологією і методами природознавства; формуванням здатності до критичного аналізу і оцінки сучасних наукових досягнень та прогнозування їх розвитку; забезпеченням засвоєння специфіки наукового осягнення світу, сприянням формуванню усвідомленої світоглядно-методологічної позиції; формуванням вміння використовувати методологічні настанови та принципи у конкретних наукових дослідженнях та міждисциплінарних наукових галузях.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Еволюція методологічних засад природознавства.
- Тема 2. Основні методологічні концепції розвитку сучасного природознавства.
- Тема 3. Сучасна фізична картина світу.
- Тема 4. Філософсько-світоглядні проблеми космологічної еволюції.
- Тема 5. Сучасні погляди на зародження, будову і еволюцію Всесвіту
- Тема 6. Методологічні аспекти опису стану квантових систем і проблеми вимірювань.
- Тема 7. Мікросвіт: концепції сучасної фізики.
- Тема 8. Сучасні досягнення квантової теорії поля і фізики елементарних частинок.
- Тема 9. Симетрії і закони збереження. Закони збереження в мікросвіті.
- Тема 10. Методологічні аспекти розвитку хімії, біології та медицини.

Основи системного аналізу та прийняття рішень в біології та медицині

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)	третій (освітньо-науковий)
Курс (рік) навчання	2,3,4	1	1,2
Семестр	весняний	осінній	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС		
Мова викладання	українська		
Передумови для вивчення дисципліни	педагогіка, загальний курс математики, загальний курс фізики, вступ до спеціальності, курси з спеціальності		
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	квантової електроніки		
Інформаційне забезпечення	орг. техніка: проектор, комп'ютер, інтернет		
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття		
Форма семестрового контролю	залік		

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Вивчення основних принципів системного підходу і системного аналізу

Здатність розв'язувати спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі біології та медицини, використовуючі методи системного аналізу та прийняття рішень; здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; здатність застосовувати фізичні, хімічні, біологічні та математичні методи в аналізі, моделюванні функціонування живих організмів та біотехнічних систем; здатність здійснювати комп'ютерне моделювання пристроїв, систем і процесів з використанням універсальних пакетів прикладних програм.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Системний аналіз у медицині та медичних дослідженнях.

Тема 2. Моделювання об'єктивної дійсності.

Тема 3. Системи.

Тема 4. Керування системами.

Тема 5. Сучасні інформаційні технології в біології та медицині.

Тема 6. Прийняття рішень в біології та медицині.

Тема 7. Дослідження доцільності використання систем підтримки прийняття рішень в медицині. Аналіз недоліків та підхід до їх усунення.

Тема 8. Системи підтримки прийняття рішень для багато профільної медичної допомоги.

Тема 9. Медичні апаратно-програмні комплекси.

Тема 10. Бази даних. Системи управління базами даних. Використання систем управління базами даних при вирішенні медичних завдань.

Підготовка науково-технічних та математичних текстів в системі LaTeX

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	другий (магістерський)	третій (освітньо-науковий)
Курс (рік) навчання	2,3	1	1
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС		
Мова викладання	українська		
Передумови для вивчення дисципліни	базові знання та навички користування операційними системами Windows або Linux		
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	теоретичної фізики		
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчально-методичні матеріали		
Форма проведення занять	лекції, лабораторні заняття		
Форма семестрового контролю	залік		

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Дисципліна спрямована на оволодіння теоретичними основами і практичними навичками верстки та редагування наукових і технічних текстів в видавничій системі LaTeX. В результаті вивчення даної дисципліни здобувачі набувають навичок роботи із сучасною видавничою системою LaTeX 2_ε, зокрема, підготовка до друку бакалаврських та магістерських робіт, дисертаційних матеріалів, наукових статей, створення книг, навчально-методичних посібників та презентацій, електронних підручників і т.д.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Основи LaTeX. Різні дистрибутиви.
- Тема 2. Встановлення, налаштування, українізація LaTeX.
- Тема 3. Набір тексту.
- Тема 4. Обробка помилок. Розбиття файлу на частини.
- Тема 5. Набір формул.
- Тема 6. Робота з таблицями.
- Тема 7. Оформлення малюнків та ілюстрацій.
- Тема 8. Оформлення лічильників, цитувань, теорем та ін.
- Тема 9. Оформлення бібліографії.
- Тема 10. Оформлення змісту, предметного показника, титульної сторінки.
- Тема 11. Макрокоманди.
- Тема 12. Робота з класами та стилями.
- Тема 13. Модифікація класів.
- Тема 14. Оформлення тексту в цілому.
- Тема 15. Підготовка електронних підручників, постерів та презентацій.

Дисципліни для вибору здобувачами вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

Світовий інноваційно-інвестиційний розвиток в умовах глобальних трансформацій економіки та безпеки

Рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	міжнародних економічних відносин
Інформаційне забезпечення	силабус дисципліни, електронні лекції, презентації, методичні рекомендації до самостійної роботи та практичних занять
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття, консультації
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Відданість професійному самовдосконаленню, усвідомлення необхідності толерантності та готовності до інновацій.

Здатність до формування пропозицій та прийняття обґрунтованих рішень щодо інноваційно-інвестиційного розвитку на всіх рівнях їх реалізації.

Вміння застосовувати кумулятивні знання в умовах розвитку нової економіки, проявів закономірностей та тенденцій новітнього розвитку світового господарства.

Здатність визначати й оцінювати прояви економічного глобалізму та дивергенцій глобального розвитку.

Вести спілкування в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю в галузі міжнародних відносин. Уміти використовувати сучасні інформаційні та комунікативні технології при спілкуванні, обміні інформацією, зборі, аналізі, обробці, інтерпретації джерел. Уміння формулювати наукову проблему з огляду на стан її наукової розробки та сучасні наукові тенденції.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Сутнісні аспекти та середовища функціонування і розвитку глобальної та суверенних національних систем інноваційно-інвестиційного розвитку

– Фінансова та інвестиційна безпека інноваційно-інвестиційного розвитку в умовах Четвертої Промислової революції.

– Інноваційно-інвестиційний розвиток у фокусі регіонально-національно-глобальної взаємодії. Глобалізація, глокалізація і когезія просторової економіки.

– Кліматичні зміни та імперативи декарбонізації. Зелений перехід.

– Кількісні та якісні передумови формування нового міжнародного економічного порядку. Вісь Північ – Південь. Загрози та виклики дивергенції глобального розвитку.

2. Секторальні, національно-суверенні та просторові детермінанти трансформації інноваційно-інвестиційного простору

– Пандемічні та пост- пандемічні ризики та їх вплив на глобальне виробництво, споживання і людський капітал.

– Сучасні політичні, військово-політичні, міжнародні економічні конфлікти та турбулентність міжнародної та міжнародної економічної безпеки.

– Продовольча криза (2022)

– Світова енергетична криза (2021-2022)

– Криза глобальних ланцюжків постачання (2019- 2022)

3. Особливості управління системами інноваційно-інвестиційного розвитку в умовах глобальних трансформацій: роль міжнародних економічних організацій та вплив латентних структур світової політики.

4. Виклики, загрози і наслідки російської агресії та гібридної війни проти України і країн демократії як детермінанти трансформації системи міжнародної економічної та міжнародної інвестиційної безпеки.

Сталий просторовий розвиток транскордонних громад і територій у системі глобально-глокальної бінарності (Cross-border без імітацій)

Рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	міжнародних економічних відносин
Інформаційне забезпечення	силабус дисципліни, електронні лекції, презентації, методичні рекомендації до самостійної роботи та практичних занять
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття, консультації
Форма семестрового контролю	залік

Дисципліна спрямована на здобуття нових знань про складові світового порядку, глобальної та регіональної економік і соціуму, в яких поширення просторових імпульсів глобалізації може трансформуватись властивостями локального середовища.

Розглядається глокалізаційні стратегії, за допомогою яких суб'єкти центральної влади та місцевого самоврядування досягають довгострокових цілей розвитку держави чи її частини, орієнтованих або на експлуатацію локальних особливостей і конкурентних переваг території, або на захист локального соціально-економічного середовища.

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Відданість професійному самовдосконаленню, усвідомлення необхідності проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

Знання сутності та інноваційних форм міжнародних, міжрегіональних та міжнародних економічних відносин, розвитку транскордонної економіки, державного управління транскордонним співробітництвом та геопросторовим і гео економічним розвитком, їх еволюції та факторів розвитку в ретроспективі- від виникнення найстаріших їх форм до функціонування та середовищ розвитку їх сучасних форм, вміння аналізувати та прогнозувати роль та місце в них власної країни.

Вести спілкування в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю в галузі міжнародних транскордонних відносин.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Сталий геопросторовий та гео економічний розвиток територій на тлі глокалізаційних трансформацій .
2. Поляризація виробництва й добробуту та її вплив на середовище транскордонних асиметрій.
3. Взаємодія полюсів розвитку із національними та глобальними економічними та фінансовими потоками як основа формування нових просторових глокальностей: «Благословенна трійця» «нового регіоналізму».
4. Інституційні основи сталого просторового розвитку та їх роль у процесах транскордонного співробітництва : «Чотири «і» регіональної креативності.
5. Діагностика міжнародних економічних та соціо-культурних зв'язків громад Карпатського (Центрально-Східного) регіону. Три «Трьохкордоння» Центру Європи.
6. Північно-європейська практика функціонування структур євро регіональної співпраці та транскордонне співробітництво в Карпатському регіоні (порівняльний аналіз).
7. Перспективні механізми та інструменти залучення інноваційного підприємництва до процесів інтенсифікації розвитку міжнародних економічних зв'язків транскордонних територій.
8. Інноваційний розвиток транскордонних територій на засадах формування транскордонних кластерів та глокальності освітньо-інноваційного простору .
9. Баланс локальних, національних та пан'європейських інтересів як основа європейських та національних програми регіонального розвитку і міжрегіонального економічного співробітництва. Спільна програма просторового розвитку країн Вишеградської групи 4+2 як бенчмарк національних програм розбудови транскордонних осей розвитку та стимулювання полюсів розвитку.
10. Стратегії глокалізації та подолання розривів між диверсифікованими локаціями у фокусі територіальної когезії (згуртованості). Транскордонне співробітництво та процеси інтеграції і дисоціації в Карпатському (Центрально-Східному) регіоні.
11. Перспективні тенденції формування та розвитку гео економічного та соціо-культурного простору Карпатського (Центрально-Східного) регіону Європи.